

A
TÖRVÉNYEK KÖNYVE

ÍRTA:
HOCK JÁNOS

BUDAPEST, 1939.
URBÁNYI I S T V Á N KIADÁSA

ELŐSZÓ.

Amióta *Newton* az ő halhatatlan erőelméletét felállította és átadta a nyilvánosságnak, azóta tüneményes gyorsasággal fejlődött ki a modern természettudomány. A pozitív kutatás kísérleti módszere sok értékes és hasznos kincsekkel gyarapította ismereteinket az élet realitásainak gazdag birodalmában, Odáig jutottunk már, hogy az anyagvilág elemzésében és az erőtünevények törvényeinek a nyomozásában jóformán elértük a végső határt, ameddig az emberi értelem csak behatolni képes.

A szédítő sikereknek van azonban egy árnyoldala is. Sajnosán tapasztalhattuk, hogy minél mélyebbre vájtuk magunkat a végső okok keresésébe, annál vékonyabbá finomultak kutatásainknak a legvégső eredményei is, hogy végre eltűnjenek szemeink elől, mint a virágzó fák gyökerei a földben. Úgy jártunk, mint az őserdők természetbúvárai, akik széles országúton indulnak a rengetegbe, amely mindinkább összehűkül és végre csak egy vékony ösvény lesz belőle, amely belevész a sötét bizonytalanságba. Így tűntek el a mi ismereteink végő alapelemei is a *Spencer-féle „Nagy Ismeretlen”-ben*, — the great unknown — amely reánk mered és áttörhetetlen sziklafalként állja útját minden további haladásunknak. Akárhol tapogatjuk is, e sziklásírból nincs kijárat. Nagy csalódással kell visszafordulnunk, mert utunknak nincs már folytatása. Csak annyit sikerült pozitív eredményképen megállapítanunk, hogy ahol kutatásaink megfeneklettek, ott kezdődik a tulajdonképeni lényeg, az igazi élet, amely eltűnik a titokzatos mélységekben: a misztikumban.

A világosságot sóvárgó lelkeknek ezt a szomjúságát az eredmények sekélysege sem tudja lecsillapítani; nem elégítheti ki őket az élet külső alakjának a megismerése és az anyagvilág törvényeinek félbemaradt rendszere. Vágyódunk

a teljesség után! Bevégzettségre törekszünk. Nemcsak a „*mi-ként*”-et, — a „*miért*”-et is akarjuk tudni.

Kezdjük belátni, hogy testünkön és értelmünkön kívül van az emberben egy elrejtett magasabb képesség is, amely egészen más természetű, mint akár az anyag, akár a megismert természeti erők. Ez a mi megsejtett „*érzésvilágunk*”, az ismeretlen Én-ünk, amelyet a modern tudomány „*küszöb alatti öntudat*”-nak nevezett el. Erről mondja *Maeterlinck*, amint ezt már az „*Ember Könvvé*”-ben is felemlítettem:

— Bensőnk legmélyén, a mi lényünk csendjében és homályában egy titkos és sokkal erőteljesebb másik élet is rejtőzik: az *érzésvilágunk*, amely tulajdonképpen a mi valódi életünk. Ez irányítja az egész életünket, felülemelkedve értelmi világunkon, gondolatainkon, amelyek azt hiszik magukról, hogy ők vezetnek. Pedig egyedül ő az, aki ismeri multunkat, jövőnket. ő tudja igazán értékelni szenvedéseinket és örömeinket; ő az, aki sohasem csalatkozik!

Nem elég tehát értelmünkkel bekapcsolódni az úgynevezett realitásokba, *hanem érzéseinkkel is* bele kell mélyednünk az élet igazi lényegébe, a dolgok mélységeibe elrejtőzött titkos érzések világába, amelyben minden élő és létező valóságnak a lényege rejtőzik. Ha ezt megtettük, csakis akkor kezd kibontakozni megérzéseinkben a valódi élet; nemcsak tartalmában, hanem okaiban és céljaiban is. Tulajdonságaira bomlik az erő és atomjaira szakad szét az anyag; a lélek pedig kifeszített szárnyakkal repül a sejtelmek végtelenségében: „*a titkok országa felé*”. Lassanként mindent megismer maga körül, csak ő marad örök fátyol alá rejtőzve továbbra is isteni szent titoknak.

Az ehhez vezető utat és módszert kell szívós kitartással keresnünk és megtalálnunk. El kell fogadnunk, — bármennyire tiltakozzék is ellene az emberi értelemnek a hiúsága, — hogy az eszményi magasságok csúcspontja nem a nagy gondolatoknak a világában van, hanem az érzések mélységében lappang. *Ez bennünk az intuitív megérzés*, a művészi zseni, amelynek a megnyilatkozása mindig isteni és nem található benne egyetlen emberi vonás se, amely ezt kétségessé tehetné.

Ne becsüljük tehát túl a modern korszaknak anyagi sikereit, amiket a természettudomány terén a pozitív kutatás nyújtott, mert hiába szedtük rendszerbe az anyagvilág külső jelenségeit és erő tüneményeit, ha a végső okok kútfejét még csak magyarázni se tudjuk. Meg kell tehát tennünk az utolsó lépést.

Reá kell lépünk *a lelki kutatásoknak titokzatos problémáira* és fel kell emelnünk végre „*Isis-fátyolát*” a lélek arculatjáról is. A fizikának és vele együtt a természeti tudományoknak eddig csak az volt az egyetlen bevallott célja, hogy az; élet érzékelhető jelenségeit, vagyis az anyagvilágot és a még tisztulatlan alacsonyabb erőalakokat (vagyis az összes természeti erőket) vizsgálja, elemezze, és kutassa ezeknek a törvényeit; a kísérleti igazolás útján megállapított igazságokat pedig egy „*egyetemes rendszerbe*” helyezze bele.

Így volt ez mindeddig és ez a bizonyos egyoldalúság volt az oka, hogy megfeneklett a szekér, amelyben büszkén hátradülve olyan biztosnak éreztük a haladásunkat. Ezért kell a természettudományoknak szorosabban kapcsolódni a filozófia és a vallás igazságaiba, hogy egyetemes rendszerré váljanak. Hiszem, hogy nemsokára eljön az idő, — sőt talán már itt is van! — mikor a fizika mint kiforrott tudomány nemcsak az anyagnak és az erőnek egymásra való kölcsönhatását és belső törvényeiknek az összefüggését fogja nyomozni, hanem megtalálja a kapcsolatot a természeti erők és az életenergiák összefüggésében is. Rá fog jönni, hogy van „*egy mindeneket összefoglaló egységes Erőközpont*”, amely nemcsak a mechanikai, hanem az összes fajtájú energiáknak is az ősforrása és amelyből úgy a „*természeti erők*”, valamint az „*élő világ erőérzései*” is levezethetők. Exakt adatokat fog tehát nyújtani a filozófiának, hogy egy megdönthetetlen rendszerbe foglalhassa össze mindama törvényeket, amelyek az anyagvilágnak, az erő világának és ezekkel együtt a lelki világnak állandó tisztítását és az erőéletbe való visszafinomítását egyenletessé és rendszeressé teszik. A fizika fogja majd kimutatni egykor, hogy az anyagnak Istentől kijelölt egyetlen célja a legbensőbb kapcsolódás egyrészt az erővel, másrészt a lelki világgal; mert szellemi erők uralják az anyagot. Az anyag pedig csak testi alapot nyújthat az erők kifejlesztéséhez és a szellemvilág tökéletesedéséhez. Így tisztítják kölcsönösen egymást: — az erő az anyagot, az anyag pedig az erőt!

Az anyagvilágnak majd egykor a fizika lesz az evangéliuma. Ez fogja igazolni, hogy nemcsak az erőnek és az anyagnak van egymásra kölcsönhatásuk, hanem az erő is benső összefüggésben áll az életérzéseknek a sorozatával.

Ekkor lesz majd a fizika a gyakorlati élet tudománya mellett egyúttal a bölcsészeti és vallási fejlődésnek is az út-törőjévé. Nemcsak a természet tüneményeinek és erőjelen-

ségeinek lesz az egyszerű osztályozója, hanem egyúttal az anyag, az erő és a szellemvilág együttes visszatisztításában az evolúciónak, vagyis a „*krisztusi megváltásnak*” is értékes munkaeszközévé.

Emlékezzünk csak vissza, minő forradalmi átalakulást indított meg természettudományi téren *Newtonnak* korszakalkotó rendszere, mikor az anyagvilág jelenségeinek okait az erő törvényeiben kereste. Egységbe vonta össze az eddig szétválasztott anyagnak és erőnek világát; kutatásainak beigazolt eredményeit pedig kiterjesztette az egész világegyetemre és *mindent az erő egységes törvénye alá helyezett*. Egy új világnézet alapjait rakta le, amely sziklaszilárdan áll, több mint két évszázad viharaiiban s amelyet legújabban csak a német *Einsteinnek* sikerült *megjavítani*, de nem *lerontani*; mert habár *Einstein* gravitacionális elmélete *egységesebbé* teszi is a *világképet*, de azért ez is csak a *Newton-féle* elméletből sarjadzott ki. *A gyümölcs se választható el a virágjától!*

Így lett a modern fizikának megdönthetetlen alapigazságává az anyagnak és az erőnek belső összefüggése, amely hatalmas lépés volt a mindent magában összefoglaló végtelen *egység* felé. Úgy tekinthetjük tehát a fizikai tudományoknak mai igazságait, mint a vallási fejlődésben az ószövetségi bibliát. Ez is csak alapvető és előkészítő kinyilatkoztatása volt egy belőle kisarjadzott még tökéletesebb hitrendszernek, amely a régít nem rontotta le, de kiegészítette és tökéletesítette. Erős a hitem, hogy a mai fizikát is, amelyet *Newton* tett az erő és anyag bibliájává, ki fogja egykor egészíteni az *isteni Tanító-mester* egy új kinyilatkoztatással, amely az anyag és erő közös életét összhangba fogja hozni egyúttal a „*lélek evangéliumával*” is.

Világosabban szólok! Az anyag és erő egységes rendszerét össze fogja kapcsolni az erő és az érzés benső összefüggésének és egymásra való kölcsönös hatásainak a beigazolásával is. Így lesz majd hármasságba összevonva egyfelől az érzés kapcsolódása az erővel; az erő kapcsolódása pedig az anyaggal.

Valamint az ószövetség csak előzménye és megalapozása volt az újnak, úgy a mai fizika is csak elemi bevezető része lesz az eljövendő újnak, amelyre úgy a filozófia, valamint a vallás támaszkodni fog, hogy egy élő és egységes rendszerbe foglalják össze a mindenséget. A fizika egykor nem csak a kémiával fog szerves egységbe összeforrni, hanem a biológi-

ával és a pszichológiával is. Ezzel az *erő és anyag* közös krónikája még nem fog befejeződni, de velük együtt fog megkezdődni az *erőnek és az érzésnek* a közös krónikája is. Ekkor már egymást átszőve fognak tovább fejlődni és egységes világnézetet adnak, amelynek igazságai nem csupán az értelmet fogják kielégíteni, hanem vallási erővel fogják irányítani az emberiség hit- és erkölcsi életét is.

Amint az anyagvilág tüneményeinek okát már *Newton* is felismerte egykor az *erőben*, úgy fogják az erő jelenségeinek ma még elrejtett okait is tisztán felismerni az *erőt szabályozó és indító erőérzésben*. Egyik ilyen átvezető hídnak tartom a fizikai és metafizikai világnézetek között az *Einstein*-féle elméletet is, amely a *térnek és időnek* az egybeszővésével, továbbá a mozgás speciális relativitásának és gravitációs teóriájának az igazolásával teljesen új alapot adott a spekulatív természettudományoknak is. Nem hiszem, hogy a huszadik századnak volna jelentősebb felfedezése. Nem csak a *világ képét* tette felfogásunkban egységesebbé, hanem a 4-ik dimenzió felderítésével belekapcsolódott *Bergson* érzésfilozófiájába is, amely már határozott *metafizikai spiritualizmus*. Elméletüket pedig újabban a legnagyobb tekintélyű fizikusok is támogatják.

Ez a két nagy elme egyrészt a német rendszerességnek és alaposságának, másrészt a francia zsenialitásnak a tipikus képviselője. Igazán kiegészítik egymást. Összekapcsoló alaknak tekintem pedig közöttük *Sir Oliver Lodge*-ot, aki az említett új világelméletnek biológiai és spirituális alkalmazásában hoztam talán mégis a legközelebb áll. Rajta kívül sokat tanultam *Maeterlinck* legújabb metafizikai könyveiből, amelyek szerencsésen kapcsolják össze a testi és a lelki világ elrejtett titkait és mintegy természetes átmenetet nyújtanak a modern tudományok területéről a legújabb felfedezések misztikumába. De a legnagyobb hatást mégis csak *Dr. Charles Richet*-nek metapszichikai kísérletezései tették rám, amelyek egy új és ismeretlen tudománynak kincses bányáit nyitják meg a *jövendő tudományos kutatások* részére.

A tudomány majd csak ekkor fog az egyenletes és biztos haladás medrébe lépni! Az *erőérzés* felismerése meg fogja nyitni a végső okok titkos világát is a kutatás részére és kezünkbe adja a „*mélység kulcsát*”, amely ismeretlen világok szépségeit tárja fel előttünk. Az intuíció módszerével gyarapodó tudomány pedig a legtisztább és a legegyszerűsebb úton

fogja a tévelygő világot kezénél fogva odavezetni a mindenséget alkotó és fenntartó erőhöz: *az Istenhez*, Akiről gyönyörűen mondja *Maeterlinck* legújabb könyvének végszavaiban: — Meghajolok és elnémulok Előtte! Minél inkább közeledem Hozzá, annál inkább visszavonul elrejtőzöttségébe; minél többet elmélkedem Felette, annál kevésbé értem; minél inkább nézem, annál kevésbé látom és minél kevésbé látom, annál biztosabban tudom, hogy léteznek. Mert ha nem léteznék, akkor mindenütt csak a semmiség léteznék és ki tudja felfogni, hogy a semmiség létezhetik? Boldog vagyok, hogy semmit se ériek Belőle. Ha én ebben az életben megismerhetném és felfoghatnám, hogy mi az Isten, jobban szeretnék nem is létezni, mert rám nézve akkor a Mindenség egy határtalan képtelenség volna. Milyen helyesen mondotta évezredekkel ezelőtt már a *Sama-Véda*: — Igazán csak akkor ismerhetjük meg, ha teljesen tudatlanok vagyunk Vele szemben. Mindazok, akik legjobban ismerik, megérthetetlennek tartják és csak azok hiszik tökéletesen megismertnek, akik semmit sem tudnak róla. (M. Maeterlinck: *La vie de l'Espace*. 211.)

A TÖRVÉNY FOGALMA.

Minden létező *valóságnak* két oldala van: *külső és belső*, vagyis *alak és lényeg*. *Alaknak* nevezem a valóságoknak külső tulajdonságait, — ez az, amit a legtöbb esetben érzékelhetünk is; — *lényegnek* pedig az ő benső természetüket, más szóval *törvényüket*, mert a „*természet*” és a „*törvény*” ugyanazonos fogalmak.

A lényeg az, amely minden valóságot azzá tesz, ami; még pedig azzá teszi „a természetében hordozott törvény alapján”. Csakhogy ezt a lényeget mi már nem érzékelhetjük, — csupán *külső jelenségeiben* (mozgásában) észlelhetjük.

És mit nevezünk *valóságnak*? *Valóság alatt értsük mindazt, ami „létezik”, akár érzékelhetjük, akár nem.* A valóságoknak azonban — amint már mondtuk — két különböző megjelenési formájuk van: az egyik az „*alak*”, a másik a „*lényeg*”. Elménkben ezek úgy tűnnek fel, mint egymással szemben álló ellentétek. Ezért „*gondolatilag*” szétválaszthatók; tényleg azonban nem, mert ahol *alak* van, ott *lényeg* is van. Viszont

minden lényeg csak valamely alakban jelentkezhetik, habár ezt nem is érzékelhetjük mindenkor. Ez a két egymástól elválaszthatatlan tulajdonság azonban *mindenkor* egy „közös 3-ik egységben” egyesül. Ez az összefoglaló közös 3-ik alak pedig maga az az *illető valóság*.

Egy példával magyarázom meg: — Az emberben is van egy *elrejtett benső lényeg* és van egy *látható külső alak*. Az egyik az *életérzés*, köznyelven *lélek*; a másik a *mozgás*, vagyis a *test*. A lélek a benső lényeg, a test a külső alak. Ezek egymásban elvegyülnek és előáll belőlük az ő közös harmadik alakjuk, vagyis a mi *egyénségünk*.

Érzékeink előtt minden valóság, legyen az akár személy, akár dolog, vagy tárgy, már csak ilyen egységes alakban mutatkozik, Elménkben azonban amint látjuk, ez az egység már a belső lényegnek és a külső alaknak az *összetételezése*. Megállapíthatjuk tehát: — *Minden élő vagy létező valóság, két egymással szemben álló ellentétes tulajdonságnak a közös egységében él, vagy létezik*. Élnek az élő szervezetek; léteznek az anyagszervezettségek.

Már most, ha valamely valóságot megismerni akarunk, csak azt kell kutatnunk, *milyen az ő külső alakja és milyen az ő belső lényege, vagyis természete*. Mihelyt pedig valamely valóságnak ezt a két oldalát tisztán látjuk, ismeretünk is teljes róla. Az emberi ismeret is rendszerint azért *hiányos*, mivel egyoldalú; azért *felületes*, mivelhogy többnyire megelégszik a *külső alaknak* a megismerésével.

Minden valóságnak a saját természete a saját törvénye, mert mindegyik csak a saját természetének az alaptörvényeit követheti. Ezért az én rendszerem egyik alaptétele, hogy *a valóságok természete és törvénye teljesen fedik egymást; ugyanazonosak*.

Helyesen nyomoz tehát a valódi tudomány is, amikor a valóságoknak természetéből vezeti le azoknak *a törvényeit* Mihelyt egy valóságnak nemcsak a külső alakját, hanem a benső természetét is helyesen felismertük és szabatosan meghatároztuk, akkor helyes és tiszta róla a törvényismeretünk is.

Az *anyagvalóságok* természetével foglalkozik az *ásványtan*, a *fizika* és a *vegytan*; az anyagban szervezett élet természetével pedig a *növénytan*, az *állattan* és az *embertan*; végül a szellemi és lelki élet természetével a *lélektan* és a *teológia*. Most csak a legfőbb osztályokat sorolom fel, mert hiszen mindezek a tudományszakok ismét szétágazódnak alfajokra;

de kivétel nélkül mindnyájan megegyeznek, hogy a valóságok természetéből vezetik le azoknak törvényeit. *Ezért a törvény a valóságok természete.*

A különböző tudományágak által kinyomozott különféle törvényeket a *filozófia* foglalja azután végső és egységesítő rendszerbe. Ezért lesz *a bölcsészet az összes tudományokat összefoglaló tudománnyá*, vagyis, amint *Aristoteles* mondta: —Epistémé epistémon! *A tudományok tudományává!*

Már az „*Élet Könyvében*” is felemlítettem, hogy a valóságok természetének, vagyis törvényeinek megismerése és igazolása az *öntudatban* megy végbe. *Ahol nincs öntudat, ott törvényismeret sincs.* A zavaros és alacsonyabb öntudat a törvényeknek zavarosabb, vagy alacsonyabb ismerete; a tisztább és magasabb öntudat pedig a törvényeknek tisztább és magasabb ismerete.

Fejtegetésünket a törvényről most már két főpontban összegezhethetjük:

1-ször: *A törvény a valóságok lényege, vagyis természete.*

2-ször: *A törvény ismerete pedig az öntudat.*

Minden valóságnak megvan a *maga törvénye*, vagyis a maga *különleges természete*. Ezt nevezem én az illető valóságok „*élevonalának*”. Plató „*szférának*” mondta; újabban a teozófusok „*életsíknak*” hívják. Ellenben nincs minden valóságnak *törvény ismerete*, vagyis *öntudata*.

Ha azonban a törvényeket önmagukban, vagyis mindentől elvontan „*tárgyi szemponból*” vizsgáljuk, rögtön szemünkbe tűnik, hogy vannak „*közös törvények*”, amelyek számtalan hasonló természetű valóságokra kihatnak és az *ő csoportéletüknek* az alaptörvényeit képezik. Érthető dolog ez, mert hiszen vannak valóságok, amelyeknek közös természetük van; ezekből állanak elő a „*faji törvények*”. Az ilyen rokonvalóságokat a tudomány csoportosítja, összefoglalja és osztályozza. Minden egyes csoport annyit jelent, hogy benne közös természetű valóságok találhatók, amelyek egy ugyanazon törvények alá tartoznak.

Hogyha egy ilyen csoportban még nincsen kifejlett és tiszta egyéni öntudat, akkor az *ő közös törvényű]*: minden egyes valóságra nézve *kényszerítő alaptermészet*, amit mi az állatvilágban röviden „*faji-ösztönnek*” nevezünk.

Azokat a törvényeket, amelyek a *természeti élet* fejlődésére, vagy jelenségeire vonatkoznak és ezeket szabályozzák, „*természettörvényeknek*” hívjuk. Ez mindig öntudatlan és

kényszerítő erőhatás, amely számtalan valóságnak közös természetét érinti és szabályozza. Ha pedig valamely törvény az *értelmi életre* vonatkozik és a helyes gondolkodást szabályozza, akkor „*logikai törvény*” a neve, amely minden normális emberi elmének közös irányítója és szabályozója. Ez mindig *tapasztalati igazságokon alapszik* és következetességben nyilatkozik meg. Viszont, hogy ha valamely törvény az *erkölcsi élet* jelenségeinek a szabálya, akkor „*erkölcsi törvény*” a neve. Ezt a törvényt azonban már csak *a tiszta öntudat* ismerheti meg helyesen. A megismert erkölcsi törvényt pedig életünk minden egyes cselekedeteire már egy külön képességünk: „*a lelkiismeretünk*” alkalmazza. Ezért a tiszta és helyes lelkiismeret minden értelmes lényre nézve feltétlenül kötelező erkölcsi törvény. — A lelkiismeret lényegét, tartalmát és eredetét majd a „*Bukás könyvé*”-*hen* fogjuk részletezni.

Feltűnik azonban, hogy a *közös természet* mellett minden egyes valóságban van egy *külön természet* is. A tudományak figyelembe kell venni ezt is és így rendszerét csak a két természet alapjaira építheti fel. A közös természetű valóságokban a hasonlóságokat egységbe vonja és ezt közös *csoporttörvénnyé* teszi; másszóval *integrál*, (ez a szintézis); a különböző természeteket pedig szétválasztja és alcsoportokba osztja be, vagyis *differenciál*, (ez az analízis). Amennyiben pedig egyes különleges természet még az alcsoportokból is kiesik, ezek az úgynevezett „*egyniségek*”, akiknek a közös természetükön kívül vannak még *külön-külön törvényeik is*.

Az ilyen különleges egyéni természetekből, vagyis törvényekből törnek elő az emberfajban az új eszméknek és az emberiséget felemelő reform-gondolatoknak magvetői. Ezek a „*kiválasztottak*”, akiket az Úr Jézus a „*világ világosságának*” nevez. Ők mutatják a természetükben magukkal hozott égi fényvel, a sötétségben tévelygő emberiségnek az utat. Különleges törvényeikkel bekapcsolódnak a hozzájuk legközelebb álló rétegnek — vonalnak — a hasonló természetébe és mint a napsugár a vízből a párárt, úgy emelik fel magukkal ők is ezeket az alacsonyabb életvonalakból.

Őket nevezi *Krisztus* erjesztő *kovásznak*, akik miként a tésztába helyezett kovász, belevegyülvén a nyers és összeragadt tömegbe, azt lassanként átgerjesztik és étellel töltik be. Mert mihelyt egy magasabb törvény egy alantasabb természetre kihat, amelybe bizonyos közös hasonlóság folytán bele-

kapcsolódhatik, akkor annak a másik valóságnak-is irányító és vezető „*életszabályává*” lesz. Felemelte őt az alacsonyabb életrajzából az ő magasabb életrajzába. Vele szemben tehát *bizonyos megváltó munkát* teljesített.

Ezért az emberi haladás úttörői az *egyénségek*. Ők a lépcsőfokai az életrajznak, amelynek a legfelsőbb vonala már isteni élet. Aki tehát csak egy lépcsőfokkal tudja emelni az emberiséget az igazság, a jóság, a szeretet, a szépség, a szabadság, vagy bárminő más isteni tökéletesség felé, az öntudatlanul is az Istennek felkent prófétája. Valahányszor ilyen egyéniséget megérezünk, áldjuk érte az Urat! Őt lássuk és Őt hallgassuk és ha szól hozzánk, meg ne keményítsük a mi szívünket.

Ők indítják meg a haladás áramlatait. Ezért csak az „*egyénség*” a földön az igazi érték, mert mindegyik Istentől reábizott feladatot teljesít; többnyire öntudatlanul. De vannak közöttük, akik már földi életükben is küldetésüknek az öntudatára ébrednek. Mint minden küldött, úgy ők is üzeneteket hoztak az égből az alsóbb vonalak világába. Közülük még a látszólagos rossz is öntudatlanul a jót szolgálja.

Többnyire *ellenállhatatlan-sági* erőtulajdonságnak a túlsúlyával születnek. Kiterjednek, szélesülnek, mert munkájuk propagatív jellegű. Kiontják a tartalmukat és kiüresítik önmagukat, de egyéniségükből azért soha semmit fel nem adnak. *Ők a tettek emberei*, akik feltűnnek eredetiségükkel Akarat-erőt és nem hangulatokat képviselnek.

Mi a hangulat? Virág az élet mezején. Szép és felüdítő dolog, de nem a lényeg. Hangulatból tudunk szépen írni, beszélni, sőt néha még érezni is, de a magasabb isteni életrajzba még mindig nem tudunk beleilleszkedni; meddők vagyunk. A virágot is igazi értékévé csak gyümölcsstermő ereje teszi.

Akinek vallásossága tehát csak színes hangulat, annak a hitéletében még mindig túlnyomó a *lelki érzékenység*. A gyengébb szárnyú lelkek rendszeresen ebben szoktak megfenekleni. Beérik az alacsonyabb vonalban talált édességekkel, mert *verébszárnyakkal nem lehet a földi légkörből kiemelkedni*. Az ilyen lelki édességek csak hitvány nyalánkságok és az isteni igazságokkal szemben csak értéktelen semmiségek. *A sasszárnyak az erős akaratból nőnek ki* és csak az ezekkel bírók az igazi egyéniségek.

Más az emberben a *hangulat* és más az *Istenézés*. *Aronnak* száraz vesszeje is kivirágzott a *frigy szekrényben* egy *éjszakára*, de másnap a virágok ismét leestek róla. Ilyen *meddő virág a hangalat*. *Gyümölcse és termőereje csak az Istenézésnek van*.

Az Istenézés befelé igazság, kifelé jóság; cselekedeteiben pedig szépség és erő, mert minden, ami szép és tökéletes, csak egy szemlélhető parány az isteni erőből.

Az egész földi élet tulajdonképpen az igazságnak, a jóságnak és a szépségnek folytonos viaskodása az elanyagiasodott teremtményekkel. A nagytömeg pedig elpocsékolja az életét anélkül, hogy mindezeknek a létezéséről még csak tudomást is venne.

A küzdelmeknek kihívó oka rendszeren a lelkeknek anyagi túlsúlya, vagyis „*önzése és durvasága*”. Minél finomabb egy lélek, annál érzékenyebben reagál a magasabb szellemi indításokra. Érzéke van a jóság, az igazság és a szépség iránt. A gyarló embernek kapcsolódási képessége az Istennel ezen tulajdonságokból, vagyis lelkének a tisztultságából és finomságából ered. Ezért *minden megtisztult lélek tele van igazsággal, jósággal, erővel, vagy szépséggel*. Csak az az igazi egyéniség, aki az isteni tulajdonságokból egy-egy ilyen tökéletességet hordoz magában. *Az igazság teszi őt lángésszé; a jóság szentté; a lelkierő hőssé; a szépség művésszé*.

Az egyéniségeket eme tulajdonságok annyira átítatják, hogy alig bírják elviselni a gyönyörűségeiket; a fölösleget kiöntják és kiárasztják önmagukból. Ez az oka, hogy *minden igazi nagyság boldog, ha lelki kvalitásait kitepergetheti az egész világ számára*. Természeténél fogva mindegyik *prozelitagyártó teremtmény!*

Sajnos, hogy önmagukból csak egy-egy részt és töredéket tudnak átruházni másokra; sőt leggyakrabban még a magukban érzett szépségeket sem tudják külsőíteni. Ezért nincs egyetlen zseni, költő, művész, vagy zenész, aki a lelkéből látott, hallott, vagy megérzett szépségeket és igazságokat a maguk *teljességében* tudta volna valaha visszaadni.

Erről panaszkodik minden igazi egyéniség és ez az őspanasz a zseni csalhatatlan ismérve. Aki pedig megelégedett a saját munkájával, az vajmi távol áll a tökéletes igazságoktól.

Már most, hogy történik az egyéniségek révén a haladás? Minden igazi „*egyéniesség*” fejlettebb és érettebb minőségénél fogva *egy magasabb vonalrendszerben él*; minél fejlettebb,

annál közelebb van az Istenhez. Képzeljük el, hogy a végtelenség vonalrendszere egymásra halmozott körök egységes gombolyagja; egy élő cérnagömb, vagyis összefüggő és egységes gombolyag, amelynek központja körül végtelen számú körök alakulnak ki egymás fölött a fölgombolyított szálakból. E körökben vannak „*minőségi fokozataik*” szerint elhelyezkedve a lelki és testi valóságok. Egyes vonalakban élők ugyanazon természetűek, mert közös törvényeik vannak. Ezeket mondtuk feljebb „*közös faji-törvényeknek*”.

Vonalainkból kiemelkedhetünk egy felsőbbbe, vagy lecsúszhatunk egy tökéletlenebb törvénybe, amely természetünket is rögtön megváltoztathatja. Alacsonyabb vonalba jutunk, ami annyit jelent, hogy elbuktunk. Mennyire megérzi ezt az ember, mikor helyzetét egy-egy bukás után összehasonlítja régi állapotával! Amazért lelkesedik; — bukott helyzetét pedig szívből megutálja.

A méhmagzat fejlődésénél is tisztán láthatjuk ezt a vonalrendszert, amikor az embrió keresztül megy egy egész *biogenetikai sorozaton*; a halak vonalától kezdve az emlősök összes vonalain. Ugyanilyen fokozatos az emelkedés az *erkölcsi világban is!*

A legérdekesebb kérdés azonban, hogy valamely egyéniség *hogyan juthat át az egyik körből a másikba?* Áramlatok, feszültségek és világrendítő forogtatógok útján! Csak hasonlatképpen említem fel a viharokat, amikor a felhők alsóbb és felsőbb rétegeiből összecsapnak a villámok. A villamos feszültségekből ugrálnak ki a szikrák. Ugyanilyen feszültségek és lelkiáramlatok támadnak az egyes életronalak között is. Vegyük pld. a földet, mikor a földi lények lelki világát magával sodorja egy hatalmas áramlat, — mondjuk: egy forradalom! A nagy többség ilyenkor öntudatlanul rohan, forog és sodródik az ürességekben, ők még csak a vihartölcsér alján keríngenek. Az ő életüknek még nincsen komoly célja és tartalma, vagyis nincsenek még igazán megérve egy nagyobb lelki átalakulásra; de azért a feszültségekből itt is, ott is egyes szikrák pattognak ki. Ezek a vezetésre már megérett lelkek!

A különböző körök között a feszültségek idézik elő a szorosabb kapcsolódást s a nagy események és torlódások forogtatójában szikrák cikkáznak át a magasabb vonalakból. Ezek a lángelmék, akik a földre jönnek önkéntesen testet ölteni, hogy emeljék a föld lelki vonalát, miután ide lehozták magukkal az ő felsőbb vonaluk törvényeit. Ez az oka, hogy olyan

nehezen találják meg helyüket a földi életviszonyokban és csak kemény tusák és véres küzdelmek árán tudnak hozzá alkalmazkodni, de teljesen beleilleszkedni soha. Kísérő társuk rendszeren a lemondás, a félreértés és a szenvedés.

Vannak néha nagy történelmi időszakok, amikor nemcsak egyes szikrák szöknek át az alacsonyabb vonalakba, hanem valóságos *protuberanciák*, vagyis *áramlatkitörések* jelentkeznek. Az ilyen korokat nevezzük a „*nagy idők és nagy emberek századának*”. —

Térjünk azonban vissza a törvényre, amely lényegében a valóságok természete, kihatásaiban ellenben az egymással kapcsolódó valóságoknak a „*közös életszabálya*”.

És mi a szabály?

Valamely törvénynek célszerű alkalmazása a különböző természetű valóságok érintkezésében.

Ahol egynemű és közös természetű valóságok állnak egymással szemben, ott az ő közös törvényük könnyen és egész tisztaságában érvényesül. De ahol a közös természetben még különleges jellemvonások is vannak, ott a törvényeknek bizonyos részben alkalmazkodniuk kell az illető valóságok különböző természetéhez is. Példával fogom megvilágosítani:

Két valóság csak akkor érintkezhetik, hogy ha van bennük valamely közös természet. Alapvető filozófiai igazság ez, amelyet már *Spinoza* is sarkítéllé tett, hogy: — *Még elképzelni sem tudunk egy olyan valóságot, amely a másokra képes volna hatni anélkül, hogy bennük valami közös törvény vagy minőség ne volna.*

Mihelyt tehát két valóság egymással érintkezik, akkor már vagy öntudatosan, vagy öntudatlanul hatottak is egymásra. Ez a hatás pedig közöttük csak úgy állhat elő, ha mind a ketten egymásban kölcsönösen „bizonyos változást” idéztek elő. Mikor azonban a két valóság érintkezésében ez a változás előállott, akkor ezek természetükkel, vagyis a bennük rejlő törvényekkel és egymásközötti helyzetüket szabályozták. Ntígyon fontos törvény ez, amelyet véssünk be jól az emlékezetünkbe! Az ilyen változások átvezető kapcsolódások az életronalak merev törvényei között. Ezek váltják ki a valóságok érintkezéséből a kölcsönös alkalmazkodást, amely „lassú áthasonulás” az egyik vonalból a másikba. Így lesz egységessé az egyetemleges élet, mert minden egyes élet állandó alkalmazkodás a különböző helyzetekhez és viszonyokhoz, amelyekkel érintkezik.

Törvény pld., hogy két ember nem érintkezhetik egymással anélkül, hogy egymásra ne hatnának. Bizonyos változást kell egymásban előidézniök, mert különben még észre sem vehetnék egymást. Minden észlelet, vagy felfogás már *változás az öntudatban, mert minden megismerés csak egy öntudati változás bennünk. Ezt az igazságot törvénynek tekintetjük.* De viszont ahány emberrel érintkezünk, annyiféle módon nyilatkozik meg bennünk ez a kölcsönhatás. A mi egységes természetünk, vagyis faji törvényünk számtalan szabállyá változik át. Ezért olyan változatos és bonyolult az élet is, mert minden valósághoz, amellyel érintkezünk, különbözőképpen kell alkalmazkodnunk.

Ha csak merev törvények volnának az életben, amelyek sohasem változnak, akkor az életben is csak közismert, tiszta helyzetek volnának, amelyekben újabb és újabb helyzetváltások soha nem fordulhatnának elő. Ez esetben azonban az evolúció sem volna zökkenéseket nem ismerő lassú és sírna emelkedés, amely észrevétlenül megy át a fokozatos tökéletesedésbe, hanem csak egy „*fűrészvonal*”, amelyben egyik helyzetből a másikba csak folytonos ugrásokkal lehetne átjutni naev rázkódtatások árán!

Még tisztább példát hozok fel az anyagvilágból. Ha két olyan elemet vagy anyagot hozok össze, amelyekben *semmiféle közös minőség nincs*, akkor azok egymásra hatni nem tudnak, tehát *egymással szemben közömbösek*. Viszont, ha olyan elemeket hozok össze, amelyekben már *közös minőségek* is vannak, *ezek egymásban az elváltozásoknak a legszelebb sorozatát indíthatják meg.* Így pld. *a víz keveredik a borral, az alkohollal, mivel közös minőség is van bennük, de már az olajjal és az étherrel nem. Ellenben, ha az éther és a víz közé alkoholt öntök, akkor rögtön keverednek, mivel egy közös minőségben kapcsolódhatnak. Az alkoholban üggyanis már van bizonyos víz és étherminőség is.*

Ilyen kapcsolódások révén minden törvény szabállyá változhatik, midőn egy másik valósághoz alkalmazkodhatik, hogy azt is irányozza és szabályozza. Ebből indul ki a modern természettudományak a *moniztikus elmélete* is, amikor a világ-egyetemben jelentkező összes törvényeknek az okát *egy mindent magában összegező alaptörvényben keresi.* Ez a törvényeket megindító *örök törvény* pedig nem lehet más, mint az egységesítő és minden összegező közös természet, amely minden élő és létező valóságban feltalálható. Mi lehetne ez más,

mint az „abszolút erő”, amely mindenben jelen van és minden valóságot azzá tesz, ami?! Még pedig azzá teszi az összes valóságokban létező törvények alakján, amelyeknek közös forrása az abszolút erőnek a természete. Belőle eredtünk, Benne élünk és Beléje fogunk ismét visszatérni!

Erő nélkül nincs valóság, mert minden valóság csak erő által kapcsolódhatik egymásba és csakis így lehet erőhatások iránt érzékeny. Ezért az erő a valóságoknak s így a törvényeknek is végoka. Amilyen természetű az abszolút erő, olyan természetűeknek kell lenniök a vele kapcsolódni tudó valóságok törvényeinek is. Minthogy pedig minden élő és létező valóságban van „külső alak és belső lényeg”, amelyek egymásban elvegyülve egy közös és egységes 3-ik alakban jelentkeznek, ezért az abszolút erő se lehet más, csak hármas alakú egység”. Ezt majd később bővebben fogjuk kifejteni és részletezni. Egyelőre csak annyit, hogy *ez a hármas egység a főalaptörvény*, amely a nagy mindenség összetartó gerince és minden élő és létező valóságot egy közös egységbe von össze.

A felsorolt törvényeken kívül ismerünk még egy fajta törvényt, amely az emberi élet *jogviszonyait* szabályozza. Ezt csak azért említem meg, mert a köznyelvi használat ezt nevezi *törvénynek* és így akadhat ember, aki ezt az alárendelt részletezést összezavarhatná a nagy mindenségre vonatkozó *egységes törvénnyel*. Ezért *különböztessük meg a természeti törvényeket az emberi törvényektől*, amelyekkel egyéni, társadalmi, vagy állami helyzetünket és viszonyainkat szabályozzuk. De még ez az utóbbi törvény is hármas alakú egység. Van egy *belső lényege*, ez a „jog” (jus), amely „*az ember életfeltételeinek természetes igénye*” és van egy *külső alakja*, vagyis az a „*cselekvő képesség*”, amivel ezen *igényeinket ki-elégíthetjük*. Ha a *lényeg*, vagyis a *jogos igény* itt is egyesül a *külső alakkal* (a cselekvőképességgel), akkor egy új 3-ik valóság áll elő belőlük. *Ez a „törvény”!* (a lex). Az ilyen törvényt *természetjogi törvénynek* nevezzük, mert egyetemes, változhatatlan élő-jog, mivelhogy az ember életfeltételeinek természetes igényeit képesíti cselekvésre.

Hogyha azonban valamely törvényben csak a jognak az alakja van meg (a cselekvő képesség) és nincs meg benne a lényeg, vagyis a jus, *amely az ember életfeltételeinek természetes igénye*, akkor ez a törvény sem élő törvény, hanem csak erőszakkal fenntartott kényszerhelyzet, amely létezik ugyan, de csupán alakja értéke van. Rendszerint egy önkény-

uralomban érvényesülő terrornak a gyümölcse. Mint ilyen, *mindig csak átmeneti, változó, ideiglenes jelenség, amelyet nem saját életereje, hanem csupán a külső erőszak tart fenn;* egy bizonyos ideig, amikor azután elavul és önmagától elpusztul.

A *természetjogi törvények* ismét lehetnek *közjogiak és magánjogiak*. Magánjogi, mikor az egyes ember életfeltételeinek természetes igényeit képesíti cselekvésre. Közjogi, mikor az állami és társadalmi szervezkedéseknek az életfeltételeit képesíti cselekvésre. Ilyen minőségükben a törvények már szintén állandóak és változatlanok. Ezért sohasem évülhetnek el. Az erőszak alakilag ugyan elnyomhatja, vagyis nem engedi érvényesülni, de ez mindig csak jogbitorlás, vagyis önmagában megsemmisülő kényszerhelyzet.

Vannak ezenkívül még *tételes törvények*, amelyeknek lényege nem az emberiség természetes életigénye, hanem *csak célszerűségi szempont* az állami vagy társadalmi viszonyok szabályozására. *Ezek is csupán átmeneti jellegű alkotások*. Sokszor hasznosak, sokszor károsak. Benső értékük pedig mindig attól függ, hogy célszerűségi szempontjaikkal mennyire közelítik meg a valóságok életfeltételeinek természetes igényeit.

Mindezekután pedig kimondhatjuk: — *Mindazok a törvények, amelyekben erőjelenségek vagy erőhatások mutatkoznak, az abszolút erőből erednek. Ezért az abszolút erő minden élő és létező valóságnak a törvényadója és belőle vezethetjük le minden más élő és létező valóságnak tisztább vagy eldurvultabb természetét, vagyis törvényét.*

AZ ERŐ TÖRVÉNYE.

Már az „Élet-Könyvében” beigazoltuk, hogy *az abszolút erő az okfeje és összefoglaló erőforrása minden más erőjelenségnek*. De hogyha minden törvény az abszolút erő természetéből ered és származik, akkor mindenképp előtt ennek az erőnek a természetével kell tisztába jönnünk. Kutatnunk kell tehát, hogy milyen az ő természete? (a törvénye.)

A világon észlelhető mozgásoknak és összes változásoknak indítója és okozója az abszolút-erő, amelyet röviden és magyaráosan „színerőnek” neveztem el. És vájjon miért szín-

erőnek? Azért, mivel ez már olyan *színtiszta erő*, amelyben már nincs többé semmiféle *anyagsalakosodási hajlam és képesség*. A színerő nemcsak a változásoknak az *oka*, hanem egyúttal minden élő és létező *vajóságoknak az életalapja és a létalapja is*. Ezt állítja *Spencer* is, midőn végső alapelvvé (*first principles*) az erőt teszi. Kimutatja, hogy „*erő nélkül nincs élő, vagy létező valóság*”, mert még az *anyag is, amelyet megszoktunk az erővel szemben mint szöges ellentétet felállítani, végső elemzésében nem más, mint erőtünetemény*: elektrodinamikus összetétel. A legújabb tudományos elmélet is az anyag végső eteméit az atomokban már „*erőjelenségek*” teszi: *ionokká és elektronokká*. A *Rutherford-féle* elmélet is az atomokban már erőösszetételezéseket lát: *pozitív töltésű protonok és negatív töltésű elektronok csoportosulását*. *Thompson* szerint pedig minden egyes korpuszculusz átmérője már csak egy *tízbilliomodnyi milliméter*. Ez már csakugyan olyan semmiség, amit már elképzelni se lehet.

Az exakt tudomány álláspontjáról hirdetjük tehát, hogy „*az erő az egész mindenségre kiterjedő egységes törvényalap, amelynek minden egyéb más törvény csak valamilyen elágazása és külső megnyilatkozása lehet*.” Minthogy pedig minden valóság természete és törvénye az erőben gyökeredzik, ennélfogva „*az erő az egyetemes életalap*”; belőle ered minden és ő az összes törvényeknek a megindító okfeje. Ezért *vallási nyelven a törvény az Isten akarata!*

De maradjunk a pozitív kutatás mesgyéjén és nyomozzuk, hogy *mi az az erő?* Sajnos, nincs rá kielégítő válaszuk. *A természettudomány is odajut, ahová az Istent kereső teológia. Őszintén be kell vallania, hogy lényegét nem ismerjük*. Csak annyit tudunk róla, hogy *az erő a mozgásoknak az oka*. Világos azonban, hogy ha a mozgásnak az erő az *oka*, akkor a mozgás az erőnek csak az *okozata* lehet. Minden mozgásban tehát együtt van az *ok és az okozat*, mert ezek egymástól elválaszthatatlanok. E szerint az *erőmozgásban* két tulajdonság működik együtt: — *az egyik, amely a mozgást okozza (indítja); a másik, amely ezt a mozgást cselekszi, vagyis végezi: ok és okozat* Ez a két *erőtulajdonság* azonban *egyesül a mozgásban*, mert ahol mozgás van, ott kell lenni *indító erőnek is; ahol pedig indítás van, azt követni kell valamely mozgásnak is*. Van tehát az erőben *egy mozgást indító belső tulajdonság és egy mozgást végező külső tulajdonság, amelyek*

egymásban elvegyülve „élő erővé” teszik a mozgást Döntő fontosságú ez a meghatározás! Ne felejtsük el!

Az erőt ez a kettős tulajdonsága képesíti *belső* és *külső* működésre. De az *erő lényege* mégis az ő mozgásra indító *belső természete*, mert az ő mozgást végező *tevékenységét* inkább az *erős külső alakjának* nevezhetjük. Már a görögök filozófusai is megkülönböztették az erőben ezt a két ellentétes tulajdonságot; az elsőt *dynamisnak*, a másikat pedig *energeiának* hívták. Ezek tehát évezredes régi műszavak. Én azonban az erő lényegét, vagyis az ő *belső elrejtett* természetét „*erőérzésnek*”, másszóval az „*erő lelkének*” hívom. Megjegyzem azonban, hogy én ezzel nem akarom belecsempészni az erőbe a lelkiségnek a fogalmát; inkább csak érzékeltetni kívánom, hogy az erőnek ez a *belső elrejtőzöttsége* emlékeztet bennünket az emberi testben rejtőző életérzésre, vagyis a *testi mozgást megindító lélekre*. Ugyanilyen alapon nevezem az erő *külső* tulajdonságát, vagyis az ő *cselekvő mozgását* az erő *testének*. *Természetes, hogy erőtest alatt is még mindig csak tiszta erővalóságot értek, nem pedig valamely alakját az anyag-testnek.*

Mikor azonban ez a két erőtulajdonság ág/ vagyis az erőérzés és az erőmozgás egymásban elvegyül, akkor közöttük ez az egységes elvegyülés az ő közös harmadik alakjukká lesz; még pedig „élő erővé”! Mi is lehetne más az erőérzésnek, vagyis az erő lelkének és az erőmozgásnak, vagyis az erő testének egymásból való elvegyüléséből, mint Élet! Bizony! az élet semmi más, mint é r z ő - m o z g á s ! Tekintsük ezt *hipotézisnek*, amíg be nem igazoltuk!

Ez a két erőtulajdonság azonban már egymással szemben álló polaritás. Az egyik *belső*, a másik *külső* tulajdonság. Az erő terminológiája szerint az egyik a *plus*, a másik a *minus*; szöges ellentétek, de azért erőérték tekintetében egymással egyenértékűek (aequivalensek).

Csakis két ilyen ellentétes, de egyenértékű erőtulajdonság juthat egymásban összhangra, miután minden indító hatást csak egy másik „*ellentétes, de egyenértékű*” ellenhatás egyenlíthet ki. *Ezen erőtvénnyen alapszik Newton világtörvénye is, amelynek harmadik pontja szerint az erőmozgásban minden akciót egy hasonló erejű reakció követ, amelyben az ellentétes, de egyenértékű erőhatások egymást kiegyenlítik.* Ez az ő híres 3-ik törvénye, amely eredeti szövegében így hangzik: — To every action there is always opposed an

equal reaction. *Minden hatásnak mindenkor megvan a vele ellentétes, de egyenlő értékű ellenhatása.*

Ugyanez az alapja a világegyetem erőmozgásában mutatkozó „*ütemesség*”-nek is, amelyet *Spencer*, mint *ritmust*, a *mozgás alaptörvényének* tekint. Az ellentétes, de egyenértékű erők törvényéből folyik az is, hogy minden összhangot zavaró egyoldalú változást egy másik ellentétes változás egyenlítő ki.

Habár az erőt *lényegében* nem is tudjuk felfogni, *működésében* azonban már a tudomány is megállapított bizonyos exakt igazságokat. Ilyen törvény pld. hogy *az erő működésében mindig „változatlanul ugyanaz”*. Ezt a törvényt nevezhetjük a *folytonosság, vagyis következetesség törvényének*, amelynél fogva *minden erőmozgás változatlan mozgás marad mindörökké, ha csak egy ellenkező erőhatás azt meg nem változtatja*. Az erőnek ez a változatlan természete nem származhatik a mozgásból; mert hiszen *maga a mozgás a folytonos változás*. *Ezért kell az erőben lenni még egy benső tulajdonságnak is, amely már változatlan, vagyis önmagához következetesen mindig ugyanaz*. Ez a *Newton* féle első törvény!

Ugyancsak az erőnek eme *benső tulajdonságából* indul ki az „*erőfenntartás törvénye*” is, amely szerint a mozgási energia különböző átalakulásaiban önmagával mindig *egyenértékű marad*. Erőmennyiségében és erőhatásában (vagyis munkaerejében) sem nem csökken, sem nem növekszik. Más szóval *aequivalens*, vagyis mindig ugyanaz. (Állandó! Constans!)

Van tehát az erőben egy örökké változatlan, vagyis mozdulatlan benső tulajdonság, amelyet „indító erőérzésnek”, az erő lelkének nevezhetünk és van egy mozgást cselekvő külső alakja (erő-teste), amely benne állandóan változik. Az első az ő elrejtett *benső lényege*, amelyet sem nem érzékelhetünk, sem értelmünkkel fel nem foghatunk, miután *öntudatunk*, amely bennünk a megismerésnek az alapja, *csak változásokat és mozgásokat tud felfogni*. Ezt a változatlanságot és mozdulatlanságot ezentúl „*erőegyenletesség*”-nek fogjuk hívni, mert ez a kifejezés talán mégis jobban megfelel az exakt tudományok által belénk nevelt erőelméletnek, mint amikor azt az *erő lelkének* nevezzük. A lélek, vagyis az *érzés* alatt ugyanis mindig valamely *lénybeli* (ontológiai) tulajdonságokat értünk. Majd később magunktól is rájövünk, hogy az erőnek legrejtettebb tökéletességei csakugyan ontológiai tulajdonságok.

Egyenletesség alatt tehát értsünk ezentúl mindenkor egy változatlan és mozdulatlan természetet Masszával: benső lényegyet vagyis létállapotot Ezért az „*egyenletesség*” ahogy ezt az „*Élet-Könyvében*” is kimutattuk, az erőnek önmagában való változatlansága, azaz önmagához való következetessége.

Ellenben *külső tulajdonsága, vagyis mozgást végező erőteste állandóan mozgó és változó*, mert mint energia, átalakulhat a természeti erők összes fajtájának bármilyen energiájává. Pld.: A mozgási energiából lehet hő, ebből villamosság, ebből fény, azután ismét hő és végül újra mozgási energia és így tovább. Az abszolút-erőben ez az örökké változó mozgóképesség „*ellenállhatatlanul változó*”, mert az abszolút-erő mozgásában nem ismerhet ellenállást. Csakis úgy lehet *abszolútum!* Ezért a *színerőt* sohase tévesszük össze az ismert természeti erők eldurvult erőalakjaival, amelyek már csak végesek, korlátoltak és csupán erőfoslányok az abszolút erőből. A színerő mozgásában is korlátlan erő, akadályokat nem tűr, ellenállást nem ismer és épen ezért neveztem el a színerő mozgóenergiáját „*erő-ellenállhatatlanság*”-nak. Ez az *abszolút erőben a mindenható képesség*.

Így jut egységbe a színerőben a változatlan a változóval; a mozdulatlan a mozgóval; az egyenletesség az ellenállhatatlansággal. Ezen két ellentétes, de egyenértékű tulajdonság pedig egymásban elvegyülve alkotja a 3-ik alakot, vagyis magát az egységes színerőt: az abszolútumot, amely minden létező valóságnak okfeje, egyetemes létalapja és életalapja.

Az egységes színerőnek eme hárm-as-alakú létezése egyetemes élettörvény, amely alól nincs kivétel. Minden létező és élő valóság tehát csakis ilyen hárm-as egység alakjában jelentkezhetik. Mindegyikben kell lenni *egy benső lényegnek és egy külső alaknak*, amelyeknek egymásban való egysége adja magát az illető valóságot: *a 3-ik alakot* Minthogy azonban minden valóságnak szülő oka az erő, tehát minden okozatnak az erő természetét kell valamely alakban visszatükröznie.

Még csak el sem képzelhetünk egy olyan élő vagy létező valóságot, amelyben na volna egy benső lényeg, egy külső alak; vagyis „*erőegyenletesség és erőellenállhatatlanság*”, amelyek egy közös egységben, vagyis *3-ik alakjukban* egyesülnek, mintahogy *a vegyület is két elem egyesülésének a közös 3-ik alakja*. Ezek a tulajdonságok a színerőben mindig együtt vannak és egymástól elválaszthatatlanok. Minél tökéletesebb eme két erőtulajdonságnak az elvegyülése egymásban, annál töké-

letesebb lesz az a harmadik alak is, amely egyesülésükből származik.

Az anyagvilágban ezt az elvegyülést a legalacsonyabb fokon *vegyi folyamatnak* nevezzük. Lépcsőzetesen emelkedik azonban a növényen, az állaton és az emberen keresztül a szellemvilág fokozatain át a legtisztább színerőig.

Az ásvány *anyag-érzékenysége* se más, mint egy alacsonyabb fokú *érzés*, amely fokozatosan tisztul és emelkedik a flórában, a faunában (a növény- és állatvilágban) és még fejlettebb alakban mutatkozik az emberben; a színerőben pedig már mint abszolút tiszta erőérzés él és épen ezért változatlan, mozdulatlan a színerő benső lényege is.

Megfigyelésünk szerint *mindig a két erőtulajdonság elvegyülésének mértékétől függ az egyes valóságokban az élet fokozata is*. Laza elvegyülésükben alig mutatkozik valamely életjelenség a valóságokban. Ezeket nevezzük *anyagtesteknek*, amelyek még csak *létállapotban* vannak. De minél fejlettebb erő-érzés járja át az *erőmozgást*, annál magasabbfokú lesz az illető valóságnak az *életvonal*a is.

Jegyezzük meg jól — azért ismétlem folytonosan, — hogy „*az élet semmi más, mint erő-mozgás*” és ha ez a kettő egymásban tökéletesen elvegyül, akkor *mozgóvá lesz az érzés és érzővé a mozgás*. Ezzel a két ellentétes, de egyenértékű erőtulajdonság egy folytonos és állandó küzdelemben jut külső és belső összhangra egymásban. Az ellentétes erők elvegyülésének eme állandó váltakozását (erőbuzgását) pedig *életnek* nevezzük. *Spencer* is így határozza meg az életet: — *A külső és belső erőviszonyok egymáshoz való alkalmazkodásának, egyensúlyának és összhangjának a jelensége*. Míg az erő tiszta erő, vagyis *színerő*, addig erőtermészetében az említett két *alaptulajdonságon kívül* semmi más tulajdonsága nincs. *Az egyik alaptulajdonsága az egyenletes változatlanság: a másik pedig az ellenállhatatlan változás, vagyis a mozgás*.

Ezek az erő-tulajdonságok azonban a színerőben már végtelenül tökéletesek. S miután egymásban való elvegyülésük is végtelenül összhangzó és tökéletes, *tehát a színerő önélete is a legtökéletesebb élet*. *Olyan magas alakja az életnek, amelyről nekünk még csak megközelítő fogalmunk sincs; még csak annyi sincs, amennyi a földben élő kukacnak lehet a mi életalakunkról*.

A színerő önélete tehát az ő két erőtulajdonságának tökéletes elvegyüléséből származik. Ez az élet pedig bennük a két erőtulajdonságot egységesítő harmadik alakjuk.

Miután ma már a tudomány is az erőt ismeri el végső alapelvnek — *okfőnek* — ebből csak az következik, hogy minden élő és létező valóság a színerőből ered. *Egyedül a színerő él öröktől fogva önmagában; ezért neki se anyagi, se erkölcsi korlátja sohasem, volt és sohasem lesz. Korlátokat a színerő csak önmaga emelhet önmagának.* Észkövetelmény, hogy csak a teremtő ok lehet a kezdő ok, aki öröktől fogva Önmagáért és önmagában létezik. Másszóval ez annyit jelent, hogy csupán ő él *törvényfölöttiségben, vagyis korlátlan szabadságban.* Ezért csak a színerő indíthatott meg az ő örök változalanságából minden külső változást (mozgást), ő tehát a végső okfeje az összes okozatoknak. Úgy értsük ezt, hogy a világegyetemben jelentkező összes mozgások csak a színerő ellenállhatatlanságának a mozgási tünetényei. Ezért minden életnek és minden mozgásnak egy közös forrásuk van: — „*a színerőnek önélete és önmozgása*”. Minden más egyéb élet pedig csak fenntartott élet; minden más egyéb mozgás csak az abszolút erő ellenállhatatlanságából megindított és tőle kikölcsönzött mozgás. Ezt az egységes és mindent összefoglaló végtelen erőforrást ma már nemcsak feltételezi a tudomány, hanem keresi és folyton nyomozza is a *monizmusban*. Miután azonban minden erőjelenségben a külső mozgást egy benső erőlényeknek kell megindítania, amely -az egymásból eredő mozgások sorozatának az indító okfeje, ezért a végtelen erőben is az első mozgás okát a színerő „*változatlan erő-érzésében*” kell keresni. És benne valóban fel is találjuk, mert *az erő benső lényege (érzése) életét külső életté eme mozgás által tette.* (Vallási nyelven: Ekkor nyilatkoztatta ki legelőször önmagát.) És vájjon, hogyan történhetett ez? *Az egyenletesség megindította önmagában az ellenállhatatlanságot,* amely erő az erőből, vagyis vele *egylőnyegű.* *Az erőmozgás tehát az erő-érzéséből született.* (Ismét vallási nyelven: — Az Atya megszülte az ő Szent Fiát!)

Ez a törvény az élő valóságokra alkalmazva annyit jelent, hogy az élő valóságokban is az önéletmozgásokat mindig az illető valóságnak *benső természete* (törvénye) indítja meg. *A testi résznek tehát mindig az elrejtett benső lényeg (a lelki rész) szab törvényt.* Az emberben ezt az erő-érzést köznyelven *léleknek* szokták hívni.

Felmerül azonban itt az a jogos kérdés, hogy vajjon *léteztetett-e valaha az erőnek valamely alakja mozgás nélkül is?* Másszóval: lehetséges-e egy benső, elrejtett élet egy külső, látható életalak nélkül? Döntő kérdés ez, mert hiszen előbb azt mondtuk, hogy *a mozgás az indítástól elválaszthatatlan.* Csakhogy a mozgás az erőnek csupán a külső élete. Ezért az energia, vagyis *a mozgás létezhetik mint „benne rejlő képesség”, az indító erőérzésen virtuális lehetőségében is.* Könnyű ezt megérteni, mert az erő statikai állapotban külsőleg ma is mozdulatlan. Ilyen létállapotában az erőérzés magában hordozhatta, mint látens tulajdonságát, a szunnyadó mozgást is. Az energia tehát *öröktől fogva* benne élhetett, mint *statikai energia* az erőérzésében, habár külsőleg nem is ^{hat}ilatkozott meg. *A színerőnek ez volt az ő még soha ki nem nyilatkozott belső élete.* (Passzivitása.)

Nem az erőmozgásból születik tehát az erőérzés, hanem megfordítva, az indító erőtulajdonságnak kell megelőznie a cselekvőt. Kifelé azonban az erőérzés már csak mozgásában jelentkezhetik, vagyis meg kell szülnie az önmagában, szunnyadó mozgást. *Mihelyt azonban a két erőtulajdonság, mint belső és külső ellentét egymással szemben kialakult, egy pillanatra se szakadtak szét, hanem rögtön elvegyültek egy közös harmadik alakká,* mint ahogy két elem elvegyüléséből is mindenkor egy közös harmadik alak áll elő. Ez a harmadik alak az ő közös egységük, vagyis a vegyület.

Példa gyanánt csak a delejességet és a villamosságot említem fel, ahol szintén két ellentétes erő tulajdonság jut egy összekapcsoló *központban,* egymásban egységre. Erőpolarítások jönnek összhangba és az eredmény egy *élő-erő* lesz, amit „*delejességnek vagy villamosságnak*” nevezünk. Eme két hatalmas természeti erőnek okát és törvényét is a színerő természetéből, a *hármass-egységből* vezethetjük le. A mágnesességben és az elektromosságban, habár eldurvult alakban, de azért mégis csak a színerőnek kettős alaptermészete tükröződik. *Mert valamint a színerőben két erőtulajdonság vegyül el egy közös harmadik alakban és ezzel élő-erővé lesz, úgy a delejességben is két ellentétes, de egyenértékű erőtulajdonság kapcsolódik össze egy semleges központban,* hogy egylényegűségükben (a mágnesességben) *élő-erővé* legyenek. Mindezt már részben letárgyaltuk az „*Élet-könyvében*”. De meg kellett ismételnem, mivelhogy erőelméletemnek ez az alapköve.

Miután most már röviden tisztáztuk *a színerő természetét és hármasságát*, amelyből minden valóságnak természete és alaptörvénye levezethető, térjünk át a színerő életműködésére.

A SZÍNERŐ ÉLETMŰKÖDÉSE.

Ez a fejezet lesz könyvünknek a legnehezebb része. Tizenöt pontban fogja tömören összefoglalni alaptételeinket, amelyeknek az igazolására ezen könyvben: a „Törvények könyvé”-ben vállalkoztunk. Tudom, hogy kemény dió, de a dió bele csak addig hozzáférhetetlen, amíg fel nem törtük. Nehézségeink csak kezdetben lesznek. Minden egyes lépésünkkel közelebb fogunk azonban jutni a teljes világhoz.

Tekintsük egyelőre a 15 pontot bizonyításra váró *feltételezésnek*. Akkor fogjuk majd csak elfogadni, mikor már igazoltuk és értelmünkbe logikai bizonyossággal beleilleszthettük.

Tudjuk már, hogy *„minden életműködésnek két alapja van”*: a belső és külső. Tgy van ez *a színerőben is*. *Belső* életműködése saját életének a kialakítása és fenntartása; *külső* életműködése pedig a teremtés (a cselekvés). A teremtés szintén a *színerő egyenletességéből* indult ki és végrehajtotta azt a 2-ik erőtulajdonsága: az *ellenállhatatlanság*. Röviden: *indította az erőérzés és cselekedte az erőmozgás* (az energia). Ez az *erőmozgás „erőtüneményeket”* hozott létre, miután az *erőrezgésből erőrezzeneteknek* kellett előállni. Természetes dolog ez, mert hiszen minden oknak van okozata és így az erőmozgásnak is kövekezményei voltak. E mozgási eredményeket, — ha úgy tetszik, — *„hangoknak”*, vagy *„erőrezzeneteknek”* is nevezhetjük. Igazán mindegy! *Erőtünemények* voltak; *Plató* szerint: *fenoménák*. Én pedig azért nevezem hangnak, miután *minden rezgésnek hangjának kell lenni*, habár a legtöbb esetben mi már ezt finomságánál fogva nem is érzékelhetjük. Eme hangok (rezzenetek) el nem veszhette?., miután a végtelenségből ki nem juthattak. Ezért kellett *a folyton szaporodó rezzeneteknek* a színerő mozgásában is valamely alakban elhelyezkedniük. Ezek *itt sűrűsödni és tömörülni kezdettek és mérhetetlen idők folyama alatt előállott belőlük a mai anyagatom őse*, amely akkor még csak *erőalak*

lehetett, de már benne lappangott az elanyagiasodásnak hajlama és képessége. Valószínű, hogy a biblia ezt az őselemet nevezte *káosz*nak, amelyből kiindult a *teremtés*. Ebben az anyag még csak „*lehetőségében*” volt meg. (Statu in posse.) *Mózes* könyve ezt a finom őanyag-elemet nevezte el [*első vizeknek*, amelyek fölött az *Isten lelke* lebegett vala; mi pedig az *ős-energia* eme rezzeneteinek a tömörülését ezentúl „*képződményeknek*” fogjuk nevezni. A tudomány nyelvén nevezhetnénk *quantumoknak*, *elektronoknak*, vagy *photonoknak* is; szóval *erőanyagnak*, amely már átvezető alak az erő és az anyag között. Broglie herceg *Nobel-díjas* fényelmélete szerint: — *fényanyag*, amely *erővibrációknak* az *összecsomósodása*. Világosan kitűnik mindezekből, hogy az *összesűrűdött erőrezzenetek* nem csupán elméleti hipotézisek, hanem *reális valóságok*, erőrezzenetekből (hangokból) képződött sűrűdések. Ezért nevezem el őket „*képződménynek*”, mert *belőlük* „*képződött*” ki *később* az atom. Mihelyt pedig a rezzenetek összecsomósodtak atomokká, akkor már könnyű lesz megérteni az *anyag képződését* is, miután minden anyagot — legalább is elméletileg — fel tudunk már bontani atomokra; sőt még az *atomot* is *elektronoknak* hisszük, amelyek már valóságos *erőrezzenetek*. Kimondhatjuk tehát, hogy a legújabb tudományos anyagelmélet szerint az *atomok legvégső elemei* „*erőrezgések*”.

Mi is erre az alapra építjük fel a színerő *külső* és *belső* életműködésének a magyarázatát, amelynek az alapvető tételeit 15 pontba vontuk össze. Ezeket kell alaposan megemléstenni, hogy vérünkkel váljanak. Ne riadjunk tehát vissza, ha egyik, vagy másik pont kezdetben homályos. Minden *új igazsággal* így vagyunk. Nagyon nehezen tudjuk csak befogadni. Régi előítéletek gyökereit kell előbb kitépünk önmagunkból, hogy egy új igazságot értelmünkbe elhelyezhessünk.

Felállítjuk tehát legelőször is a tételeinket, — amelyeket bizonyítani csak később fogunk.

1-ső pont: A *teremtést* minden *anyagalap nélkül* a színerő energiájával hozta létre (mozgása által). *A világegyetem anyagalapja tehát az abszolút energia-mozgás*. E szerint az anyag sem „*öröktől*” fogva való, hanem csak „*időben*” teremtett valóság. Valóban „*semmiből*” jött létre; de nem ok nélkül, hanem *energia-rezgések sűrűdése* folytán, a színerő cselekvő akaratóból. (Vallási nyelven: isteni munka eredménye volt.)

Ezért az anyag erőtünevény, mert a színerő ellenállhatatlanságának a mozgása termelte!

2-ik pont: A végtelen erőrengés elképzelhetetlen mennyiségű rezzeneteket (erőhangokat) termelt. E hangok sűrűségéből állott elő a képződmény; ebből pedig az űs-atom, amelynek az összetételezése a molekula (atomsoport). Viszont a molekula csomósodása már anyag.

3-ik pont: Az űsrezzenetekben még érzékelhető anyagminőségek nem voltak; csak az elanyagiasodás hajlama és képessége szunnyadozott bennük. Ilyen alakjában az anyag nekünk még nem érzékelhető, miután mi csak „minőségeket” érzékelhetünk; de már megérezhető, mert eredetére erő-valóság. Ezek még mindig csak hideg erőhangok voltak, amiket a biblia az Isten „halvaszületett gyermekeinek” nevezett el. Könnyebb megértés okából tekintsük eme holt rezzeneteket az energia-mozgás kisalakosodásának (erősalaknak).

h-ik pont: Mikor a rezzenetek az energia mozgásában összegyűltek és képződménnyé tömörültek, visszahatottak az erő mozgására is. Salakosodási képességüknél fogva erőellentétet képeztek és az energia mozgási szabadságára bénítólag hatottak vissza. Ez a pillanat volt az ellenállhatatlansági erő őspróbája. A saját mozgása által termelt rezzenetek összecsomósodása arra kényszerítették őt, hogy a helyzet feszültségét valamely módon megváltoztassa. Erre pedig kétféle mód nyílt: vagy a képződmény tömegében fog előidézni valamely változást, vagy pedig saját mozgásában; tehát vagy megsemmisíti egy hatalmas erőkitöréssel a mozgását akadályozó képződményt, vagy pedig mozgásával ő alkalmazkodik a saját erőtestében (mozgásában) összesűrűdött rezzenetekhez. Az első módszer: erőszakos megoldás (erőkitörés); a másik: gyengéd alkalmazkodás (erkölcsi önmérséklés). Így lett a két esetőség az „erő energiájának erkölcsi próbájává. Vagy-vagy! Vagy az anyagban, vagy önmagában idézi elő a kellő változást!

5-ik pont: Azt hiszem, világosan felállítottuk a színerő energiájának a kettős őspróbáját. Nagyon fontos pont ez, mert a cselekvés szabadsága egy kétoldalú (alternatív) lehetőség között már erkölcsi alap, a legelső megnyilatkozása a szabadakaratnak. Az ellenállhatatlansági energia tehát eme őspróbában döntött szabad elhatározással és örök végzéssel, hogy minő természetű erővé lesz: megsemmisítő, vagy megváltó erővé-e?! Jól értsük meg ezt! Tőle függött egyedül, hogy a helyzetből eredt próbát hogyan intézze el. Önző módon-e?

vagyis kitörő erőszakoskodással és mindent megsemmisítő fölényel-e, vagy pedig önfeláldozó alkalmazkodással? (Erkölcsei nyelven: önző kevélységgel-e? vagy szelíd alázatossággal?) És az ősergia az utóbbi módszert választotta. Nem élt mindenhatóságának az erejével, hanem szeretetének a gyengédségével inkább ő alkalmazkodott a holt rezzenetekhez. Alázatossá lett! Engedelmeskedett a Benne megérzett erőérzés indításának és erőmozgását önfeláldozó készséggel mérsékelte. Nehogy teremtményeit megsemmisítse, inkább a saját természetében hozott létre bizonyos változást. A változás pedig abban állt, hogy erőmozgását, amely eddig a végtelenségben korlátlan szabadsággal érvényesült, önként összébb vonta és ezzel abszolút korlátlanságát egy ponton önként lekötötte, vagyis törvénybe helyezte.

Könnyű belátni, hogy minden korlátozás, még ha önként történik is, szabadságunknak a lekötése: a lekötöttségnek az alakja pedig a törvény. Így helyezte önként törvénybe mindenható-erejét az abszolút erő, mikor az őspróbában örök időkre eldöntötte, hogy soha semmit erőszakkal megsemmisíteni nem fog, hanem összes teremtményeit alkalmazkodó jósággal önmagában fenntartja és ha kell, ezeket saját lemondása és szenvedései árán is megváltja és tökéletesíti. Így lett a színerő-élet önkéntes törvényévé a Jóság, amely már erkölcsi tulajdonság így nyilatkozott meg szabadságának önkéntes lekötése egy önfeláldozó munkában. A teremtéssel tehát egyidejűleg indult meg a megváltás is.

6-ik pont: Mihelyt az energia mozgását mérsékelte, önmagában (saját természetében) idézett elő változást, miután a mérséklésben már fogalmilag benne van a változás is. Mint-hogy pedig ezt bizonyos önfegyelmzés és benső küzdelem révén érte el, tehát a színerő-energiája önként vett fel egy magasabb erkölcsi minőséget. (Isteni erényességet; virtus paradigmaticus.)

Vájjon, mi volt ez a változás? És mi lett a következménye?

Mozgóerejének összevonásával (erkölcsi nyelven: alázatosságával) „tömörülést”, vagyis „erősürűdést” idézett elő önmagában: a végtelenség erőtestében! Az erősürűdésnek pedig rögtön újabb következménye lett, mert az erőéletben is minden oknak megvan a maga örök okozata is. És mi lett az erősürűdés következménye? A tiszta, könnyű, lelki meleg származása. (Erkölcsei nyelven: a „szerelem”.) Nem nehéz ezt megérteni, mert hiszen „mindennemű energiasürűdésből törvény-

szzerűleg áll elő ma is a meleg". A hő jelenségeknek ez a közismert fizikai törvénye.

7-ik pont: Így lett a lelki meleg, vagyis a „szeretet” a színerő lényeges tulajdonságává: — életadó erkölcsi erejévé; tartalma pedig eme szeretetnek a lelki meleg, amely a színerőmozgás önkéntes sűrűdése. (Erkölcsi nyelven: alázatos összehúzódása és önfeláldozó alkalmazkodása.) Az igazi szeretetnek ma is csak ez a lényege!

8-ik pont: Amint láthatjuk, a szeretetet is épen úgy, mint minden egyéb más erkölcsi tulajdonságot a színerőből a teremtés ténye váltotta ki. Nagyon fontos pont ez, mert a fizikai élet kialakulásai is párhuzamosan váltották ki a színerőből az isteni tulajdonságokat is. Könnyű ezt megérteni! Ugyebár, míg a színerő csak önmagáért élt önmagában, addig neki se igazságra, se szeretetre, se irgalmasságra, se más egyéb tulajdonságra szüksége nem volt. Korlátlan szabadságában (törvényfölöttiségében) teljes összhangban élt önmagában és minden tökéletessége (attributa Dei) csak szunnyadó képesség volt benne. Ezekre majd a teremtett világnak lesz szüksége és nem a színerőnek, aki önmagát az ő hármas-egységében teljesen betöltötte, kielégítette és így teljes benső összhangban, vagyis boldogságban élhetett önmagában. Ezért, míg a színerő csak erő volt, addig az ő két erőtulajdonságán kívül semmi más külső tulajdonságra nem is volt; szüksége; még csak erkölcsi háttérre sem! Egy bevégzett tökéletesség önmagában hordja a teljességét. Ilyen volt a színerő is, mielőtt a teremtést megindította. A két erőtulajdonság összhangzó elvegyülése őt „élő erővé” tette. Tudjuk már, hogy az érzés és mozgás állandó elvegyülése: élet. Így az élő erő lett a két erőtulajdonságot összefoglaló és egységesítő 3-ik közös alakjukká: „színerő önéletévé”. Benne szunnyadó tökéletességeit tehát a teremtett világ váltotta ki egymásután belőle. Ezért a színerő önéletét saját maga alakította ki tetszése szerint önmagából és minden külső tulajdonságát belső tökéletességeiből nyerte. Ez igazolja az ő mindenhatóságát, amely szerint életalakját tetszése szerint alakíthatja és változtathatja és ezen alakváltoztatási képességéből folyik önéletének a kialakítása is. Ne ütközzünk meg rajta, mert hiszen még az eldurvult természeti erőkben is átváltoztatható az energia egy másfajú energiává; annál inkább megvan ez az alak változtatási képesség a színerőben.

9-ik pont: Az erő-sűrűdésből származott „lelki meleget” a színerő épügy kibocsátotta benső életéből, mint a mozgása általt termelt rezzeneteket. (A szentírás szerint: „kilehelte.”) így termelt a színerő mozgása által egyszerre kétféle valóságot: élettelen hideg hangokat (energiái rezgése, által) és élő meleg hangokat (energiái sűrűdése által): — anyagot és szellemet, holt rezzeneteket és élő isteni lehelleteket (lelkeket).

10-ik pont: A legelső élő meleg hangot, aki a színerőből kiemelkedett és kihozta onnan önmagában a színerőben szunynyadó tökéletességet, „IGÉNEK” (logosnak) nevezzük, ő lett a biblia szavai szerint a „halvaszülöttek között az első élő szülött”. Ezért az Igében tulajdonképen a színerőnek második alakja, vagyis ellenállhatatlansági erőmozgásnak a lelki melege (energia-sűrűdése) testesült meg erkölcsi Istenséggé. (Valási nyelven: az Isten szeretete az Igében öltött testet.)

11-ik pont: Az Igét, mint első meleg hangot követte az utána következő meleg hangoknak egész áramlata. De ezek tulajdonképen csak „egy testet” képeztek, mert mindnyájan cèak „az ellenállhatatlansági mozgásnak a melegsűrűdéséből” jöttek létre. Egy közös életvonaluk volt; összefoglaló nevük „szellemvilág” és egyenként az Igének a testvérei is, mivelhogy bennük a második erőalaknak, vagyis a színerő-energiájának — a Fiúnak — lelki melege van szellemegyeniségekre szétszakadozva. Joggal nevezhetjük őket „Isten fiainak”. Közülük azonban csak az elsőszülött Ige az. Aki önkéntes megtestesülés; a többiek már csak teremtmények, vagyis „az Ige erő-tetének feldarabolt tagjai”. (Vegyük mindezt egyelőre csak tudomásul, mert ez az a nehéz pont, amelyre a fejezet élén utaltam. Részletesen később fogjuk kifejteni.) A szellemvilág tehát „egy test”, amelynek egy közös lényege van: az „értelem”! Minden egyes szellem egy-egy értelmi lény, akiknek feje és összetartó ereje az Ige. (Ugy értsük ezt, hogy az Ige az isteni mindenttudás; az egyes szellemek pedig csak értelmi részek az Ige mindenttudásából.) Ezért nevezik az Igét az apostoli egyház szent atyái szent Pállal együtt „Nous”-nak, vagyis „isteni értelemnek”. Az Ige, mint elsőszülött, összekötő kapocs a benső isteni élet és a külső világ között. De ilyen összekötő kapocs az Ige is csak akkor lehet, ha színerő lényegéhez bizonyos anyagtulajdonságot is önként felvesz, így vette fel az Ige lelkítést gyanánt önmagára a legfinomabb anyagot: a lelki világosságot! Ezért mondja szent János az Igéről: — ő a tiszta Világosság, Akiben már nincsen semmi sötétség! (anyag-

salakosodás). — Tudom, hogy az isteni életkialakulásnak ez a sarkpontja első tekintetre homályos. De bízunk a felvilágosító kegyelemben; ha hittel várjuk, el fog érkezni!

12-ik pont: A hideg hangoknak (holt rezzeneteknek) összefoglalt egységét ezentúl anyagvilágnak nevezzük, a meleg hangok egységét pedig szellemvilágnak. Míg azonban a hideg hangok egymáshoz tapadva csomósodtak és képződményé tömörültek, miután bennük még életető meleg volt, addig a meleg hangok „élő erőatomokká” lehettek. Meg volt bennük az élet önmelege és ezáltal egyéniségekké is kifejlődhettek. így látunk egymással szemben kialakulni két különböző világot, amelyek azonban egymásért lettek teremtvé. A holt anyagatomot csak egy élő erőatom tisztíthatja meg és emelheti fel az erővonalba, miután az anyag önmagában tehetetlen. Viszont nincsen olyan erőatom (szellem), amely ne az anyaggal való küzdelmében érte volna el tökéletességét, miután a szellemvilág minden egyes alakjából épúgy, mint a színerőből, csak az anyaghoz való alkalmazkodásuk válthatja ki a minőségeket: vagyis a „szellemi és erkölcsi tulajdonságokat”. Ezért kell magunkra ölténünk a földi anyagtestet. Ma is láthatjuk, hogy az újszülötteknek magukkal hozott életérzéséből az anyagvilággal való érintkezés váltja ki egyenként az összes szellemi képességeiket és értelmi tapasztalataikat.

13-ik pont: A tiszta színerő-élet és a tökéletlen anyagvilág között azonban olyan nagy a hézag, hogy eme fokozati különbségeket csak a szellemvilág hidalhatja át. Ők tehát a „közvetítő kapcsolatok” a hármas-egységből önként kiemelkedett Ige, vagyis első meleghang és a durva anyagvalóságok között. Ezért testesült meg az ellenállhatatlanság lelki melege az Igében, hogy a színerő energiájának ezen önkéntes alakváltozása folytán hozzá tudjon férni az anyagvilághoz és így az Ige közvetítő lehessen ég és föld között. Eme kapcsolódásból, amelyet mi megváltó munkának nevezünk, lesz a teremtett világnak állandó tökéletesítése és színvonalának folytonos emelése az evolúció útján.

14-ik pont: A szellemvilág is vonalrendszerekben él, mert lépcsőzetes fokozatokban helyezkedik el, hogy mint élő lánc összeköthesse a legmagasabb életalakot a legalacsonyabbakkal is. (A biblia ezt a lépcsőzetet nevezte el „Jákob létrájának”.) Az isteni élet határán, vagyis a szellemláncolat csúcspontján Maga az Ige áll. Belőle indul ki a szellemi erőknék a sorozata: a fényttestű erőlények láncolata, amely sorozat a leg-

alacsonyabb pontján már természeti erőkké változott át, hogy így az anyagvilágba zökkenés nélkül bekapcsolódhassék. A szellemi erőknek és hatalmasságoknak tehát hierarchiája van, amely kiindul az Igéből és leszáll az anyagvilágba, hogy végső fokon, mint öntudatát letett természeti erő, már eltűnjék az anyagban. Ez is egy nagyon fontos pont. Jól jegyezzük meg! Sajnos, hogy ezt az élő erőláncolatot mi már csak a legalacsonyabb természeti erőkben tudjuk érzékelni. Itt azonban az empirikus megismerésünk fonala megszakad és ezentúl már csak érzésünkkel (intuícióval) ismerhetjük meg.

15-ik pont: A szellemi erők életalakjukat szintén tetszés szerint változtathatják, miután energiasűrűdések; átléphetnek tehát alacsonyabb erők, vagy élvonalak törvényeibe is. Az „alakváltozásnak ezt a képességét” magukkal hozták ki örökségül a színerőből. Ez tulajdonképpen annyit jelent: — tetszésük szerint helyezkedhetnek át alacsonyabb élvonalakba, de magasabba már nem a saját erejükkel. Az ember is saját maga süllyedhet bukás által alacsonyabb vonalakba, de emelkedni már csak magasabb erők segítségével tud. Ebből következik, hogy a legmagasabb szellemek magukra ölthetik még az anyagtestet is, miután már fény testük is finomabb anyagminőség, így érthető, hogy az Ige is megtestesülhetett emberi, anyagi alakban is a földön az Úr Jézus szentséges személyében. A szellemvilágnak ezen önrendelkezési képességét, amivel életalakjukat önként változtathatják, nevezzük szellemszabadságnak. Szent Pál szerint még a legalacsonyabb szellemeknek is megvan ezen alakváltoztatási szabadságuk: annál inkább van az anyagi erőknek, akik magas értelmiségük folytán ismerik az anyagvilágnak összes törvényeit és miután tudásukkal uralják is azokat, tehát saját tetszésük szerint fel is használhatják az anyagot az ő különleges céljaikra. A testöltés, vagyis az úgynevezett materializálódás tehát a szellemvilágnak szabad képessége. A szellemjelenések titkának is ez a kulcsa. De hát csakugyan lehetséges ez? Gondolkojunk! Hát vajjon mi nem használhatjuk-e fel céljainkra mindazt az anyagot, amelynek a természetét, vagyis törvényét már ismerjük és ehhez alkalmazkodunk? Hiszen még saját testünket is csak a mi élet-érzésünk építi fel a tápanyagból kivont sejtekből, amelyeket az anyagból asszimilálunk és magunkban élő testrészekké teszünk.

Így építi ki a szellemvilág is a saját életalakját, de ezt a képességét nem önmagától bírja, hanem a színerőből nyerte.

Majd látni fogjuk, hogy *ez az alakváltoztatási képesség abszolút tökéletességében csak a színerőben van meg. Minden más teremtményben már csak korlátozott mértékben*; de kisebb vagy nagyobb fokban minden élő szervezetben feltalálható, kezdve az angyaloktól a legutolsó paránylányig.

Befejeztük ezzel vallásfilozófiai rendszerünk *sarktételeinek* a felállítását. Ezekhez kapcsolódnak majd az összes részletek, amelyekből főlépül rendszerünknek az egész struktúrája. Térjünk át most az egyes tételek rendszeres kifejtésére és igazolására.

AZ ERŐ ALAKVÁLTOZÁSÁNAK TÖRVÉNYE.

Vizsgáljuk mindenekelőtt az *erő alakváltozásának a törvényét*

Tegyük fel, hogy *a mi naprendszerünk* egy pillanat alatt megsemmisülne és vele együtt ezer és ezer más hasonló naprendszer is egyszerre eltűnnék. Ez a változás a világegyetem életében csak *alakváltozást* okozna, de a *lényegét* meg nem semmisítené. A mindenségnek csak egy parányi részlete pusztulna el, amely az összhangot épen nem zavarná meg. Sőt még tovább megyek! Még azt is el tudjuk képzelni, hogy *az egész világegyetem egyszerre* megsemmisül; eltűnik róla az élet, megáll a mozgás és elpusztul az anyag. Ezt mind el tudom képzelni, mert érzésem szerint ezeknek a létezése *vagy nem létezése „esetleges dolog”* és elválaszthatatlan az emberi gondolkodástól, de nem *„feltétlenül szükségszerűség”*.

A *létezés* fogalma ellenben már *szükségképem. Még elképzelni se tudjuk, hogy az a létállapot, amelyben a mindenség létezik, valaha ne létezett volna, vagy pedig valaha megsemmisülhetne.* A létezés tehát már *észkövetelmény*, amely még az: élet fogalmát is megelőzi. Így érthető, hogy a görög mitológia szerint még az istenek életét is megelőzte *Krónosz*: az *Idő*, amely szülte őket. Természetes volt ez a tévedésük, mert hiszen csak *Kant* óta tudjuk, hogy az idő és a tér csak a mi gondolkodásunknak a kerete (Anschauungsform). A magyarnak is van erre egy furcsa axiómája: — *még sohase volt úgy, hogy valahogy ne lett volna!*

Lehetségesnek tartjuk azt, hogy *az anyagvilág*, amely végső elemzésében *csak atomrezgések összesége, valaha vissza fog tisztulni az egyetemes erőmozgásba*. Az anyagra nézve ez a visszatisztulás csak úgy képzelhető el, hogy előbb az összes anyag atomizálódik és elektronizálódik, hogy azután, mint mozgó erőreszek, ismét bekapcsolódhassanak az egyetemes erőmozgás törvényeibe; — de azért az anyagvilágnak ilyen alakváltozása mégis csak elképzelhető.

Sőt egy lépéssel tovább is mehetünk. Még azt is el tudjuk képzelni, hogy majd *ez a mozgás is megszűnhetik valaha*. De ugyebár *ekkor is elő kell állania egy változatlan és mozdulatlan létállapotnak?* Az erőnek ez a magasabb statikai állapota azonban már *szükségképeni*, mert semmiféle valóság meg nem semmisülhet anélkül, hogy „előző létállapotát egy újabb létállapottal fel ne cserélné”. A pozitív állapotból átmehet egy negatívba; de már ez is egy bizonyos helyzet, vagyis létállapot. Ezért, ha a létezésből minden minőséget és tulajdonságot elvonunk is, maga a „*tiszta lét*”, a *Hegel-féle „in sich fein!”* örök és önmagától való. *Nem lehetett valaha nem léteznie!*

Spencer szerint is *a mozgás, mint erőtulajdonság eltűnik az erőben*. Sőt, amint mondja: — *lehet, hogy még az erő is csak szimbólum, amely mögött van elrejtőzve a nagy Ismeretlen*. De, ha az erő eltűnik is a nagy Ismeretlenben, ennek a létezése *Kant* szemében is már *észkövetelmény*, logikai szükségyszerűség, vagyis postulatum racionis.

Valóban így van! Erőelméletünkben már mi is kimutattuk, hogy a színerőben van egy indító, de elrejtőző tulajdonság: — *az egyenletesség*, amely változatlan örök létállapot, mivelhogy a változatlan és mozdulatlan lét örök lét. *A mozgás csak mozdulatlanból, a változás csak változatlanból indulhatott meg*, miután ezek egymást fogalmilag is kiegészítő korrelációk. Ezért minden változás csak egy bizonyos megelőző létállapotból indulhatott ki, amely mögött egy elrejtett végső okfőnek kell létezni, amit mi *erőérzésnek* neveztünk el. *Ez a végső indító okfő számtani bizonyosság is, mert el nem képzelhetünk olyan alakváltozási sorozatot, amelynek számsorában egy kezdethez el ne jutnánk: — a legelső számhoz.*

Az erőérzésben a minőségek, a tulajdonságok és életképessegek azonban kezdetben még csak szunnyadoztak; *lehetőségek voltak*. De már e *mozdulatlanban* is benne rejlik a *mozgás* korrelatív fogalma, mint egymást kiegészítő ellen-

létezések. *Az öröklét állapota tehát öröktől fogva önmagában hordozta az ő mozgási képességét is.* (Vallási nyelven: — a Fiú öröktől fogva az Atya kebelén nyugodott, Aki megszülte Őt az örökkévalóságban.) *Megszülni alaki értelemben annyit jelent, hogy egy valóságot régi létállapotából egy újabb létállapotba helyezünk bele.* Így választotta ki a mozdulatlan, vagyis változatlan egyenletesség önmagából a változások sorozatát: a mozgást, amely képességével ő, mint mozdulatlan és változatlan létállapot, soha nem élt és természetének megtagadása nélkül soha nem is élhetett. Ezért *a mozgás csak egy mozdulatlanságból kiindult változás lehet.*

Ezért a színerő a már ismert kettős tulajdonságára bomlott fel, amelyek bár egymással *ellentétesek,* de azért mégis egymást *kiegészítők és egyúttal egymással egyenértékűek.* A változatlan és mozdulatlan megmaradt örökké változatlan létállapotnak még akkor is, mikor megszülte a benne szunnyadó mozgóképességét az örökkévalóságban. Ezért mondjuk, hogy *megszülte,* vagyis *kiindította* magából a mozgást. Hogy pedig *ez a szülés még az „örökkévalóságban”* történt, azt már igazolja az a tény, hogy a változatlanban és mozdulatlanban még nincs idő; csak „örökkévalóság” van.

A mozgó erőtulajdonság tehát a mozdulatlan létállapotból alakult ki, de azért egymástól szét nem szakadtak, sőt egymásban tökéletesen összhangzó elvegyülésben közös egységgé lettek: *hármassá egységgé!* Ezért *elválaszthatatlan ma is minden mozgásban a külső cselekvő erő az indító erőtől.* Nincs olyan erő jelenség, amelyben ne rejtőzne egy indító erő, amely tőle még gondolatilag is elválaszthatatlan. *Nincs okozat ok nélkül!* Ezért ezek egymástól *elválaszthatatlanok!*

Az erőérzés benső létállapotát tehát egy másik erőalakban külsőítette: — *a mozgásban.* Mikor azonban ezek egymásban összhangzóan elvegyültek az örökkévalóságban, a „*létállapot*” bennük rögtön „*életállapottá*” lett; másszóval: „*életté*”, mivelhogy az „*élet érzőmozgás*”, vagyis „*az érzésnek és a mozgásnak egymásban való kölcsönös és folytonos elvegyülése*”.

Ebből láthatjuk, hogy a színerő végtelen szabadságából kifolyólag olyan életalakot vehet fel, amilyen neki tetszik. Az Isten a saját életét tehát Önmaga alakította ki azzá, ami, mivelhogy Önmagától nyerte. (Teológiai nyelven: az isten Önmagától való Lény. — Deus Ens a Se.) A változatlan és mozdulatlan, de érző létállapot átment egy változó és mozgó élet-

állapotba, mihelyt az érzés megszülte önmagában a mozgást. Józan eszünkkel is belátjuk, hogy egy érzésből kiinduló önmozgás már életjelenség. Az erő eme elváltozásának a képessége pedig az ő korlátlan szabadságából eredt. (Vallási nyelven: *mindenhatóságából.*)

A színerőnek ez a feltétlen szabadsága az ő első élettörvénye, amely szuverén természetét híven visszatükrözi. Szuverén, mivel minden törvények felett áll; másszóval: — korlátlanul szabad, ami annyit jelent, hogy Önmagát is tetszése szerint alakíthatja ki. A második lét törvénye pedig az ő életkialakulásában a hármasesység. Ez az oka, hogy minden valóság- csakis ilyen alakban élhet, vagy létezhetik.

Mikor a színerő két tulajdonsága egymásban összhangozóan elvegyült, ez az egyesülés közöttük még szabad, önkéntes és törvény fölötti elvegyülés volt. Ezért az ő közös életüknek egységesítő harmadik alakja is törvény fölött áll. Ellenben maga az elvegyülés ténye már egy új törvény alapjává lett. A teremtésnek és a nemzésnek az alapjává, mert ahol két ellentétes, de egyenértékű erőtulajdonság (vagyis érző- és mozgó-képesség) egymásban elvegyül, ott mindig törvényszerűen áll elő az élet, mivelhogy ez az elvegyülési folyamat maga az élet. (Ezt az elvegyülési folyamatot közöttük neveztem én el „életbuzgásnak”). Minél összhangzóbb az elvegyülés, annál tökéletesebb lesz a belőlük származott közös életalak is. A hármasesység életét még az „örökkévalóságban” alakította ki. Ellenben az Ige kiemelkedése a hármasességből már csak „kezdetben” történt; — akkor, amikor a teremtés a káoszból megindult és a változásoknak sorozatával megjelent az örökké változatlanban az egymásutániség is, vagyis az idő. A teremtés is az erőérezésből indult ki és alázatos engedelmességgel hajtotta azt végre a mozgás. (Vallási nyelven: — a teremtést az Atya indította meg és a Fiú alázatos engedelmességgel hajtotta végre az Atya akaratát. Ezért „Együtti-teremtők”, cocreatorok.) A színerő tehát végtelen erőmozgásával legelőször az erőrezeneteket termelte: a hideg hangokat, amiket nem semmisített meg, hanem önmagában megtartott. Ugyanez a törvény érvényesül minden anyában is, aki a méhében hordozott magzatát csak alkalmazkodó önfeláldozással tudja megmenteni.

Láttuk már, hogy a termelt erőrezenetek az erő mozgás-szabadságát is akadályozták és ő önként alkalmazkodott hozzalak. Nehogy őket megsemmisítse, összébb húzódott, sűrűsö-

dött és ezen energiatömörülésből származott a „*lelki meleg*”, a *szeretet*. Azt is láttuk, hogyan emelkedett ki a lelki meleg először az *Igében* és utána a többi meleg hangok sorozatában az *isteni életközpontból*, a *Szentszellemből*. Kétségtelen, hogy ez a tény az isteni életnek már szintén egy „*új alakváltozása*”, mert hiszen az *isteni energia önmelege testesült meg az Igében*. (A színerő második alakjának, a Fiúnak az energiasűrűsége.) Vele kezdődött meg az *idő*, amely a változások egymásutánisága. Ezért ezt az *első megtestesülést* ne zavarjuk össze a *Názáreti megtestesüléssel*. Az *első esetben az ellenállhatatlanság önmelege lett Igévé; a másodikban pedig az Ige lőn emberré a názáreti Jézusban*. Ezek a változások a színerőben mind csak *alaki* és nem *lényegbeli változások*. Sőt, azt se tudjuk bizonyosan, hogy vájjon az *Ige* és a *názáreti Jézus* között nincs-e még valamely más átvezető és közvetítő alak? Az ó-szövetségi biblia említ egy ilyesvalamit: — a *Melatron*, aki kapocs az Isten és a szellemvilág között. Valószínű azonban, hogy ez már az *Igével* ugyanazonos.

Az Ige e szerint „kezdetben” megtestesült lelki meleg, (szeretet), Aki kihozta magával az isteni életből ezt a melegséget, amely minden életnek és anyagalakításnak nélkülözhetetlen feltétele.

A teremtés folytán ugyanis a külső élet is hármasesegé lett. Az *első az isteni életkör*, amellyel szemben alakult ki a *második: a rezzenetek köre*, vagyis a *későbbi anyagvilág*. E két kör között pedig mint *közvetítő és összekapcsoló élet*, mindjárt „*kezdetben*” megjelent a *harmadik kör: „az Ige fényköre és benne az egész szellemvilág, amelynek „egysége lőn az Ige erő-teste”*. Ez; annyit jelent, hogy minden egyes szellem egy-egy élő isteni érzés, egy-egy kalória a színerő mozgásának önmelegéből, (az energiasűrűsés melegéből). Egységükben tehát az *Ige körét* alkotják meg: — a *fény kört!* Különállóságukban pedig vallási nyelven „*isteni kegyelmeknek*” is nevezhetjük őket. Az ösatyák szerint a szellemvilágnak eme teljességét az első századokban *pleromá-nak* nevezték; mi egyszerűen az *Ige körének* nevezhetjük: — *fénykörnek* (Lux perpétua.)

Mihelyt az élő meleg hangok a hármasesegé központi életéből (a Szentszellemből) kiemelkedtek, ezáltal rögtön határoltakká is lettek. Beleékelődtek az erő és az anyag közé, miután az anyagkör gyűrűjében akadályba ütköztek, amely reájuk visszahatott. Ebből láthatjuk, hogy mindegyik szellem

ugyanazon a próbán ment keresztül, amelyen egykor a szín-erő második alakja (energiája) is keresztül ment. Nekik is választaniuk kellett (mint egykor a Fiúnak), hogy a reájuk visszaható külső nyomással szemben hogyan viselkedjenek. Önző erőszakkal hártásák-e el útjukból az anyagakadályt, vagy pedig ők is alázatosan összehúzódva hozzá alkalmazkodjanak? Másszóval: megsemmisítsék-e azt egy kevély kitoréssal? vagy pedig megváltás-e azt önfeláldozó alkalmazkodással? *íme ez az őspróba lőn az önzésnek és az altruizmusnak örök erkölcsi alapelvevé, a jónak és a rossznak kettős irányzatává. Ezt a nagy próbát, amely minden egyes meleg hangot, vagyis szellemet szabad lényvé, vagyis erkölcsi egyéniséggé tett, nem mindnyájan állották ki egyenlő eredménnyel. Innen eredtek a szellemvilágban is a fokozatok.* De viszont ez a próba reájuk nézve szükséges volt, mert csak így ébredhettek fel szabadságuk öntudatára és csak így lehettek egyéniségekké. Máskülönben csak kényszer-életük lehetett volna és semmiféle erkölcsi beszámítás, vagyis felelősség őket nem terhelhette volna. Ezért minden egyes szellemi lény, épúgy, mint egykor a szín-erő, életét Istentől nyert képességeivel (erejével) önmaga alakította ki olyanná, amilyenné lett. Csak tőlük függött, hogy részt vegyenek-e a megváltásban, amely engedelmisséget, önfeláldozást és lemondást követelt minden egyes meleg hangtól, vagy pedig kevély lázadással önző és romboló erőkké legyenek-e? Egy erkölcsi próbában önmaguk döntöttek jövőjük életsorsuk fölött. Ma is ez a magyarázata minden bukásnak és az ebből származó testi küzdelmeknek és szenvedéseknek.

Mindazok a szellemek, akik teljesen belekapcsolódtak az Igebe, ezen alázatos alkalmazkodásukkal a megváltó munka részesévé lettek. Ellenben az önző és lázadó csoport később kevélyen kitört a szellemvilág köréből, vagyis az Ige fényköréből és belerohant az anyagba, hogy vele ütközzék és azt megsemmisítse. Ezek az úgynevezett bukott angyalok, vagyis azon szellemi erők, akik legmagasabb vonalukból — az Ige fényköréből — önző kevélységükben az anyagerő vonalába buktak le és különféle alacsony erőhatásokká durvultak el: — természeti erőkké! A lelki melegből testi hővé lettek. Ilyen pld. a villamosság is. A földben tűzzé, a testben érzékiséggé lettek és elvesztették magasabb szellemöntudatukat. Ellenben a megváltó lények csoportja az Ige köré tömörült és vele egy testté forrott össze. (A szellemvilágnak ezt a nagy próbáját szent Pál is jelzi a Zsidókhöz írt levelének I. részében.)

Amikor ezek az isteni élő-érzések az erkölcsi őspróbában alázatosan összehúzódtak és az anyagvilághoz (épügy, mint „kezdetben” a Fiú) engedelmesen alkalmazkodtak, ezzel szintén sűrűsödni kezdettek. Vájjon mi lehet az ilyen érzés-sűrűedésnek a következménye? Szintén kettős: egy lelki és egy testi; egy külső és egy belső.

Így pld. az ellenállhatatlansági tiszta *mozgássűrűedésnek* (alázatos összehúzódnak) *belső következménye* lön a *szere- tet*: — a *lelki meleg*. Ellenben az *érzéssűrűedés* belső eredménye lett az *értelem*. Viszont ennek *külső* eredménye a *szellemvilág fénytette* lett, miután az összevont lelki meleg csak fény testté lehetett. *Eme testre pedig azért volt szükségük, hogy az anyag felé közeledhessenek és rá hathassanak. Ez az oka, hogy már a legfinomabb fényben is van valami anyagminőség. Einsteinnek ezt a teóriáját igazolja Broglie herceg fényelmélete is. Természetes dolog ez, mert a szellemeket a Szent-könyv is a Világosság fainak nevezi. A világosság sűrű- déséből a fény testnek (astral) kellett előállnia.*

A sűrűedés külső eredménye már testi természetű; a lelki pedig, amint már fentebb is mondtuk, az értelem volt. Ezért az értelem teste a lelki világosság. Később ezt majd részletezni is fogjuk.

Minden tiszta erőatom, vagyis szellem, lelkileg értelmiség; testileg pedig sűrűdött világosság, azaz fénytett Az értelmi képességre azért van szükségük, hogy az anyagvilág viszony- latait tapasztalati úton is megismerhessék. Tulajdonképen maga ez a *tapasztalat* lesz bennük értelmi ismeretté, tudássá. — Fénytestre pedig azért van szükségük, hogy sugarakat bocsáthassanak ki önmagokból és ezekkel bekapcsolódhas- sanak az anyagba, hogy azt elemezhesek és atomizálhassák. Az anyagban ugyanis minden változást csak hőhatások hoz- hatnak létre. *A szellemvilág tehát sugarazással tud hatni az anyagra. A fénykör is csak fény tüzésével tudta a durva és kemény képződményt már „kezdetben” puhítani, gyengíteni és így lassanként a durva őanyagot erőhatások iránt fogé- konnyá tenni. Ezért volt szüksége a szellemvilágnak a fény- testre, hogy a megsugarazott anyag-valóságokat feloldja és fel- bonthassa isméi atomokra. A hideg holt képződményt, amely az erőrezzenetek tömörülése folytán irtózatossá kemény gyűrű- jével szorította össze a szellemvilágot, először megközelíteni, azután fokozatosan átmelegíteni, végre puhítani és anyag- minőségekkel telíteni kellett, miután benne még semmiféle*

anyagminőségek nem voltak. *Csak ezután lehetett az ősz-maszszát szétrobbantani, hogy az a megpuhított, atomizált anyag képes legyen magába életcsírákat is fogadni és azokat anyagtestben felnevelni.*

Atom alatt mindig olyan valóságokat értsünk, amelyek, mint részek, az őserőmozgásnak a rezzenetei és eredetüknél fogva oszthatatlan parányait képezik az erő-, vagy az anyagvilágnak. Mert *amint vannak anyag-atomok, úgy vannak erő-aiomok is. Az anyagatom testi finomságánál fogva már többé nein érzékeny az anyag törvényei iránt és bár any agier meszeiét megtartja, de már az erő törvényei alá kerül. Így jut az anyag ρ arány egy magasabb vonalra, ahová őt már az erő emeli fel.* Anyagtermészeténél fogva azonban a reáható erő-törvényekkel állandó küzdelembe jut, mert hiszen az anyag az erővel szemben ellentétes valóság. Eme küzdelemben az anyagban is mozgás és ennek alapján élet fejlődhet ki. *Így lesz az anyagparány lassanként élő sejtje, szervezett anyaggá.*

De viszont az erőatom is elszigetelheti magát a fénykör-től, amelyben különben benne él Minden egyes meleg hangnak, amely az isteni életközpontból kiemelkedett, meg volt az ő alakváltozási szabadsága és minden pillanatban szellemi egyéniséggé, vagyis külön akarattal bíró erőatommá változhatott. Önrendelkezési szabadságukat pedig életükkel együtt nyerték az Erőközpontból, — önkéntes ajándékképpen. Mikor tehát az erőatom a fénykörből (az Ige köréből) kiszakad, vagy kitör és szabad önkéntességgel szellem-egyéniiséggé válik, ő is rögtön ellentétbe jut az egységes erővel. *Az erő szempontjából ez már bukás, amelynek végső következménye a szellem-szabadságnak és az öntudatnak az elvesztése is lehet, amellyel a bukott szellem esetleg anyagtörvények alá is kerülhet.* Az első bukása ugyanis megnyithatja részére a bukásoknak egész sorozatát. *Így süllyedhet le fokozatosan az erőatom vonalából az erővonal alá, míg végre az anyagvonalra jut, ahol elveszti teljes öntudatát és alacsony természeti erővé válhatik.* Ez az evolúciónak az ellentétes iránya, vagyis az „involúció”; erkölcsi nyelven: „bukás”. *Hogyha nem lett volna valaha ilyen „involúció”, hogyan állhatott volna akkor elő az „evolúció”?* A kibontakozást meg kellett előznie az összecsomósodásnak.

Az erő végcélja, hogy erőatomokká (szellemekké) válják, mert az erőatomok lényegileg nem mások, mint az élet érzésének és öntudatának végtelenül megsokszorozódott érzései. Az erő azonban ilven erőatommá csak akkor válhatik, mikor

az erő transzformátora (a Szentszellem) kileheli meleg hang alakjában. Ekkor jut a *fénykörbe*, ahol az *Ige* fény-testének egy külön élő sejtjévé lesz. Ekkor az erőatomok mindegyike már egy-egy kisebb központi erőforrássá lesz (egyéniséggé) és ezen időtől fogva, *mint öntudatos szabad lény*, önmaga tarthatja fenn magát. Az élet az övé és egy új cél tűnik fel az ő öntudata előtt: — *a megváltó gondolat*, amely abban áll, hogy elért *tökélyét, fenségét és szabadságát oly önkéntesen adja oda az egyetemességért, mint ahogy azt tette az őseredeti öntudat: az Ige*. Aki önmelegét közöttük részekre osztotta, vagyis szellemegyénségekre szétdarabolva, Magát nekik átadta.

Míg az erőatom az Ige fény köréből ki nem válik, addig egységes törvény alatt élő részese az Ige életének. Már eredetüknél fogva sem lehetnek különbözők, miután egyugyanazon változhatatlan erőközpontból származtak. Ezért az Ige fénykorét, amely az isteni erőközpontot a belőle származott meleg hangokkal közvetlenül körülvette, egy-természetűnek, egységesnek, vagyis lényegileg ugyanegynek fogjuk találni. Teljes és feltétlen egyenlőség árad szét a meleg hangokból képződött fénykörnek a benső életében. Még itt nem találhatunk korlátozásokat; egyetlen törvényt találhatunk, amelyet magában hordozott minden élő parány: „az élet fenntartásának törvényét”. Ez annyit jelent, hogy minden érző atom köteles jennarani életét azon vonalban, ahol öntudatra jutott.

De ez a törvény sem volt kényszer, mert ismétlem, akaratok teljes szabadságával dönthettek életsorsuk fölött és éleialakjukat tetszésük szerint alakíthatták ki, Ezért csal; tőlük függött, hogy akaratok letevésével, vagyis teljes önátadásukkal egyesüljenek-e az Igével? vagy pedig kiváljanak-e a fénykörből és egyénekké, vagyis külön akarattal bíró szellemekké váltohassanak át? Az erőatomok e szerint rendelkezhetek önmagukkal; volt szabad akaratok. Csakhogy ez a szabadságuk, amint már mondtuk, az öntudatos színerőnek az ajándéka volt. Ezért a tiszta szellemek, akik a fénykörben éltek, (mint az Ige testének erőatomjai, vagyis sejtjei) tetszésük szerint ölthettek anyagtestet, kiléphettek az Ige fényköréből. Ilyen volt a legmagasabb szellemi lények élete, akik megelőzték a földi ember teremtését; alakjukat szintén szabadon változtathatták. Csakhogy ez a kegyelmi úton nyert szabadságuk mindig ama vonal törvényei alá helyezte őket, amely vonalban megtestesülni akartak.

Az erőatomok szabadságából folyt tehát az alakváltoztatósi és helyváltoztatósi képességük is. Még a gyarló ember is rendelkezik e két tulajdonsággal, mert csak tőle függ, hogy helyét szabadon változtassa és életrajzából tetszés szerint kilépjen és ezzel élethalakot és új életrajzot változtasson. Nemcsak lelkileg léphet át egy alacsonyabb vonalba bukás által, hanem anyagtestét is akkor dobhatja el, amikor akarja és így testi alakját is szabadon változtathatja. Ez a szabadsága az alacsonyabb állat-vonalnak már nincs meg; ezért öngyilkos, állatot nem is ismerünk.

AZ ERŐATOMOK TERMÉSZETE.

Az erőatomok legfőbb képessége az ő teljes szabadságukban rejlik, amit mi szellem szabadságnak nevezünk. Eme feltétlen szabadságukat magukkal hozták ki az erő természetéből. Értelmünkkel is könnyen beláthatjuk, hogy a színerő nem lehetett más, csak „feltétlenül szabad”. Mert, ha a színerő a végső ok és minden csupán öbelőle eredt, akkor neki már mindeneket megelőzőleg kellett léteznie, önmagán kívül tehát semmi se volt, ami őt abszolút szabadságában korlátozhatta volna. Ő volt a „kezdetek kezdete”, aki önmagában és önmagáért élt a minden változást, vagyis időt megelőző „örökkévalóságban”.

Mint örök „kezdet”, egyedül a színerő lehetett csak a szülő okfeje minden más élő, vagy létező valóságnak, amelyek csupán tőle nyerhettek létet, vagy életet. Ezért a színerő korlátlan és mindentől független, vagyis: *feltétlenül szabad erő*. Eme szabadságából ered az ő mindenhatósága is, amely az ő legfelsőbb szabadsága. Ez a mindenhatóság az ő korlátlan képességében (amit mi csodatevő hatalomnak nevezünk) lesz nyilvánvalóvá. Szabadságából folyik az is, hogy saját élethalakja fölött tetszés szerint rendelkezik.

A színerő abszolút-szabadságából annyit ruház át egyes teremtményeire, amennyit azok természetük fejlettségénél fogva befogadni képesek. Ilymódon osztotta meg az ő szabadságát úgy a szellemvilággal, valamint az anyagvilággal; még pedig „arányosan”, amit benne erkölcsi nyelven „igazságosságnak” nevezünk. Minél tökéletesebb valamely teremtménye,

annál korlátlanabb szabadságban él; ezért még a legmagasabb szellemvilágban is fokozatai vannak a szabadságnak. *Eme fokozatokat nevezem és vonalrendszereknek: — érettségi lépcsőknek! (evolucionális fokoknak).*

A legmagasabb érzésvonal az, amit a vallások *mennyországoknak*; a legalacsonyabb anyagvonal pedig, amit *pokolnak* neveznek. Közöttük fekszik a különböző világtestekben a tisztító helyeknek végtelen számú vonalrendszere. (Ezért monda az Úr: — *Atyám házában sok hajlék van!*) *Csakhogy ez az elhelyezkedési állapot nem térbeli, hanem minőségbeli*; a legmagasabbtól a legalacsonyabbig; a tökéletlentől a tökéletesig terjed. Az értékbeli különbségeket nevezük közöttük fokozati vonalaknak. De ne tévesszen meg a hibás értékelésünk. *A magasabb vonal nem külső elhelyezkedés, hanem egy minőségi helyzet*, tehát belső állapot. Egy magban pld. a legmagasabb vonal az *ébreny* (az életézés), amely a csíra legmélyében tűnik el az érzékelésünk elől. (Ezért mondta az Úr *Jézus*: — az Isten Országá bennetek van!)

A csúcsponton áll az Ige, Akiben az értelem már mindentudássá lett. *Alatta lépcsőzetesen helyezkedik el a szellemi és értelmi erőlényeknek a hierarchiája*, akiknek az értelmisége csak egy-egy parány az *Ige* mindentudásából! S bár *ez a szellemkör egyéniségekre van feldarabolva, de azért lényegileg egységes*, meri hiszen mindegyik szellem csak eg3r-egy kiszakadt rész az *Ige* erőtestéből, egy-egy meleg hangja a színerő energia-sűrűedésének, egy-egy parányi értelmiség az; *Ige* mindentudásából! (Vallási nyelven: az *Ige* ugyanazonos az ellenállhatatlansági erő sűrűedésével: a *Fiúval*, mert az *Ő* melegsége (szeretete) testesült meg az *Igé-ben*.)

Ugyebár, a levegő is egység? Az óceán is egység és a Szahara homoksivatagja is az, bár mindegyik végtelen számú, de egyenemű parányokból van összerakva. Így nevezhetjük a szellemkört is „egységes világnak”, mert közös egyenemű tartalmuk az értelem, vagyis a tudás. Ezért mondjuk, hogy a szellemvilágnak egységes lényege van és csak a tudás fokozataiban van az egyes szellemi lények között különbség.

A tudás teljességét az *Igében* éri el, mert ő egyesíti magában az egész szellemvilágot. Valamint a mindentudás is magában foglalja az értelemnek és a tudásnak teljességét, úgy az *Ige* is összefoglaló alakja a szellemvilág összes fokozatainak, akik lényegükben értelmiségek. Még *a fénykörből kiszakadt minden egyes erőatom is csak egy-egy rész lehet az Ige*

testéből, mert mindegyiknek az értelme csupán egy parányi atomja az *Ige* mindenttudásának. *A fénykörben megmaradt erőatomok* (égi erők és hatalmak) pedig még *teljesebb egységben élnek az Igével*, Ők már „*egyéniségüket letett életérzések*”, akik beleolvadtak az *Ige* egységébe. (Vallási nyelven: — Akaratuk letevésével egyesültek minden fenntartás nélkül az isteni akarral. Vele egyek.) Értelmiségek, akik az *Ige* mindenttudásának a részei. *Természetes, hogy itt az egyéniségek letevése alatt nem az ő öntudatos életérzésüknek a feladását értjük, hanem csak az egyéni akarat érvényesítésének a letevését.* Krisztus ezt így fejezte ki: — *Én benned; Te Bennem!*

A szellemvilág, amely szabadságánál fogva kapcsolódni képes úgy a színerővel, valamint az anyaggal, összekötő kapocsá lón az *Ige* és az *anyagvilág* között. (Szent Pál szerint: — *Ki teremté az ő angyalait, hogy Őt szolgálják!*) Szellemszabadságuk képesíti őket az anyag törvényeinek a megismerésére és ennél fogva az anyagvilág feltétlen uralására. *A szellem szabadság tehát az értelmi lények világában a tudás.* Értelmük fényével besugarazzák a valóságok belső természetét és ezekből megismerik az ő törvényeiket. Amit világosságukkal átjárni tudnak, legyen bár az anyag, vagy erővelóság, tárgy vagy tény, mindazt elemeikre bontják és így értelmileg is megismerhetővé teszik.

Így lón a szellemvilág az *Ige* kezében a megváltás erőszerszögévé. *Azért darabolta fel magát az Ige az isteni életközpontban (a Szentszellemben) meleg hangokra, vagyis külön-külön szellemegyériségekre, hogy elhelyezkedhessék a különböző vonalrendszerek törvényeiben, amelynek legalacsonyabb foka már bekapcsolódhatik az anyagvonalba. Az anyagba sülyedt erők, vagyis az öntudatukat elvesztett bukott erőlények pedig, amint majd látni fogjuk, alacsony természeti erőkké durvultak, hogy az Ige magasabb szellemcsoportja felhasználhassa őket az anyagtisztító munkára.* Mint ahogy a gyémántot is csak saját porával lehet köszörölni, úgy használják fel a legmagasabb öntudatos szellemi erők is az öntudatukat letett, vagy elvesztett szellemek törmelékeit is az evolúció folytonos munkájában, a természeti erővé lesülyedt szellemtestvéreiket, akik csak egyes-egyes porszemek az eget és földet összekapcsoló briliáns láncból: *az Ige erőtestéből.* Velük alakítják és tisztítják az el nem bukott magasabb szellemek ma is az anyagvilágot. *Azt a képességüket, amivel ezt cselekszik, nevezzük bennük tudásnak, vagyis szellem szabadságnak.*

Ugyancsak mi is, akik anyagtestbe öltözött alacsonyabb szellemek vagyunk, tudásunkkal már szintén képesek vagyunk céljainkra felhasználni és tetszésünk szerint átalakítani nemcsak az anyagot, hanem már bizonyos öntudatlan természeti erőket is. — Csodálatos! hogy amit mi magunk is megtenni képesek vagyunk, ugyanazt a magasabb szellemvilágtól mégis meg akarjuk tagadni!!

Világosan láthatjuk mindezekből, hogy a *tudás a szellem és az anyagvilág között* fennálló viszonylatoknak a lebonyolítására szolgál. *Az Istennel kapcsolatos viszonyunkat már nem a tudás, hanem az érzés, vagyis a „jószág és szeretet” alapján rendezhetjük csak.* Ezért a *tudás alantasabb képesség, mint a megézés, vagyis az „intuíció”.* Nemcsak *Kantnak*, hanem *Bergsonnak*, sőt *Einsteinnak* is ez az álláspontja, amelyet a maga helyén szintén igazolni fogunk.

De jöjjünk végre tisztába a *szabadság* eszméjével, amelyet minden ember a saját ízlése szerint fog fel. Szabadság alatt rendszerint a reánk nehezülő anyagi, vi'gy erkölcsi korlátok összetörését értjük. Pedig *az az igazi szabadság, amikor már meg tudunk szabadulni elsősorban önmagunktól, testi és lelki vágyainktól, kívánságainktól, sőt akaratunk indításaitól is.* Az isteni szabadság is azért volt a színerőben feltétlen eszményi és végtelenül tökéletes, mert nemcsak külső, hanem belső akadályok sem korlátozták. *Igazán szabaddá az embert csak a biztos és kipróbált önuralom teheti, amely képes lemondani, ha kell, még eme szabadságáról is. A feltétlen lemondás már isteni tökéletesség.*

A legtökéletesebb isteni szabadság is akkor éri el teljességét, mikor Istenségének külső tulajdonságaitól, amilyenek pld. a szemlélhető fönség és hatalom, megszabadulni tud, *amikor olyan végtelenül alázatossá lesz, hogy egy porszemben is el tud egész Istenségével rejtőzni!* *Az emberi szabadság csúcspontja, ha leteszi akaratát az isteni akaratba, hogy vele egyesülve az ő tökéletes életének lehessen a részesévé. Ha tehát — oh ember — Isten vagy, légy önként emberré!* Ha ezt nem bírod megcselekedni, akkor nem is vagy mindenható: hanem csak korlátolt, vagyis nem teljesen szabad, mivelhogy magad fölött feltétlenül rendelkezni nem tudsz. Viszont, ha ember vagy, de a szabadság eszménye lelkesít, mondj le érte emberségedről, mert *teljes szabadságra csak úgy juthatsz, ha már benne élsz az isteni tökéletességben, a végtelen akaratban!*

A szabadság eszménye tehát nem örök, hanem csali átmeneti valóság, mert *a végcél a tökéletesség*. Mi haszna az olyan szabadságnak, amely mellett a legrútább börtönben, saját szenvedélyeink rabságában sínylődünk?! Mennyire szabadabbak vagyunk az *isteni törvény rabságában*, amelynek *önként magunkra vett uralma* alatt fokozatosan juthatunk el végre *a legteljesebb szabadsághoz!*

Vizsgáljuk most röviden, minő alakjai vannak a szabadságnak?

Az első az isteni szabadság. Ez az ő mindenhatóságában nyilvánkozik meg. Gyakorlását kivételes esetekben „*csodának*” nevezzük; de csakis azokat a cselekvéseket, amelyek nekünk még szokatlanok. Mihelyt valamit megszokunk, mert rendszeresen látjuk ismétlődni, akkor már *törvénynek* nevezzük; természetesen tartjuk, s nem vesszük észre, hogy *minden törvény alapján véve már csodaszerűség*. *Az ilyen szabadság egyedül az Isten tulajdonsága.* Mindenható erejének a kiváltsága, mert *a csoda az általunk ismert egyetemes törvényeknek, esetről-esetre való felfüggesztése. Isteni szempontból tekintve tehát a csoda törvénytelenység,* amelyet csak a gyarló ember áhítózása tesz menthetővé, aki az igazságot néha csak az érzékeltetés útján tudja felfogni. *Ezért a csodából eredő hit sohasem ér fel az érzésből kisarjadzó hiterővel!* Az Úr Jézus is közvetlenül *az érzésekre* akart mindenkor hatni és korholta a tömeg csodaszomjúságát. Könnyű belátni, miért? *Minden csoda csak az értelemre hat és értelmi kényszerrel nyugtözi le bennünk a kételyt. Hiszünk, mert kénytelenek vagyunk hinni!* így lesz a hit bennünk észposztulátummá, amelyhez a szívünknek semmi köze. *Az ilyen hitre kényszerít bennünket a csoda és így benne nekünk semmi erkölcsi érdemünk nincs. Ellenben a tökéletes hit az érzések virága!* Természetünk elrejtett mélységeiből sarjadzik ki, önmagából táplálkozó életerő, amelynek még értelmi igazolásra sincs szüksége. A hitnek ezt az értelemfölötti erejét akarta kifejezni egykor *Canterbury szent Anzelm is:* — Credo, quia absurdum! Hiszem, mivel felfoghatatlan! Sokan megütököznek rajta, pedig ez a gondolat kiegészítve teljesen helyes. Annyit jelent: — *Hiszem, még ha értelmeknek felfoghatatlan is, mert az igazság akkor is igazság marad, amikor az én értelmi képességeim határát meghaladja.* Így pld. az isteni megtestesülés is *észfölötti*, de nem *észellenes*. Mert, ha az emberi szellem megtestesülhet, miért ne tehetné meg ugyanazt a legtökéletesebb

Szellemi Lény is? Ezért, ha értelmileg nem is foghatjuk fel, ez semmit sem von le bizonyosságának az erejéből. *Megérezhető!* Az ilyen érzésből fakadó hitre mutatott rá *Krisztus* is a kételkedő *Tamás* apostollal szemben: — Boldog vagy *Tamás*, mivel láttál és hittél; *még boldogabbak, akik nem látnak és mégis hisznek.*

A csodatevő erő azonban egyedül az isteni mindenhatóságnak a szabadsága.

A szabadságnak egy másik alakja a szellemvilágnak a szabadsága. Már említettük, hogy ez az *értelmi tudás.* Minden szellemi lénynek joga van megismerni mindazt az igazságot, amelyekre képességgel bír. Ebben áll a folytonos tökéletesedés. Erre törekszik öntudatosan, vagy öntudatlanul minden szellemi lén v és azért ez a szabadság a szellemvilág természeti törvénye. *Alapjaiban véve ez egy lassú, de folytonos emelkedés az isteni mindentudás felé, mert értelmünk fokozatos fejlődésével az összes valóságokat egyenként megismerjük; — felfogjuk, hogy végül uralni tudjuk.* Mihelyt pedig ide eljutotunk, *akkor már az anyagvalóságok fölé emelkednek és szabadokká lettünk az anyagélet minden zavaraitól* A szellem-szabadságnak érzékelhető alakja a földön a tudomány. Aki pedig ennek az útjába bárminő korlátokat emel, és szabad terjesztését megakadályozza, az; a megváltás törvénye ellen vétkezik, a krisztusi világosság terjedésével szemben ellenáramlattá lesz és *felelni fog egykor érte!*

A harmadik, amit az emberek közönségesen szabadságnak neveznek, a faji önállóság és függetlenség. Azért ezt egy szóval „*fajszabadságnak*” mondhatnánk. Ezért folyik tulajdonképpen most világszerte a népek mai küzdelme és eme szabadság megszerzésének vagy megtartásának csak az eszköze az úgynevezett *politikai szabadság*, amelynek érdekében mérkőznek a parlamentek zajos vitáiban és a piaci népbolondítás demagóg nyelvöltögetéseiben. A tömegek tulajdonkép en csak ezt az utóbbit ismerik szabadságnak; a politikait, amelynek lényege az, hogy a gondolatnak és a meggyőződésnek szabad kiterjesztése mellett törvényes intézményekkel biztosítsa a jogegyenlőséget, a többségi elv érvényesülését az önkormányzatban és végül a tisztességes versenynek teljes szabadságát, amelyben minden tehetség születési és társadalmi tekintetek nélkül boldogulhat a saját értelmi és erkölcsi fajsúlyja szerint.

A politikai szabadság már csak mellékága a *fajszabadságnak*, amely végelemzésében abban áll, hogy egy-egy faj fenn-

tarthassa különleges faji természetének és tartalmának a sajátosságait. Elmélkedjünk csak egy kissé a „fajszabadságról”, amely a mai korszaknak egyik legzavarosabb elmélete.

Fajilag szabad csak az a nép lehet, amely faji erejének tisztaságát megőrizte és teljesen mentes más fajok ellentétes természetének zavaró sajátosságaitól. A faji különbség biológiai és pszichológiai differenciálódás. Annyit jelent, hogy a különböző testi vagy lelki sajátosságok *fajbéli különbözőségeket* eredményeznek. *Összevegyülésük tehát mindenkor a faj eredeti szabadságát korlátozza. Ebből indul ki a nemzetek igazi szabadsága.* Egy nemzet, vagy nép mindenkor csak annyiban lehet fajilag szabad nemzet, amennyiben ellentétes fajokkal össze nem keveredett és el nem vesztette faji összhangját. A *fajszabadság* ugyanis az eredeti faji természeteknek az épségében áll. *Ez a nemzeteknek az igazi szabadsága, amelyet semmiféle erőhatalommal tőlük elvenni nem lehet.* Lehet egy nemzetet elnyomni, vagy jogaitól megfosztani; de ezeket egy fajszabad nemzet mindenkor vissza is szerezheti. A jogfosztás egy ilyen néppel szemben mindig csak erőszakkal fenntartott helyzet, amely a faj szabadságot belőle nem tudja kiirtani. Míg egy népben a faji erő ép és jellegző eredeti sajátosságaiban él, addig az a nemzet fajilag szabad. Alkotmányos szabadsága, vagy államjogi helyzete már csak a faj szabadságnak a természetes következménye. Ellenben minden alkotmány hiábavaló, ha egy nép már elvesztette faji szabadságát és külön faji életének a jogát, mert egy más fajba beleolvadva faji gyengeségét árulja el. Mihelyt egy nemzet értékes faji tulajdonságait feladta vagy letette, ezzel államalkotó jogait is feladta, mint fajilag szabad nemzet.

Történelmileg is igazolható, hogy *a nemzetek szabadsága akkorvész el, mikor az eredeti jellemvonások a faji tulajdonságokkal együtt kipusztulnak, másszóval elfajulnak.* Ilyenkor vesztí el faji szabadságát és benne államfenntartó tulajdonságait, mert csak addig ragaszkodik egy faj a szabadsághoz, amíg ebben az ő különleges fajiságának a megvédését látja. Ha egy népben nincs meg már többé az ősi jellegző faji sajátosság, akkor nem is törődik többé annak a megvédésével sem; leomlott egy bástya-fal, amely őt egy más fajtól megkülönböztette és elválasztotta. *Az ilyen nép aggodalom nélkül olvad bele a hozzá legközelebb álló másik fajba és szabadság helyett a hasznosság elve vezeti...* Ha nincs már közös faji tulajdonságuk, akkor mi lelkesítse a küzdelemre? *Ilyenkor kielégíti az*

embereket az egyéni szabadság is és nem sokat törődnek a nemzeti szabadság hiányával. Ubi bene, ibi patria! Ott a hazája, ahol jól érzi magát!

A fajszabadságnak van egy biztos ismérve: a testtermékenység. Az emberi és állati fajoknak termékenysége csökken, sőt megszűnik, hogyha velük élesen ellentétes, vagy pedig külön-jellegű fajokkal keveredik össze. De ne zavarjuk össze a termékeny faj rokonságot, a terméketlen vérrokonsággal, mert ez a kettő egymással nem azonos. Míg a vérrokonság csak a testi leszármazás eredménye, addig a faj rokonság a faji természet élettani és erkölcsi vonásainak és jellembeli sajátosságainak a hasonlóságából áll. A faj rokonság termékenységét láthatjuk mindazoknak a népeknek rendkívüli szaporaságában, amelyeknek nem volt alkalmak túlzott fajkeveredésre; de még inkább megfigyelhetjük az állatvilágban, amelyek kényszerítve is vannak fajuk kizárólagos fenntartására, illetve csak a saját faiakkal való érintkezésre és elvegyülésre.

Végül a szabadság negyedik és legalsóbb foka az úgynevezett anyagszabadság, ami mindenkor az „anyagnak az erőtől való elszigetelődését” jelenti, vagyis az erőhatások alól való felszabadulását. Az anyagszabadság az anyag függetlenítése az erő törvények alól. (Nagyon fontos pont Jól rájuk meg!) Ezt a szabadságot megtalálhatjuk különféle alakban és minden vonalban, kezdve a szellemvilágtól le a legalacsonyabb képződményig. Csak tőlünk függ, hogy saját életünket vagy az anyag, vagy az erő törvényei alá helyezzük-e? Ha tetszik, elanyagiasodhatunk; ha tetszik, szellemié sülhetünk: sülyedhetünk, vagy emelkedhetünk. Szabadon választhatunk tehát az erény vagy a bűn között, az Isten., vagy az anyagvilág között. Ezért az anyagszabadság mindenkor a bukást jelenti lényegileg és a halált szemlélteti látszólag. Egy erőtől elszakadt anyagtest például az emberi vagy az állati hulla is. Mihelyt egy anyag vagy test nem tartozik többé az erőtől vezetett, összetartott és éltetett anyag törvényei alá, rögtön „szabad anyaggá”, vagyis „élettelen testté” lett. Kiszabadult az erő rabságából, mert az erő törvényén kívül került; de miután élő erő már nem tartja össze, a reáható külső erőhatások alatt rögtön élettelen anyagatomokra kezd bomlani. Ez a szétbomlás az anyagatomokra nézve mindenkor bizonyos leköötöttség alól való felszabadulásukat jelenti; de jelenti egyúttal az elanyagiasodásukat is, miután az anyagot csak az erő fejlesztheti. Az anyagszabadságnak legalacsonyabb válfaja az

ember érzéki szabadsága is. Az állatvilág érzéki élete már korlátolt; nem rendelkezik vele épúgy, mint az ember — teljes szabadsággal. Az emberben azonban az érzéki szabadságnak a *célja*, illetve az *eredménye* ugyanaz, mint minden erőtől elszakadt anyagtestnek. Csak az imént fejtegettük, hogy az anyag-szabadság az anyagnak felszabadulása az erőtörvények alól; másszóval: *bukása*, miután kiesik a magasabb erőtörvények alól és lesülyed az anyagvonalba. Az érzékiség ugyanis egy *külön testet* képez az emberi szervezetben (ez a *Kama Rupa*, az érzéki test), amely külön test azon pillanattól kezdve állandóan a felbomlás folyamatában van, amikor az ember erőközpontjától, vagyis öntudatától elszakadt. Mihelyt érzékeim felett megszűntem uralkodni tudni, rögtön megkezdődött bennem is az én öntudatlan érzéki életem, amely feltartóztathatatlanul megindítja bennem az érzéki testemnek lassú, de fokozatos felbomlását is. Az elszakadás pedig akkor történik meg, mikor az ember lelki ereje meggyengült és érzéki teste megkezdte külön életét; szóval: mikor az ember legelőször elbukott. De azért ez a következetes feloszlás, amely érzéki [estemet bennem lassanként felbomlasztja, egyúttal elősegíti az ember lelki fejlődését, mert előkészíti a lélek felszabadításával az embert a lelki újjászületésre (a testi halálra), amelyet normális életviszonyok között csak a test romlása előzhet meg. *Még teljesebbé lesz azonban a mi lelki felszabadulásunk, ha lelki erőink kifejtésével tudjuk érzéki testünk ösztöneit megfékezni. Így változtatja át az isteni irgalom itt is, mint mindenütt, a rosszat jóvá.*

Az érzéki élet mindig testi kitörés, az ellenállhatatlansági természet túlsúlya. Ezért lelki szempontból tekintve mindig bukás, mivelhogy távolodás a tiszta erőérezéstől és közeledés az anyagvonal felé: lelki elanyagiasodás!

Az öntudatos szellemi lényeknek, akik anyagtestben élnek, nemcsak az a kiváltságuk, hogy akaratuk szabadságánál fogva tetszés szerint választhatják bármelyik irányt, hanem az is, hogy érzéki testükkel, amíg az bennük fel nem bomlott, szabadon rendelkezhetnek. Ismétlem, a földön egyedül az embernek van teljes érzéki szabadsága. Az állatnak érzéki élete bizonyos időszakokhoz van kötve. Csak az ember a kivétel. Vájjon miért? Mert az állatnak nincs öntudatos élete és így nincs is szabad akarata, amivel nemi ösztönét mérsékelhetné és szabályozhatná. Ezért csakhamar elpusztítaná vele önmagát. Ellenben az öntudatos és szabadakarata ember

*érzéki szabadsága is korlátlan, mert ő már tud értelmével és akaratával uralkodni állati szenvedélyei fölött. Amennyiben pedig erre nem képes, annyiban el is pusztítja testi épségét és életerejét is; testanyaga felszabadul az erő uralma alól és az anyagnak ez a szabadsága a bomlást, az anyagszét-
esést jelenti, röviden: az erővel szervezett anyagtest pusztulását. —*

Miután tisztába jöttünk a szabadság minden alakjával, térjünk vissza az erőatomok természetére.

Jól jegyezzük meg: valahányszor erőről beszélünk, jól különböztessük meg mindenkor a központi színerőt a belőle kiszakadt természeti erőfoslányoktól, amelyek már törvény alatt álló korlátolt, véges erővalóságok. A színerő az egyetlen bevégzett valóság a végtelenségben, amelyből ered és fejlődik minden. Ez az élő erő, amely a hármas-egység központi forrásában él. Tiszta erőnek csak azt a pontot nevezhetjük, amelynek az ellenállhatatlanság is csak az egyik erő-alakja. A hármas-egységnek van tehát egy benső önélete, amely minden törvények fölött áll és ontja magából a törvényeket. Van azonkívül egy külső élete is, amely már törvények alá helyezett erőélet. A központon kívüli erőműködés már csak fenntartott erő, amelynek különféle elváltozásai, vagyis fejlettségi fokozatai vannak és működésének eredményei sem öntudatos teremtmények többé, hanem csak élettelen hideg hangok, vagyis holt rezzenetek. A hármas-egység központján kívül tehát nincs öntudatos termelés, ami azonban nem annyit jelenti, hogy a színerő öntudata ne tudná, hogy ő most külső erőmozgásával erőrezzeneteket termel. Csupán annyit jelent, hogy eme termelései nem öntudatosak; léteznek, de nem élnek. Szóval az itt teremtett valóságok az élet szempontjából öntudatlanok. (A biblia szerint: halvaszülöttek!)

Mi is tudjuk, hogy külső testi mozgásunk állandóan termel; sejteket, tényeket, cselekedeteket hoz létre, amelyek azonban öntudatlanok. A mikrobáknak és a bacillusoknak egész tömegét termeljük a mi anyagtestünkben. A színerőben is így kell érteni az öntudat alatti működést, amelyből a holt képződmény eredt. A végtelenség erőtestének ez a külső működése annyira nélkülözi az élet jellegét, hogy már nem is nevezhetjük élő erőnek azt az erőrezgést, amely holt rezzeneteket szült. Ellenkezőleg! Rendszerünkben élő erőnek csak a hármas-egység központját tekintjük; az erőtest külső mozgását pedig, amely holt rezzenetek képzésében merül ki, betol-

tött szerepéhez híven, *inkább erő-ellentétnek nevezhetnénk*. Megközelítő hasonlatban az *ember életét* emlitem csak fel. Ugyebár, mi bennünk is csak életünk egységesítő központjából (öntudatunkból) erednek ki az élő gondolatok? Ellenben testi működésünk már öntudatlan rendszerességgel termeli a lest anyagsejtjeit. Még kevésbé tekinthetjük öntudatos erőnek azokat az alacsonyabb erőalakokat, amelyek már csak közvetett leszármazottjai a színerőnek. Ilyenek pld. azok az erők, amelyek a fényköri kitörések áramlatainak bizonyos erőváltozásai. Ezek már *bukott erők*, fényköri meglehangok (erőatomok), amelyek szintén az isteni életközpontról kiemelkedve gyűltek össze a fénykörben. Itt tömörültek és *felvették magukra önként testi burok gyanánt a világosságot*. Bár ez a ienytest a világosságnak még csak a lelki alakja volt, *de azért már ebben is volt bizonyos anyagtermészet: az anyagnak legfinomabb alakja*, amelyet szent Pál „*lelki test*”-nek, az újabb kor pedig *asztrál-nak* nevez. *Az erőatomoknak ez volt a legelső lépcsőfoka, amelyen egy részük megindult lefelé, hogy fokozatos elanyagiasodással végül kapcsolódhasson az anyagvilággal; kitörésük pedig belevitte őket az anyagba és a legalacsonyabb anyagvonalban végre elvesztették öntudatukat is*.

Már a lelki világosság is csak közvetett leszármazás a színerőből. Mihelyt az erőatomok ezt magukra felvették, *megkezdődött* vele a testképződésük, vagyis *fokozatos materializálódásuk*. *A világosság sűrűségéből lett a fény*: a második lépcső az erőlények elanyagiasodása felé. *A fénynek sűrűségéből állt elő a sugár*, amely már kifelé törő előhatás és az anyaggal való kapcsolódásnak az erőalakja. *A sugár megtöréséből származtak a színek*, amelyekben az átváltozott erők már az érzékelés körébe jutnak. Természetes, hogy mindezek kezdetben csak lelki jelenségek voltak, amelyek később a testi világban hasonló anyagalakban érvényesültek. Az indus bölcsészet szerint *a felső és alsó világ úgy fedik egymást, mint a kagyló két teknője*.

A közvetett leszármazása erőalakok tehát már messze esnek a színerőtől. *Végső fokukban pedig eldurvult és elanyagiasodott erőfoslányok lesznek, amelyek a bukás folytán jutottak ide*. Minden olyan erőréssz, amely megtörhető, szabályozható és elváltoztatható, *nem valódi erő többé*. *Csak az a tiszta erő, amely elváltozhatatlan, önmagában élő, örök valóság, amely mindent átjár ugyan, de őt magát semmi sem járhatja át*. *Masszával a színerő minden más valóságtól függet-*

len és soha semmiféle igába nem törhető és másnak urairna alá nem hajtható.

Ezért nem erők azok a valóságok, amiket az ember a földön annak tart, amiket az anyagvilágban felfedez, szabályoz és felhasznál. Ezek csak lesúlyedt erőfoszlányok, átmeneti erőalakok, megromlott erőfolyamatok, amelyek állandó hullámzásban és folytonos elváltozásban vannak, tehát nem mozdulatlan és változatlan erőlények. Ilyen pld. a villamosság és a tűznek különféle alakjai, stb. Sajnos, hogy a gyarló ember ezen alacsony erőfoszlányokra építi fel az anyagi életét, sőt az érzéki tűzre az ő erkölcsi életét. Pedig amilyen mértékben az ember ezeket anyagi életalapoknak tekinti és életét rájuk építi, a helyett, hogy a tiszta erőalapra, vagyis Istenre támaszkodnék, — olyan mértékben válik az emberiség életfolyamata is bizonytalanná. Ezt pedig nemcsak lelki, hanem testi értelemben is mondom. Még pedig azért, miután a sok lekött erőfoszlány visszahat az emberiség idegrendszerére, amely szintén ilyen anyagban lekött és meggyengült erővalóság. Testanyagunkban az idegek ugyanis eldurvult erőalakok (elanyagiasodott erőfoszlányok, amint ezt másutt igazolni fogjuk). Már pedig amilyen egészséges és kívánatos a valóságos erőtömörülés, épen olyan káros a tökéletlen erők összevonása és leköttése. A tömörített gyöngeségek ugyanis még nagyobb gyengeségekké válnak.

Eme közbülső erőalakokból leszarmazott erőfoszlányokat mi ezentúl „erőaljnak” fogjuk csak nevezni, hogy élesen megkülönböztessük az örök eredetű autogén színerőtől. Ilyenek mindazok az erőfolyamatok is, amiket köznyelven természeti erőknek hívunk. Sajnos, érzékeinkkel mi már csak ezekhez tudunk kapcsolódni, minthogy ezek ledurvultak a mi anyagtestünkig. Ellenben a tiszta színerőt mi már semmikép sem érzékelhetjük. Mihelyt azonban érzéseinket megtisztítottuk, akkor már megérezhetjük, minthogy a színerő — lényegének a mélységében — tulajdonképen erőézés, (A megtisztult lelek állandóan érzik is önmagukban az Istent.)

Ilyen eldurvult anyagerő többek között a tűz is és ennek különféle változásai. Így pld. az anyagban a szesztartalom, a vízben a gőz, a légben a villamosság és az ember testében az érzékiség. Mindezek csak a tűznek különféle alakú elváltozásai. De bármilyen alakjában vizsgáljuk is a tüzet, rájövünk, hogy ez nemcsak erőtünemény, hanem egy fizikai és kémiai folyamat is, amelyben élet már van, csak öntudat nincs. A tűz

már egy élő erőjelenség. Ezért mondjuk, hogy a tűz minden alakjaiban öntudatukat elvesztett, élő szellemi erőknek a működése, amelyek bukás folytán jutottak le a legalacsonyabb erővonalba, hogy mint átvezető erőalakok bekapcsolódhassanak az anyagvilágnak legmagasabb vonalába. (Úgy értsük ezt, hogy a fizikai tűz — erő szempontjából — a legalacsonyabb erővonal, ellenben anyag szempontjából a legmagasabb anyagerő-vonal. Így lettek a bukott szellemi erők az anyagvilágnak *tisztító* erőivé; *élő, de öntudatlan természeti erőkké*.

A bukott szellemi erőkben a lelki meleg fokozatosan testi meleggé durvult, amelynek legalacsonyabb erővonala — ismétlem — *a tűz*. Ezért a néphit egyetemesen vallja, hogy a bukott szellemi lények hozták le magukkal a földre a tüzet. Csaknem egyetemes hite a vallásoknak, hogy ezek *tüzlények*, tűzben élnek és tartózkodnak, tűzben gyötrődnek és tűzzel gyötrik a hatalmukba került bukott lényeket is. Lényegileg igazuk van, csak alakilag tévednek. A biblia is a legelső bukott lényt *Lucifernek*, vagyis *fényhozónak* nevezi. Így lettek a lázadó és bukott szellemek *az anyag megváltásának öntudatlan szolgálóivá*, akik szent Pál szerint, mint „*tűznek lángjai*” segítik erőhatásokkal tisztítani a holt anyagot.

A *tűz*, amely már fizikai, vagyis érzékelhető hőhatás, mindenféle alakjában csak az anyag alakítására szolgáló erőfoszlány, amely emelkedett hőfokával szétlágýtja és megolvasztja az anyagot. Viszont alacsonyabb foka, amit *hidegnek* nevezünk, megkeményíti és megfagyasztja az anyagot. A fizikai hőnek ez a kettős vonaltörvénye az ő rendeltetése, amelyet *minden öntudat* és értelmiség nélkül következetesen teljesít. E következetességet neveztük el benne törvénynek. Ezért, ha a tűznek valamely alakjával kapcsolódunk és ki tesszük magunkat a hő hatásainak, velünk is anyag módjára bánik el. Öntudat nélkül, de következetesen.

Az emberi test a hőhatásokat csak nagyon szűkre mért skálában képes elviselni; mihelyt 60 R-fokot túlhaladnak, a szervezett anyagtestnek életfeltételeit támadják meg. Pedig mi ez a 60 fok a *több ezer fokos hőkemencékhez*, vagy pedig az *abszolút hideg fokához* mérve?

A hideg és meleg tehát egyformán „*anyagelválogató erőhatások*”, amelyek magasabb és már öntudatos értelmi erőknek a munka-eszközei. Már *az emberi értelem is ura a tűznek*. *Akkor használhatja fel anyagra ható eszközü, amikor*

neki tetszik. Mint ahogy a kovács is felhasználja az anyag alakítására, finomítására a tüzet, úgy használják fel a tűz minden alakját az anyagvilág tisztítására és az evolúció törvényének szolgálatára a magasabb szellemi erők. Úgy tekintünk tehát a tüzet, mint közvetítő erőkapcsot a szellemvilág és az anyagvilág között, vagyis mint erő-anyag-tüneményt. Az ellenállhatatlansági túlsúlyú szilárd anyagot rendszeren a magasabb fokú hő finomítja és idomítja. Ellenben a cseppfolyós egyenletességi anyagot már inkább az alacsonyabb fokú hideg durvítja. Mind a kettő azonban alakítólag tud hatni rájuk, mivel „anyag-elváltató erőhatások”. Az elváltozás az anyagban mindig fizikai törvény. Az eredmény azonban mindig kémiai jelenség.

Természetes, hogy úgy a hő, valamint a hideg ezt az elváltozást nem azzal hozzák létre az anyagtestben, hogy abba valamit belevisznek, hanem azzal, hogy abban valamely szunynyadó erőtulajdonságot életre ébresztenek, vagyis kiválasztanak. *Kell tehát minden anyagban valami ismeretlen tulajdon, ságnak is lenni, amit mi már nem érzékelhetünk.* Ez az elváltoztató tulajdonság magában az anyagban van, *amely a hőhatásnak kitelt testekben előidézi a szükséges átalakulásokat.* Nézzük, miből áll ez?

A régi fizikusok szerint minden hő-jelenség az anyagban elrejtőző *tűzanyagnak*”, vagyis „*flogistonnak*” a kiválása. Lavoisier azonban kimutatta, hogy *az égés csupán kémiai jelenség, amelyben oxigén egyesül bizonyos anyagelemekkel.* Az egyesülés pedig egy *atom-mozgási folyamatban* történik, amelyet Rumford a legújabb hőelméletnek az alapjává tett.

A mozgási hőelmélet teljesen megfelel az én erőelméletemnek is. Minden csak erőmozgási tünemény. De míg a tudományos teórai az észrevehető tünemények küszöbénél megáll és csak azért nem nyomozza tovább a lényegét, mivel az kívül esik a kutatás *objektív* módszerén, addig az én *intuitív* rendszerem az elrejtett okok megértésére törekszik. *Ez a lényeg!* Kutassuk tehát, hogy a szellemi erők hogyan tudnak kapcsolódni alacsonyabb természetű erők felhasználásával az anyagba. Nézzük elsősorban a tüzet.

Kétségtelen, hogy ha a mozgást a véges erő szempontjából vizsgáljuk is, a legelső tapasztalatunk, hogy a mozgás különféle fokozatait egy gyűjtőnévben foglalhatjuk össze: — *változásnak* nevezhetjük. *A mozgás magábanvéve semmi más, mint a változásoknak a sorozata.* Mikor tehát a mozgások okát és benne a lényegét keressük, akkor az illető változások-

nak az okait kell megismernünk. A tűz is állandó változás, tehát mozgás, amelynek oka az erő.

Bátran kimondhatjuk, hogy *minden érzékelhető változásnak közvetlen oka az erő.*

Elemezzük ismét az erőt! *Az erőben már megkülönböztetjük az egyenletességet (erőérzést), amely a mozgást indítja és az ellenállhatatlanságot (energiát), amely a mozgást végezi. Ahol tehát mozgást, vagy elváltozást látunk, ott mindig az egyenletesség indít, az ellenállhatatlansági erő pedig cselekszik, habár láthatatlan kapcsolatok révén végzi is ezen munkáját.* Ezért végelemzésben minden a színerőből indul ki, amely mindent betölt, mindent indít és élő erőláncolatok által cselekszik. Találón mondja a szent könyv: Az .0 tudta és akarata nélkül egyetlen hajunk szála sem eshetik le a fejünkről.

Az ellenállhatatlansági erő az, amelynek a mozgási sűrűdése *hőt* fejleszt; mint tiszta erő, *lelki hőt* és mint megromlott erőfoslány, *testi hőt*. Sőt még a testi hőben is megkülönböztethetünk *tisztább*, vagy *alacsonyabb* minőségű tüzet. Ilyen pld. a testfenntartó *hő*, vagy pedig a testet rothasztó *hő*. Ezért mondjuk, hogy a legnagyobb anyagelváltoztató erőhatás a hideg és a meleg. Csakhogy míg a színerő ellenállhatatlanságában ez a hő *a lelki meleg, vagyis a szeretet*, — addig a már elváltozott alacsonyabb erőfoslányokban a meleg már *érzéki hővé, vagyis tűzerővé durvult*. Hogyan lesz bennük tűzzé, a módját is tudjuk: — *rendszerűtlen és kitörő erőmozgások általi* Minden égésben az erő legsalakosabb része, amit én „*erőalj*”-nak nevezek, egyesül az anyag legfinomabb részével, az „*anyagsavval*”. Fogadjuk el e szavakat egyelőre „*műszónak*”, *amellyel én az erő legdurvább és az anyag legfinomabb lényegét akarom jelezni*. De sohasem a hő, vagy a hideg változtat át, mert ezek már csak erőtünetmények (okozatok); hanem mindig csak az az *erőalj*, vagyis *erősalak* az, amely a hő, vagy a hideg hatását az anyagban létrehozza, *amikor az anyagsavval egyesül* Amely anyagban nincs meg a finomabb *anyagsav*, ott égés se keletkezik. Ezért csak a szerves anyag lehet tűzfogó. Viszont erőalj nélkül se állhat elő égés. Minden lióváltozást tehát az anyagban az „*erőalj végez*”, mikor az *anyagsavval* elvegyül. Ezért a hő csak *külső tünetménye* egy elvegyülésnek, amelynek a folyamata már *Lavoisier* szerint is kémiai jelenség. Az anyagban tehát szintén az erő az elváltoztató elv. Az *anyagsav* pedig csak az az anyagalap,

amellyel az *erőalj* kapcsolódni tud, vele elvegyül és előidéz a tüzet. Maga az *elvegyölési folyamat idézi elő a hőnek különböző fokait*, amelyeknek legdurvább anyagalakja a testi tűz. Hogy pedig ez az erőalj csak a magasabb értelmi és erkölcsi erőknek a munkaszerszáma, amelynek felhasználásával az anyaghoz férközhetnek, azt már többször említettük.

Jól rágjuk meg ezt a kérdést! Ismételve mondom, hogy *az anyagváltozást mindig valamely erőalj indítja* és ezért benne mindenkor egy alacsonyabb fizikai törvény érvényesül. De ez az alacsony erőhatás *kiváltja az anyagtestből ennek legfinomabb tulajdonságát, amit mi anyagsavnak* nevezünk el. *Az erőalj az, ami az anyagsavval egyesül és ezzel megindít egy vegyi folyamatot, amely már eredmény, vagyis okozat: élő testben biokémiai folyamat, az anyagtestekben pedig egyszerű vegyi elváltozás. Nekünk ebben az elméletben csak az a szokatlan, hogy nem látjuk meg az öntudatos és magasabb erőknek kapcsolódását az alantasabb és öntudatlan erőkkel, amelyek már az anyaggal is egyesülni tudnak. Mi csak az anyagot tudjuk érzékelni, sőt ennek is csak a külső alakját; ellenben az erő már érzékeink fölött álló valóság.*

Próbáljuk megközelíteni!

Az emberben is erkölcsi erő uralja az alacsonyabb természetű fizikai erőket, amelyek már csak közvetítők az élet fiziológiai folyamatában. Életérzésünk csakis ilyen természeti erők útján tud szorosabb viszonyba lépni fizikai képességeinkkel. Ezek az erők kapcsolódnak bennünk anyagunk legértékesebb kivonatával, az anyagsavval és ezzel egyesülvén megteremtik egyrészt a testi hőt, másrészt a testi „*anyagerőt*”, vagyis a testi tevékenységet.

Vizsgáljuk csak, hogyan?

Minden erőkifejtést, vagyis izom-összehúzódást megelőz az izmainkban bizonyos idegkiszülés, amely ott anyagsavakat választ ki. Így lesz a fiziológiai hatásból egy kémiai folyamat. A savak hatnak a izmokra összehúzólag, hogy megfeszüljenek, mint valami kötélcsomó és erőt fejtsenek ki.

Idegkimerültség esetében, amikor az idegek kiszülései annyira gyengék, hogy ezt a savat már nem tudják kiválasztani, hiába vannak izmaink, képtelenek vagyunk erőkifejtésre. Az öregedésben is az anyagsav csökkenése idézi elő az erőgyengülést. Ugyanígy vagyunk betegség esetén is, amikor az izmok anyagsav hiányában már szintén nem működhetnek. Láthatjuk tehát, hogy az erőérzésünk indítását testi izmaink

egy megelőző *savkiválasztás* folytán viszik végbe, amely savat az idegek választanak ki. Az idegekben már megromlott erőfoslányok lappangnak, amelyek az agyból indulnak ki, amelyet működésre szintén a mi életérzésünk indít. Az agyban kapcsolódik tehát a mi erőérzésünk a mi legfinomabb agyagunkkal. Ezért bennünk is — tudatosan, vagy tudattalanul — de minden az életérzésünkből indul ki. Életérzésünk erőhatása az agyra az úgynevezett *fiziológiai elváltozás*, amelynek eredménye bennünk már biokémiai folyamat. A végső láncszem tehát minden cselekvésünkben az erőérzés, amely indító oki ej e testünk minden mozgásának. Viszont a testi hő bennünk is az *erőaljnak* és az *anyagsavnak* elvegyülése okozza.

A végtelenség életében is így szerepel a fizika, amely az anyagtörvények forrása és összeköti a végtelen erőt az anyagvilággal. Sajnos, a mai tudomány pozitív módszerével ezen összeköttetésben csak az anyag alaki elváltozásait látjuk meg, miután a lényegét sem az anyagban, sem az erőben már nem érzékelhetjük. A végtelenség fizikumában is az anyagsavak egyesülnek és vegyülnek el a hozzájuk legközelebb álló alacsony erőaljjal. *S ahol ezen elvegyülés előáll, ott mindig hő keletkezik*, amely már kémiai jelenség, akár érzékelhető, akár érzékelhetetlen legyen is az. Ezt az *anyagsavat* szinte megérezhettük, ha megízleljük azt a pár csepp savanyúságot, amely egy tűzre dobott nedves fahasázból előszivárog. Azt hiszem, hogy a kisustorgó fanedvet (vizet) már érintette az anyagsav. Minden érzékelhető hő az *anyagsavnak* és az *erőaljnak* ilyen egyesüléséből származik. Az érzékelhetetlen „*tiszta hő*” pedig az erő lelki és testi tulajdonságainak, vagyis az erőérzésnek és az erőmozgásnak az összevegyüléséből áll elő. Ezt neveztük életnek, lelki hőnek és szeretetnek. Származásukra nézve tehát ugyanazonos jelenségek.

Az anyagsav már bennünk is kémiai elváltozás eredménye, vagyis életjelenség, amelyet mindig valamely *erőalj* indít, mert *nem az élet a kémiai elváltozásoknak a tüneménye*, hanem épen megfordítva, amint ezt *Pasteur* olyan fényes eredménnyel igazolta: *okozatai és nem okai az életnek*. Láthatjuk ezt a test fizikai elváltozásainál is, amelyek szintén belső okokból indulnak ki. Az összefüggő láncolat pedig közöttük a következő:

— *A test fizikai elváltozása mindig egy benső, vagy külső erőindításnak (tehát mindig erőnek) a testi, külső jelensége.*

Ez az elváltozás pedig egy *kémiai természetű, folyamatban jelentkezik*, pld. a lélegzésnél is, amely szintén csak égési jelenség. Viszont a bennük lefolyt *vegyi folyamatot az életerő indítja meg, azért nagyon helyesen nevezzük ezt biokémiai jelenségnek*. Életerőnk legalacsonyabb tulajdonsága az erőalj. Ez már bele tud kapcsolódni az anyagtestünk legfinomabb tulajdonságába, az anyagsavba. Viszont a mi életerőnk legfinomabb tulajdonsága a mi erőérzésünk és ez már bele tud kapcsolódni felettünk álló magasabb erőáramlatokba, ahonnan indításokat és hatásokat fogad magába. *Így vihető vissza minden anyagi jelenség az erő indítására és láthatatlan erőláncolatok sorozatával a láthatatlan isteni erőmozgásra, az ellenállhatatlanságra, vagyis az abszolút isteni energiára. Krisztus él tehát bennünk és mi Benne élünk, mozgunk és vagyunk! Ismétlem szent Pált: Benne mozgunk!* — Milyen csodálatosan világos kifejezés!

Minden életnyilvánulás a központi egyetemes erőérzésből indul ki: vallási nyelven az Atyából és külső életjelenséggé a végtelen erőmozgásban lesz: a Fiúban. Minden sejtünket vagyis a legutolsó erőatomot is ugyanaz az egységes erő mozgatja.

Az érzéki hőfolyamat pedig bennünk, vagy bárminő más anyagtestben így alakul ki: *Mikor az anyagsav egyesül az erőaljjal*, akkor ezen egyesülésbe az anyagsav viszi bele az anyag legkönnyebb és legfinomabb kivonatát: *az anyagatomot*, amelyről tudjuk már, hogy erőszerű képességekkel bír, mihelyt egy magasabb erőhatás törvényei alá kerül. *Ez a legfinomabb anyag már kapcsolódni tud az erőaljjal*. Az erőalj (vagy erősalak) pedig beleviszi ezen egyesülésbe az *ő mozgási képességét*, sőt kényszerét, mivelhogy ő ellenállhatatlansági eredetű erőrészt elsalakosodása. Így lesz egyesülésükből *egy atommozgási folyamat*, amely igazolja Rumford hőmozgási elméletét is. Érzéki *hő*, vagy pedig *tűz*, mert amíg két ellentétes, de egységre-törő valóság egyesülésének természetes eredménye az *összhang*, addig *két alacsonyabb egyneműség* (erőalj és anyagsav) *egymást taszítják* és öntudatlan küzdelem fejlődik ki közöttük, amely taszításnak érzékelhető *jelensége a tűz*. Magunk is láthatjuk, hogy mindenféle tűzben egy szétterjedésre törekvő taszító erő működik, amely kipattantja a szikrát és magával ragadja a kitörő lángnyelveket is.

Minden tűzben két véglet találkozik: az erő és az anyag. Ahol az egyik hiányzik, ott nincs testi hő. Ezért az érzéki élet

központja a tűz. Mikor a tűz életre kap, egy értelem- és öntudatnélküli erő lesz benne „*egyéniséggé*”. Azért mondom *egyéniségnek*, mert létrejövetelét két ellentétes természetű és mégis egynemű erővalóságoknak az érintkezése idézte elő, Értelem- és öntudat-nélküli pedig azért, mert az érintkező két valóság is ugyanilyen. Az *anyagsav erőrezenetek* terméke; az *erőalj* pedig ellenállhatatlansági erősalakosodás, amely gyorsabb mozgásra és elváltozásra indít mindent. Az első az anyagnak a legfinomabb része (anyagsav), vagyis anyageszencia; az *erőalj* pedig az *erőnek a salakja (oxigén)*, amely már kapcsolódni tud az anyagsavba, miután az anyag is csak erőből lezármazott erőmozgási tünemény: *erőrezenet*.

De a tűz egyúttal élő valóság is, mert mind a két valósága *élő* volt. Egységes lett, mert lényegében a két valósága is egynemű; hatóerő lett, mert a létrejövetelét előidéző egyesülés nem egységre törekvő, hanem taszító küzdelem volt. Ezért *a tűz mindenkor küzdelem szülöttje. A küzdelem oka pedig két egylényegű, de azért ellentétes természetű valóságnak egymással való érintkezése. Így állhat elő két egylényegű, de természetükben mégis ellentétes erő tulajdonságból az a küzdelem, amelyet mi életnek nevezünk. A tűz egyéni élete a különböző hő fokozatokon keresztül a teljes letörésben, vagyis a kihülésben végződik.* Létrejövetele pillanatában a legéletképesebb és ettől kezdve ereje állandóan csökken. *A tűz tehát tulajdonképpen csak addig él, amíg létre nem jön; fenntartani már csak folytonos anyagpótlással lehet.* Az anyagban lappangó érzéki, vagy érzékelhető hő soha tűzzé nem válna, ha ki nem erőszakolnánk belőle. És hogyha már kicsiholtuk is a szikrát, sohasem gyújtana, hogyha ezt a tüzet fel nem fognánk és nem táplálnánk. A tüzet tehát mi fejlesztjük a mi életünkben mindenféle értelmezésében. Az érzéki hő ha tűzre nem válik általunk, érzéki termékenyítő hő maradna, pedig tűzzé változtatjuk, csakhamar végig megy a tűz egyéni életén. Letörik és eltűnik az érzékeink elől és amit maga után hagy, az a hideg, amely nem más, mint az érzéki hő hiánya.

A tűz egyéni életét ismerve, *a hideg* — hogy úgy mondjuk — *a tűz holtteste. A tűz volt ugyanis az ellentétből származott hatóerőknek a lelke.* Míg a két erő valóság egységes küzdelemben volt egymással, addig bennük a hideg, mint mérseklő valóság szerepelt. Ezért a tűzben is, mint minden más erővalóságban, két ellentétes erőt látunk jelentkezni: a *Newton-féle* akciót és reakciót. *Mikor pedig elűnt a lélek,*

vagyis a tűz élete kialudt, akkor halállá változott a test, vagyis beállott a hideg, amely a tűznek a hiánya.

Valamint a tűz átalakító, vagyis köznyelven: megsemmisítő erő, úgy a hideg is átalakító hatású a környező életre. *A tűz könnyíti, ritkítja, finomítja, atomizálja az anyagot, mert felbomlasztja a valóságok egységét; ellenben a hideg sűríti, keményíti, durvítja az anyagot. Ezért a tűz és a hideg polaritások, egyugyanazon erőhatásnak a kettős oldalai. Mihelyt pedig a két bomlasztó erőtenyező egymástól elszakadt, ismét visszaalakulnak különálló anyagsavvá és erőalja. A tűz tehát csak átváltoztatta az anyagot részben anyagsalakká (korommá, vagy hamuvá), részben elillanó gáznemű testekké. Amíg közöttük ez a szétválasztási folyamat történik erőtaszítás folytán, addig tart a kémiai folyamat is: vagyis a tűz élete; mihelyt pedig megszűnt, az anyag is eltűnik. De csak érzékeink számára tűnt el, mert lényegileg anyagmegsemmisülés sincs, csak alakváltozás. A tűzben is érvényesül tehát az energia fennmaradásának a törvénye.*

Mindezek az igazságok, amelyekbe az élet összes tünetei az erőérzés indítására vannak visszavezetve, nem rontják le a tudományos igazságokat se. Csak az a különbség, hogy amíg pozitív módszerrel csupán alaki jelenségeket foglalhatunk rendszerbe, amelyek az érzéki megfigyelés határait nem lépik át, addig a mi intuíciónk a lényeg mélységeit tárja fel és a végső okok kapcsolatait kutatja. Megállapíthatjuk, hogy az érzékelhető anyagelváltozások oka az érzékelhető hő, vagyis annak valamely foka; esetleg a hideg. (Semleges hatás alatt, amelyben kiegyenlítődik a hideg valamint a meleg, a testek se változnak.) Ebből következtethetjük, hogy az érzékelhetetlen mozgásnak se lehet más oka, mint az érzékelhetetlen hő. Ez az, ami az egyetemes anyagéletben közvetlenül az atomokra is hat és ezeket állandóan változni, vagyis mozogni kényszeríti. Mindezt elfogadni — nem lehet valami nagyon nehéz, miután következetes feltevés és ha elfogadjuk a hőt, mint mozgató erőtenyezőt, akkor az élet minden jelenségeivel rögtön tisztában vagyunk. Látjuk, hogy a hő, — amelynek eredetét hiába keressük a holt anyagban, miután belőle mindig csak nyomás, ütés, súrlódás vagy valamely más külső erőhatás válthatja ki, de önmagától sohasem jelentkezik, — a fizikai és a kémiai életnek az alapja. Az érzékelhetetlen hő indíthatja meg tehát az érzékelhetetlen mozgást. Ez az érzékelhetetlen mozgás indítja meg azután a már érzékel-

hető testi hő: — a tüzet. A kezdő indítás tehát mindig az erőből indul ki. Mert, habár az érzékelhető hő az anyagban valamilyen külső erőhatás következményeképp jelentkezik is, de viszont ezt a külső erőhatást beláthatatlan erőkapcsolódások révén a már érzékelhetetlen „ellenállhatatlansági erőmozgás” indította meg, amelynek a kútfeje az erőérzés. Így kapcsolódik bele érzékelhetetlen szellemi erők indításai folytán minden az Atyába (az abszolútumba), mint az „első mozgási” megindító okföbe. És így vihetünk vissza minden változást, vagyis mozgást egy érzékelhetetlen hőhatásra, amely az ellenállhatatlansági erőben jelentkezik ugyan, de amelyre őt az erőérzés indítja. Az érzés előzménye pedig mindenkor a titokzatos elrejtőzöttség, vagyis a csend. A próféta szerint: elrejtett Isten ő! — Milyen könnyű mindezekből megérezni, hogy végelemzésében a hő se más, mint erőérzésből kiinduló erőmozgási tünemény!

Eme szükséges kitérés után térjünk vissza ismét az erőatomok természetére, amelyek *mint meleg hangok* a hármasegység központjából az Ige után emelkedtek ki és az Ige fénykörében ébredtek szabadságuknak öntudatára.

Vájjon, hogyan történt ez? Abban a pillanatban, amikor a központból kiemelkedtek, rögtön akadályba ütköztek; az anyagképződmény hideg, kemény és holt rezzeneteibe, amelybe a meleg és élő atomok már el nem vegyülhettek. Ez a természetükkel ellentétes holt erősalak visszataszítólag hatott rájuk és mozgási szabadságukban korlátozta őket. Az erőatomok első tapasztalata tehát az ő egyéni szabadságuk érzése volt. De ennek tiszta öntudatára csak akkor juthattak, amikor valamely akadály eme szabadságukban őket korlátozta. Egy fogalom, vagy tapasztalat bennünk csak akkor lesz teljesen tisztává, ha egy ellentétes fogalom, vagy tapasztalat contradistingválja. Árnyék nélkül nem ébredhetnénk a fény öntudatára sem. A második tapasztalatuk a visszautasításnak és a taszításnak az átérzése volt, amelyben a kemény képződménygyűrű őket részesítette. Önfeláldozó szeretetüknek a rideg visszautasítása volt ez, a fájdalom érzésének a legelső tapasztalata, amely együtt jár minden szeretetnek az eltaszításával. Hiszen a szeretetből még a közömbösség is fájdalmat vált ki!

A visszariadt erőatomok saját körükben összehúzódtak, vagyis a színerő-központ körül szorosabban tömörültek. Tömörülésük következménye pedig a magukra vett legfinomabb erőanyag-testüknek, vagyis a világosságnak a sűrűdése lett.

Az első meleg hangok szoros érintkezéséből tehát előállott a fény. Ennek a sűrűdése lön a fénytést, vagyis az asztrál. Viszont érzéssűrűdésükből kialakult az értelmi tudás, amelynnek legelső tapasztalatát az anyaggal való első érintkezésükből merítették. Miután pedig minden értelmi tudás csak tapasztalati tudás lehet, tehát az anyagvilág fejlődésével (az evolúcióval) együtt jár az értelmi világ állandó ismeretszerzése is. Minden értelmi ismeret, amelyhez érzékelés, vagy észbeii következtetés útján jutunk el, csak az anyagvilággal való viszonylatunknak a tapasztalata.

A központból kiemelkedő meleg hangok tömören vették körül az isteni életközpontot és miután önként felvett testük a világosság volt, egymással érintkezve, szükségképpen létrehozták a világosság sűrűdését, vagyis a fényt. Körüket is ezért neveztük el fénykörnek. A fény tehát az erőatomok egymással való érintkezéséből származott valóság, egy ténynek a látható alakja és bizonyítéka. Az egész fénykör pedig az élő erőatomok összessége, akik az élet törvényénél fogva állandó hullámlásban élnek egységben az Igével, mert az Ige testének a részei. Ezt az állandó mozgást nevezzük az emberi testben is „életbuzgásnak”, amely a részek egységes és összhangzó működése az indító életerővel. Az „életbuzgás” az Ige testében is csak ilyen. Az Ige az indító életerő; az egyes meleg hangok pedig csak az ő erőtestének élő erőatomjai. Ezek hullámlása folytán a fénykör határai is pillanatonként változnak.

Minden erőatom épúgy, mint maga a tiszta erő, érző és mozgó erőrészekből áll, amelyek egymásban elvegyülve, állandóan buzognak, vagyis élnek. Mert az erőatomok, még ha egységes életvonalban élnek is az Ige körében, külön-külön mégis bizonyos egyéni életet is élhetnek. Másszóval ez annyit jelent: — Habár letették is az Igében az egyéniségüket (Én-jüket), de azért életérzésük öntudatát nemcsak, hogy el nem veszítették, hanem tökéletesebb mértékben érzik, mert épúgy benne élnek az Igében, mint az Ige is él ő bennük. Ezért az ilyen értelmi lényeknek sokkal teljesebb és tökéletesebb az életérzésük és az öntudatuk is.

Az erőatomot az ő saját külön természete kényszeríti arra, hogy benne a két erő-természet (érzés és mozgás) szintén állandóan elvegyüljön, amelynek a folytonosságát nevezük „életbuzgásnak”. Ez az elvegyülés az élet ritmusa; egyformán érvényesül úgy a színerőben, mint minden más életalakban. Egy folytonos és állandó küzdelem, amelyet az em-

ber testében az ütemes vérnyomás és keringés, valamint a lélegzés is úgyszólván érzékeltet velünk. Pedig az emberben ez az erőelvegyülési folyamat nagyon egyoldalú és tökéletlen, mivel bennünk mindig csak *egy-egy* erőtulajdonság jut túlsúlyba, amelynél fogva az elvegyülés se lehet összhangozó.

Ha a színerő mozgásába bele ne vegyülne az érzés, akkor az az erő ellenállhatatlanságánál fogva csak mozogna és rezegne, de élet nem volna benne. És vájjon, miért? Azért, mert *egy mozgás érzés nélkül csak mechanikai mozgás; esetleg kinetikai. Mihelyt azonban az érzés és a mozgás egymásban elvegyülnek, a váltakozó erőhatásokból rögtön előáll az az életfolyamat, amit életbuzgásnak* neveztem el. A buzgás alatt pedig azt akarom érzékeltetni, hogy ez egy bizonyos átmenet az *erőrezgés* és a *meleghang-képződés* között. Hasonlatképpen ráutalok a földből előtörő forrásra, mert az életbuzgás érzékeltetését nekem is a forrásvíz adta. Ott is látunk egy folytonos erőműködést, amelyben a mozgás a vízzel elvegyülve feltör egy ismeretlen erőindításból. Ezt is *buzgásnak* nevezük és a buzgás itt is hangba megy át és ezzel szétárad. Természetes, hogy ezt a képet csak hasonlatképpen alkalmazom.

Az életbuzgás az erőatomok származásából nagyon könnyen megérthető. Magukkal hozták a színerő életközpontjából a két erőtulajdonságot és ezeknek egymásban való folytonos elvegyülését is. Tudjuk már, hogy ez az elvegyülési folyamat maga az *élet (érzőmozgás)*. A színerő életközpontjában is így vegyíti az érzés állandóan a mozgásba és ezt már ott is „*isteni életbuzgásnak*” neveztem el.

Az elvegyülési folyamatnak pedig, mint minden más ténynek, van egy *belső* és egy *külső* eredménye. Egy *lelki* és egy *testi* oldala. *A lelki eredmény: az élet, a testi pedig maga a buzgás. Így az erőatomok is kettős természetüknél fogva önmagukban élnek és buzognak. Ellenállhatatlansági erő-részünk, amely bennük mozgásszabadságuknak az öntudata, állandóan belevegyül egyenletesség! természetüknek biztos lét-érzésébe. A két erőtulajdonság között folyik le egy benső és állandó elvegyülési folyamat, amely küzdelemmel és folyton váltakozó életritmussal jár. Ez a küzdelem lelki szempontból tekintve: élet; testi szempontból: buzgás. (Életmozgás.)*

Így lesz minden erőatom szintén *hármassá* az állandó elvegyülés folytán, de éppen ez a tény *teszi* őket szabad és örökéletű erőatommá. Mihelyt valamely erőatomban a kettős erőhajtság egymással teljes egyenletbe jutna, akkor

a két ellentétes, de egyenértékű erőalak egymást rögtön kiegyenlítené és közömbösítené. Megszűnnék közöttük a küzdelem; vagyis az élet ritmusa. E pillanatban azonban az erőatom is rögtön két részre szakadna, oszthatóvá válnék. Ezért él a színerő is hármasságban, mert *állandó elvegyülésében folytonos életbuzgás van* és így élete is határtalan és oszthatatlan.

Az erőatomoknak önmagukban való buzgásuk az okozója annak, hogy lelki világosságukat testileg is állandóan kisugarazzák; kisugarazott világosságukból pedig egy magasabb szellemi életnek a jelensége árad ki. Minden megtisztult léleknél már testileg is jelentkezik ez a fény-kisugárzás, amit *aurának* (aureolának) is neveznek; sőt, ma már kísérletileg is igazolták, hogy még a tisztulatlan lélekek is van valami *önfényű kisugárzása* (asztrálfény). *Ez a kisugárzás tulajdonképpen az élet buzgásának a külső jelensége, mert a hulláknál már nem jelentkezik, sőt a beteg testrészek körül is hiányosan mutatkozik.*

A világosság az első test, amely már törvényben vagy, illetve benne törvény vagy. Tudjuk már, hogy ez a lelki világosság az erőatomoknak önként felvett testi alakjuk; ellenállhatatlansági tulajdonságukból jött létre, amely már testi hajlamú és természetű erőalak. Eme világosságát az erőatom életbuzgásával állandóan kisugározza, mert *ez a buzgás, az a jótékony meleg, amelyet az élő központból magával szintén kihozott.*

Az isteni életközpontból kiáradó meleg hangokban tehát érzés és mozgás van. Csakhogy a lelki meleget már ők is kegyelemből kapták a színerő második alakjától, aki az *Igében* testesült meg. Ezért az erőatomokban a lelki meleg mindig csak olyan mennyiségben és részben van meg, amely saját életük fenntartására elegendő. *Az erőatomok testi jelenségében, vagyis világosságuknak a kisugárzásában már nincs lelki meleg* s így a világosságuktól megsugarazott valóságok sem melegülhetnek át az ő világosságuktól soha. Ezért életet nem is adhatnak, mert ez már nem a világosságból származik törvényszerűen és jogosan, hanem a minden törvény fölött álló *színerőből* — *önkéntesen és ajándékképpen.* *Az élet Ura a Színerő!*

A világosság működési köre tehát teljesen kimerül a sugárzásban, amivel a valóságokat *külsőleg* feloldja; *lényegileg* azonban a felbomlott valóságokat megközelíthetővé teszi mé-

lyebb erőhatások számára. *A világosság terjedésével együtt terjedt a végtelenségben az értelmi élei is, mert hiszen már említettük, hogy az erőatomok teste a világosság, lelke pedig az érzés-sűrűdés, vagyis az értelem.* Miután azonban a világosság már testi természetű és törvény alatt él, tehát minde-nüvé, ahová csak elterjedt, *magával vitte a törvényt is. Ezért csak ott van törvény, ahol a világosság már elterjedt, mert magában hordja az értelemnek, vagyis az öntudatnak törvé-nyét.* Ahol nincs öntudat, ott nincs szellem, nincs világosság és törvény sincs. Ahol pedig a világosság megjelenik, ott *rög-tön megkezdődik az értelmi élet is és kezdetét veszi a tör-vény is.* Ezért maga az élet is megérthetővé csak a világosság¹ segítségével válik. Lényegében azonban *az élet előbbre való, mint a világosság.* Miért? Mert *az élet közvetlenül a színerő tevékenysége, a világosság pedig már csak ezen tevékenység-ből származott.* S habár az élet fejlődési folyamatát különböző változatoknak szemléli is a világosság, de maga az élet mégis egységesebb és mindent inkább betöltő, mint a világosság.

Az erőatomok tulajdonképen csak azért váltak ki a hár-mas-egység élő központjából, hogy magukra vehessenek egy testi természetű tulajdonságot, amely majd alkalmassá teszi őket, hogy a holt rezzeneteket kisugarazásukkal megközelít-hessék. Ezért lett szükségszerű az ő kiválásuk; akiknek szá-mára az utat a megváltó munkához az *Ige* nyitotta meg. Az erőatomok tehát csak az *ő* példáját követik s *önként mennek keresztül a különféle megtestesülések egész sorozatán és alak-változási szabadságuknál fogva felvehetnek akár emberi tes-tet is.* Ezt nevezzük „*önkéntes inkarnációnak*”, amelyre názá-reti megtestesülésében még az *Ige* is vállalkozott.

Habár a hideg erőrezzenetek az Istennek halvaszületett gyermekei voltak, de mégis az Övéi, a végtelen erőmozgás szü-löttei. Az isteni szeretetnek végtelen önfeláldozása kellett hozzá, hogy az *Ige felséges hatalmának letevésével egy ilyen alacsony, holt anyagvilággal egyesüljön, hogy szent Pál sze-rint: szolgálai alakot öltson magára és legmagasabb erőéleté-ből egy olyan korlátolt anyagerő vonal-törvényébe helyezked-jék bele, amely tele van nyomorúsággal, fájdalommal, szenvedéssel és halállal.*

Őt követik az önkéntes megtestesülésbe a fénykör nagy szellemei — az Ige testvérei — akik saját maguk megalázá-sával és átadásával akarják megmenteni a halálra váltakat. Minthogy pedig a halálra váltakhoz csak a halálba menő jut-

hat, ezért az erőatomoknak nagy serege vállalkozik állandóan földi megtestesülésre. Nemcsak a mi földgömbünkön, hanem az egész világegyetemben, mert az evolúció, vagyis a megváltás törvénye egyetemes törvény. Önként vállalnak magukra feladatokat és a világra jönnek mint szentek, próféták, tudósok, művészek, hősök és humanisták, hogy alacsonyabb vonalban élő testvéreiket felemelhessék a saját magasabb vonaluk törvényeibe. Tudjuk, hogy alakváltoztatási képességekkel rendelkeznek. Ezért, valahányszor a világ megromlott, még mindig megszületett az ő prófétája. Megtestesülnek a szükségleteknek leginkább megfelelő alakban és önként helyezkednek bele a legalacsonyabb vonalak törvényeibe, hogy kapcsolódhassanak a még alacsonyabbal.

Természetes, hogy új vonalukban ők is alá vannak vetve új vonaluk törvényének. A földön még az Ige is szenvedni volt kénytelen, mert mihamarabb egy erőatom a fénykörből kilép, hogy szabad önkéntességgel szellemi egyéniséggé váljék, vonaltörvényénél fogva rögtön ellentétbe is jut az egységes fénykörrel, amelyben eddig benne élt. Ezen ellentét következményeképp az erőatom legyengül az önként felvett vonalának törvényébe, vagyis szabad állapotából törvény alá jut. Az Igeben, vagyis az ő fénykörében még minden egyes erőatom törvényfölötti és felelőségnélküli életet él, de mihamarabb az egységes isteni akarattal szemben „külön akaró egyéniséggé” alakul ki, ez reá nézve már bukás, amelynek legvégső foka az ő szellem-szabadságának, vagyis öntudatának teljes elvesztése is lehet. Ezen állapotból egy elbukott szellem mindig csak kegyelmi úton szabadulhat ki!

Mivelhogy azonban az erőatomok megtestesülésükbe is magukkal hozzák akaratuk szabadságát, ezért csak tőlük függ, hogy bukásukban ellene forduljanak az egységes törvénynek és az Ige áramlatával szemben ellenáramlatokat indíthassanak.

Így képes minden megtestesült szellemi lény akaratszabadságánál fogva szembehelyezkedni az egyetemes törvényekkel és ha neki tetszik, még az isteni akarattal szemben is a maga részére akadálytörvényeket felállítani. Csatlakozásával elősegítheti, szembefordulásával pedig megnehezítheti az Ige megváltó munkáját. Ezért mondjuk, hogy minden egyes léleknek hatalmában áll akaratát az isteni akarattal szembeszegezni, vele egyesülni, vagy tőle elszigetelődni, belőle kiszakadni, vagy bele ismét visszakapcsolódni. Ezért minden öntudatos lélek szuverén joggal rendelkezik saját élete fölött; életalakját tet-

szése szerint változtathatja, mert egyedül tőle függ emelkedése és bukása. *Szabad elhatározása szerint elanyagiasodhatik, vagy szellemiesülhet — a szerint, amilyen mértékben közeledik, vagy távolodik az isteni akarattól.*

A jóakarátú lélek az emelkedéséhez az erőt és a kegyelmet az Istenből meríti. Mihelyt azonban átértett akaratszabadságának kevélységében elszakad az abszolút erő forrásától, *bakóit lélek lesz belőle*; emelkedésre képtelen és zuhanni fog a legalacsonyabb anyagvonal törvényeibe, mint egykor a pártúő és önerejükben elbizakodott kevély angyalok.

AZ ERŐATOMOK ÉLETÚTJÁNAK KETTŐS ELÁGAZÁSA.

(*A bukás útja és a tisztulás ösvénye.*)

A lelki világosság, amely csak teste, vagyis külső alakja a szellemszabadságnak (amelynek lényege az öntudat), megelőzte az értelem kifejlődését. A lelki világosság tehát előbb volt, mint az értelem és így ez a világosság lelt az oka és előidézője a szellemszabadságnak is. Ott, ahol ez a lelki világosság hiányzik, az *értelem* se fejlődhetik ki s ahol eltűnik, vele tűnik el az értelem is. Természetes dolog ez, mert hiszen az értelem csak a tudás alapján fejlődhetett és növekedhetett az emberiségben; a tudás pedig — amint már előbb is mondtuk — a tapasztalati ismereteknek az összesége. Amíg tehát tapasztalataink nem voltak sem az életről, sem a külvilágról, addig értelmiségünk sem fejlődhetett ki. *Csak a képesség volt meg bennünk az értelmiségre* és mi ezt a képességet nevezzük tulajdonképpen *szellemszabadságnak, vagyis öntudatnak*. Ezért az ember értelmiségének az alapja az öntudat, de ez bennünk még csak képesség az értelmi életre; a tudást bele már a tapasztalat viszi. Helyesen mondta tehát *Locke* a tapasztalati tudást „*érzékelés útján szerzett ismeretnek.*” — *Nihil est in intellectu quod prius non fuit in sensu.* Semmi sincs az értelemben, amit előzőleg még nem érzékeltünk. Ebben különbözik az empirikus tudás az érzékek fölötti benső megérezéstől: *az intuíciónál.* Milyen mély értelmű a biblia, mikor a bűnbe-esésnél a „*tudás*” ígéretével csábította el az ő emberpárt a kísértő gonosz! Ezt a tudást keserves tapasztalatok árán kellett megszerezni a primitív embernek!

Hogyan? — Beláthatatlan időközön keresztül. A lelki világosság fejlődésének tetőpontját ugyanis a fokozódásban éri el, amelynek a tútelése (tökélye) jelenti tulajdonképpen a *mindentudást*. Ez a világosság pedig oly mértékben terjedt, amilyen mértékben a teremtés és az evolúció újabb és újabb világokat alkotott és tökéletesített; sőt ez a világosság a végtelenség mélyülésével még ma is párhuzamosan fejlődik és fokozódik. *Csak annyit tudhatunk, amennyit a lelki világosság már átjárt. Ezért szélesedik az emberiség értelme és tudása századról-századra az evolúció által nyújtott új tapasztalatokkal.*

Mikor a fénykörben a világosság a tútelésével elérte a teljességét, *lassanként fényleni, majd sugarazni kezdett. Végre tútelvén, mindentudássá lett és korlátlan szabadságából kifolyólag a fénykörből a világosságnak egy csoportja kitört. E kitörés az anyag felé vitte a kiszakadt áramlatot: a fénylényeket és minél inkább távolodtak a fénykör teljességétől (a mindentudástól), olyan mértékben veszítették el öntudatukat is. Természetes, hogy ezzel együtt értelmük fénye is fokozatosan homályosult; szellemi életük tehát anyagiasodni kezdett és ledurvult anyagerővé. Bukásuk folytán végre. öntudatukat, vagyis szellemszabadságukat is elvesztették.*

A világosság tútelése pillanatában éri el a határvonalat: a célt és a próbát. Itt dől el a sorsa, és életútja is itt ágazik ketté.

1. *Az egyik út felfelé vezet és következésképpen alakul ki: — a világosság tútelése pillanatában kitörés helyett sűrűdni kezd és ezzel testi tartalmát épügy, mint ahogy az őspróbában „egykor” az ellenállhatatlansági erőresz tette, jótékony melegséggé változtatja át; nem kifelé tör, hanem önmagába nyomul vagyis nem kevélység és lázadás, hanem alázatos engedelmség vezet.* Ilyen állapotban a szellemszabadság mindinkább megközelíti a legfelsőbb szabadságot. Mit jelent, ez? Átlép az isteni élet legfelsőbb szabadságába, vagyis mindinkább megszabadulván önmagától, *lassanként színmeleggé, vagyis szeretetté válik, amely azután a legelrejtettebb helyen és a legigénytelenebb alakban is elhelyezkedhetik és tökéletes szabadsággal végezheti a legfelsőbb és a legtisztább erőműködést: a szeretet önfeláldozó munkáját.* Ekkor lesz a megváltásnak öntudatos munkásává. (Szent Pál szerint: — az Igének választott edényévé.)

2. *A másik lefelé visz a következő átalakulások sorozatán: — tútelése, vagyis próbája pillanatában a világosság*

nem nyomul önmagába, hogy sűrűsödjék és lelki meleggé legyen, hanem kitör; az erő helyett az anyag felé közeledik; emelkedés helyett súlyed. Hogyha ez a kitörés nem egyes tökélyét elérte szabad szellemnek a kitörése, hanem egy egész csoporté, úgy óriási testi erőhatású áramlattá durvul, amely idővel egyenletességét (értelmiségét) teljesen elveszti és csupán tömörségéből származott ereje segítségével rázkódtató árammá (villamossággá), vagy más egyébe pusztító elemmé változik át.

Az ilyen áram abban a pillanatban, amikor lefelétörésében a természetéhez legközelebb álló alantas erőalakkal érintkezik, egy új és *mindenkor romboló tüneményt hoz létre*, amelyet mi *természeti erőtüeménynek* nevezünk. A földön pld. földrengéseknek, vihartölcséreknek, hóviharoknak, tornádóknak, szökőáraknak, pusztító ciklonoknak, taifunoknak, vagy villamosságnak stb. nevezhetjük. Ez az utóbbi már az ember által is leköthető, amennyiben az emberi értelem már a villamosság fölé tudott emelkedni. Alapjában véve azonban a villamosság is szintén *szellemi tökéletességükből kitört és öntudatukat elvesztett erőcsoport*, amely a föld légkörében és anyagában elhelyezkedve, hatalmas erőáramlattá durvult. Mini öntudatlan, de romboló természetű erő *az anyagtörvényiek vonalához van lekötve*, de ezen lekötöttségéből már az emberi értelem is felszabadíthatja. Hálása pedig bizonyos gyakorlati dolgokban lehet hasznos; de végeredményében föltötte kártékony, mert a föld lényeges súlyát növeli és ez csak akkor szűnik majd meg túlsúlyt, vagyis többletet okozni, mikor a földi ember majd egykor megszűnik lekötöni a villamosságot, amely mint megromlott erőfoslány tovább súlyedvén, vonalával talán majd más világtestekhez köttetik — újabb néhány ezer évre.

Itt említem meg, hogy *minden erőlekötés káros tény s mindenkor erőszakot jelent a törvényekkel szemben és a szabadságnak az ellentéte*. Ezért a rabságot jelenti minden kínjával és kárával Ilyen erőszakos lekötés az is, amikor egy szabad erő a bűn uralma alá jut. Ennek számtalan alfajai vannak; és az erőatomoktól kezdve le a gyarló emberig, mindenki, minden öntudatos lény, akinek a szabadságra akarata van, ki van téve egy ilyenemű bukásnak. De viszont vannak indokolt és önkéntes lekötések is.

Ilyen indokolt lekötések pld. a *bűnhődés* néven ismert tények, állapotok és helyzetek, amelyek mint okozatok, már szükségképeni következményei a megelőző okoknak. A hin-

duk *karma* törvényének nevezik, amely alól nem lehet kibújni. Elkövetett cselekedeteink tartanak lekötve bennünket egy igazságosan kiérdemelt helyzethez, amely valójában csak kiegyenlítő következménye valamely bűnös kilendülésünknek. A *karma tehát bűneink igazságos elégtétele*, amely kiegyenlítő elégtétel csupán a beállott zavarban és sötétségben látszik reánk zúduló sorscsapásnak és szerencsétlenségnek. Pedig a legnagyobb jótétemény reánk nézve, mert teljes *lelki újjászületésre és megtisztulásra nyújt alkalmait; az isteni irgalmasság igazságos kiegyenlítésére*. Eme gondolatot a katolikus egyház a *tisztítóhely* dogmájává tette. Nagyon bölcsen és helyesen. De itt az idő, hogy egy lépéssel tovább menjen és bővebben kifejtse a lelki megtisztulásnak homályos tantétéleit”, az *újrászületés és a karma alapján*, amelyek valóban *krisztusi* alaptételek. Szunnyadó dogmák, amelyek kifejtésre várnak.

Ha hiszünk a tisztítóhelynek kibékítő gondolatában, miért ne helyezhetnénk ezt a tisztulási folyamatot az isteni törvények vonalrendszerébe? Miért ne fogadhatnánk el, hogy a testtől elvált lélek tisztultságának megfelelő vonalba jut? *A kiegyenlítő igazság törvénye fog betelni rajta. Aki miben vétkezik, abban bűnhődik és meg kell fizetniük minden tartozásunkat az utolsó fillérig. De egy fillérrel se többet! Nincs céltalan szenvedés, csak javító és gyógyító bűnhődés van. Egy gyarló lélek tehát nem gyötrődik mindörökké egy másvilági örök tűzben, hanem gyógyító célú kiegyenlítő bűnhődése után új testet öltve ismét visszajön vagy a földnek, vagy egy magasabb vagy alacsonyabb égitestnek a vonalrendszerébe, a lelki fejlettségének megfelelő életvonalba. Mindezekről az „Ember könyve” nyújt értékesebb felvilágosításokat. A karma törvénye szerint azon a ponton, vagyis lelki vonalban, ahol bűnhődésünket az Isten végtelen kegyelme folytán emberi testben öntudatlanul éljük és szenvedjük át, mindig egy-egy megelőző élet bűnei tartanak lekötve bennünket. Ez a lekötöttség az igazságos kiegyenlítésig megfoszt egy időre az emelkedési képességünktől; reinkarnációnk szenvedései tehát mindig csak „indokolt lekötések”.*

Szemben az indokollal van azonban egy másik fajta lekötöttség is: az önkéntes lekötés. Ez egy olyan helyzet és állapot, amikor szabad akaratunkból önként vállalkoztunk, hogy belépünk egy alacsonyabb életvonalnak a törvényébe, hogy gyengébb testvéreink lelki tisztulását elősegíthessük. Ilyen

nehéz feladatra már *csak a szeretet önfeláldozása* vihet bennünket és ezzel — amint fentebb mondtuk — *a megváltás munkatársává* szegődtünk. *De, hogyha önként léptünk is egy alacsonyabb életvonalba, át kell szenvednünk annak törvényeit*, amelyeknek súlyát és fáradtságait épúgy érezzük, mintha abba indokoltan, vagy bűneink és bűnhődésünk által köttetünk volna le.

A súlyokon és a terheken tehát mit sem változtat az, hogy lekötésünk *önkéntes*. *Krisztus az Isten egyszülött Fia volt és mégis meg kellett járnia az ő kínos keresztalját!* Csak egyedül a lekötöttségnek és a rabságnak legborzasztóbb *érzését nem fogjuk érezni soha*. A megváltás céljából magunkra vállalt reinkarnációk könnyei és szenvedései azok, amiket öntudatlanul is örömmel sírunk és boldogan szenvedünk.

Ha azonban *egy-erőatom* túteléséből *a kitörést* választja életútjának, akkor ez ránézve *mindig az egyéni bukást jelenti*. Következménye pedig a teljességet elért *erőatomnak a testetöltése lesz*. Ez a közvetlen eredmény. Folytatólagosan pedig *kialakul belőle egy csodálatos képességű, de mindig egyoldalú tudós*. Megjelenik egy-egy világtesten egy fényes elméjű, de rendszerint nagyon is *elfogult szaktudós*, aki lobogó világosságot áraszt szelleme fényével, de csak egy irányban. Az ilyen világosság mindenkor romboló tüzet is rejt magában, s ahol elvonul, rendesen felperzseli az utat.

Az ilyen egyéni szellembukás folytán megtestesült erőatomokat mindenkor csak egyetlen határvonal választja el elhagyott tökéletességüktől, vagyis bukásuk előtti vonalától: a helyestől, az igaztól, a jótól. Ez a határvonal pedig az ő megtestesült *egyéniisége*.

Ezért az ily nagy szellemben mindig állandó küzdelem folyik az elhagyott és elvesztett teljességért. Benne még csupán egyetlen *egv erőatom* szakadt ki az egész nemes csoportból, amelyhez ő is tartozott s amelyből önmaga egyéni súlyával egészen kiesni még mindig nem tudott. *Minden ilyen nagy szellem minden pillanatban a visszatérés kapuja előtt áll. Élete állandó és folytonos próba. Csak önzését és kevélységét kell megfékeznie és azt önmagában altruizmussá és alázatossággá átváltoztatnia és ekkor rögtön vége lesz az ő egyoldalúságának*. Az agitátor és a tévtanító helyett pedig az emberiségnek egy nagy jóltevőjévé lesz; hivatott mesterévé és jövőendő profétájává.

Az ilyen szellemek minden percben fel vannak hívva a visszatérésre és a bűnbánatra. Úgyannyira, hogy elhatározó, döntő próbájuk nem is annyira kitörésük pillanatában, mint inkább életük folyamata alatt dől el. Bukásukat, amit a szellem egykor az ő magasabb vonalában megindított, tulajdonképpen anyagtestükben végzik be, amikor azután sorsuk is eldőlt időtlen-időkre.

Ha megtörve visszafordulnak bukásuk mélyéből, akkor még ugyanebben a földi életben visszaemelkedhetnek elhagyott teljességükhöz. Ha azonban itt lenn a testi életvonalban, ismételten túltelvéen, elbuknak, akkor még sűrűbb és salakosabb lesz a kitörésük és elárasztják vonalukat vagyis környezetüket önmaguk megromlott tartalmával. *Sok lelket a maguk mintájára változtatnak át,* sőt velük egyesülnek is. Ezen tömörülés által pedig újból egy alantasabb erőáramlatlá változva, igen sok bajt, vizsalyt okoznak és nagy válságok szerencsétlenségeit zúdítják nemzedékükre. *Az ilyen egyén szellembukásának, illetve ismételt bukásának következménye pld. a földön a materializmus, a szenzualizmus, a bolsevizmus és minden más Krisztussal ellenkező eszméknek az áramlata.*

A lekötés és a lekötöttség azonban nem a törvényeknek a kifolyása; mert ha a lekötés megváltó célból, vagyis önkéntesen történik, akkor már *törvény fölötti állapot,* ha pedig indokolt, vagyis bűnös jut bűnhődésből a lekötöttségbe, akkor már *törvény alatti helyzet.* *Mind a két esetben a lekötött lény nincs többé az állandó és egyetemes törvények uralma alatt, mert az alaptörvények kizárják úgy a bűnt, mint a büntetést.* A bűn sohasem a törvényben, hanem az illető bűnös egyéniségben jön létre, aki ezzel magát a törvényen kívül helyezi. A bünt mindig az egyéni szabadakarat végzi be és ha a bűn a törvény uralma alól való kiesés, akkor a büntetés sem a törvényből eredt. *A bűn oka maga a bűnös egyéniség, aki cselekedetével megteremtette az okozatot is, vagyis a bűnhődését.* Az isteni igazság törvényét tehát ki-ki önmaga hajtja végre önmagán az életének erkölcsi mérlegében kialakult karmájában. A karma viszi őt az okozatok törvényével élelének újraszületéseiben. A lélek ettől épúgy nem tud megszabadulni, mint a test az árnyékától. *Sohase a fény veti az árnyékot, hanem a test, amely szemben áll a fénnel. Mindenkinek a bűnhődése csak a saját bűneinek az árnyéka.* Ezt az árnyékot rá nem a törvény, hanem élet-cselekedeteinek a minősége méri.

Csakhogynem minden botlás bűn. A bűn megindításától annak bevégzéséig mérhetetlen távolság van. Ezért minden bűnös a saját maga számára teremti meg esésének fokozatai szerint különleges törvényeit. Ez az oka, hogy mindenkit csak a saját lelkiismeretének a törvénye ítél meg. Kimondhatjuk tehát, hogy az a törvény, amely bűnre visz és büntet, már nem az egyetemes törvény, nem az Isten törvénye, hanem a megromlott és az Isten törvénye alól magát kivont öntudatos és szabad lénynek különleges törvénye.

Ugyanez az útja a visszafejlődésnek is. Az egyetemes alaptörvény értelmében minden egyénnek önmagának kellene az idők mérhetetlenségén keresztül érnie, küzdenie, felkőnyölnie és eredeti vonalába visszafinomulnia. Csakhogynem a saját természetével erre nem képes. Ezért siet segélyére a törvények fölött álló Irgalom, amely valamely alakban önként leköti magát, hogy erkölcsi erejével emelje és megrövidítse ennek a számkivetését.

Értelem és a törvény szempontjából ezen utóbbi ténynek, vagyis az irgalmasságnak semmi kimutatható, vagy megmagyarázható oka nincsen. Sőt, mivel a törvény a maga teljességében mindenkor az igazságot is jelenti, tehát az egyetemes törvények szempontjából ezen kegyelmi ténynek létjoga és célja sincsen. Az egyetemes törvény, célja az igazság betöltése. Már pedig az irgalmasság tényei kilépnek az igazság vonalából és átlépnek a szeretet legmagasabb vonalába. A megváltás sem az igazságnak, hanem az irgalmasságnak a műve. Nem az igazság az, hogy az elkövetett bűnért más szenvedjen és nem is törvényes, hogy a törvény megkerültessék. Sőt az emberi értelem józan szempontjából is irracionális, mert az értelem jól tudja, hogy minden lénynek végső célja, hogy élete folytonos tökéletesítésében végre oda emelkedjék, hogy életéi azután megszakitás nélkül a saját erejéből tudja fenntartani. A fenntartást ki-ki csak maga végezheti, mert helyettünk senki más nem élhet. Halhatatlanságunk gyökere az Istenben van ugyan, de ezt a halhatatlan életet a mi lelki erőnk visszafinomítása által a magunk erejével kell fenntartanunk.

De hát honnan ered az irgalmasság, amely az igazság törvényén felül áll? A lelki meleg túlteléséből, vagyis a szeretet sűrűségéből. Ha tehát az irgalmasság okát megérteni akarjuk, figyeljük meg jól a teremtésben és a megváltásban megnyilatkozó törvényszerűséget. Állandóan ismétlődik, hogy mindig akkor jön létre úgy az isteni életkörben, valamint a külső

fenntartott életkörben is egy-egy változás, mikor valamely fejlődési folyamat elérte a teljességét, vagyis, ha tökéletessé-
pének a betöltöttségéhez elért így pld. az isteni *jóság* a *te-remtésben* jutott el a csúcspontra. Ekkor az önmagában sű-
rűdni és fokozódni kezdett, mert *az élet állandó fejlődés és amikor ez a folyamat megáll, akkor vele rögtön megkezdődik a her v adás is*, vagyis a lassú életfelbomlás. Az életnek nincs más útja, vagy állandóan emelkedik az organizációjában, vagy ha megáll, visszafordul és megkezdődik a dezorganizáció. *Mihelyt azonban a színerő jósága teljessé lesz, kiáramlik belőle egy újabb tökéletesség: a szépség, amelynek a sűrűdése a szeretet; a szeretet túlteléséből pedig rögtön megszületik az irgalmasság.*

Saját magunk életében is tapasztalhattuk, hogy rendszerint akkor állott elő benne egy új helyzetváltozás, vagy sorsfordulat, mikor régi helyzetünk a feszülésig túltelt. *A változás tehát az érett helyzetből indul ki. Ezért nem lehet a legtisztább eszméket se megvalósítani, míg az idejük el nem érkezik.* Hiába való minden erőszakoskodás; csak csalódásokat, szenvedéseket és keserves kijózanodásokat fog okozni! Bölcsen meglátta ezt az isteni törvényt a fejlődésben szent *Pál* is, mert a meg-
\táltás szerinte akkor indult meg, amikor az „*idők teljessége*” már elérkezett. Még *Krisztus* is alkalmazkodott e törvényhez és tanítványainak kéréseit gyakran eme jellemző pár szóval háritotta el: — *Még nem jött el az én óráim.*

A kortársaitól félreértett és gyakran kegyetlenül üldözött nagy szellemeknek a tragikuma többnyire abban rejlik, hogy vagy erkölcsi fegyelmezettség, vagy a kellő bölcsesség hiányában nem tudnak alkalmazkodni az időkhöz és a viszonyokhoz. Lehullnak, mint a korán érett gyümölcsök és nem tudnak magba átmenni. Nagy lehetőségek kincseit viszik magukkal vissza, mert értékeiket nem tudták a kellő időben forgalomba hozni. Nem hogy csillapították volna, sőt inkább fokozták a zavart, amelynek rendezésére vállalkoztak és kiküldettek.

Jegyezzük meg mindenre kiterjedő egyetemes törvényképen, hogy *a fejlődésben csak akkor jön létre egy szükséges és kívánatos változás, amikor az önmaga teljességei már elérte. Ezért ne iparkodjunk mi senkit nevelni, vagy emelni a tökéletesség felé, amíg a saját teljességünket be nem végezzük. Különben a legjobb szándék mellett is mind a ketten elbukunk.* A színerőben is minden isteni tökéletesség a szerint fejlődött ki, amint azt a teremtett külső világ szükségletei belőle

kiváltották. *Ezért az isteni erő mindent bölcsen, a maga idejében, a jelentkező szükséghez képest teremtett és rendezett. Semmi feleslegeset nem alkotott, semmi szükségeset el nem mulasztott. Azt hiszem, Leibnitz mondta egykor: hogy a teremtés a legtökéletesebb összhang és nem lehetett volna jobban és bölcsebben megcsinálni.* Egy új helyzet csak akkor állhat elő a fejlődésben, amikor az a régi, amelyből kiindult, már a teljességéhez jutott.

így pld. *a színerő teljességéből eredt a jóság. A jóság teljességéből a szépség és ezzel megindult a teremtés a jóság és a szépség jegyében. A teremtés hozta létre magával a törvényeket, mert hiszen a színerő korlátlan szabadságában még nem volt törvény.* A törvény tartalma a rend és az arány, vagyis az igazság. Az igazság az erkölcsi beszámíthatóságot és vele a szellemszabadságot teremtette meg; ezért *a jóság a törvéynél is erősebb és hatalmasabb, mert sűrűségéből származik a szépség és a szeretet.* A jóság és a szeretet tehát már nem átmeneti, változható és időhöz kötött tulajdonságok; örök és elválaszthatatlan valóságok, mint maga az őserő.

A jóság a törvény királya, mert belőle eredt a törvény is. Ezért a jóság uralkodik a törvény fölött; kezében tartja az igazságot és bölcsen változtatja át szépségre és szeretetre. Ahol megkezdette uralmát a jóság, csakis ott kezd képződni a valódi szépség. Ezért *a valódi szépség mindenkor a jóságból származik* és nem jöhet előbb létre, mielőtt a jóság túl nem telt, mert a szépség már a jóság túltelésének a kiszűrődött sűrűdése. Természetes, hogy itt *a szépség alatt mindenkor a szépség lelkét, vagyis az isteni szépnek eszményét értjük,* mert a közönséges értelemben vett szép már csak alacsonyabb alakja, vagyis anyagban való megérezkítése egy isteni tökéletességnek. Kérdezzétek csak meg egy igazi művészt, hogy mennyire közelítette meg az ő legszebb alkotásával a lelkében megérezett szépség eszményét. Szomorú lemondással lesz kénytelen bevallani, hogy bizony ég és föld a különbség.

Az igazi szépség mindenkor a jóság és a szeretet között áll, mert a jóság túltelésének a kiszűrődése *a lelki szépség és ennek a túltelése a szeretet.* A teremtő nagy elmének alaptermészete szintén a jóság és ha a szépség alkotásában eljutottak az emberi tökéletességig, akkor kicsordul belőlük a *krisztusi emberszeretet is.*

Az önmagában túltelt szépség, amely már *lelki* tulajdonság, minden ember érzésében benne lakozhatik, habár külső

művészi munkával nem is foglalkozik az az illető. „Az ilyen megfinomult érzések indítják a *művészlelkeket* arra, hogy saját lelkük kialakításában végezzék el művészmunkájukat. Jellemző sajátságuk a *jóság; a nemes ízlés*, vagyis a megtisztult esztétikai érzék, amelyeknek betetőzése mindenkor a *gyengéd altruizmus, a krisztusi testvérszeretet*, ilyenek voltak a középkor szentjei és nagy humanistái. Jelenleg pedig a *Tolsztojok, a Gandhyk*. Ezek mindnyájan édes testvérek; egy ugyanazon olajfának a különböző hajtásai. Hasonló megtisztult érzések voltak a primitivista nagy művészek is. A *Giottók, a Fra Angelicók*, akik alapkövei és megteremtői voltak a későbbi fényes reneszánsznak. Szinte áradoznak a szépségnek, a jóságnak, a szeretetnek a harmóniájától, mint ahogy a balsamos olaj is öntudatlanul árasztja magából a felüdítő frisseséget és a fenséges illatot. *A tökéletes jóságból mindenkor szépség és szeretet fog kiáradni, mert ezek egymástól elválaszthatatlanok*. Ezért már a görögök a lelki emelkedettség legmagasabb fokát „*kailokatgathiánnak*, vagyis jósággal egyesült szépségnek nevezték el.

A túltelt szépségnek van a legtökéletesebb és egyúttal a legfinomabb hatóereje; nagyobb a jóságnál, mert hiszen a jóság feleslegéből származott. *Ezért a szépség a végcél; az egyetlen érzéki valóság, amely az idők végeztével is érzékelhető alakjában fog fennmaradni és a szeretettel egyesülve, a végtelenség költészetét fogja majd egykor képezni*. Mert amíg a jóságra csupán akkor és addig van szükség, amikor és ameddig nyomorúság és szenvedés lesz a végtelenségben, addig a szépségre époly örökké szükség létszen, mint a szered-tétre. Hiszen tudjuk, hogy *a végtelenben soha semmi meg nem semmisülhet, csupán átváltozik*. Így az anyag is, amely most és mindenkor olyan jelentős részét képezi a végtelenségnek, szintén megmarad bizonyos átváltozásokban az egész örökkévalóságban. Nem tömör és súlyos durvaságában, hanem a szeretet munkája által megszépítve, hogy benne maradjon és részt vegyen a végtelenség tökéletes életében: — *az összhangban!* A megtisztult anyag is beleilleszkedik az *apokatastazisba*, amelyet Origenes lángelméje „*a világ megtisztulás isteni céljának*” nevezett el.

Nincs szem a végtelenségben, amely tovább láthatna ennél a szükségképeni és természetszerűleg beálló alakulásnál, amely szerint a világharmónia helyreállítása után egy új élet kezdődik: *a tökéletes szépség jegyében*. Így látta ezt már szent

János is a Jelenések Könyvében:

— Ezután láttam új eget és új földet, mert az első ég és az első föld már elmúlt és tenger se volt többé. És én: *János* láttam a szent várost, az új *Jeruzsálemet*, amely az istentől szállt alá a mennyekből és díszben ragyogott, mint a völegénye számára felékesített menyasszony. És hallottam nagy szózatot a mennyből, amely azt mondta vala: — íme! ez lesz az isten hajléka az emberekkel és Ő velük lakozik és ők az ő népei lesznek és az Isten, az ő Istenük, velük léssen. És letöröl az Isten szemeikről minden könnyhullatást. Halál se léssen többé, se keserves sírás és jajgatás. Sem semmi fájdalom nem léssen többé, mert az elsők elmúltak. És monda Az, Aki a királyi székben ült: — íme! Mindeneket megújítok!

Ez a szűz apostol, aki még az Isten Fia kebelére is ráhajthatta a fejét, látta elragadtatásában a megígért szent várost, az új Jeruzsálemet. Fel volt ékesítve minden szépséggel, mert az ártatlanul megölt Báránynak a menyasszonya lett.

E képletben akarja szemléltetni a teremtő *Igénék* és az ő megváltott világának a teljes összeforradását, *amely szintén kizárja az örök kárhozatot*. Jáspissal volt bekerítve, falai csillogó aranyból voltak felépítve és átlátszóak, mint a kristályüveg. Alapkövei drágakövekből voltak kifaragva. A szegletkövek, a kapuk gyémántból, tüzes rubinból, zafirból, smaragdból és egyéb drágakövekből voltak és kristálytisztán átlátszóak. Még a piac is tiszta arany volt és olyan, mint a színes átlátszó üveg. Örökös napfény országa lesz ez, amelyben nincs többé sem árnyék, sem éjszaka; betölti az Isten dicsőségének örökös fényessége, amely a Bárány világosságából árad ki.

Hol az a fényes fantázia, amely szebben tudná leírni az új élet szépségeit eme csodálatos új életben, ahol nincs halál és pokol többé, csak az örök élet vize buzog és csörgedezik?! A mi gyarló szemeinkkel még nem láthatjuk a szépségnek eme gyönyörűséges vízióját, amely szent *János* tiszta érzésében már tükröződött. De mi is tudjuk már, hogy semmi sem oly erős, mint a szépség. Mert, míg a jóság csak akkor hat, amikor cselekszik, addig a szép változatlan nyugalomban, vagyis létállapotában is megragadja és felemeli a lényt és átváltoztatja egész életét.

A mindenség életbefejezése a szépségben fog egykor új létté kialakulni? Milyen lesz ez? — Isteni titok, amelyet az

Atya fenntartott Magának, mert még mindenttudással se láthatunk tovább a végtelenségben, mint a tökéletes szépség egyetemes kialakulásáig. Fejlődésének a teljességei ma még a sejtelmünkkel se tudjuk megközelíteni.

Amint a jóságnak megvan a maga erkölcsi rendje a különböző vallási rendszerekben, úgy a szépség eszményének is van egy külön vallási szervezettsége. Röviden: *a művészet!* Hogy ez a kettő ugyanegy magnak az ikergyümölcse, azt már a legelfogultabb vallási korszakokban is felismerték. Nyíltan hirdették, hogy *a vallás és a művészet édes testvérek*. Sőt, a művészetet teljesen beállították a vallás szolgálatába, mint az érzéseknek a tisztogató és emelő erejét.

A katolikus hitélet hatalmas támaszt nyert a művészei felhasználásában, viszont a művészet a középkori egyház pártfogásával lett igazán naggyá. Elmondhatjuk, hogy *Terpsichore* kivételével minden műsának szerepet adott az egyházi szertartásokban. Vannak azonban vallási rendszerek, mint pld. a mohamedánizmus, amely a táncot sem zárja ki a nyilvános istentiszteletből. Újabban Amerikában folyt egy elkeseredett vita, mert egy anglikán pap New-Yorkban a táncot is felvette mint érzést-nevelő és gyönyörködtető művészetet az istentisztelet szertartásai közé. Fiatal gyermeklányok voltak besoztva a tánckarba és szemtanúktól hallottam, hogy decens öltözékeikkel és szerény testmozdulataikkal bizonyos esztétikus hatásokat tudtak kiváltani a nézőkből. Ha ez csakugyan így van és tiszta érzéseket tud felkelteni a lelkekben, akkor valóban nem kifogásolható, mert a vallási cél *a tiszta érzések nevelése*. Szerintem azonban ez a tétel még mindig nincs igazolva; ellenben erős meggyőződés, hogy idővel a templomok egyúttal szépművészeti múzeumok is lesznek, mint ahogy felvették programjukba máris a legszebb zenei alkotásokat. *Bach* fugáit, vagy *Beethoven* IX-ik szimfóniáját époly lélekemelő hatással lehetne előadni bármilyen templomban, mint akár *Lisztnek*, vagy *Haydnnak* a miséit, vagy *Palestrinának* csodaszép „*Miserere*”-jét a hangversenyekben. A wieni szent *István* katedrálisában is szoktak esténként ilyen előadásokat rendezni az egyházi zeneművészet remekműveiből mérsékelt belépti díjak mellett és hány templomban rendeznek ugyancsak mérsékelt belépti díjak mellett az esti órákban orgonahangversenyeket! És valláskülönbség nélkül látogatják a zenekedvelők. *Gounod* „*Ave Mariáját*” bármelyik helyen adják is

elő, nem tudom másképp hallgatni, csak a boldogság felemelő érzésének a könnyeivel!

Elismerem azonban, hogy a művészet csak a kiválasztottak lelki tisztulására alkalmas, de nem lehet *általános vallás*; a művészet vallásának egyetlen alaptörvénye van: *a tiszta szépségnek eszményéhez való hűség*. Ezt a lelkünkben megérezett szépet nem szabad beszennyezni semmiféle piszkos testi vagy anyagi indulattal, mert ez bennünk a megtisztult *Isten-ézés*.

De azért nem minden alkotó erő egyúttal művész. *A művészetnek is vannak materialistái*, akik nem tudnak az anyagból kiemelkedni és nem a teljes és tökéletes szépséget, szóval a szépségben nem az isteni eszményt, hanem saját gyarló eszméiket szolgálják. Mindig csak a saját bálvány-istenüket szolgálják és ehhez hűségesek, vagy legalább is ilyen hűségre törekeshetnek. Ellenben az igazi művész „*érzéseiben*” már *befejezve* látja mindazt, amit más lény még csak hisz, remél, vagy sejt. Ez a bizonyosság igazolja nála, hogy ő már célhoz ért.

Vannak azonban a művészetnek antikrisztusai is. A hamis próféták, akik csaknem minden esetben öntudatosan, vagyis egy előző élet bukásából kifolyólag bocsátják áruba már-már megszerzett tökélyüket és a helyett, hogy az anyagban is csak az isteni eszményt keresnék, — *Istent*, vagyis ez esetben: a művészi eszményt *anyagiasítják el*. Céljuk tehát mindig öntudatosan rossz, Az emberben rejlő rossz minőségek felébresztésére törekshetnek, főleg az érzékiség felszítására. Megtévelyedésük oka pedig az ő nagy bukásuk, mert ha egy *jó* elbukik, az csak *rosszá* lehet. Ha tehát egy jóságból született művész elbukik, csak öntudatos rosszá lehet.

A művészet azonban, még ha legtökéletesebb is, érdemben nem állhat Krisztus vallása fölött, mert *Krisztus* vallása felülmúlhatatlan és így megközelíthetetlen az ő egyetemességében. *Míg a művészet vallása csak az erre kiválasztottaké lehet, addig Krisztus vallása mindenkié!*

Még a művészet vallásának is *Krisztus* a valódi mintaképe. ő benne látja a művészet is a legfőbb eszményi szépséget. Ezért a művészet számára is *Krisztus* neveli a szíveket. ő segíti először a *jóságra*, hogy azután a művészet által felemelkedhessenek a *szépség* eszményéig. De csak akkor juthatnak idáig, ha már előző életükben a jóságból túlteltek. Azután pedig átadja őket az új életnek és visszatér az ő

kicsiny és még meg nem mentett bárányai közé. Az igazi művész szabad, törvény feletti szellem; olyan mint egy naiv, tisztaszívű gyermek, aki halhatatlan, mert romlatlan, örökké ható valóság! —

AZ ÉLET FEJLŐDÉSÉNEK KETTŐS ALAKJA.

Hogyha az élet fejlődését kezdettől végig figyelmesen nyomonzzuk, meglepő változatok sorozatait látjuk. Épen ez a körülmény adja meg az életnek is a végtelen tartalmát. *Ne higgyük tehát, hogy az élet csakis olyan alakban létezhetik, ahogy azt mi ma ismerjük. Amint az anyagéletben látjuk a fokozatos fejlődési sorozatot, úgy az értelmi élet kialakulásai-ban is végtelen változásokat találhatunk.*

A megszakítás nélkül való változásoknak végtelen sorozatában merítheti csak ki tevékenységét a végtelen erő. „*Az Isten állandó munkája*”, amelyre az Úr Jézus is hivatkozik, nem csupán a teremtett világ fenntartásából áll, hanem az összes létezők *folytonos fejlesztéséből is: vagyis állandó változásokból. Csak a tiszta színerő-érzés az, amely nem változik benső érzésében soha.* (Vallási nyelven: *az Isten a változatlanság.* Deus est immutabilis.) *Ellenben minden egyéb változik, úgy a szellem-, valamint az anyag-világban.* Az evolúció törvénye tehát az isteni benső életen kívül kiterjed minden élő és létező valóságra. Eme változások azonban már csak az erő külső természetének (erőtestének) elváltozásaiból (mozgásaiból) állnak elő. Nincs egyetlen valóság a mindenségben, amelyet, ha eredetét keressük, ne a végtelen erőbe vezethetnénk vissza. Ha pedig végcélját kutatjuk, akkor a tökélybe, vegyis a teljességbe illeszthetjük bele, mert *a végcél a tökéletes megtisztulás.* Már pedig a tökély, vagyis a teljesség szintén olyan végtelen valóság, mint maga az erő. Ebből következik, hogy *kiszakadtunk az erőből és visszatérünk az erőbe. ő a kezdet és a vég, az alfa és az omega!*

Tökéletesség alatt azonban ne értsünk egy befejezett valóságot, mert ami befejezett, az már határolt A tökélyben a *végtelenség* tehát nem azt jelenti, hogy mi azt sohasem tudjuk elérni, hanem csak a tökéletesség *kimeríthetetlenségét* jelenti. Elérjük pedig akkor, mikor már benne élni és azt

biztosan megtartani képesek vagyunk. Ilyen az isteni tökéletesség is. *Mindenre kész, mindenre képes, kimeríthetetlen képesség.* Isten, bár öröktől fogva tökéletes, vagyis öröktől fogva mindenre kész és képes, de azért az Ő képességeinek a végtelenség folyamatában mindig újabb és újabb *megnyilatkozásai* fognak előtűnni. *Ezek a megnyilatkozások a végtelenségnek ma még elrejtett titkai, amelyeket kinyilatkoztatásuk előtt senki sem ismer;* ezek az úgynevezett „*isten ígéretei*”, amelyekre a hit örökkévalósága is vonatkozik és szent János szerint: — *új egetet és földeket alkot!*

Könnyen megérthetjük ezt az igazságot! Mert, ha a tökéletességnek határai volnának, úgy volna széle és közepe; volna benne lenn és fenn, szóval volna fokozata. Minthogy azonban *a teljességnek, vagyis tökéletességnek* még a mi fogalmaink szerint sincs már fokozata, tehát nincs is határa. Ezért *végtelennek kell lennie.*

Minden szó, hang, vagy érzés, amivel a *tökéletesség* fogalmába kapcsolódunk, *a végtelent érinti.* Nem is tudjuk elképzelni másnak, mint végtelennek. Ha pedig a tökéletességet érzésünkkel akarjuk megérezni, az elmerülés érzése jön létre megérzésünkben.

S valóban a végtelenségben való elmerülést, szóval: *mindent jelent ez a szó: tökéletesség.* A „*kezdet*” és a „*vég*” között csak *egy tüneményeiben érzékelhető egyetemes élet hullámozik,* és ez az élet a színerőből indult ki és oda fog egykor visszatérni. Egy magába záródó körnek a bevégzettségéhez hasonlíthatjuk, amely a tökéletességben fog befejeződni. Hol és mikor? — *A végtelenben és az örökkévalóságban!*

A szellemvilág állandóan ezen a tökéletesedésen munkálkodik, — vagyis az evolúción. A szellem ezt a tökélyességet keresi; ez pedig hívja és vonzza a szellemet. Némelykor egészen szembetűnő módon, máskor csak sejtetve a lényegét és tartalmát, — de mindenkor tagadhatatlanul nyilvántartva létezését, amelyben *minden erő és anyagom végcéljául a tökéletesedést ismeri el.* Csakhogy az *erőatom* mindig az *anyagatom* segítségével és viszont az *anyagatom* mindig csak az *erőatom* közreműködésével haladhat végcélja felé. Egymásért vagyunk teremtve!

Nincs anyagatom, amelyet ne erőatom emelt volna fel süllyedésből s nincsen olyan erőatom (szellem), amely tökélyét elérhette volna az anyagtól való teljes elhatároltságában. Azért a tökéletesedés mindenkor egyszerre, de két külön, sőt

gyakran ellentétes törvény alapján folyik le az összekapcsolódott erő- és anyagatomokban.

Az anyag akkor tökéletesül, mikor már atommá válik s így alkalmassá lesz az erővel való összekapcsolódásra. Mihelyt azonban tökélyét az anyag elérte, vagyis mint anyagatom érintkezésben áll az erővel, *anyagsúlyánál fogva rögtön ellentétbe is jut a súlytalan erővel, amely nála hatalmasabb lévén, a vele egyesült súly dacára is állandóan mozogni kíván. Sőt, mozgását ellenállhatatlanul folytatja is, amint ezt az atomrezgésekben láthatjuk. E mozgásban az anyag az erőt gátolja, lehúzza, de sikertelenül, mert ha küzdelmek árán is, de végül az erő mégis csak felemeli az anyagot a természetének már meg nem felelő erővonalakba, ahol az anyag ezentúl megállíthatatlanul romlani kezd — mint anyag. Ez a romlás azonban nem az anyag megsemmisülését jelenti, hanem az anyag megtisztulását.* Megsemmisülni benne csakis az *anyagsalak*, illetve csak az erre való *hajlandóság* fog. Mihelyt pedig ez a salakosodási hajlam az anyagban megsemmisült, akkor kezd az anyag tökélye is teljessé válni, vagyis túltelni és csak akkor mondhatjuk rá, hogy szép.

E tökéletesítési folyamat vezető mestere mindenkor az a szellem, vagyis erőatom., aki azzal az anyaggal összekapcsolódott. Csakhogy ezt az anyagtisztító munkáját a szellem a legritkább esetben végezte még öntudatosan és önmaga tisztításával összhangzóan. Innen keletkezett a tisztulási folyamatban minden zavar és rázkódtatás, vagyis szenvedés és nyomorúság. Ellenben magának a szellemnek tisztulási folyamata mindenkor öntudatos. Sőt a tisztulása meg se kezdődik mindaddig, míg az illető szellem öntudatra nem ébredt, vagyis míg az öntudat benne még létre nem jött.

Az öntudatra való ébredés pillanatától kezdődik tehát a szellem 'tisztulási folyamata. Az öntudat pedig mindig akkor jön létre, mikor az illető szellem (másszóval: erőatom) legelőször elhatárolttá válik. Ez az elhatároltság tehát nem akkor kezdődik, mikor egy szellem anyagtestet ölt, hanem amikor erőből sűrűdött lényegének tüüeléséből előáll egy-egy erőatomban az a kisugárzás, amelyet „lelki testnek”, vagy másszóval a szellem önkörének nevezhetünk. Az önkör által rögtön elhatárolttá válik az „egységtől” és mihelyt belőle kiszakad, az elkülönített szellem, „egyénné” lesz. Ezért minden szellem, amikor megtestesülni akar, először is önkörét, vagyis a lelki testét építi ki: a maga kis világát, amely az ő testi minta-alakja.

Csakis ezen lelki testével költözhetik bele később egy még durvább anyagtestbe. Ne higyjük tehát, hogy az Isten minden lelket külön-külön teremt a fogamzás pillanatában emberré. Mi már lelki testben élünk, mint erőtótomok a szellemvilágban, mielőtt anyánk méhében reinkarnálódtunk volna. Hogy pedig az erőatomnak ez az anyagtestet öltése hogyan történik, azt részletesen fogjuk majd a következő fejezetben kifejteni.

Egy szellem tehát nem a földi test anyagburkában kezdi meg az életét, hanem akkor, amikor kialakul benne az ő kiszugarzásából sűrűdött lelki teste (asztrálja). Ekkor lesz öntudatos. De ez még csak „képesség” benne, miután az értelem már csak érzés-sűrűdésből állhat elő. Szabadságának öntudatára pedig már csak egy különvált egyéniség ébredhet.

*Amilyen fokozatos egy szellemnek az emelkedése, vagy visszatisztulása, ép olyan lépcsőzetes az elanyagiasodása (a bukása) is. Mikor egy szellem a fénykörü egységből kiszakad, először is lelki testet ölt: egyéniséggé lesz. A szellem körül rögtön kiképződik ekkor az ő lelki burka (asztrálja). Ekkor jut a szellem is egyéni szabadságának és önállóságának teljes tudatára, vagyis felismeri önmagát és érzi, hogy ő egy különálló egyéniség! E pillanattól kezdve tudja és érzi: *Én vagyok!* De ezzel még nincs kimerítve az önismerete, mert öntudata keresi és kutatja: *hogyan vagyok? honnan vagyok? és miért vagyok?* Feleletet e kérdésekre már csak a tapasztalati tudás nyújthat, amely által már nemcsak felismeri, de megismeri önmagát.*

Amennyiben ezeket érzi, vagy amilyen mértékben érzi, olyannyit érez önmagában az általános egészből, a végtelenségből, amelynek ő is egyik komponense (kiegészítő része). Annyit érez annak titkaiból, törvényeiből, amennyit érez a saját eredetéről és céljáról; mindezekről tehát annyit tud, amilyen bizonyos és határozott az ő létbeli öntudata. Ezért mondjuk, hogy még csak képessége van az értelmi életre, de tapasztalati tudása még nincs. Ezt fokozatosan szerzi meg a saját tapasztalatai révén. Így halad lépcsőről-lépcsőre minden szellemi lény, tudását állandóan gyarapítja és emelkedésének minden lépésével folyton bővül a szemhatára is.

Az erőatom itt kezdi el szellemi életét, amely mindenkor

következetes fog maradni az ő öntudatának arányához. Mikor pedig az anyaggal bármely okból, akár önként akár bukásból kifolyólag, egyesül, vagyis anyagtestet ölt, akkor az ellentétes érintkezés, vagyis az anyaggal való egyesülés következtében a szellem öntudata is mindenkor csökken, — úgyannyira, hogy természetes körülmények között sohase tudja felismerni azt a kapcsolatot, amely őt az anyaggal összefüzi. Az anyaggal egynek érzi tehát magát s azt hiszi, hogy anyagtestében él és nem ismeri fel azt az igazságot, hogy tulajdonképpen az ő anyag teste él ő b e n n e és ő általa. Ez az oka, hogy az ember minél jobban elanyagiasodik, annál képtelembb önmagában megkülönböztetni a lelket (a szellemet). Itt is érvényesül a törvény, amelyre már rámutattunk, hogy két valóság érintkezéséből vagy egyesüléséből mind a kettőben elő kell állni valamely fokú elváltozásnak. Az anyaggal egyesült szellem rögtön kiesik a tiszta erő vonalából és belejut egy középvonalba, az erő-anyag vonalába, ahol nem tudja magát a testtől többé megkülönböztetni; de még kevésbbé tudja megérteni az anyagtesttel való egyesülésének a célját, a jelentőségét és érdemét.

Viszont, ha magasröptű és emelkedett szellem volt az, amely az anyagtesttel egyesült, ezen hibás öntudata meg nem akadályozhatja, hogy ne akarná követni megérezett erőtermészetét. Egy szabad, magas öntudatú szellem sohase tud egyszerre egészen beleilleszkedni az anyagba. Származási vonala az anyag fölött van s habár öntudata elhomályosult is, de érzésében még mindig élnek a régi nagyságának bizonyos sejtelmek, mert nem az öntudat az, amely a szellemet létrehozta, hanem megfordítva: a szellem az öntudatot. Az ilyen emelkedettebb szellem tehát törekszik a természetének megfelelő magasabb vonalakba és viszi magával az anyagtestét is, mint a rab a bilincseit. Ez ellen az anyag öntudatlanul is tiltakozik, mert az ilyen emelkedés ellenkezik az ő természetével; súlyával a saját vonalának a törvényeiben akar maradni. Innen van az a meghasonlás és küzdelem a test és lélek között, amelyből ered minden próbánk, bukásunk és szenvedésünk. Mint-hogy pedig szellemünk öntudata az anyaggal való egyesülés folytán meg van zavarodva, tehát az öntudat se nyújthat enyhet és vigaszt a test számára.

Vannak azonban megváltó szellemek is, akik az Ige köréből (a fénykörből) önkéntes megtestesülés által váltak ki, hogy részt vegyenek egyes világtestek anyagéletében és utá-

nozni kívánják az *Úr Krisztus* példaadását. Ezek erejüknél fogva kivonhatják magukat az anyagélet szenvedéseiből, mert hiszen az *Úr Jézus* is önként szenvedett. Nyíltan kimondotta: — Senki sem veheti el Tőlem az életemet, ha csak másam le nem teszem azt; mert az Ember Fiának szabadságában áll életét felvenni és letenni. Így erősítette meg *Krisztus* saját szavaival az erőatomok alakváltoztatásának a szabadságát is. Ők az úgynevezett *bodhishatvák*, akik isteni küldöttek és a legmagasabb fokú szellemi megtestesülések. Útjuk az igazi „szűk ösvény”, amelyen valaha a megváltó *Ige*, az *Úr Jézus* járt [legelői. Nyomdokaiban pedig az: ő szellemtestvéreit, akiket szent *János* evangéliumának égbe szárnyaló nyitányában *Isten fiainak* nevez.

Egy már megtisztult tökéletes lélek önként fogja kiválasztani a maga számára azt a legtökéletesebb célt, amelyet az Atya szerelmes Fia választott ki, mikor a világ megváltásáért először *Igévé*, azután mint *Ige* Emberré testesült. Senki se választhat szentebb és tökéletesebb utat az üdvösséghez, mint amit egykor az *Úr Magának* választott, mert senki se lehet nagyobb a Mesterénél. Csak utánozhatjuk Őt. De azért szent *Pál* szerint: — *be kell tölteni saját testünkben nekünk is Krisztus megváltásának reánk eső részét.*

Majd, ha a föld élő lelkeit az *egyetemes testvérszeretet* összeolvasztó melegsége szervezi egykor egy látható *Egységbe*, amit az apostol *Krisztus testének*, vagyis „*Anyaszentegyháznak*” nevezett el, akkor ez a test se lehet összhangzóan boldog mindaddig, míg szenvedő részei lesznek. *Krisztus vállairól a megváltó keresztet a legutolsó üdvözült lény fogja majd az „idők végén” véggé levenni.* A megváltás se lehet félbemaradt munka. *Az Isten Fia az egész világért halt meg* és nem halt meg hiába! Az emberiség közös életfáján minden egyes virágot ugyanaz a nedvkeringés járja át és mindegyiket gyümölcscsé érleli; az egyiket előbb, a másikat később, *de végre is — minden embernek el kell jutni egykor a végleges megtisztultságához!* Nem azért hozott érettünk *Krisztus* végtelen értékű áldozatot, hogy legyen a mindenségben akár csak egyetlen egy olyan boldogtalan lélek, aki a kárhozat kínjaiban fog gyötrődni „*örökkön-örökké*”; hanem az apostol szerint azért, hogy: — egy testbe szerveztessünk mindnyájan, akik *Krisztus* által egykor majd bekapcsolatunk az Atyába. Ugyanezt olvashatjuk ki szent *Péter* leveléből (II-ik levél 3-ik rész 9. o.): *Az Úr békességesen vár minket, miután nem*

akarja, hogy valaki elvesszen, hanem, hogy mindnyájan megtérjenek. Ez a várakozás csak az újrászületésekben tisztuló lelkekre vonatkozhatik, mert aki „örökre” elkárhozott, arra hiába vár az Úr is.

Milyen gyönyörű képben szemlélteti egy már megtisztult és tökéletes léleknek az utolsó harcát az „*Arany tanoknak a könyve*”: —

— Diadalmasan áll a győző! Szelleme a végtelen, de már lecsendesült óceán nyugalmához hasonló. Uralja a határtalan térségeket. Élet és halál felett dönt. Ekkor lép eléje a nagy kérdés, hogy vájjon elfogadja-e most már a győzelmi babért? Ő, a szörnyű csalódásoknak győzelmes hőse, vájjon ne használja-e ki a megszerzett javak jutalmát, amely a fárasztó küzdelmek végén végre is elvezette őt a saját üdvösségének a békéjéhez? A felelet rá világos!

— Nem! Oh! te nemes versenyző, aki a természet titkos kincseihez jutottál, tekints a szent *Thatagata-ra* és ha nyomdokaiba akarsz lépni, akkor a te szemedben is mindezek a javak csak az önzés számára értékesek. Az irgalmasszívű pedig felemeli fejét és így okoskodik: — *lehetek-e én mindaddig üdvözült, amíg csak egyetlenegy élőnek is ott lent szenvednie kell? Hát csak én egyedül legyek a megmentett és az egész világ fájdalomsikoltozását süket fülekkel hallgassam?* Ha hasonló akarsz lenni *Thagatá-hoz*, kövesd az ő elődjeinek a példáját és *maradj önzetlen a végtelenség végéig!* Ime! Most felvilágosítottál. Válaszd a te utaidat! —

Így lépnek önként az anyagvonal törvényébe a legmagasabb szellemek is reinkarnációjuk által. Ez a megtisztulás módja, amelyet az isteni kegyelem minden elbukott léleknek megad, hogy egy új élet küzdelmes szenvedéseiben tehesse jóvá a múlt bűneit. Csak az *Ige* áll minden anyagtvörvények fölött. Ezek Őt csak annyiban kötik, amennyiben Magát azoknak alárendeli. De az Úr *Jézus* sohase vonta ki Magát a legsúlyosabbak alól sem. Pedig ő lévén a legtisztább és a legfinomabb anyagtest, tehát ő volt egyúttal a legérzékenyebb is mindenkorra. *Csak akkor lépett ki az anyagtvörvények alól, mikor a megváltás célja és érdekei ezt feltétlenül megkövetelték.* Ilyenkor parancsolt a víznek és az borrá változott; a kenyérnek és az megsaporodott; a viharos tengernek és az lecsillapodott. Ura volt az anyagnak, a természeti erőknek és dicsőséges feltámadásával a test törvényei fölé is emelkedett.

A szenvedések poharát is önként ürítette ki az utolsó

cseppig. Ezért nevezte őt már a próféta: „*a fájdalmak férfid-nah*”. Ostorhasogatta testével és tövissel koronázott homlokával ott állott sebeivel az oszlophoz kikötözve és még a gögös római helytartó szíve is megindult a szenvedőn. Szánalommal nézte és rámutatott a meggyötört emberre: — *Ecce homo! — ime! nézzétek az embert!*

Így lett örök példánkká a földi élet törvényeitől elválaszthatatlan szenvedéseknek az elviselésében. *De amilyen mértékben szükséges Krisztus követésében a szenvedés, époly mértékben szükséges az enyhülés is.* Minden szenvedőnek joga van tehát az enyhülésre. Aki pedig önként vállalkozott reá, annak kötelessége is keresni az enyhülést; mert a szenvedést a szellem pillanatokig elbírja ugyan anélkül, hogy összetörnék alatta, de enyhülés nélkül nem sokáig bírja. *A szellem ugyanis nem a szenvedésre van alkotva és képesítve, mivelhogy a szellem élete az épülés és az enyhülés.* Az anyagtest inkább bírja a szenvedést; mert ez nála csak külső érzés, amely mindenkor belső tisztulást is jelent, vagyis az anyagsalagos részének a pusztulását, amely az anyagra nézve a legkívánatosabb állapot.

Ne higyjük azonban, hogy *szellemi élete csak a mi gyarló testünknek van.* Milyen kicsinyek vagyunk mi a nagy világszellemek és a nagy égi erők megtestesüléseivel szemben! Ilyen pld. a mi *földünk szelleme* is, amely az ő lényeiben jutott öntudatra, de most válságok alatt áll és azokon megy keresztül állandóan. —

Ismét egy ponthoz értünk, amely erős próbára teszi a mi hitünket, mert egy új világszemlélet titkai nyílnak meg előttünk. Bizonyos meglepetéssel halljuk, hogy a mi földünknek is van bizonyos szellemi élete.

Hogy értsük ezt? Hát a föld nem csupán egy durva anyag-tömeg, hanem egy élő lény volna, amelyben szellemi erők és képességek szunnyadoznak?

Azt hiszem, vitán kívül áll, hogy *ez a föld már akkor is létezeit, fejlődött, mielőtt a növényi és az állati élet rajta megjelent.* Tudjuk, hogy a legutolsó alakulatban lépett elő az ember. *De hogyha a föld fejlődött és alakult, akkor létezni is kellett egy fejlesztő és alakító erőnek, amely ezt a célszerű munkát rajta végezte.* Fel kell tételeznünk egy *primaire* erőt, amely az „őskezdet”-ben azt a ködszerű anyagot, amit mi az erőrezenetek összesűrűedésének neveztünk, magára vette, hogy azt erőhatásaival minden salakosodási hajlamától megtisztítsa és itt a szervezett élet kialakulásait megindítsa. *E földön tehát*

az értelmi élei nem az ember megjelenésével kezdődött, mert már a föld kialakulása és tenyész-élete is bizonyos célszerűséget és tervszerűséget, egyszóval szellemi munkát tételez fel.

Azt a szellemcsoportot, amely erőatomok egysége volt s a föld fejlesztésén munkálkodott, nevezem én primair-lénynek: a föld szellemének. Vallási nyelven az angyalok karának és seregének is nevezik, akik a földet már akkor birtokukba vették, mielőtt itt a szervezett élet megjelent. Ők voltak az őserők (primairek). hogy az élet itt a szervezett anyagban is megjelenhessek. Így érthető Mózes könyvének a bevezető sora: *Beresisz barach elohim!* — ami szószerinti fordításban így hangzik: *Kezdetben teremték az istenek!* A 20-ik vers pedig azt mondja: *Mondák az istenek, teremtsünk embert a mi ábrázatunkra és hasonlatosságunkra.* A III-ik fejezet 22-ik verse szintén így folytatja: *íme! az ember olyanná lett, mint mi közülünk egy: — jót és gonoszt tudó!*

Természetes, hogy az az *ősanyag*, amit test gyanánt a *szellemcsoport* magára felvett, hogy a *föld* testét maga körül felépítse, (mintahogy a méhben is felépíti egy-egy *erőatom* a saját testét), még akkor csak a *legfinomabb érzézés* alakjában létezett. Csak lassan vált ködszerű testanyaggá. *Asztrálest* volt, amely az anyagnak még csak az előalakja volt. Ez lehetett a *nebuláris korszak*, amely a tudomány szerint is a világeképződéseknek az első etapja. *Ezen egységben már szinte végtelen számú szellemi erőlények élhettek* ugyan; de ezek olyanira egy-természetűek voltak, hogy a föld életét még ezidőben *egységes életkörnek* nevezhetjük. *Ugyebár, az óceán is egység, bár végtelen számú cseppek összetétele?* Ezért ezt az őszellemi életet ne tévesszük össze a földi ember későbbi megjelenésével. *Ugyanaz az egység volt őскеzdetben a föld éleiben, aminő a fénykörben is van.* A föld szellemi erői lényegbeli egységben éltek itt egy nagy közös *organizációban* egymással; *tökéletes összhangban, mint pld. a mi testünkben a sejtek*, hogy kölcsönösen kiegészítsék egymás természetét és fenntartsanak egy közös életegységet. Ezt az egységet nevezük a *föld lelkének*.

Ellentétes egyéniségek (differenciálódások) még akkor nem voltak a föld közös életében; *önző elszigetelődések helyett egy összhangzó kooperáció volt.* Így lesz ez ismét a teljes *visszatisztulás után is, mert a szétszakadás mindig kevély önzésből* indul ki és a bukásban, a szétszűllésben végződik. Ezért kellett megindulni a földön a megváltó munkának is, hogy

újra egységbe szerveztessenek a szétszakadt erőatomok és helyre álljon rajta újra az összes értelmi lényeknek érzésszel és szellemi közössége, amelynek ismét egy egységes öntudata lesz: *a föld szellemvilágának közös öntudata*. (Köznyelven: világtestvériség.) A bukás folytán széttöredezett öntudatnak kell egykor ismét egységes organizációvá lenni, (katolikummá, egyetemességgé) értelmi egységgé, vagyis csodálatos erejű tudássá, amely egykor újra közös tulajdona lesz a föld szellemvilágának.

Hogy értsük ezt? Ugyebár a mi átmeneti életünkben is láthatjuk, hogy egyes nagyobb csoportoknak már megvan az a bizonyos szellemi közösségük, amely kimerül a családi, az egyházi, az állami, a művészeti, a testületi, vagy a társadalmi közösmékekben és egyformává teszi az érdektársak gondolkozását. Ezt a szellemi közösséget (szolidaritást) szoktuk az illető csoport *közszellemének* nevezni. Így találhatjuk fel az egyes *korok* szellemében is az emberiség egy bizonyos tömegének az egységes érzésvilágát és eszejárását. Az *állatok* is egy különös *faji egység* közös törvényében élnek; egyik úgy él, mint a másik. Életük egész berendezése a legkisebb részletekig ugyanazonos, hajszálnyi pontossággal egy ugyanazon célokat szolgálják közös életük ösztönös egységében.

Igij egyesítette valaha a föld szelleme is öntudatában a rajta és benne élő magasabb szellemi erőlénynek (az elsődöknék) közös és egységes szellemét. Ez volt a „föld lelke”, vagyis öntudata. Másszóval, ezek voltak azok az értelmi erőlények, akik a fénykörből jöttek le a földre, mint fényköri kisugárzások, hogy itt az anyagéletet fejlesszék és tisztítsák, miután a tehetetlen anyag erre önmagától képes nem volt (Eme sugárlényekről — angyalokról — már a „Teremtés könyvében” beszéltünk bővebben.) De mikor ezen angyaloknak a bukása folytán a föld is elvesztette öntudatát (vagyis értelmi részét), e pillanattól fogva az egységes öntudat itt is részekre töredezett: egymással össze nem függő faji és egyéni öntudatokra. Természetes, hogy ezáltal egységében a föld szelleme is meggyengült és csak most kezdi lényeiben lassanként újra visszanyerni egységesítő és összefoglaló öntudatát. Valamikor a föld emberiségének ismét egy közös öntudata lesz; az egyéni, a faji és az osztályöntudat kiszélesül egységes és közös emberi öntudattá. Ez lesz az idő, amelyről az Úr monda: — Egy akol és egy pásztor. Már is láthatjuk, hogy a tudományok fejlődésével hogyan halad folytonosan ez az egységesítő rendszer

a szintézis felé, amely mindig szélesebb körben foglalja össze a teremtmények külön csoportjait. Fokról-fokra ismerjük meg a növényi és állati életérzések törvényeit és ezeknek legbensőbb összefüggéseit egy magasabb szintézisben. A föld tehát szintén emelkedik, de mivel a bukás folytán eldurvult anyaga súlyos és tisztulatlan, ezért csak *egyenetlenül és összhang nélkül tud tisztulni*. Ennek az egyik főoka pedig az, hogy *a földön a szellem az anyag rovására előbb jutott az emberi lényekben öntudatra, mielőtt a föld anyagtisztulása egyensúlyba juthatott volna vele*. Pedig ez lett volna a fejlődésnek természetes és harmonikus útja és kevesebb küzdelemmel járt volna, mint amennyit a jelenlegi tisztulás követel.

Okozta pedig a zavarokat többek között *a földön nem rég átvonult materialista áramlat is*, amely a szellemet idő előtt szabadította fel és ennek eredménye most nemcsak a felszabadult szellem hibás öntudata, hanem magának a szellemnek éretlensége is, amelyet most a koraszülött csecsemőhöz hasonlóan túlzott szeretettel és gyengédséggel kell felkarolni *a föld szelleme dajkáinak*. *Kik ezek? Azok a magasabb lelkek és erőatomok, akik ma is önként jönnek le a földre*, hogy körülötünk megtestesüljenek és magasabb vonaluk törvényeivel a föld színvonalát is egyenletesen emeljék.

Az elvonult materialista áramlattól való érintkezésnek egyik következménye és gyümölcse volt a földön az a *túltengő idegesség is, amely most úgy van elterjedve a föld légkörében, mint maga a levegő*. *Mindazok pedig, akik többé-kevésbé emelkedettebb életet élnek, úgy lélegzik be mérgező csíráit, amelyek a föld anyagvonala fölött találhatók, mint akár a levegőt*. *Ezért a durva anyagvonalba élő emberek kevésbé idegesek*. *Ez az áramlat is önmagától fog megsemmisülni*; befolyását azonban a földi lényekre csak enyhíteni lehet, de siettetni, vagy kierőszakolni nem. Történhetik azonban ma is csoda. Könyörögve kérjük azonban az Urat, őrizzen meg bennünket a csodáktól, amelyek a hitre mindig erőszakosan hatnak, vagyis legyőzik és feleslegessé teszik azt s az értelem egyoldalú növelésével létrehozzák a kevélységet. Azért, inkább szenvedjünk és tőlünk telhetőleg enyhítsünk másokat. Így azután a mi enyhülésünk is bizonyos és erős lesz. Hála azonban az Úr *Jézusnak*, hogy a föld maga már az egyetemes alaptörvényekben él és így mindnyájan, akik, bár önként, de mégis a földhöz vagyunk kapcsolva, szintén törvény alatt élhetünk.

Ne ütközzünk meg, hogy eme fejtegetéseinkkel annyira kitértünk a törvények magyarázatából és az objektív kutatás pozitív területéről átléptünk az eszmények világába. Meg kell azonban találnunk mindenben az összefüggést és elfogadni az én rendszeremet: *m i n d e n t e g y s é g b e n* látni, *m i n d e n t e g y s é g b ől* magyarázni! Az eszmék is csak az anyagban objektiválódnak, valamint az anyag is csak eszményiesülni (tisztulni) törekszik. Ezért kapcsolódik össze az erővel, mert csak egymásban és egymás által tökéletesedhetnek. Tulajdonképpen minden együtt van és minden összefügg; az életnek a külső oldala csak fedi a belsőt. Mikor tehát a törvényekről beszélünk, ki akarom mutatni a törvényeknek egyetemes hatásait nem csupán a testi, hanem a lelki világra is, az anyagra és a szellemre egyiránt. Ezt az úgynevezett „megfelelőséget” kereste Swedenborg is az anyag és az eszme viszonylataiban és egymásra való kölcsönös hatásaikban. Én is az egészet kívánom veletek megismertetni, édes testvéreim és ezért láttam jónak egyidőben szólni a „kezdet”-ről, amely elvezetett az elanyagiasodásba (bukásba) és a „vég”-ről, amely bevégződik az visszatisztulásban. Ekkor éri el kitűzött célját a megváltás is. A „kezdet” mindenkor az anyag és a véges test: — a „vég” pedig mindenkor az eszmény és a végtelenség. Miután pedig eme két látszólagos határ között terül el és hullámlázik mindazon átmeneti és folyton változó valóságoknak és tényeknek a sorozata is, amelyek mind együttvéve alkotják az életet, ezért előre kell megismernünk a véget is. Ez az oka, hogy az anyag végét az eszményiesedésben mutatom be, amely felé törekszik az anyagvilág evolúciója. Csak, ha a végcél ismerjük, akkor leszünk képesek mi is haladni feléje. Ezért tartasuk természetesnek, hogy minden egyes valóságnak nemcsak a kezdetét és az eredetét írrom le, hanem rögtön felvezetem azokat a végcéljukig. Így mutattam be az erő végét a szépségben, a törvényt a szabadságban, a szabadságot pedig, mint tökéletessé vált és teljességét már elért valóságot az önkéntes szolgaságban. De bár emberi fogalmaink szerint nem látszik valónak, azért mégis csak úgy van, hogy az eszmék is majd csak akkor lesznek tisztán megérthetőkké és felfoghatókká, amikor ezeknek külső alakjait, vagyis testeit az anyagvilágban is létrejönni, fejlődni és bizonyos törvények alapján tökéletesülni látjuk. Az anyag ugyanis csak szimbólum, amelyekben eszmék rejtőznek; a külső anyagéletnek tehát egyetlen célja az elvont isteni eszméknek az érzékeltetése. A tünemények

külső világában kell megtalálnunk a bennünk elrejtőző isteni érzéseket és gondolatokat. A plátói fenomenák csak külső ruhái a noumenáknak, vagyis a bennük elrejtett isteni eszmenyeknek. Érti és látja ezt minden zseni és minden igazi művész, aki a durva anyag külső burkából vagy az eszményi igazságot, vagy pedig az isteni szépségnek anyagban való megéreztetését akarják kihámozni.

Gyarló értelmünkkel igazán képtelenek volnánk az isteni végcél, vagyis az evolúcióban elrejtett tökéletesedést megérteni és megközelíteni, ha ennek a *törvényét* nem látnánk állandóan az anyagéletben és a testi alakokban is megtestesülve. *Ezen tökéletesülési folyamat egészen a végcélig tisztán áll a szabad szemlélő előtt. Ezért nincs a végtelenségben feldarabolt és percekre felosztott egymástól különálló idő, hanem csak egy állandó folytonosság, vagyis örök jelen van. (Egy fejlődési folyamat. Tartam. Duré.) Amely pillanatban megszületik, vagyis külső életre jön valamely valóság, végcélját és tökélyét is már magában hordozza.* Egész fejlődési folyamata, kezdettől a végig, azonnal szemlélhető az ő természetében, vagyis ama törvényben, mint okban, amelyet létrejövetele pillanatában benne látunk. Ezért mondjuk, hogy *minden valóságnak a természete a saját törvénye.*

Minden élő és létező valóság tehát a természetében hordozza a saját életvonalát; *nemcsak a múltját, hanem a bevégzendő jövőjét is, a „kezdetet és a véget”,* eredetének és végcéljának a törvényeit, amelyeket egy fejlődési vonal köt össze köralakban. Ezért a vég csak betetőzése a kezdetnek, mert önmagába visszatérő fejlődési vonal. Így *érthető meg, hogy az Isten, Aki az okoknak a teremtő oka, miért lát mindent állandó jelenben.* Minden elképzelhető alakulat csak egy-egy isteni gondolatnak a kifejlődése; anyagban való kiépítése a teremtő művész gondolatának, amelynek a legkisebb részlete is készen áll már a tervrajzában. A tervező művész az *Atya*, a nagy építőmester a *Fió*, a munkások pedig a *szellemvilág erői és különböző fokozatai*, akik bukott, öntudatukat elvesztett fizikai erőfoszlányokká durvult erőlényekkel alakítják, idomítják és fejlesztik az anyagvilágot. *Ez a munka az evolúció, vagyis a megváltás.*

Ha tehát az erő útját nézzük a végcélig, vagyis az általános tökélyig, rögtön szemünkbe tűnik, hogy a szellemmé vált erőéletnek az útja szintén *kétfelé ágazik.* Válthatik *testivé*, válthatik *lelkivé.* Mit értünk ez alatt?

Abban a pillanatban, mihelyt a szellemnek a benső tartalma túl telik, rögtön megkezdí kúugarazását, amelyből kialakul a saját önköre. (Egyéniségének az öntudata.) *A szellem életében ez a fordulópont az erkölcsi próba.*

Ha ez a szellem önkörében *ellenállhatatlanul folytatja tovább is a kúugarazását, akkor az ő önköre sűrűsödni kezd, majd tútelik. Ez pedig már egyenlő a lelki testöltéssel; kialakul egész asztrálteste.*

Ellenben a szellem indíttathatja magái *egyenletességi* alaptulajdonságától még akkor is, amikor már szabadságának az öntudatára felébredt. *Egyéniségének a kialakítása tehát még nem végleges bukás. Reá nézve ez csak erkölcsi megpróbáltatás. Tőle függ most már az elanyagiasodás, vagy a visszatisztulás. S hogyha ilyenkor csökkenti kialakult önkörének a kúugarazását, akkor nem a testöltés felé halad, hanem ellenkező irányban befelé nyomul önmagába, kúugarazásának lényegét önmagába visszaszorítja és ezzel erősürűdést, vagyis önmeleget fejleszt, durvulás helyett tehát könnyű, vagyis finomodik.* A színerő ellenállhatatlansága (a Fiú) is így cselekedett, mikor az energia kitörés helyett alázatosan összevonta az energiáját és mozgás sűrűdéséből előállott az életet adó lelki meleg: *a szeretet. Mihelyt egy szellemben előáll az önmeleg, vagyis alázatosságából energia-sűrűdés keletkezik, ez állandó és fokozódó könnyűdést jelent reánézve. Az ilyen szellem nem az elanyagiasodásnak, vagyis a megtestesülésnek útját választja, hanem saját szellemegyeniségének a kifejlését és tökéletesítését.*

Az első út lefelé vezet az anyagvilágba, a másik felfelé a tiszta erőbe; de ez az utóbbi nem mindenkor áll érdemben felette az előbbinek, ámbár kétségtelen, hogy túlnyomó erőtartalomról tanúskodik. Ha ugyanis a szellem kettősirányú elváltozását „a legmagasabb szempontból” mérlegeljük, érdemben mindenkor előbbrevaló a megtestesülésre való törekvés. Vájjon miért? Mert ezzel a szellem mindig egyetemességre törekszik, amelyet valóban nem érhetne el máskép, csak úgy, ha az anyag felé halad. Ez az egyetlen útja a megváltásnak és az Ige, mint legelső és legtökéletesebb erőatom, szintén ezt az utat választotta.

Minél több szellem testesül meg, annál gyorsabb egyenletben tisztulhat az anyag is. Igaz, hogy a testöltés után az illető szellem fejlődési útja még többszörösen elágazhatik és így esetleg később ér célhoz, mint az ő szellemtársa, aki sohasem

egyesült anyaggal. De viszont minél nagyobb az anyag súlya, amelyet egy megtestesült erőatom önmaga erejével megtisztított és felemelt, annál nagyobb lesz könnyűségének érzése is, majd amikor végkép célhoz ért. Hogy mit jelent ez a megkönnyebbülés a megváltás munkájában fáradozó szellemre nézve, azt nem kell hosszan magyarázgatnom annak, aki érzi, hogy mi a *lelki súly*.

Az *erőélet felé* feltisztuló erőatomoknak bármilyen tiszta és nyílegyenes is az útjuk, de miután egyetlen céljuk a saját tökéletességüknek a kialakítása, tehát mindig *bizonyos egyoldalúság* is van bennük, amelynek mélységében felcsillani látják az *önzés kezdetleges alakját*. *Igaz, hogy ez már jogosult önzés, mert hiszen saját tökéletességére törekszik, tehát nem vét az igazság törvénye ellen.* Követi a színerő ősi példáját, aki önéletét szintén végtelenül tökéletes hármasságban alakította ki az örökkévalóságban; de már az *Ige* önfeláldozó vállalkozásáig az ilyen szellem nem megy el. *Az ilyen erőalomban tehát hiányzik még a szeretetnek az a bizonyos fokú tútelése, amely az irgalmasságban csordul ki.*

Ellenben a testetöltő erőatomok az anyaggal való egyesülésük folytán kénytelenek kettős életet élni: anyagit és szellemi. Ezért a fejlődésük folyamata ismét *kétfelé ágazhatik* a szerint, hogy melyik irány jut bennük túlsúlyra: *a szellemi-e, vagy az anyagi?* Ha egy megtestesült szellemben a *lelki élet* jut túlsúlyra, akkor a *krisztusi megváltásnak lesz az értékes munkatársává; ha ellenben az anyagtest jut fölénybe,* akkor célja is csak az *anyagélet* lesz, amely végső fokon *a bukásba vezet.* Ekkor is részt vesz ugyan az *elanyagiasodott szellemerő a világtisztítás megváltó munkájában; de nem öntudatosan,* hanem már csak mint *ellenáramlat,* mint ledurvult *fizikai erő.* *Többé nem munkatársa, hanem csak öntudatlan szolgai eszköze lesz a magasabb szellemerőknek.*

Hangsúlyozva mondom, hogy „*anyagi élet*”, mert, ha testi életet mondanék, az nem fődné tisztán és teljesen a fogalmat. Ne feledjük, hogy minden élő valóságnak van *külső* és *belső élete,* vagyis *lelki* és *testi.* Ezt a két egymással szemben álló életalakot már a színerő kettős tulajdonságaiban is megkülönböztettük. Ezért az *anyagtalán erőatomoknak* is van *testi élete,* habár ez a lelki test náluk még csak *fénysűrűséből származott önkör (asztrál).* *Ellenben az anyaggal egyesült szellemeknek már külön anyagélete is van,* amelybe a szellem asztrál testével együtt kapcsolódik. Ismerjük mind a kettőt, mert

részünk van benne. Az emberi életnek ugyanis ez a kettős alak a vonaltörvénye. *Ezért nevezhetjük anyagéletünket külső életnek, szellemi életünket pedig benső éleinek. Az egyik a testi élet, a másik a lelki. Mind a kettő azonban egy ugyanazon erőatomnak a kettős oldalú élete.*

Az anyaggal egyesült szellemnek, akit mi a földön embernek nevezünk, a lelki élete mindig következetes azon tartalomhoz, amely az ő szellemét már testetöltése előtt betöltötte. *Az emberben tehát a szellemi képességek és az ő egész lelki természete csak visszatükrözi az erőatomnak azt az érettségi fokát, amelyben már testetöltése előtt létezett.* Teljesen igaza volt tehát Descartes-nak, mikor a velünk született eszmék törvényeiről beszélt. (Idea innata.) Ez annyit jelent, hogy minden egyes ember újraszületésével magával hozza előző életsorozatainak az érettségi fokát. Csakhogy, amíg akkor talán könnyű és ennél fogva szabad és korlátlan szellem volt, most megtestesülése után önkörén, vagyis lelki testén kívül még van s egy durvább anyagburka is, amely körülvéshi őt. *A lelki testei nevezük asztrálnak, a földi testet pedig anyagburoknak,* amelynek a természete határozza meg mindenkor az erőatom szellemi életének természetét és hatáskörét is, igaz, hogy az anyagburok, vagyis a test viszont a szellem tartalmának, illetve bizonyos tulajdonságának a túlsúlya szerint képződik ki. De a döntő szempont a képződménynél mégis csak az anyagburok természetének a minősége.

Itt tehát az a főkérdés, hogy vajjon egyenlíthető vagy ellentálló természetű-e az az anyag, amelyből majd ki fog fejlődni a test?" Az erő egyenletessége vagy ellenállhatatlansága ucfvanis az anyagban mint egyenlíthető, vagy ellentálló természetű jelentezik. *Az anyagnak alternatív természete* dönti el tehát mindazon szellemi hullámozásnak az arányát és természetét, amelyek az illető szellemre kívülről, vagyis anyagburokán keresztül különböző szellemi áramlatok alakjában reá hatni fognak.

Álljunk meg itt egy szóra! Értsük meg jól, mi az a külső hatás, amely élő szellemi áramoknak az összekapcsolódásából ered az anyagtestbe öltözött szellemekre nézve? *A világegyetemben valójában nincs elkülönített élet; csak egy egységes élet van!* Minden élet egy közös forrásból ered és abból táplálkozik. Ha tehát egyes valóságoknak az életét különállónak képzeljük el, ez csak a mi érzékeink megtevesztése, mert mindezek láthatatlan egységben élnek a már érzékelhetetlen

felsőbb életerőkkel így élünk mi is öntudatlan egységben, lefelé az anyagvilággal, fölfelé pedig a szellemvilággal. A két világ törvényei és erői egyformán hálnak ránk, bár ez a kapcsolódás felfelé nem jut bennünk tiszta öntudatra.

Képzeljük el a mindenség életét egy magasan fekvő kiapadhatatlan forrásnak, ahová mi már nem tudunk fölemelkedni és így nem is láthatjuk. Ezen élő forrásból patakok indulnak ki; főcsatornák, amelyek végül hajszálfinomnyi érhálózatokban ontják szét az alantasabb vonalakba az élet vizét. Nincs a víznek egyetlen cseppje, amely ne a patakokból és a központi forrásból eredt volna ki. Elrejtett utakon, földalatti csatornákon keresztül történik az életáram levezetése és folytonos szétosztása. Ha életünk nem ilyen fenntartott és kölcsönzött élet volna, hanem saját erőnkől fakadna és táplálkoznék, akkor nem ismerhetnénk a halált sem, mert életünket magunk tudnánk fenntartani. Ezért mondtuk, hogy erőéletünk folytonos tökéletesedésében el kell érniünk majd valaha a teljességet, amikor a mi életünket se fogja már többé megzavarni a halál. Az újrászületések megszámlálhatatlan sorozatában végre is ide kell jutni az evolúciónkban. Ekkor már képesek leszünk megtisztult életerőnkkel a saját életünk folytonosságát magunk is fenntartani. Igaz, hogy majd ezt az erőt is nekünk csak a színerő adhatja kegyelemképen.

Talán még jobb hasonlat, ha a vérkeringésre utalunk, amely az egész testnek minden parányi sejtjére kiterjed, hogy éltesse és fenntartsa azokat. Ez a tápláló életfolyam szintén egy központi erőforrásból indul ki; főereken, mellékereken és végül hajszálereken át oszlik szét és nincs egyetlen vérsejt, amely ne állna a legbensőbb összefüggésben azzal a kis erecskével, amelynek áramlata viszi és öntudatlanul mozgatja őt is.

*Ugyanez az életfolyamat a mindenség életében is. Minden élet az Ige központi erőforrásából buzog elő, mert a mindenség vérkeringése (életmozgása): Krisztus. Ez az életáramlat az, amely mindent egybe von s kiterjed minden egyes élő sejtre, vagyis lényre. Főereken, mellékereken, hajszálereken keresztül kapcsolódunk a világegyetem szívéhez az Igében; láthatatlan csatornák által vagyunk összefüggésben Vele, Aki joggal nevezte Magát az élet forrásának: — *Én vagyok az Élet!* A különböző csatornák pedig a szellemáramlatok, amelyek az Igéből kiindulva, a legalacsonyabb vonalakba is lenyúlnak. így lesz az élet egységes vérkeringéssé. *Ismétlem*, jól megértjük ezt a fontos igazságot, mert ezen alapszik az emberiség*

szellemének a fejlődése is, amit egy összefoglaló szóban „*evolúciónak*” hívunk. *Testünkben él a szellemünk. Lelki tartalma értelem, testi tartalma világosság. Az utóbbi kisugárzásából képződött a fényttest (asztrál), vagyis a szellem önkoré. Ez a szellem bennünk csak parány az Ige mindentudásából; de azért már értelem, amely az Igéből kiindult szellemáramlatok befolyása alatt állandóan fejlődik és növekszik.* Mindenféle tudásunkat tehát az Ige mindentudásából merítjük, mintahogy a naprendszerben is minden parány a központi fényből nyeri a világosságát. *Öntudatlan érintkezésben állunk a szellemvilággal testünkön és érzekeinken keresztül a mi érzésünkkel és értelmünkkel* Épügy hatnak reánk, mint a delejes vagy a vilamos áramok, amelyekről tudomást se veszünk, amikor átjárnak bennünket. Szellemi életünk fejlődése tehát mindig bizonyos szellemáramlatoktól függ, amelyek magasabb vonalaikból hatnak reánk.

Az anyagban élő szellemnek, akit embernek hívunk, az útja szintén kétfelé ágazik, amikor anyagtestében már elérte fejlődésének tetőpontját. (Természetes, hogy ezt a fejlődési tetőfokot mindig csak egy-egy földi élet tartamára értsük, földi életünknek egy-egy élet-szakaszára, amely csak a mi folyton megújuló újraszületéseinkben egy-egy önálló rész; még világosabb rövidséggel kifejezve: egy-egy emberéletnek az időtartamára.) Mikor az anyag emberi testünkben elérte egy-egy életszakban fejlődésének a tetőpontját, akkor a mi testünkben öntudatlanságba merült szellem is megéri és ismét öntudatra ébred. Ez az időpont a serdülő korról kezdődik, mert hiszen csecsemőkorunkban még öntudatlanok vagyunk; bevégeződik pedig a teljes szellemi érettséggel rendelkező férfikorban. Még a kis gyermeknek sincs öntudata és kezdetben az Én-}, vagyis saját egyéniségét fel sem ismeri. A kicsinyek magukról rendesen, mint harmadik személyről beszélnek. Mihelyt azonban a test már megérett, vagyis az anyagfejlődés a csúcspontja felé halad, az anyagban olyanfokú érzéki hő fejlődik ki, amelynek kisugarazása erőteljességénél fogva az ideiglenesen elanyagiasodott szellemet is már érinteni tudja. A megérintett szellem pedig rögtön ébredezni kezd és ezzel csak fokozza a zavart és az egyenetlenséget a testben, amelyben ennél fogva a hőfejlődés is mindinkább fokozódik. Ez a testi tűz, vagyis érzéki hő tehát hozzátartozik a testanyagban szunnyadozó szellemi erőképességek felébresztéséhez.

Az anyagtest hőfokozódása lassanként átmegy lelki izzásba és ekkor jut teljes öntudatra bennünk a szellem. Ez az állapot a szellem részére a legnagyobb gyötrelem a végtelenségben; a szellemek valóságos pokla. Egy izzó anyagtestben van a szellem egész energiája bebörtönözve, elhatárolva szellemtestvéreinek minden reá hatható jótékony áramlatából, amelyek természetük törvényénél fogva azért nem juthatnak hozzá, mivel hogy a szellemet érzékiségől áthívített izzó anyagtömb veszi körül: a saját érzéki teste. Megindul testében egy még eddig ismeretlen érzéki hőhatás, amely benső nyugalanságokkal, meghasonlásokkal, izgalmakkal teljes.

Szépen írja le ezt a benső válságot *Czuczor Gergely* a kisleány panaszában:

*Isten tudja, mennyit szenvedek!
Testi-lelki nyugalnim mind eltűntének.
Nappal nyugtot nem találok, éjjel gond virraszt.
El se végzem, máris újra kezdem a panaszt!*

Az érzéki hőhatással szemben a test tűzgyűrűjében vergődő szellem is fokozza ellenállóképességét a szerint, milyen az ő alaptulajdonsága. *Itt tűnik ki, hogy vájjon az illető szellem tartalma egyenletessége vagy ellenállhatatlansági túlsúlyú-e?* Ekkor állanak be a feszültség legteljesebb pillanatai az ember anyagi és szellemi életében. *Két ellentétes erőhatás küzdelmét érzi minden parányában; egy felsőbb és egy alsóbb vonal ellentétes törvényei akarják szétépíteni anyagerő-egységét.*

Egyszerre kezd működni benne a delejnek mind a két alakja; úgy a vonzás, valamint a taszítás hatóereje ugyanazon pillanatban lép teljes hatályba benne, vonzó a delej és taszít az ellendelej. A vonzás a magasabb vonalú szellemekből indul ki, akik a velük egylényegű szellemet a test izzó anyagburkán keresztül is vonzani akarják a természetének megfelelő vonalba, szellemi erőkkal való kapcsolódásra; viszont az anyagban felgyülemlett érzéki erő központját taszítja az ellendelej és kitörésre indítja azt. Így áll elő a testben a vágy, vagyis a kitörésnek a készsége, amely az anyagnak öntudatlan ténye. Visszont így jön létre a szellemben is a megkönnyebbülésre való öntudatos vágy; keresi a benső megnyugvást, a békét, a régi összhangot.

E pillanat sötétségén vagy világosságán múlik, miben látja a szellem az ő megkönnyebbülését Az anyag-izzásból elő-

állott érzéki salaknak a kitörésében-e? vagy pedig annak a megsemmisítésében, amelyet lelki erejének a felhasználásával érhet el. Ez a *lelki erő* — vagyis *értelmi képesség* — ugyanis rögtön fejlődni kezdi, mihelyt az illető szellemben már olyan erős az öntudat világossága, hogy lényében már fényé van sűrűsödve. Mihelyt a világosság elérte ezt a sűrűségi fokozatot, akkor a fény természetéből kifolyólag *sugarakat bocsájt ki magából* Eme sugarak az *értelmi gondolatok*, amelyek a test állati ösztöneivel szemben *az akaratot ellenállásra indítják*. Ezért már a *bukás is* csak egy bevégzett küzdelemnek az eredménye lehet. Eme sugarazásnak pedig *mindenkor tisztító ereje van*, mert hiszen a fénynek a sűrűséséből származott. Majd később látni fogjuk, hogy a világosságnak vagyis fénynek már tisztuló hajlamai és képességei vannak.

Az ilyen hajlamú és képességű szellem világosságának a fényével át meg át tudja járni anyagának minden atomját és a testében kitörni *készülő* izzás okát, vagyis *AZ érzéki salakot megsemmisíti*. Ezzel természetes úton megszünteti az izzást és vele az okot is a kitörésre és minden más zavarra. Az ember pedig újra visszanyeri anyagburkának nemcsak az eredeti, hanem a üszhűtőbb állapotát is és így az ő szelleme ismét összekapcsolódnánk testanyagán keresztül a tőle elszakadt jótékony szellemáramlatokkal. Ezzel a szellem is visszaserzi eredeti tartalmát; sőt bizonyos megkönnyebbülésre tesz szert, mert erőtartalmának legsúlyosabb része, az úgynevezett erősalak benne elpusztult. *Az erő-salak nem más, mint az ellenállhatatlanságban rejlő megsemmisítő erőképesség, amelyet a megváltó Ige önként letett és természetéből kiküszöbölt*. Az anyag-visszatisztulásnak tehát a legtökéletesebb módszere *az élettisztaság* (castilas).

A *lelki izzás* végzett munkája közben lassanként felemésztí magát és *megsemmisül*. Így az erőnek az a része, amely saikosodásra hajlamos, és mindig csak egyenlenséget és gyötrelmet okoz¹ a szellem fejlődésében, lassanként eltűnik és megsemmisül benne. *Ebből kifolyólag a szellem könnyűsége is fokozódik* és vele együtt emelkedhetik fel életereje és világossága is természetes úton a magasabb vonalakba; törvénye alapján pedig *magával viszi a legyőzött anyagot*, az érzéki testet, amelyet kényszerít egy magasabb erőtvénynak engedelmeskedni. Csakhogy ez az érzéki test a természetének meg nem felelő új törvényeknek a hatalma alatt senyvedni és pusztulni kezd, már pedig annál gyorsabb egyenletben, minél több

ség van testanyagában az izzás, vagyis érzéki hő kifejlődésére és minél több a szellemben a fénné sűrűdött világosság.

Ez a folyamat, amit mi az élet fejlődésének nevezünk, mindenkor az anyag fokozatos romlásával és teljes feloszlásával végződik. Viszont a szellem erősödésével és fölemelkedésével jár, végül pedig az anyag békóiból való teljes megszabadításával fejeződik be. Szellemi megerősödés alatt azonban ne értsük csupán az alsóbbrendű értelmi képességek kifejlődését, hanem érzésvilágunknak, lelki tehetségeinknek és intuitív erőnknek a gyarapodását is; befejeződik pedig akkor, mikor az anyagtest és a szellem egysége felbomlik. Mikor ezek szétszakadnak egymástól, ezt nevezzük köznyelven halálnak, amely a testnek a pusztulása, a szellemnek ellenben a legjobb barátja és felszabadítója.

Az anyagot újra anyagatomokká változtatni másképen nem lehet, csakis az itt leírt érzéki hőfolyamat és az abból eredő szellemi küzdelem győzelmével. Igaz, hogy az anyag-tisztításnak az a biológiai folyamata, amelyet az öregségben érünk el, érdemben meg se közelíti az öntudatos tisztulást, amit érzéki kitöréseink szabályozásával érhetünk el. De csak ez a két módja van a testi anyagsalak megsemmisítésének és a szellem kiszabadításának a test börtönéből. Minden más eszköz, legyen az bár betegség, vagy munka, amelyek szintén elősegítik az atomizálódást és vele a kora vénülést, hasonlíthatatlanul gyengébb eszköz e célra, amelynek elérése pedig kikerülhetetlenül szükséges a tökély teljességéhez.

A tisztulásnak az imént említett magasabb lelki módszere hozza létre az úgynevezett „tisztaságot”, amely nélkül a lelki szépség el sem képzelhető. A tisztaság ugyanis az a valóság, amely a szellem fejlődésében később képződik, mint maga a jószág, mert létre jövetelével közvetlenül a szépséget előzi meg. Van azonban egy kivételes eset is, amelyet csak a teljesség okáért említek meg. Vannak tisztán élő lelkek, akiknél az önmegtartóztató élet úgyszólván küzdelem nélküli és természetes önző okokból folyik. Ezeknél a tisztaság nem a leírt folyamat alapján jön létre, hanem erőszakolt lekötés, amely egy elmúlt élet bűneinek az okozata. Az önmegtartóztatás tehát a karmájában van. Csakhogy ez már nem a lélek győzelme, hanem a léleknek egy beteges diszpozíciója. Nevezhetjük neki undornak is. Kivételesen előfordul, hogy vannak olyan szellemek, akik előző életükben az érzéki életnek minden kicsapongásait végig élték és ezekkel túltelvén, karmájukba hor-

dozzák a férfi- vagy a női-undort. *Új életükben nem is vágyódnak érzéki élet után. Az ilyen tartózkodás azonban bizonyos erőszakolt módon létrejött érzés-diszpozíció. Sohase jelentheti a tisztaságot, amely csak egy győzelmes küzdelemnek lehet a betetőzése.* Eme ritka, de mégis előforduló életnek az ismertetőjele, hogy az ilyen szellemek élettisztaságuk dacára éppen nem hisznek a tisztaságban és így életük a jóság szempontjából önmegtartóztatásuk ellenére is meddő marad.

Így jutottunk el a tökély egyik főtartalmának származásáig: a *tisztaságig*. Láthatjuk tehát, hogy *a tisztaság a megsűrűdött világosságból, vagyis a lelki fényből származik.* Ezért lényegében a fény természetének a kiszűrődése. *Az önkéntes tisztaságban, vagy szüzességben ne lássunk tehát természetellenes céltalanságot, amelynek forrása a fanatizmus túlzása, amely önsanyargatásokban akar kimerülni, hanem lássunk benne egy magasabb tisztulási folyamatot, amely a szellemei gyorsabban emelheti ki az anyagvonal alacsonyabb törvényeiből.*

A fényről ugyebár tudjuk már, hogy nem tűri meg a természetével ellenkező salakos, vagyis alji valóságokat; *kisugarzásának a tűzésével megsemmisíti azokat.* Ez a sajátja még az alacsonyabb származású fénysugaraknak is megvan. *A napkúrának is ebben áll a gyógyhatása.* A különféle láthatatlan sugarak a rádió sugaraival esvűtt szintén *atomizáló erőhatások* és megsemmisítik a testben a salakos képződések; sőt már a testi szöveteket is feloldják és elpusztítják a sejteket, meri az anyaggal nem tudnak egyesülni.

A lelki fénynek salakmegsemmisítő tulajdonsága még teljesebb és még akkor sem tűri meg, ha ez a salak magának a fénynek megromlott sűrűdése. Ezért, mihelyt a fény sűrűdni kezeli, ezt a sűrűdést egy pillanatig se tűri meg önmagában, hanem rögtön *kibocsátja sugarak alakjában.* A sugarak pedig *minden anyagvalóságot felbontanak és minden salakot megsemmisítenek,* amivel csak érintkeznek. Megsemmisítik tehát a testben felgyülemlett érzéki hő salakját is, ha a szellem ellenálló küzdelmében ki tud tartani addig, amíg benne a világosság fénné sűrűdhetik és sugarazhatik. *Az ilyen lelki fény-sugár bensőleg beletűz az anyagtest minden atomjába, megütközik az izzó érzéki hő-salakkal és azt elpusztítja.* Mihelyt pedig ezt már bevégezte, rögtön valósággá válik a szellemnek, illetve az ő fénytetének a tisztasága.

Amely pillanatban bizonyos ponton ez a tisztaság létrejön, abban a pillanatban a fény is betöltötte e ponton a rendeltetését, vagyis célhoz ért. Mert ahol tisztaság vagy, ott a fényre többé szükség nincsen. Ahol a tisztaság van, ott van a színvilágosság; ezért látták a tiszta életű lelkek is olyan világosan a legmagasabb vallási és erkölcsi igazságokat. *A világosság tehát nagyobb és fensőbb valóság, mint a fény, amely neki csak a megsűrűdése.* A fény ezért rendeltetései, vagyis hatáskörének végső határvonalát a tisztaságban éri el. Ennélfogva *a tisztaság egyúttal világosságot is jelent,* inermélt hiszen magában foglalja a világosságot. Csakhogy *a világosságnak is, mint minden egyéb valóságnak, szintén két fejlődési útja van.* Az egyik *a testi, a másik a lelki.*

A testi fejlődés folyamata kezdődik a fényvel, vagyis a világosság sűrűdésével. Ez mindig az anyag felé való megindulást jelenti, amely olyan valóságok létrehozására kényszeríti a fényt, amelyek átmenetet képeznek közöttük és az anyag között. Szóval összekapcsolják őket, mivelhogy ezen átmeneti kapcsolatok nélkül a világosság az anyaggal sohasem egyesülhetne.

Az Ige is azért vette fel *lelki* megtestesülése pillanatában külső test gyanánt a világosságot, *hogy* átvezető hidat építsen a tiszta erőélet és a külső anyagvilág között. *A világosságban* tehát már van bizonyos anyaghajlam és készség, amely *sűrűdésében, a fényben jelentkezik* legfinomabb alakjában és *a sugarakban már kapcsolódni is tud az anyaggal.* Láttuk már, hogy ez a lelki világosság is elanyagiasodhatik és ledurvulhat az anyagi tűz vonaláig. *Viszont visszatisztulhat napfényvé, azután lelki fényvé és végül színvilágossággá, mihelyt a fénykörben egyesül az Igével,* Akit szent lemos a világ 'Világosságának' nevez. Ezt az alap gondolatot érezte meg Zoroaszter, mikor az *Isteni* a világosságban kereste. Így lőn a világosság Istenévé Indiában *Indra,* Egyiptomban *Osiris,* a görögöknél *Apolló.* Mózes is az *égő csipkebokorban* látja az isteni jelenést, azután pedig a *Sinai-hegy villámaiban.* Sőt, még *a kereszténység is a Szentszellem szimbólumává égő tüzes nyelvet* teszi, amely kiegészíti a salakot a lelkekből és újjáteremtő erővé lesz *a tűzzel való kereszttségben.* A tűzszentelés még ma is egyházi szertartás.

A világosság testi útjának a következő fordulói vannak: első átváltozása a sűrűdés, amelyet fénynek nevezünk. A fény túltelése a kisugarzás, amelyben a világosság már az anyagra

is tud hatni. Ellenben a világosság fejlődésének felfelé vezető lelki útja mindig a könnyűedés. Ennek következménye pedig a világosság benső tartalmának az összébbszorulása. Viszont ennek a természetes eredménye a jótékony színmeleg fejlődése és idővel annak fokozódása. Így fejlődik ki bennünk a színmeleg: a szeretet! A színmeleg tehát a világosságból Indul ki és az ő lelki fejlődésének a folyamata. Mihelyt pedk« a színmeleg fokozódása eléri a teljességet, vagyis a tökéletességét, rögtön kiszűrődik belőle érzékelhetetlen fluorasással a szépség.

A világosság és a tisztaság tehát egymásban élnek és egymásban teljesen egyesítve is vannak. Ép úgy, mini ahogy az erőben is egyesülve van a két alaptulajdonság: az egyenletesség és az ellenállhatatlanság. Ezért a tisztaság és a világosság lényegében nem is más, mint az erőegyenletességnek és az erőellenállhatatlanságnak megfinomult alakja. A tisztaság az Atya. Aki azért él elrejtőzöttségében, mivel az anyagéletnek minden alakjától visszavonult. A világosság pedig a Fiú, Aki az Atyával elvegyülve elválaszthatatlanul együtt él az ő közös harmadik alakjukban: a Szentszellemben. Joggal nevezték ezért az intuitív lelkek a megérezett Szentszellemet az isteni tökéletességek összefoglaló alakjának. Ő az igazságnak, a tisztaságnak, a világosságnak, a szeretetnek Lelke. Szimbóluma a tiszta fehér galamb, amely állandóan és tisztán sugarazza magából benső világosságért: a szeretetet, az igazságot, a szépséget és a jóságot!

A tisztaság magában foglalja az egyenletességet, mert hiszen ő ennek a megfinomult alakja és tökélye. A világosság pedig az ellenállhatatlanságnak megtisztult alakja, mert hiszen emlékezhetünk, hogy már kezdetben is az erőellen állhatatlanságnak sűrűségéből állott elő. Mikor ugyanis a lelki meleg az Igében kiemelkedett az isteni központból, külső testi alakja gyanánt a világosságot vette fel.

A tisztaság a világossággal egyesülve fejlesztik önmagában a tökéletessé vált színmeleget. Ez a jótékony meleg a kettős egységből származott harmadik alak, aki mindenkor az élet élete: a testi és a lelki élet csírája. Eme színmelegből szűrődött ki a hármasesység tökéletessége: a szereiét és az eszményi szépség: az Ige!

Az eszményi szépségben mindig a hármasesység tökéletességei tükröződnek vissza. Megtaláljuk benne: 1-ször: a színmeleget, mert a tökéletes szép minden lelki erővel rendelkező szellemet átmelegít. A tökéletes szépet mindenki szereti. 2-ször:

a *világosságot*, mert a szépség eszményéből olyan világosság árad ki, amely nemcsak megvilágítja a szellemet, hanem azt ellenállhatatlan erővel át is járja. A tökéletes szépség azért mindig ellenállhatatlan erővel hat. 3-szor: a *tisztaságot*, amely az erő egyenletességnek a tökéletes alakja. Mert valamint az egyenletesség az erőnek az az alaptulajdonsága, amely összhangban működik, megszakítást nem tűr és mindig ugyanaz: úgy a tisztaság is beleviszi az eszményi szépbe az egyenletességnek a következő alaptulajdonságait: — az összhangot és a megszakítást nem tűrő folytonosságot, amely változatlanul mindig ugyanaz.

A tisztaságnak ezen egyenletességi tulajdonságát az eszményi szépben a *szépség hűségének* is nevezhetjük.

Mit értünk *hűség* alatt?! *A következetességnek eszményi folytonosságát.* A hűség a tökéletes szépségben mindig az önmagához való folytonosságot és változatlanságot jelenti, amely minden teljes tökélyre jutott valóságban feltalálható. Mert csak akkor juthat bárminő tulajdonság teljes tökélyre, ha már többé nem változhatnak. Azért a *hűség az Atya változatlanságának és mozdulatlanságának erkölcsi alakja és jelenti az önmagához való tökéletes következetességet.* Minden teljességét elért valóság — legyen az akár *anyag*, akár *szellem*, akár *erő* — önmagához változatlanul *hű*.

A tökéletessé vált anyagnál a hűség a teljes anvagsiker, amely az anyagnak tökéletes alkalmazkodási képességében áll; a tökéletes szellemnél pedig a hűség az örök jóságban való folytonos következetesség. Mihelyt egy szellem tökéletes, mindent a *jóság teljes hűségével* jár át meg át. Egyenletessége nemcsak állandósággá, hanem általánossá is válik. *A tökéletes erőben pedig a hűséget az egységben találhatjuk fel.* *A tökéletes erő mindig egységre törekszik az egész végtelenségben* s ezért a központon kívül eső ellentétes meddő cromüködés is, amely egykor mint *ellenáramlat* folyton ütközött az *Ige* megváltó munkájával, valamikor meg fog szünni, *Az erőnek ez az önmagához, vagyis az ő örök központjához való hűsége jelenti az Atya készségét, amivel az „idők végeztével” hozzá fog járulni a Fiú megváltott munkájához: a helyreállított összhanghoz, a tökélyhez, vagyis az általános szépséghez! A hűség tehát valamely hitnek önmagához való következetessége.* Jól érzi ezt a latin nyelv, amikor a hűséget, a „*fidelitast*” a hitnek, vagyis a *fidesnek* a gyökszavából származtatja le.

A hűségnek van még azonkívül egy fontos szerepe a „kezdet” és a „vég” között hullámzó életben. Ha ugyanis ezt a hűséget érvényre tudnánk juttatni, akár az egyéni tisztulásban, akár az egyetemes emberi haladásban, akkor sem ebben, sem abban nem lennének többé rázkódtatások, kitörések, hanem minden csak fejlődés lenne, amely a valóságok természetéhez híven, vagyis következetes egyenletességgel alakulna ki.

Ez volna a legkívánatosabb haladás, mert hiszen a rázkódtatásokból fakad a végtelenségben az életnek minden szenvedése és nyomorúsága. Mindezeket csak egyenletes életmozgással lehetne kikerülni. Hogyan? Ennek a módját nem most, hanem majd a „Megváltás Könyvében” a megváltási folyamat leírásában fogom bővebben kifejteni.

A SZELLEMFEJLŐDÉS ÚTJA LEFELÉ.

(Anyagban való megtestesülés.)

Világosan rámutattunk már, hogy az anyagtestű szellem, midőn válság elé jut, vagyis életének a próbája eldől, *választhatja a felfelé haladó ösvényt* amelyről az imént beszéltünk, vagy, ha neki úgy tetszik, *ennek az ellenkezőjét*. Az utóbbi út *lefelé az anyagvilág mélységeibe vezet*, ahol mindinkább bonyolultabbá válik. Szétágazódik és csupán kegyelmi ténnyel, vagyis törvényfeletti módon képes az ilyen bukott szellem az idők mérhetetlenségén keresztül oda visszatisztulni, ahová a felfelé törő szellemet olyan könnyen láttuk fellendülni: *a tökélybe*.

Nem csoda, mert az *anyag* izzó salakja, amely megfelel az áttűzesedett erő-salaknak, a legaiantasabb érzéki valósága a végtelenségnek. A salakosodás ugyainis úgy az erőben, mint az anyagban a durvulást jelenti; a testiség felé való sülyedést. Azért az élővé tétetett *anyagnak* (a testnek), amelyet a vele egyesült szellem tesz élővé, a legdurvább produkciója az *anyag-salak*.

Az élő erőnek szintén van ilyen salakos termelése: az erő-salak, vagyis a képződmény; viszont az erőnek a legfinomabb és a legtökéletesebb produkciója az egyenletes meleg, (a lelki meleg: a szeretet).

Az anyagnak a legtökéletesebb termelése a szilárd anyagatom. A legtökéletlenebb pedig a fentebb említett anyagsalak,

amely folyékony, önmagában hideg, de érzéki izzással telített alj. *Ezen anyagsalak* a végtelenség anyagtesteiben is nagy mennyiségben van állandóan izzásban és ennek kell tulajdonítani azon érzéki áramlatokat is, amelyek időnként valósággal betöltik az anyagvilágnak mindazon testeit, amelyekben túlsúlyban vannak az ellentálló anyagrészek, ilyen pld. a mi földünk is; sőt, néha ezen érzéki áramlatok még a légkört is megrontják.

Természetes, hogy mikor salakról beszélünk, az *élő anyag salakját* értjük, amely minden élettermelésnek az anyagalapja. *Ilyen anyagsalak nemcsak az emberben, de az állatban, a növényben, sőt még a világtesteknek az anyagában is képződik*, mert hiszen ezekben is egy élő erő lakozik, amely az anyagban van elrejtőzve.

Az anyagsalak izzása idézi elő az érzéki áramlatokat is, amelyek úgy az egyénben, valamint a világtestekben rendesen abban az időben indulnak meg, amikor az anyag egy hosszabb érés és pihenés után a tevékenység állapotába lép és ugyanakkor a szellem a tevékenységből az ellenkező állapotba jut. Másszóval, *mikor a szellem egy bizonyos feladatát elvégezvén, mintegy átmenetileg visszavonni*; mikor csak önmagában mozog és benső életének, mozgásának — kifelé semmiféle megnyilatkozása már nincs.

Az anyag pedig, — amely a szellem közvetlen tevékenységében részt nem vesz, vagyis pihen és érik, — akkor kezd ébredezni, mikor *át akar menni az anyagtevékenység állapotába.. Ez az időpont legalkalmasabb az érzéki áramlatok terjedésére*, amelyek nemcsak egyes szellemek anyagtestében, hanem minden élő anyagban és világtestben, sőt a végtelenség anyagtestében is fellépnek.

Példával világosítom meg. Az embernél kezdem, mert ez áll legközelebb hozzánk és ezért nekünk a legjobban megérthető. *Éjjel, álm közben, szellemünk tevékenykedik.* Fontos munkákat végez. Messze kiható terveket állapít meg, amelyekre az anyag ébredlétében nem is lehetne képes. Miért? Mert testünk, vagyis szellemünk anyagburka éltetett állapotában folyton bizonyos izzásban van, amely körülmény a szellemet elhatárolja a végtelenség egyetemes áramlatától. Pedig a szellem csak *ezzel* összekapcsolódva képes szabad szellemi életre. *Amíg tehát alvás közben a szellem valóságos tevékeny életet folytat, addig testének anyagi része e munkában részt nem vesz.* Ellenkezőleg! Valóságosan az őanyag állapotában

létezik: érik és pihen. Ezért éjjel testünknek csupán azon szervei végeznek lassú, egyenletes mozgást, amelyek magasabb erőalakokból fejlődtek ki. (Hogy mik ezek, azt a „*Teremtés Könyvében*” részleteztük.) Rendes körülmények között, vagyis egészséges alvás idején a testünk egyéb anyaga nyugszik.

Ismétlem, hogy az ébredés pillanata az, amelyben valóban bizonyos éleire kel a megérett és kipihent test *anyaga* és bizonyos gyengeségekbe, átmeneti állapotba kerül a *szellem*. Ezért az ébredés és az ezt követő átmenet az a bizonyos időszak, amelyben az összes világtesteken fölényben van. Ilyenkor legerősebb az *anyag* és leggyengébb a szellem. Az anyagfölénynek a következménye azután az anyag állandó, de érése közben salak-izzásának a fokozódása lesz. Mivel pedig egy-egy világtestben úgy az egyéneken, valamint magában a világtestekben egy-ugyanazon időben ébrednek az anyag, tehát érzéki salak-izzása is általánossá, vagyis áramlattá lesz. *Minden áramlat ugyanis egyenmű tulajdonságoknak a tömörüléséből áll elő.*

Ez az áramlat az, amely pl. tavasszal, mikor a föld anyaga téli álmából felébred, úgyszólván egyetemes árammá fokozódik. Ekkor kezdődik a növényi és az állatvilágnak általános megtermékenyülése is. Ez az áramlat telíti meg reggelenként is mindenkor az anyagvilág testeinek anyagát, sőt légkörét is. Ilyen időszakban tétetik próbára minden anyagtest a végtelenségben, mikor az anyag erejének teljében vagy; állandó izzása pedig eléri fokozódásának tetőpontját. A próba természetesen csak akkor állhat elő, mikor elgyengül és megszűnik szellemi tevékenységét végezni és így az anyagot uralni, vezetni és irányítani.

Ha az anyagban az egyenletességi anyagrész van túlsúlyban, akkor az anyagizzás, habár eléri is fokozódásának tetőpontját, mégse tör ki, mivel benne már egyenletességi túlsúly van. Így az egyenletességi anyagban az izzás mindaddig a tetőponton folyik, míg az anyagban a szellem fel nem ébred és teljes öntudatra nem jut és át nem veszi az anyag fölött való uralmát Ezt pedig akkor éri el, amikor megsemmisítő erejét nem használja fel, hogy rögtön elpusztítson minden anyagsalakat, hanem az *anyaghoz alkalmazkodván, megkezd vele a közös életét. Ezt az állapotot nevezzük az erő és az anyag harmonikus közösségének.*

Az erő és anyag harcában az erő mindig az anyagsalak megsemmisítésén munkálkodik. Azért ez a folyamat mindig kínos betegségi állapot, de azért már gyógyulási folyamat is egyúttal. Ezt a folyamatot az elő mindig öntudatosan indítja meg, mivel ezen munkája már egy öntudatos, érett szellemnek a munkája. Az erő és anyag összhangzó közösségében a szellem tehát sohasem használja fel megsemmisítő erejét, hanem az anyag fölé emelkedvén, azt megtűri maga mellett. Ilyenkor, ha ideiglenesen is, de az erő feltétlenül fölényben van az anyaggal szemben, amelyet ennél fogva vezet, vagyis ural. Kétségtelen, hogy még ezen állapotnak az érzése sem a tökéletes létállapot érzése az erőre nézve; sőt még annyi nyugalom sincs benne, mint pld. azon anyag-szellemben, akiben az anyagi és szellemi tartalom minden tulajdonságával egyenletben áll. A szellem fölénye ugyanis maga után vonja az anyag fokozatos fogyatkozását, amely körülmény a szellem érző képességeire bántólag hat vissza. Mégis ezt az állapotot nevezhetjük az erőanyag harmonikus életközösségének, mert a tisztulás, amely a végcél, úgy az erőre, valamint az anyagra csakis ilyen módon, vagyis az erőanyag közösségében érhető el. Az egyes tisztulásnak ez az útja mind a kettőre nézve. Az egyenletességi anyaggal bíró szellemek tehát azok a lények, akik — habár megszakításokkal és erősebb küzdelmek árán, — de mégis közelebb állnak a megtisztuláshoz, mint az ellenálló anyagtestek, amelyek az izzás tetőpontján mindig kitörnek, mielőtt a szellem bennük teljes öntudatra juthatna.

Az ilyen kitörés a legalantasabb kilendülés a végtelenségben és ha útjában egy másik, de természetének megfelelő kitöréssel érintkezik, a végtelenség legalantasabb valóságát hozzák létre: az élettelen testanyagot vagyis emberi és állati méhgyümölcsöket. Azért mondjuk, hogy ezek „élettelen testek”, mert ha a létrehozott testet valamely erő azonnal el nem foglalja, hogy azt élővé tegye, akkor ez a test, amely a rothadásnak a csírája és a romlásnak a lényege, pusztulásnak indul. Oka pedig ennek az élettelen anyagsalak.

Ne higyjük, hogy a fogamzásban már biztosítva van a további életfejlődésnek az egész folyamata. *Az emberi és állati test soha nem is válhatnék élővé, ha a foetus, vagyis az amfimixis létrejövetele után egy alantasabb külső erővalóság kegyelmi úton azt rögtön el nem foglalná és vele nem egyesülne. Az anyagsalakból termelt test, miután romlásra hajló anyagsalakból képződött, még arra is képtelen, hogy magát*

változatlan létállapotában fenntartsa. De már alkalmas arra, hogy az erővel egyesülhessen és anyagalapot nyújthasson a testi életre. *Jól fontoljuk meg ezt a részt, amely az „anyagtesti élet” keletkezésének a magyarázata, nemcsak az emberi lényben, hanem minden anyagban szervezett élethalakban is, legyen az növényi, vagy állati organizmus.*

Minden megtermékenyülésnél az anyagsalakhoz kívülről még bizonyos erőalj is csatlakozik, amely a termelt testanyagot a romlástól megóvja. Mindig egy nekünk már érzékelhetetlen külső erőbefolyás az, amely az anyagsűrűdést, vagyis a képződő új testet megmenti a rothadástól még a világrajövele előtt és vele együtt megmenti az anyagtestet termelő törzset is, vagyis az anyát az időelőtti való romlástól

Ilyen állapotban érik a test anyaga egy bizonyos ideig és csak, amikor már teljesen beérett, csakis akkor foglalhatja el egy még magasabb erőatom, amely azután benne véglegesen testet fog ölteni. Ha a létrejött testet megérésének időpontjában, amely mindenkor az anya szellemi és anyagi erejének a minőségétől függ, valamely erőatom bárminő okok miatt el nem foglalhatja, úgy a termelő test, vagyis az anya, a megérett méhgyümölcsöt magától a taszítás törvényénél fogva ismét kiveti, vagyis eltaszítja. Az ily esetek az elvetélt magzatok, a halvaszületett élettelen testek. Minthogy pedig az állatoknak anyagtermelő élete mindenkor egyenletes törvények alapján folyik le, azért az állatvilágban a halvaszületés csak nagy ritkán előforduló erőszakos esemény.

Ha a testtermelés az illető anyagnak a törvényei értelmében megy végbe, úgy a megérett testet — amint láthatjuk — ismét egy magasabb erő veszi a birtokába, amely a delej állandó és pontos vonzásánál fogva kénytelen törvények alapján egyesülni azzal az anyagtesttel, amely tartalmában, súlyában és természetében az illető erővel leginkább egyezik. *Az egyesülést az állati testtermelésnél „erőalji valóságok”, az emberinél pedig erőatomok, vagyis szellemek végzik.*

Ha embernél a termelő anya testi ereje teljesen ép és az új test fejlődésére semmi külső ellenhatás kártékonyan nem folyik be — ami azonban a legritkább eset — úgy az ember testanyag-fejlődése három hónap alatt be van fejezve. Ezután következik három hónapi érés és így rendszeren lefolyó fejlődésében hat hónapos korában van megérve az élő testanyag. Ekkor foglalja el azt kívülről az a bizonyos magasabb erőatom, amely mindig megfelelő a termelt test természeté-

nek. *Az állatvilágban erőalj, az embernél erőatom.* Természetes, hogy a magzatérés tartama minden egyes állalfajnál különböző, de mindegyik megegyezik abban, hogy *a méhgyümölcsöt egy testetöltő erő foglalja el. Ez a külső erő az anya, vagy a termelő törzs kevésbé izzó testanyagán keresztül a legtermészetesebb könnyűséggel jut a méhgyümölcsbe.* Ezért a terhesség idejében a nemi ösztön még az emberanyagában is csökken, az állatban pedig tiltakozik minden egyesülés ellen. *Miért? Mert minél kevesebb az érzéki izzás a test anyagában, annál könnyebben érintkezhetnek a magasabb erő áramlatok az anya testén keresztül a méhmagzattal.* Már pedig a testet öltő erőatomnak az anya testén keresztül kell hozzáférni az ő jövődő testi burkához.

Azért hangsúlyozom fenti részt, hogy felhívjam rá a közfigyelmet, mert hogyha ezt meg nem értjük, sohase fogjuk tisztán megérteni az *erőatomnak* megtestesülését a különböző anyagtestű életalakokban sem. Mindezt már letárgyaltuk az „*Ember-Könyvé-ben* is, de szükségesnek látjuk ismételni, hogy a „*törvények*” rendszeres összefüggéseit kimutathassuk..

Mikor az erőatom az anyaméhben megszállja a magzatettestet, ez az egyesülés közöttük bizonyos öntudatlanságot eredményez a szellem részére és gyors növekvést a test számára. A növekvés azonban csak pillanatokig tart és utána ismét egy újabb érési folyamat következik. Ezen időszak alatt a *szellem, vagy pedig az erőalj már együtt érik a testtel.* Az érés tartama a fajok szerint változik, az embernél pedig *ez a végső érési folyamat három hónap betétiével fejeződik be.*

Ekkor van a szellem teljesen feloszolva a testben és annak minden parányában; de mindenütt nagy következetességgel alkalmazkodik az anyag minőségéhez. Így pld. anyagnak kizárólagosan egyenletességi részeiben alkot az ero egy-egy központot az *agyban* és a *szívben,* Ezek bennünk a legfinomabb anyagok és ezért mind a kettőben egy-egy erőközpont van. A légfolyami sűrűdecsből képződött *tüdő* az erőből kifejlődő légfolyami mozgásnak lesz a központja. Mert nemcsak vérkeringés járja át a testet, hanem egy légfolyami mozgás is van a testünkben, mivel hogy minden parányunkat átjárja az életmozgás.

Ami már most a megérett test világrajövetelét illeti, az kizárólag a különválásra törekvő kész, azaz megtestesült szellemnek, vagyis erőnek a műve. Valójában minden magzat születik. *Az anya önmaga erejéből egy élő és akarattal bíró*

testet, amely vele össze van kapcsolva, soha el nem taszít-hatna magától, mert az élő valóságok nem tartoznak a taszítás törvénye alá.

Az a szellem azonban, aki az elmondott módon anyagot termel és súlyt sokszorosít, amely mértékben azt cselekszi, éphoj mértékben lesz indokoltan lekötve az anyaghoz. Ez az eredeti bűnnek természetes kapcsolata, mert mindaddig teljesen szabad és tökéletes még az ős-anya és ős-anya szelleme se lesz, amíg mindazok az anyagtestek és eme testekben testetöltéshez segített szellemek, akik tőlük eredtek, másszóval az ő nemzedékeik, anyagtalan szellemekké nem finomultak. Mindazon anyag, amely általuk jött létre, csak az ő állandó közreműködésük mellett finomulhat meg. Az okozatért az ok nemcsak erkölcsi értelemben felelős, hanem az anyagi igazság törvényei is megkövetelik, hogy a saját anyagukból szaporított anyagnak a megtisztításában részt vegyenek. Ennek értelmében Ádámé és Éváté ma is az a nemzedék, amelynek egykor ők voltak az ős-szülői és épen ez a körülmény teszi az anyagban elmerült, vagyis elbukott szellem tisztulásának az útját olyan szétágazóvá.

Alkalmazkodjunk csak a biblia szövegéhez és vegyük pld. Ádámot és Évát, mint az anyaghoz tisztuló emberszellemeknek földi típusait. Bukásuk teljes volt, mert éterikus finom testüket (asztráanyagukat) eldurvították, amikor a szintén elbukott földnek megromlott anyagából kezdtek táplálkozni. A „Bukás Könyvé”-hen majd látni fogjuk, hogy erre nem voltak kényszerítve, mert a föld gyümölcse helyett közvetlen meríthették volna asztrálestük részére a táplálékot a fényből és az éterből. Ezen első bukásukat, amely asztrálestüknek az eldurvítása, vagyis megromlása volt, követte a második: az anyaglest-szaporítás.

Ádám és Éva bukása — bár más alakban — de ma is minden pillanatban megismétlődik a földön és ma is ugyanazon beszámítás alá esik, mint a hajdani Ádámé. Mert, habár az ember mai anyagában több is az érzéki izzás és így a bukásra való hajlam is, de viszont maga az a körülmény, hogy az Úr Jézus már járt a földön és azt megtöltötte kegyelemmel, annyira ellensúlyozza az előbbit, hogy a mérleg a földi ember megpróbáltatásánál teljesen egyenletben áll.

Ugyanez áll a bűnhődésre nézve is azzal a különbséggel, hogy a mai ember a bűn mértékét is tútelíti bukásában és így nyomorúsága is nagyobb lesz, mint az ős-szülőké, akik a

bűnt egyszerű természetességében úgy követték el, ahogy találták. Nem vonták ugyanis bele a szellemet, annak erejét és találékonyságát, hogy bűnüket ezzel is túltelítsék és így bűnhődésüket fokozzák. Ellenben a mai nemzedék testi bukása más súlyosabb beszámítás alá esik, mivel nem csupán természeti gyarlóságból ered, hanem tetőzik ezt raffinait élvezetekkel és kicsapongásokkal, amelyek már kieszelt gonoszságok. A mai embernek úgyszólván az egész élete az érzékiségre van felépítve és minden testi és szellemi képességét belevonja, hogy ezzel bukását teljessé tegye.

Adám, aki a mai ember durva testanyagához képest eredetileg még csak sűrűdött szellem (fényttest) volt, létrejöve tele után valóban azt a tisztuló szellemi életet élte, amelynek vége a teljes megtisztulás és a tökéletes szépség lett volna. Mivel hogy azonban szellemének burka a lehető legfinomabbá fejlődött földanyag volt, ezért eredeténél fogva mégis tartalmazott izzásra hajlandó részt, amely anyagburok azután a megpróbáltatásra teljesen alkalmas időpontban — vagyis anyagébredés és szellemvisszavonulás időpontjában — győtrő kísértésként vette őt körül. Neki is választania kellett a két irány között: az erőbe való visszatisztulás, vagy pedig az elanyagiasodás között. Az őseMBER első bukása valóban a durva testi táplálkozás megkísértése volt, amelynek első következménye a sűrűdött szellemtestnek fokozatos elanyagiasodása lett. A test durvulásával együtt jelentkezett az érzéki hőizzás is, amely belső összhangját megzavarta és benne ismeretlen küzdelmeket indított meg. EME gyötrelmek okát és értelmét a titkok megérzése iránt fogékonyabb egyenletességi származású asszony adta meg. Természetes, hogy ennek a rájuk nézve titkos gyötrelmeknek a megérzését egy ellenáramlat vitte az asszony öntudatába, amit mi közönségesen „gonoszának nevezünk.

Igaz, hogy a föld anyaga másként nem tisztulhatott volna meg, mielőtt lassan-lassan minden atomja embertestté nem válik és ilyen módon mérhetetlen időközön keresztül meg nem finomodik. A föld anyagára nézve ugyanis az emberi, az állati és a növényi test az a filtráló szűrő, amelyen keresztül élő sejtekké tisztulhat és finomodhatik. Ezért eszi meg a földet a növény, a növényt az állat és mind a kettőt az ember, hogy elősegítsék a tehetetlen anyag tisztulását és finom atomizálódását. Az anyagatom az élő szervezetekben emelkedik fel az erőtvények vonalába.

A test termelésére tehát a bukott földnek volt szüksége, hogy eldurvult testanyagát az *élő anyag* vonalába felszabadíthassa és felemelhesse. Csakhogy ennek a testtermelésnek *akkor kellett volna megindulni*, mikor már az emberben a szellem is teljesen megérett és tökéletes öntudatra jutott. *Az ősebernek, mielőtt testet termelt, előbb szellemileg kellett volna megérnie és teljesen kifejlődnie hogy így az anyag felszabadító munkához megtisztult szellemének teljes közreműködésével járulhatott volna hozzá.*

Nem a testtermelés volt a hiba a földön, hanem annak teljes öntudatlan módon való megkezdése és végrehajtása. Ha az emberfaj őstípusai, vagy hogy a biblikus neveknél maradjunk, az *Ádámok és Évák* tökéletessé fejlődött szellemüknek tiszta öntudatával végezték volna a kellő időben a test-termeléseket, úgy saját maguk sem bukhattak volna el. *Nem sűrűdhetiek volna asztrálestükben edurvult anyagtestekké.* Hiszen isteni végzés volt: — *Szaporodjatok és sokasodjatok!* Ez esetben *a szellemileg megérett őseber hozzá hasonló szellemileg érett nemzedéket szaporíthatott és sokasíthatott volna anélkül, hogy testileg eldurvult volna és anyagában rothadóvá, testében pedig halandóvá vált volna.* *Megérett és tökélyre jutott szellemük uralma alatt bölcs biztonsággal és könnyűséggel tarthatták volna fenn az eredeti finom testanyagukat!* Súlytalanokká lehetek volna, illetve olyan súlyúakká, amit saját érett erejük megerőltetése nélkül tudott volna fenntartani. *Ez a körülmény kizárta volna életükből az anyagi küzdelmet és vele az önzést, amely csak a test eldurvulásával és a szellem elgyengülésével kelhetett életre* és ezekkel együtt mindazon háborúságot, amely a földet a siralom völgyévé teszi. *Az emberek egymásnak soha terhére nem váltak volna!* Hiszen csak az anyaggal való táplálkozás miatt folyik ma is az örökös küzdelem és tusakodás az emberek között. A tápszerek egyoldalú kisajátítása miatt gyűlölik a nélkülözők a dúslakodókat. *A víz és levegő közkinccs és ezekért az életszükségletekért nincs is harc ember és ember között.* *A véres tusakodás és egymásnak a letiprása csupán a szénhidrátért folyik,* amelyet az erősek a gyengék előtt összeharácsolnak és a maguk részére erőszakkal lefoglalnak. Sajnos, nemcsak annyit, amennyire nekik saját életfenntartásuk szempontjából szükségük van, hanem a feleslegesnél is sokkal többet, és így elvonják másoktól még a nélkülözhetetlen részt is, amely őket életfenntartásuk természetes joga alapján megilleti.

Kétségtelen, hogy az ember testtermelő képessége sincs céltalanul megalkotva, mert hiszen különben már az első emberpár tiszta élete útját állta volna a további szaporodásnak. Az isteni szándék pedig nem ez volt, mert világosan rendelkezett, hogy az emberfaj szaporodjék és népesítse be a földet. De *míg az ősember-típus teljesen meg nem érett és ki nem fejlődött, addig a nemi életnek szünetelnie kellett volna, mint ahogy szünetelni kell most is a gyermekkorban; sőt, még a be nem érett serdülőkorban is életrendi zavarokat okoz.* Ilyen gyermekkorok kell tekintenünk az ősember eredeti állapotát is, amelyről a biblia határozottan megmondja, hogy: — *Gyermek-ártatlanságban éltek, szükségét és fájdalmat nem szenvedtek.*

A nemi képesség tehát semmiesetre sem adatott olyan célból, hogy időelőtti felhasználásával a szellem fejlődése megtöressék, mint ahogy ez az ősemberpárnál is megtörtént. Méretetlen sülyedés, szellemi és anyagi eldurvulás lőn a következőképpen. A föld anyagában megtestesült szellemeknek tehát csak akkor kellett volna testet termelniök, mikor ezt már kifejlesztett szellemük uralma és vezetése alatt tehetők volna meg. Így az eredmény teljesen megfelelt volna az ő megérett embertermészetüknek, valamint a haladás és a tisztulás céljainak is.

Az ember vétett a legnagyobb és a legegységesebb törvény ellen. Hogy mi ez? Már többször említettük: — *életünk kötelező fenntartása!* Az ősember tehát — aki alatt értsük az egységes típust — nem tartotta fenn faji életét *abban a vonalban, ahol nyerte, hanem alakváltoztatási szabadságánál fogva önként átlépett egy alacsonyabb életvonal törvényébe.* Köznyelven: öngyilkossá lett. Nemcsak önmagát, hanem egész fajiságát, vagyis a tőle származott nemzedékeknek egész sorozatát megrontotta és lesúlyesztette. *Milyen más lett volna az utódok helyzete, ha a szellemileg megérett és teljesen kifejlesztett ember egy magasabb életvonalba emelkedhetett volna fel és önmagához hasonló érett lényeket nemzett volna!* Miután már a nemző atya is teljesen megtisztult volna az ő testében, utódai se örökölhették volna át alacsony és a testből már kiirtott indulatokat és így *el se bukhattak volna.* A bűn hajlamai és feltételei az emberi testből hiányoztak volna. *Az egész emberiség aránylag rövid idő alatt érhetett volna meg faji típusában: az őszülőkben. Nem kellett volna minden egyes élő embernek megmérhetetlen időközön keresztül egyenkint érnie és feltisztulnia!*

Tökéletlenségeink, anyagias hajlamaink tehát a *koraszülöttség*ből származnak. Ez az *ügynevezett „eredeti bűn”*, amely *mindnyájunkra átszármazott*; egy még ki nem forrott, meg nem tisztult, sőt megromlott természet; a be nem érett szellemi képességeknek a gyengesége, amelyet röviden összevonva így fejezhetünk ki: *értelmünk elhomályosult, akaratunk meggyengült, testünk túlsúlya pedig minden rosszra hajlandó lett.*

Amit a faj őshordozójában egy természetes fejlődésben úgyszólván küzdelem nélkül könnyen és rövid időn belül elérhettünk volna, azt az ő bukása folytán keserves harcoknak és verejtékes munkának árán tudtuk csak beláthatatlan idők művelődésében utánpótolni. Sőt még mindig messze vagyunk a céltól! Szellemi fejlődésünket a legalacsonyabb, — bátran kimondhatjuk! — állatias fokozatokon keresztül kellett szenvedéseink és keserves gyötrelmeink árán önmagunkból kidolgoznunk. Ellenben, ha érésünket őszüleinkben bevégezhettük volna, benépesült volna az egész föld szabad szellemekkel, akik törvényes alapon, megerőltetés nélkül egyesülhettek volna a finom, tiszta anyaggal; a szabad szellemek túlsúlya pedig a földet is gyors egyenletben vitte volna a tisztulás és az emelkedés útján felfelé a szabad szellemek természetének megfelelő vonalakba.

Mindezeket pedig úgy fogadjuk, mint amelyeknek egykor meg kell történnie a földön, mihelyt az emberiség szelleme a tökélyig érett és kifejlődött. Már most is törekednünk kellene a helyes testi termelésre és megóvni minden eszközökkel gyermekeink tisztaságát, amíg testileg meg nem értek és szellemileg is ki nem fejlődtek, a tiszta öntudatra való ébredésig. Érett, öntudatos ember pedig, amikor már a fajfenntartó ösztön kényszerét érzi magában, ezt az erkölcsi törvények kereteiben nyugodtan cselekedheti is, mert hiszen benne már biztosan megvannak úgy a testtermelésnek, valamint a fajnemesítésnek is az összes *anyagi és erkölcsi feltételei.*

Öntudatában is már kifejlődött az élet okának és céljainak tiszta ismerete és ezek alapján élven, természetszerűleg biztosíthat egy folytonosan emelkedő nemzedéket. Emelheti a fajiség vonalát. Így érvényesülhet öntudatosan a faji kiemelés törvénye, amely gyorsabb egyenletben fogja visszavinni az emberiséget a bukás előtt való testi finomsághoz. *Küzdelmes szenvedései árán megszerzett szellemi érettségével újra összhangba juthat a testi élet törvényeivel; fájdalmi, nyomorúságai fokozatosan fognak ezzel enyhülni és bűnös hajlamain*

ismét uralkodni fog tudni a lélek, amely túlsúlyba jutott és így nem a test ösztöne irányítja majd a szellemet, hanem a test fog újra engedelmessé válni neki. Szóval egy új kegyelmi életállapot kezdődik majd, amelyben nem az anyag ellen harcolunk többé a szellemért, hanem egész szellemünkkel már érzéseink felszabadításán és tökéletesítésén fogunk könnyűszerrel munkálkodni.

Ez lesz az újabb „aranykor” (aurea aetas), amikor már egységes lesz az emberiség közszelleme is. Közös célból fognak munkálkodni a kooperatív testvérszeretetben; önzést nem ismernek többé, mert megszűntek a terhei és a küzdelmei. Szóval megerősödött az emberfaj; a szellemileg erősben pedig már nincsen önzés.

Valószínű, hogy a fajszaporítás ilyen emelkedett szellemi érettség mellett számbelileg csökkenni fog, de értékben bizonyosan emelkedik. Itt nem lehet a mennyiség a cél, mert ha az volna, akkor az állatvilág a célját jobban betöltené, mint az ember. De mivel az állat öntudat nélkül, kizárólag csak a test törvényei alapján termel, ezért csak számban szaporít, de fajtát tökéletesíteni csak magasabb erők irányítása és vezetése mellett képes. Így dönt az emberi értelem még az állati faj megnevelésében is. Hogyne volna tehát öntudatának fontos hivatása a saját fájának tökéletesítésében?! —

SZELLEMI FEJLŐDÉS AZ EVOLÚCIÓ ÚTJÁN.

A reinkarnálódott nagy szellemeknek találkozó helye a földön *manapság a tudomány. Valaha a hit volt.* El fog jönni az idő, mikor a haladásnak ez a két hatalmas szárnya *együtt* fogja emelni az embert a magasságos Isten Országá felé. Tisztázzuk azonban legelőször azt, hogy kit nevezünk „*nagy szellem*”-nek.

Az angolnak egy nagyon jó kifejezése van rá: *representatív man!* Olyan zseni, aki jogos képviselője egy bizonyos korszaknak, amelynek korszelleme öbenne testesült meg. Nagy szellemek alatt értjük tehát mindazon lelkeket, akik már nemcsak fogékonyak a szellemi élet megnyilatkozásai iránt, hanem akiknek szellemi tartalma *felülmúlja kortársainak a színvonalát* Az ilyen lelkek túlnyomóan, sőt néha ki-

zárólagosan szellemi életet élnek. Lelki gyönyörűségük és egyetlen boldogságuk a megsejtett igazságoknak kutatása.

E nagy szellemekből indul ki mindenkor tartalmuknak hasonlóságára az a szellemi áramlat is, amely kortársaiknak szellemével érintkezvén, *megalkotja az illető kor szellemét* egy-egy századot ölelnek össze és gyúrnak át saját képükre és hasonlóságukra.

A különböző korok nagy szellemeinek mértékét azonban sohase keressük magában az illető szellemnek a benső tartalmában, igazi ereje az ő *hatásában* rejlik. Ha nem tud hatni a korszakára, az annyit jelent, hogy holt kincseket rejteget, nem értette meg a századát és véka alatt rejtegette a világosságot.

Az igazi nagyság mértéke külső hatásainak a sikereiben található fel; mindig annak a kornak a szellemében, amelyet ő átalakítani tudott. Akik nyomtalanul tűnnek el az élet színpadjáról és hatást soha senkire nem tudtak gyakorolni, azoknak a dicsőségét hiába hirdetik fizetett trombiták harsogásai. Emlékük oly gyorsan tűnik el, mint ahogy a szél is elcsapja majd koporsójuk mellől a fáklyafüstöt.

Egy nagy szellem benső tartalmának a termékeny kiáradása mindenkor az a tény, hogy saját korára milyen hatást tudott gyakorolni. Ez a hatás az ő szellemének kipróbált, megérett, kifejlődött és így egyedül értékes, valódi tartalma. Ezért sohase a sejtett, ki nem világosodott, titokzatos mélységei a szellemnek az érdemben és értékben *nagy valóságok*, hanem *azok, amelyek a szellem mélyében megérve, napvilágra és életre keltek és mint élő erőtényezők folytak bele koruknak az áramlatába.*

A szellem mélyében sejthető és bizonytalanul megnyilatkozó képességek még csak keletkezésük időszakát élik és egy még létre nem jött képesség számára nem elég egy földi élet tartama, hogy belőle egy élő és tényező képesség válhassék. Ezért a vezetésre hivatott öntudatos szellemnek ismernie kell saját korának tartalmát és színvonalát, mert csak a haladás fokának tiszta és bölcs megismerésével képes kortársait magasabb vonalba emelni. *Sohase lehet jó vezető, aki az utat és annak természetét teljesen nem ismeri. De a jó vezetőnek még ezenkívül ismernie kell utasainak a természetét is: azoknak erejét, ízlését, reményeit, vágyait és mindenkor ezeknek a mérlegelésével kell vezetni őket,* mert csak így teljesítheti helyesen vezetői feladatát.

Ezzel e sorokban szintén törvényt írtam le: a haladásnak és a vezetésnek összekapcsolt alaptörvényét. Kívánom, hogy minden nagy szellem, aki a vezetésre öntudatos hivatást érez magában, szívlelje meg ezt a törvényt. Ha megteszi, mindeneknek öröme, épülésére és hasznára cselekszik; ha figyelmen kívül hagyja, azt hagyja el magától és ezt vonja meg követőitől, ami nélkül nemcsak nagyság nincsen, hanem szellem sincsen: — az öntudatosságot

Nem vezethet öntudatosan az, aki a vezetettek természetével nem számol és ehhez bölcsen nem alkalmazkodik. E nélkül nincs összekapcsolódás; e nélkül nincs helyes vezetés. Ugyanígy a vezetettek sem emelkedhetnek öntudatosan, ha vezetőjükben nem látják meg a következetes rendszerességet, vagyis az öntudatos vezetést. Szeretném ezt minden szülőnek a lelkére kötni, hogy gyermekeik vezetésében legyenek mindenkor szigorúan következetesek, ha őket helyesen nevelni akarják!

A haladás és a vezetés tehát egységes tény, mert vezetés nélkül nincs haladás és haladás nélkül nincs vezetés. A kettő egységében ismét megtaláljuk az ő közös harmadik alakjukat: az emelkedés tényét. A haladás az emelkedésnek ellenállhatailansági természetű része; ellenben a vezetés az egyenletességi. Ha az utóbbi van túlsúlyban, akkor a haladás is egyenletes, rázkódtatások nélküli. Ezért a haladásnak biztos alapja a vezetésnek a fölénye. Minthogy pedig biztos alap nélkül semmi meg nem élhet, tehát annál kevésbé élhet meg egy olyan tény, vagyis olyan folyamat, amelynek önélete nincs és csak a beleáradó élő elemek teszik élővé és fejlődővé, illetve haladóvá.

De hát mit értsünk mi a haladás alatt?

Közönséges értelemben, vagyis földi szempontból a haladás az emberiség anyagi életfeltételeinek a megjavításából, további értelmi és erkölcsi színvonalának az emeléséből áll. Ellenben az örökkévalóság szempontjából a haladás egy folyton, emelkedő győzelmes folyamat, amelyet „kezdetől a végig” tartalommal csak az erőváltozásai töltenek be. Könnyen megérthetjük ezt, mert hiszen mindazok a szellemek, akik a haladásnak többé vagy kevésbé tartalmat adnak, mindannyian az erőből vállak ki.

A haladás egy megdönthetetlen tény. Csak a szemeinket kell kinyitnunk, hogy feltétlen bizonyosságáról meggyőződjünk. Ne tévesszen meg bennünket az, hogy néha egy-egy átme-

neti korszakban visszacsúszásokat látunk. Ezek a folytonosságot nem szakítják meg, csak azt bizonyítják, hogy néha a haladás folyamába bizonyos romlott tartalom vegyül bele, amelynek meg kell benne semmisülnie. Ezért elkerülhetetlenek és szükségesek a visszaesések is, mert éppen ez a romlott tartalom az, amit a haladásnak meg kell semmisítenie. Talán hasonlatban könnyebben megérthetjük. Mikor az égő tüze szemetet dobunk, elfojtjuk egy pillanatra a fellángolását; de rövid idő múlva a tűz mégis csak felemészti a szemetet és csak annál vígabban fog lobogni a láng, amelyben egyúttal egy bizonyos mennyiségű szemét is megsemmisült. *A haladás ideiglenes visszacsúszásáért a felelősség mindenkor a vezetőket terheli;* valamint az érdem is az övék, mert a vezetők öntudatán, illetve ennek a teljességén fordul meg, hogy tiszta, vagy romlott tartalma van-e koronként a haladásnak?

Egy teljes öntudata szellem nem is lehet többé rossz vezető, valamint nem lehet félreismerője, vagy fel nem ismerője sem az ő közvetlen céljának. Ezért csak a silány korszakoknak az álnagságaik lehetnek öntudatlan, korlátolt vezetők. Ellenben a valódiak, *a krisztusi lelkek* csak öntudatosak és tökéletesek lehetnek. *Az ilyen vezetők időszaka következik most.* Figyeljünk rájuk teljes erővel! Arról ismerjük meg majd őket a közeljövőben, hogy tökéletesek lesznek. Nem emberi és anyagi értelemben, hanem szellemi és isteni értelemben.

Ilyen magasabb tulajdonságok lesznek *a vezetőkben a bölcsesség és a tisztaság.* Ezért vezetetteiknek elnézik és megbocsátják majd emberségükből eredő és ahhoz következetes gyarlóságaikat; *de önmaguknak semmit!* Csakis ilyen módon jöhet létre vezető és vezetett között az a biztos kapcsolat, amely *a vezető részéről a tiszta szeretetben, a vezetett részéről pedig a hódolatban és a ragaszkodásban nyilatkozik meg. A szeretet szíveket összeolvasztó lelki melegség.* A tisztaság pedig a vezetőkben azért szükséges, mert a szeretet könnyen testiséggé fajulhat. Az ilyen tűzben pedig a hódolat és a ragaszkodás is rendesen megsemmisül. *A tiszta szeretet és a hódoló ragaszkodás kétoldalú Maradása ellenben már élő erő és ha valósággá lesznek egymásban, ez az egyedül biztos, megdönthetetlen medre és alapja a haladás sikeres útjának.* Ezért kell mindenekelőtt ezt a biztos alapot és medret megásni, mielőtt a vezetést megkezdenénk.

Ezen út előkészítését pedig mindig a vezető szellemeknek

kell kezdeményezniük. *A kezdeményezés abban áll hogy a vezető szellem saját benső életét szigorú fegyelmezettséggel egyenletesen-vezesse.* Ez az előmunkát a központi erő egyenletes melegfejlesztésének felel meg, amely nélkül éltető áram sehol létre nem jöhet. *Az egyenletes meleg pedig, amint tudják, mindenkor a szeretet legtökéletesebb érzésének az alakja.* Csak ez az egyedüli valóság, amelyből élő és termékeny élet áradhat. *Minden más hő vagy meleg, amely a korlátolt szemekben életcsíráképződést sejtet, valóságban nem az élő életcsírá, hanem a rothadás csíráját termeli.* Mert ne higyjük, hogy az élet a külső hőnek a termelése. *Az élet a benső meleg megmozdulásából áll elő,* s ahol ez a melegség hiányzik, ott semmiféle hőfokkal életet nem tudunk előállítani. A külső hő ugyanis az életnek csak anyagi feltétele.

Egyedül az egyenletes melegből indulhat ki a valóságos örök élet. Ezért kell minden nagyra hivatott vezető szellemnek ezt az egyenletes meleget először önmagában kifejlesztenie, azután pedig állandó képződéséről gondoskodnia, hogy így élő, termékeny áramot tarthasson fenn. Eme pótolhatatlan, jótékony meleget kizárólag *csak fegyelmezés által* érheti el a szellemben. A fegyelemnek pedig mindenkor annál nagyobb területre kell kiterjednie, minél nagyobb az illető szellem hatásköre, vagyis másszóval: minél nagyobb szellemi erők vannak benne központosítva.

Vegyük pld. a legnagyobbat: az Úr Jézust. A mi Urunk Jézusunk uralta *'az egész földet* minden szellemével, anyagával, elemével együtt, mert az egész föld az ő hatáskörébe tartozott és tudott parancsolni a tengernek, a viharoknak és minden élő és holt valóságnak. Így vagyon hatalmában a vezető szellemeknek is ama csoportnak minden java, minden öntudatos vagy öntudatlan képessége, amelyet vezet. De amennyiben ezen hatalomból egy bizonyos hatalmi, illetve biztonsági érzés is fakad, ugyanannyi fegyelmet és felelősséget is követel a hatalom kezelőitől. *Az Úr Jézus végtelen szeretete az ő végtelen fegyelmezettségeből eredt,* amely ő benne épen olyan, habár nem is viharos küzdelmek árán tudott csak testében kifejlődni, mint bármely más szellemtestben. Így pld. az Úr Jézus ellenségei kezében volt, ő akkor is, valamint mindenkor és örökre kezében tartotta ellenségeinek testi és lelki javait, életüket és mindenüket. Az ilyen pillanatoknak egyszerű szemlélete a mindentudó és mindenható *Krisztus* előtt már próba volt, mint két eshetőség, amelyet szabadságában állott

tetszése szerint elintézni. S valóban a nemességnek isteni foka és a szeretetnek a tökéletessége kellett hozzá, hogy ilyen pillanatokban mindig csak az egyenletes, a változatlan szeretet buzogjon fel *Krisztus* lelkében ellenségeivel szemben is.

Ezért van minden vezető léleknek szüksége az erre való törekvésre ma is a földön. Krisztus ugyan elérhetetlen és megközelíthetetlen érdemben és nagyságban; *Krisztus* életköre fenn a legmagasabb Kálvárián örökre egyedül marad teljességében; az ő szent szférájával egyedül marad meg örök oltárképnek, Istennek! Teljes joggal, mert minden diadal örökre az Övé ezen a földön és a megváltás isteni hadjáratában az egész nagy világegyetemben. Az evolúciónak és a haladás vezetésének örök királya és győzedelmes hadvezére *Krisztus*. —

A második elengedhetetlen kelléke a vezetésre hivatott szellemnek, hogy eme tényeket tudja, higgye, s ami fő: vallja. Minden szellem alázatosságának oka és próbája ugyanis eme tényekben rejlik. Ha nem hiszi és nem vallja minden fenntartás nélkül, teljes szívvel és lélekkel ezen igazságokat, úgy az érettsége sem teljes. Ereje tehát gyenge és mihamarább össze fog törni. *A szellem hódolata csak akkor lehet teljes az Atya iránt, ha Annak legtökéletesebb művét és legkiválóbb Szülöttjét az ő szent Fiában ismeri el.* Egyedül az ilyen elismerés vezetheti a szellemet a saját tökéletességéhez is. Ez mutathatja meg számára a legtökéletesebb világnak, vagyis az érzések világának az isten-Atyához vezető útját. *Mert nem tökéletes az, aki csupán szeret; a bölcs szeretet a tökély.* Ezt különösen a vezetőknek szükséges magukban kifejleszteni. *Más mindenkinek, aki nem vezető, elégséges, ha magát szeretetből teljesen átadja az összességért De a vezetőknek ez nem elég!* Nekik bölcsen kell átadni magukat csoportjukért, amelyet magukra vállaltak és amely az ő hivatásos hatáskörük. Sem e csoportot, sem pedig hatáskörüket meg nem ismerhetik azonban előbb, mielőtt *saját teljességüket* erre az életre el nem érték és be nem fejezték. *E teljességükben pedig már benne lesz a bölcs szeretetre való képesség is.*

A teljességre való törekvésnek egyik főmunkarésze tehát a bölcsességevaló különös törekvés is, amellyel azonban párhuzamosan kell fejlődnie a szeretetnek is, hogy mind a kettő egyidőben juthasson teljességre és egymással egyesülve, a szellem készen és bevezetetten léphessen ki vezetőnek a rávárakozó csoport elé. Ha a szellem ezen önkiképződését pon-

tossággal végrehajtotta, úgy jövődő munkálatait is a leg-tökéletesebb pontossággal fogja bevégezni, mert tökéletes alapból csak tökéletes tények származhatnak, amelyek meg-dönthetetlenek.

*A fegyelem neveli önmagunkban a szeretetet; a bölcsessé-
get pedig az ismeretszerzés. Az utóbbinak az útja a tudomány,
amelyre a vezetőknek szüksége van; de nem a tudományok
összes ágaira, hanem annak csak egy mellékhatására: az em-
berismeret tudományára.* Minthogy a vezetőknek embereket
kell majd vezetnie, tehát feltétlenül szükséges, hogy ismerje
is azokat. Csakhogy az embert nem lehet megismerni az ő
arasznyi földi életének a megnyilatkozásaiból, hanem átfogó
szemléletben kell őt megismerni „kezdettől a végig”, fejlődé-
sének egész kialakulását, testi és lelki természetét, *a legelső
anyagatomtól kezdve; szóval ismerni kell az ember egyéni-
ségét az újraszületések végtelen sorozatán keresztül. Ha egy
embert csak a mai életszakából akarunk megismerni, semmire
sem megyünk vele; úgy járunk, mint aki egy bevégzett kört
egy körszeletről akarna megítélni.* Ismernünk kell tehát fej-
lődési vonalát, eredetének és keletkezésének pillanatától
kezdve, fejlődéseit és elváltozásait, természetét és törvényét.
*Sőt nem elég, hogy a múltjával tisztába legyünk, előremenőleg
is világosan kell látnunk* úgy az erő-atomokból, valamint az
anyag-atomokból fejlődő valóságoknak a sorsát egészen a
végcéljükig: a bevégzett tökélyig.

Aki mindezekkel tisztában van, csakis annak van tökéle-
tes emberismerete és ha ezt a vezetésben helyesen alkalmazza,
akkor *bölcs.* Ha pedig ezzel egyidejűleg már a *teljes szeretet*
is kifejlődött benne és mindazt, amit cselekszik, *szeretetből*
teszi, akkor lesz bevégzett *vezető*, aki bátran indulhat az út-
jára, mert jó mederben, jó úton megy, és tiszta világossága
vagyon saját magában a haladás számára: — *az ő bölcs sze-
retete!*

*

* *

*Miután kifejtettük a vezetők képességeit, most már ki-
mondjuk, hogy eme könyvünk tartalma kizárólag az ő szá-
mukra íródik. Hisszük, hogy ez lesz a forrás, amelyből a közél-
jövő vezetői minden szükséges útbaigazítást meríteni fognak,
hogy vezetett csoportjukat emeljék és belőle táplálják. Szük-
séges tehát, hogy azok, akik e könyvet: a „Törvények Köny-
vét” olvasni, használni és tanítani fogják, elébb maguk is jár-*

ják ki a tisztulásnak az iskoláját Mindaddig, míg magunk meg nem tisztulunk teljesen, másokat se tisztíthatunk. Krisztus szavai szerint: — Orvos, gyógyítsd meg először önmagadat!

Csak a tisztultságokból fakadt képességekkel értheti meg valaki e könyvnek tartalmát és csak így fordíthatja azt másoknak is hasznára. A közeljövőben lesz egy hatalmas új áramlat, amelyet majd azok a magasabb vonalból lejtött szellemek fognak megindítani a földön, akik a mi igazságainkról már kezdetük óta tudomással bírnak. Ezek a szellemek máris fokozódottan közelednek egymáshoz a földön. Tőlük fog eredni az a nagy szellemi mozgalom, amely elsősorban a tudományban fog gyökeres átalakulásokat létrehozni és ennek még a rendszerét is átváltoztatja, mert a *jövendő tudomány módszerének alapjává az intuíciót és a hitet fogja megtenni.*

Lesz tehát egy tudományos hit, amely azonban nem csak üdvösségszerző hit létszen, hanem egy bizonyos „értelmi hitrendszer”, amely a következetes kinyilatkoztatást pozitív igazolások nélkül is hajlandó hinni, belső megérzéseinek az alapján és csak ezután fog a rendszeres bebizonyításhoz a hiterő vezetése mellett. Mihelyt pedig ilyen módszerrel elérünk bizonyos megérzett igazságokhoz, a földi tudomány is teljesen át fog alakulni. Ettől fogva a hit alapján tökéletesített tudomány lesz a hivatott és nagy vezető szellemeknek a munkaterete.

Hálás lehet érte az emberiség, de nem írhatja fel kevélysége új próbájául ezt a váratlan fordulatot, mint új sikert a tudomány javára. *Nem az emberi értelemnek lesz ez a dicsősége, mert újból tetszett az Istennek megmutatni a következetes kinyilatkoztatások földrejutása által, — amelynek egyik szerény eszköze ez a munka is, — hogy az igazság legtökéletesebb alakja mindig az érzések tisztaságában van meg feltétlenül*

Ki fog majd világosodni az újabb tudományos módszer által, amelynek egyik alapkövét kívánjuk mi is lerakni, hogy *még a tudatlan tisztaságban és alázatosságban is olyan bősége rejlik a tudomáynak, amelyből az úgynevezett egyoldalú földi tudomány is minden megerőltetés nélkül kaphat kész, egész igazságokat és új tartalmat.*

A mi igazságaink bizonyítéka könyveink következetességében van. Ezt nem csak a hit fogja megtalálni benne, hanem kénytelen lesz elismerni még a kétely is. Mindenki megtalálhatja, aki jó szándékkal keresi. Tudom, hogy elméletünk-

nek és módszerünknek lesznek ellenesei is, akik nemcsak nem látják, de nem is keresik azt a világosságot, amely rendszerünk következetességében van.

Akiben azonban a jónak és a jószándéknak még csak a morzsája sincs meg, *abban igazi erő sincs* és így nem is számít, mint komoly ellenfél. Miattuk ugyan ne aggódjunk és igazságaink győzelmének biztonságában induljunk vezető utunkra, amelynek célja: *összegyűjteni a tudományos hitben a földi vezetőket*, hogy őket egységesíthessük. Ez a valóságos célja nagy munkánk ezen részének, amelynek a „*Törvények Könyve*” címét adtuk. Mert nem volna egymagában elegendő cél a törvényeknek egyszerű megismerése, hogyha azoknak az egyetemes célra való alkalmazását és felhasználását is meg nem ismernénk.

Főleg tehát az utóbbira kell a súlyt vetnünk, mert aki ismerni kívánja és használni akarja a törvényt, annak az lassanként önmagától is feltárul. *Az akaraterőnek a törvénye az, hogy kitartó hittel és erővel mindig célhoz ér.*

Az emberfaj eredetéről, különböző életvonalairól és fokozatos fejlődéséről a „*Teremtés Könyvében*” számoltunk be részletesebben.

Most pedig folytassuk közleményeinket, amelyeket az *Úr Jézus* kegyelme segítsen céljukhoz!

AZ ERŐ ÉS ANYAG BENSŐ ÖSSZEFÜGGÉSE.

Ez a cím annyit jelent, hogy *az erő az anyagtól szétválaszthatatlan* és bárminő külső alakulásokon mennek is keresztül, azért *benső összefüggésükben mégis csak egységben maradnak. Az erőérzés az erőmozgásban él, az erőmozgás pedig az erőérzésből táplálkozik. Az anyag is az erőből indult ki, mint annak mozgási tüneménye* és a különböző átalakulások sorozatában egyenként veszette el tiszta erő tulajdonságait és így „erő-salagnak” tekinthető. *De viszont az erőtől való eltávolodásának még a legszélsőbb fokán is bele tud ismét kapcsolódni a legalacsonyabb fokú erőhatás, hogy az anyagot fokozatosan emelje és végül visszatíthassa az erőmozgásba.*

Ha az erőnek és az anyagnak fokozatos elváltozásait nyomonmozguk, rögtön észre vesszük, hogy ezek a *legfinomabb áthasolások* (asszimilációk) azok, amelyek mind a két világot egymással szemben állandó és kölcsönös alkalmazkodásra indí-

tották, hogy közöttük soha az egység egy pillanatra se törjön meg. *Együtt emelkednek, együtt süllyednek!*

Nézzük csak az átalakulásoknak ezt a sorozatát, amelyet egy önmagába visszatérő körvonalnak tekinthetünk. Ez a titka egyúttal a *végtelenségnek is, amelynek szimbóluma a kör és a vallási jelvényekben a farkába harapó kígyó.*

Az erő akkor lép ki tiszta erőállapotából, mikor felveszi a legelső anyagtulajdonságot és keményedésre válik hajlandóvá, Már a színerőben láthattuk, hogyan indította meg önmagában a mozgást, amelynek az „*ütemeiben*” bárminő tiszta erőalak volt is az a legelőször megindított mozgás, mégis *megérezhetjük már a keménység érzését.* Érezzük, hogy az „*ütem*” *nem valami sírna folytonosság, hanem „kemény szaggatottság”.* *A színerő tehát már szintén lefelé haladt, mikor önmagában megszülte a mozgást, amellyel egy külső életre akart megindulni.* A színerő-érzés fenntartotta ugyan vele az *egylényegűségét,* de azért az erőellenállhatatlanságban már kialakult egy *külön természet is.* (A *Fiú* egyénisége.) Ezért hívjuk a mozgást az *erő testének, amelyben már benne rejtőzött a változásoknak,* vagyis a fokozatos *elanyagiasodásnak a képessége is.* *Krisztus* nyíltan rámutatott erre: — *Én és az Atya Egy vagyunk, de az Atya nagyobb nálamnál!* Ez annyit jelent, hogy a két erőalak lényegében ugyanaz, de már alakjukban fokozati különbség van közöttük.

Ez a lépcsőzetesség folytatódik lefelé, mikor az eillenállhatatlanság saját lényegének a melegsűrűedéséből *Igévé* testesült az isteni életközpontban: a Szentszellemben. Az *Ige* lényegileg tehát egyugyanazonos a *színerő* második alakjával. Testileg azonban már közeledni akar az anyag felé, hogy vele kapcsolódhassák és ezért már felveszi a legfinomabb anyagtulajdonságot: *a lelki világosságot.*

Mint ahogyan az Ige kilépett az isteni életből, úgy szakadt ki az őt körülvevő meleg hangokban a szellemvilágnak szinte végtelen sorozata. (Tudjuk már, hogy *a Fiú sűrűdött önmelegét a Szentszellem darabolta fel meleghangokra — lehetekre — vagyis szellemegyénségekre.* Ezért minden egyes szellem csak egy-egy részecskéje az *Ige testének.*) Egymással összefüggő spirális vonal ez, amely felvezet a színerőbe és levezet egészen az anyagvilágba, mert hiszen az ember már anyagba öltözött szellem. Finom áthasonulások ezek, amelyekben nincs se zökkenés, se szakadás. —

Mindezekután vizsgáljuk most már az erő átalakulásai-

nak az egyes fokozatait. Természetes, hogy csak a *szembetűnő átváltozásokat* említhetjük fel, mivel a lassú és forytanos áthasonulásoknak az életfolyamata, amely egy összefüggő és egységes „*tartam*”, ellenőrizhetetlen és észrevehetetlen.

Saját életünk példájára mutatok rá. Mi is minden pillanatban változunk és mások vagyunk, mint előbb voltunk. De szembetűnő és észrevehető különbségek csak a lassú áthasonulásnak egy-egy hosszabb sorozata után jelentkeznek bennünk is.

A változatlan színerőben is a végtelen változásoknak ilyen sorozata indult meg. Ezért szülte meg a mozdulatlan és változatlan erőérzés a folyton változó mozgást. (A Fiút.) *Az erő legelső lépcsője pedig az anyagiasodás felé a keményedés, amelynek ősalakja az erőben „a mozgás ütemessége” volt. Minden anyagnak közös tulajdonsága ez.* Még a legfinomabb anyag is, amelyet mi már egyáltalán nem érzékelhetünk, durva keménység az érzéssel összehasonlítva. *Mihelyt azonban az erőmozgásnak bármelyik rezzenete, vagyis üteme keményedni kezd, rögtön kilép a színerő-éleiből. Keményedésének fokozódásával pedig arányosan veszti el erőéletét, azután a mozgását és végül minden ezekből származó erőképességeit. Fokozatosan anyagiasodik és minél durvább anyaggá lesz, annál mozdulatlanabb és változatlanabb. Így csúszik le a lejtőn az erő is észrevehetetlen áthasonulásokkal az anyag felé.* Ebből /indul ki a bukott szellemi erőknek fokozatos elanyagiasodása is.

Ugyanazon a ponton, ahol az erőatom, mint mozgási rezzenet, a megkeményedés folytán erővoltát elveszti, kezdődik az anyag képződése. Mielőtt azonban az erőrezzeneteknek fokozatos elanyagiasodását egy külön leszármazási sorozatban bemutatnánk, jöjjünk először véglegesen tisztába az anyag természetével.

Kifejtettem már, hogy az anyag a képződményből állott elő. Ez az utóbbi pedig erőrezzenetekből, amelyek mint mozgási ütemek, vagyis holt, hideg hangok a végtelen energia mozgásának a tüneményei (Erővibrációk.) Eme rezzenetek egymáshoz tapadtak és éltető meleg hiányában megmerevedtek. Előállott tehát belőlük egy bizonyos erő-salak, vagyis „a keménységnek és a tehetetlenségnek az erőalakja.” Természetes, hogy nekünk ez a képződmény még mindig érzékelhetetlen, mivel még benne semmi olyanféle anyagminőségek nincsenek, amelyek nekünk érzékelhetők volnának. Úgy tekint-

hetjük tehát az *anyag ős-elemét*, mint ahogy a skolasztikusok is a *materia primat*, amely még nem anyag, de már alapja a jövőendő anyagnak. *Ezt az anyagalapot azonban át kellett itatni először meleggel*, vagyis élő erővel; mert csak az erő vihet bele bizonyos minőségeket és tulajdonságokat, miután minden csak az erőtől származhatik.

Érdekes, hogy *a természettudomány is az anyag ős-alakját a molekulákban és atomokban keresi*. Visszatértünk tehát *Lucrétius* parányelméletére, amely szintén már oszthatatlan atomok összetételezésének tartja az anyagot. *Dalton* ezt az atomteóriát tette a modern kémia alapulvévé, amely nélkül az elvegyülések örvényei meg nem magyarázhatók. *Faraday* még egy lépéssel tovább ment és *az atomokat erőközpontoknak tartja*, amelyek egymást kölcsönösen áthatják és már az erővonal rendszerébe tartoznak. Betetőzte pedig mindezeket *Rutherford*, aki már *az atomokban is protonokat és elektronokat különböztet meg, amelyek egy központ körül a naprendszerhez hasonló körmozgást végeztek*. Hypotézisét elfogadták a modern fizikusok is, sőt a keringő elektronokról már méréseket is vettek fel. Mindez pedig belekapcsolódik *Leibnitz monász-teóriájába*, amely minden valóság lényegében már egy elrejtett erő-központot keres. Viszont az ő monászai csak egymásba skatulázott erőparányok. Úgy rejtőznek egymásban, mint a hagymás gumókban az egymást fedő rétegeződések. összetartoznak és mégis különállók. Egy közös élet szervezi és kapcsolja őket egymásba. Mindnyájan pedig benne foglaltatnak a *legfőbb monászba*, akit ő „*monas monadum*”-nak, erkölcsi nyelven: *Istennek* nevez.

A tudós *Crookes* tanár is felállított a kémiában egy *ős-anyagelemet*, az úgynevezett *protyl-t*, amelyből szerinte az atomok is kiképződtek, az atomokból pedig a molekulák és ezekből az anyagtestek. E szerint *az anyag végső eleme se más, mint erőrezzenetek sűrűdése*, vagy talán még helyesebben *erőkisalakosodás*. Mi is lehetne más, mint *a színerő mozgás-ütemeinek hideg, kemény, megmerevedett hangja, vagyis rezzenete?*

Az anyag tehát erőeldurvulás, más szóval sűrűsödés, lefokozódás, amelynek a lépcsőzetét most fogjuk majd kifejteni, hogy tisztán láthassuk *az erő átalakulásainak a sorozatát, amely kiindult a színerő érzéséből és a mozgáson keresztül az erőrezzenetekben végződik be*. Előre felhívom rá a figyelmet, mert ez a magyarázata az *erő* fokozatos elanyagiasodá-

sának. Ebből értjük meg, hogyan származnak az erőrezgésből a rezzenetek, hogyan vesztik el eme rezzenetek erőtulajdonságukat és egymáshoz tapadva, hogyan lesznek *erősalakká*, majd pedig hogyan sűrűsödnek *képződménnyé*.

Minden újabb sűrűsödési fok egy-egy külön vonal (minőségi különbözet) az egytetemes élet vonalrendszerében. Plató ezt gömbszerűnek képzelte el és szféráknak nevezte. Én egyszerűen vonalrendszereknek hívom. Minden egyes vonal pedig egy-egy elért érettségi fokozatnak a lépcsője, amely jelzi azt a különözeti viszonyt, amelyben az illető valóság fejlődésében a színerő-vonalhoz mérten már eljutott. A fokozati lépcsők adják a fajsúlyt, a különözeti viszony pedig a színerő és az egyes valóságok között: a tért. Később erről még bővebben lesz szó.

Világos mindezekből, hogy *az anyag is csak erőből le származott erőmozgási tünemény. Jól jegyezzük meg: — nem erőlényeg, hanem csak erőmozgási tünemény!* Így vezethető fel az összes élethalakok láncsorozata a színerőbe. Viszont a színerő minden élő és létező valóságnak a kezdő oka. Ezért neveztem el az anyag ősalakját *képződménnynek, amelyben még nincsenek kialakult anyagminőségek, tehát még csak képződésben lévő erő-salak* és így nem esik érzékeink alá. *Anyag-szempontról tekintve, a képződmény még „lelki”; erő-szempontról azonban már „testi”, habár még mindig nem érzékelhetjük.* De már benne van az elanyagiasodásnak a *hajlama és képessége: a keménység, amely az érzésnek a hiánya.* Ez az oka, hogy jogosan nevezhetjük már *erő-salaknak* is.

A képződményben az anyagsajátságok majd csak akkor fognak kialakulni, amikor a képződmény *az erő újabb érintése által* mintegy megelevenítve változni kezd. Ebből láthatjuk, hogy az anyagba minden minőség és tulajdonság az erőből származott át. Az anyag természete és törvénye tehát nem önmagától való, mivelhogy minden minőség csak erőhatásoknak a megnyilatkozása benne. Bizonyára ez az oka, hogy *a hőnek is, amely szintén csak erőalak, az anyagra átváltoztató és tisztító hatása van. Mert mihelyt a hő az anyag keménységét lágyítani, puhítani kezdi és a szilárd anyagot cseppfolyóssá, vagy gázneművé, vagy pedig sugárzó anyaggá tudja átváltoztatni, ezzel az anyag is lassanként kezdi ismét felvenni valaha elvesztett erőtulajdonságait.*

De lássuk most már az erő és az anyag benső összefüggésében az *„átvezető kapcsolatokat”,* amelyeknek a *„főalakvál-*

tozásait” tudjuk csak az áthasonulásoknak a sorozatából kiemelni; de csakis az egyes fejlődési etappokat, mert az áthasonulást „tartamában”, vagyis *folytonosságában* már nem tudjuk részekre bontani. Ez az úgynevezett „tartam” már kívül esik az érzékelhetőség körén. Ezért inkább „megérezhető”, mint „megérthető”. Mindazonáltal megkísérlem közelebb hozni az értelmi megismeréshez is a saját intuíciómát.

Az erőváltozásoknak egyes kiemelkedő fokozatai megérezésem szerint a következők:

— *Az erő alapja az erő-érzés; az érzés szüli az erőmozgást. Az érzés és a mozgás tehát a színerőnek a kettős alakja, az egységes színerőnek a polaritásai. E kettőnek egymásban való elvegyülése az élet. Élő erővé a színerő csak az ő két ellentétes tulajdonságának állandó belső elvegyülése által lesz. Ez az életnek közös 3-ik alakja, vagyis: az érző-mozgás.*

Nincsen külső élet erőmozgás nélkül és nincsen mozgás indító erőérzés nélkül, mert minden erőmozgás csak egy láthatatlan erőérzésből indulhat ki. Ezért az erő törvénye az erőérzésből kiindult erőmozgás; vagyis az élet. A színerő két erőalakja tehát egymásban lesz kifelé ható élő erővé. Ez az erő lelki működése.

Térjünk át most a mozgásra:

A mozgás természete az ütemesség, amelynek tüneménye a hang, amely elválaszthatatlan minden mozgástól. Sajnos, a legtöbb mozgás a mi gyarló érzékelésünkkel már fel nem fogható. Vannak tehát érzékelhetetlen mozgások is, amelyeknek a tüneménye az érzékelhetetlen hang. Annyit azonban mégis megérezhetünk, hogy minden ütem egy-egy befejezett rezgés, vagyis hang. Ahogy az érzésből kiered a mozgás, úgy származik tehát a mozgásból a hang, amely erőrezenet. A hang egy bevégzett mozgási cselekvésnek, vagyis „ténynek” a külső jelensége, a mozgási üteme! Az ok okozatának is nevezhetjük, mert ahol rezgés van, ott kell lenni rezzenetnek is, ahol mozgás van, ott jelen kell lenni valamely alakban a hangnak is, mert minden mozgásnak hangja van, habár ezt a legtöbb esetben mi már nem is érzékelhetjük.

Vizsgáljuk most a hang természetét és törvényét, más szóval: az erő fokozatos elanyagiasodását, a lefelé vezető átalakulásokat.

— *A hang már képes a „sűrűedésre”. Ezt érzékelhetővé teszi a mikrofon. sűrűedésnek neveztem el a keményedésnek a legfinomabb alakját, amely az anyaggá fejlődés fokozatos*

és lassú folyamatában az első lépcsőfok; Bergson szerint: — átminősülési fokozat a megszakítás nélküli tartamban. A sűrűdés további fokozódása a sűrűsödés. Ezért a sűrűsödéssel már bizonyos fokú durvulást akarok jelezni a sűrűdéssel szemben és ami fő, ez már mindig a testi irányra vonatkozik. A sűrűsödésnek a természete (törvénye) a keményedés; a keményedése a fokozódás; a fokozódása a betelés; a betelése a tútelés. A tútelés már szintén egy erős lépés az elanyagiasodás felé. (Betelik pld. egy-egy hézag vagy ür, tútelik pedig egy kör vagy gömb.) A tútelés törvénye (természete) a Maradás, vagy kitörés; a kiáradása a terjedés; a terjedése az elterjedés, vagyis a bevégzett terjedés. Ez még mindig csak az erő fejlődése lefelé, mert eddig vezet el az erő útja, amelyet elanyagiasodásának életfolyamában megtehet. Itt megy át az erővonal törvénye már az anyagvonal törvényébe, mert hiszen már az anyagnak is jellegzetes tulajdonsága a kiterjedés; a bevégzett terjedés, más szóval a „térfoglalás” már érzékelhető elanyagiasodás. Spinoza ezt az anyag lényegének tartotta. Így vezet le az erő útja az anyagba és itt kezdődik az a lépcsősor, amelyen az anyagnak ismét felemelkednie kell, hogy újra átléphessen az anyagvonalból az erő vonalába.

Nézzük először ezt a felfelé vezető anyagtisztulási folyamatot. Induljunk ki az elterjedésből. Az elterjedés törvénye a könnyűedés; a könnyűedés az emelkedés; az emelkedése a melegfejlődés. Itt megy át az anyag törvénye ismét az erő törvényébe, mert az anyagot könnyűvé és emelkedetté csak a benne kifejlődött meleg teheti. Ez a meleg már egy határozott erőtulajdonságnak összekapcsolódása az erő törvényébe.

Lássuk most a meleg változásainak a sorozatát, amelynek törvénye egyformán vonatkozik úgy a lelki, valamint a testi meleg fejlődésére. Ahol a meleg fejlődni kezd, ott az fokozódik is; a fokozódás törvénye pedig a betelés. (A lelki meleg ekkor lesz öntudatossá, vagyis szellemmé; a testi meleg pedig ható erővé.) A betelés törvénye a meleg tútelése; ez pedig a szellemnek a próbaköve. Itt dől el, hogy melyik utat választja további életfejlődéséhez? Ekkor jut a szellem szabadságának teljes öntudatára. Tőle függ, hogy a lelki irányt válassza-e, amikor önmagába nyomulva átváltozhatik tiszta érzéssé, vagyis szeretetté, vagy pedig a testi irányt, amikor ismét kitör az anyag felé. A tútelés pillanata hozza ugyanis a feszültségnek próbája elé a szellemet: vagy alázatossá lesz és alkalmazkodik az anyaghoz, vagy pedig kitör és eme kitörésében ütközik.

Ez által a lelki meleg benne fokozatosan ledurvul és lesüllyedhet egészen a testi tűznek a vonalába.

Ez a lefelé vezető út pedig a következő: A lelki meleg-tütelés törvénye a kiáradás, vagy kitörés; a kiáradásé a terjedés; a melegterjedésé az elterjedés; az elterjedésé a térfoglalás; a térfoglalásé a térbetöltés; a térbetöltésé a tütelés; a tütelésé pedig a világosság, amelynek sűrűdése a fény. Tudjuk, hogy a fényben már anyagminőségek is vannak, mert a fény már époly sűrűdése a világosságnak, mint a világosság a melegnek. A sűrűdés pedig már elanyagiasodás.

A fény változásainak a törvénye: a fény fejlődésében szintén fokozódik; a fokozódás folytán telik, majd tütelik; a tütelésből kiáramlik, vagy kisugárzik. Ekkor lesz a fény sugárrá.

A sugár változásainak a törvénye: a sugár törvénye a tűzés; a tűzése az érintés; az érintésé a feloldás; a feloldásé az alkalmazkodás. Az alkalmazkodás törvénye pedig az engedelmesség, amelynek már érzékeinkkel is felfogható tünetényei vannak. Ilyen pld. az illat, amely az anyag alkalmazkodó engedelmességének a kiszűrődése; továbbá a szín, amely szintén a sugár alkalmazkodó engedelmességének, vagyis törésének a tüneténye.

Így jut az erő a leszármazások lépcsőzetén keresztül az érzéki észrevehetőség körébe. Ezt az átváltozási sorozatot már értelmileg is felfoghatjuk, miután tünetényeit a testi származású napfény elváltozásaiban már érzékelhetjük is. Láthatjuk, hogy a világosság sűrűdése hogyan lesz fényvé a Nap legszélső körvonalában. E fény tüteléséből származik a sugár (kiáramlik a fény). A sugár a tűzésével kapcsolódik az anyagba, mikor azt megérinti; az érintés feloldja az anyag keménységét: lágyít, puhít. — A sugár pedig alkalmazkodik az engedelmes anyaghoz és így áll elő az anyagból az illat, a sugárból a szín. Itt az erő abszolút tiszta erő-volta megszűnik és az anyaghoz mindinkább közeledvén, fokozatosan sűrűdik és ennek megfelelően elváltozik. —

Vannak ezenkívül az erőnek törvények fölött álló sajátosságai is, amelyek tapasztalat szerint öröktől fogva megnyilatkozó erőtulajdonságoknak tekinthetők. Ezek az életnek olyan jelenségei és tényei, amelyeknek eredetét és származását nem tudjuk sehová beleilleszteni, pedig biztosan tudjuk, hogy az erőből kellett létrejönniök, mert hiszen minden csak az erőből eredhet.

A tudomány tehetetlenül áll velük szemben és sehogy se

tudja őket belekapcsolni egy szerves egységbe, azért szétszórva hevernek az élet országútján, örök, megfejthetetlen talányoknak tűnnek fel, amelyek léteznek ugyan, de se eredetüket nem tudják levezetni, se összefüggésüknek a törvényét nem ismerjük. Pedig mindezek, mint okozatok, az oksági törvény erejével kapcsolódnak az erőbe. Hányszor törtem már én is a fejemet, vájjon miért mozog az egész vilárendszer? Mi tartja fenn az életnek milliárd és milliárd alakjait folytonosságban? Pedig világos, hogy az erő-mozgásból kifolyólag fejlődhetett csak ki a mozgattatás: &z életből az éltetés; a hangból az összhang. A hang ugyanis mint az erőmozgás kitörésének a tüneténye, a tiszta-erő életében állandóan zavart jelent; de viszont elváltozásainak a befejezésével ez a hang is teljesen alkalmazkodni fog az erőlethez. Ez lesz az az idő, amikor az említett anyagengedelmességből előáll a világegyetem külső életében is a teljes összhang. Az atommá visszatisztult anyag minden erőhatáshoz alkalmazkodni fog. Krisztus is ezen anyagengedelmesség törvénye alapján cselekedte anyagcsodáit; így pld. a vihar lecsillapítását, a kenyér csodálatos megszaporitását és a víznek borrá változtatását. A tökéletes anyagnak, vagyis a megtisztult atomoknak ugyanis meg lesz egykor az a képességük, hogy minden erőráhatásnak feltétlenül engedelmességesnek. Ez az erőhatás a szellemben az alakváltoztatásnak a tehetsége, amelyről a „szabadság” fejtegetésénél már szó volt. Egy példával fogom ezt megvilágosítani. A mi életerőnknek is megvan az a képessége, hogy egy anyagatomot, amely már bennünk sejt-atommá tisztult, olyan testrészé alakíthasson át, amilyenre neki szüksége van. Testének felépítésével tehát a lélek szabadon rendelkezik az anyag sejtjeivel. Csonttá, bőrré, agyvelővé vagy véresejté alakíthatja 'át. Kémiai elmélet szerint is az atomok komponens elemei minden anyagban egyformák és csak molekuláris csoportosulásuk szerint változik az anyag különbözősége. Viszont eme csoportosulások a hő hatásai szerint alakulnak ki.

A mozgás erősűrsődéséből áll elő a meleg, mint ahogy a színerő sűrűsödéséből is előállott valaha a lelki meleg. Tudjuk azt, hogy az ősenégiát sűrűdésre az erőérzés indította. A sűrűdésnek tehát mindig valamely erőérzés az előidézője. Az anyagban ezt az érzést a legalacsonyabb fokú „anyagérzékenységnek” nevezzük, amelynek jelenségeit láthatjuk a kikristályosodásban, a vegyi elváltozásokban és a parányok válrokonságában. Lelki alakjában pedig az érzés-

sűrűdésből származik az *érzelem*, amely egyszerű érzés-sűrűdés. Ezért a sűrűdés okozata mindig egy-egy újabb „képződés.” A képződmény ismét kialakulhat testi vagy lelki jelenséggé. Fokozódásából mind a két esetben előáll a visszahatás. (Egy új képződmény ugyanis mindig visszahat a már meglévő helyzetre, vagy állapotra, amelybe beleilleszt kedik.) A visszahatás betelése az anyagban a feszülés; a lélekben a szorongás. Túteléséből származik az ellentét; az ellentét feszüléséből a kiáradás; a Maradásból az ütközés; az ütközésből a győzelem.

Az érzéssűrűdésből származott lelki képződmények pedig a következők: A sűrűdésből származik a lelki meleg (szeretet). Ennek a törvénye a terjedés; a terjedésből lesz az elterjedés; ebből a könnyűdés; a könnyűdésből „lelki irányban” az irgalom; az emelkedésből pedig a könyörületesség. Viszont a lelki meleg fokozódásának még ezek a külső jelenségei: a meleg betelése mindig állandóság; tútelése a szeretet; Maradása meleghang, vagyis szellemiség, (egy-egy eszme, vagy gondolat); terjedése munka; elterjedése megváltás; térfoglalása érdem; térbetöltése cél; betelése felemelkedés; tútelése szabadság.

Ugyanilyen párhuzamos eredményeket látunk jelentkezni a lelki világosságnál is, amelynek legteljesebb lényege a mindentudás. A világosság terjedése a megvilágítás; elterjedése tanítás; térfoglalása örök világosság és betelése lelki fény. Ez a fény maga a tudás. A lelki fény testi irányú telese pedig indulat; tútelése elem; kisugárzása tevékenység. Ellenben a fényköri sugár lelki tűzése folytonosság; érintése önmegtartás. Feloldása hőstett; alkalmazkodása lemondás és önfeláldozás; engedelmessége a tökély.

Az illat a báj; a szín a szépség. Valóban a báj mindig az illatnak valamely érzését kelti fel az emberben.

Mindezek pedig áradnak, áramlanak, kiszűrődnek, illetve kitűnnek a tiszta erőből, mint az ő természetének a tünetnyei. Sajnos, ez a lelki irányú leszármazási sorozat csak megérzésünkben lehet világossá, miután az átváltozások láncolata az erőérzésből indul ki. Értelmileg csak annyit tudunk ezekből felfogni, hogy ok nélkül semmi sincs és minden okozatnak legvégső oka az erő. Az erő pedig csak lényegében, vagyis erőérzésében változatlan valóság, ellenben életműködésében vagyis mozgásában állandóan és ellenállhatatlanul változó. E változásoknak pedig jelenségei vannak és ezek tükröződnek

vissza úgy a szellemi, valamint az anyagvilágban. Az utóbbiban mint *fenoménák* (tünetmények), az előbbiben pedig mint ideák, (eszmék.)

Csakhogy e jelenségeket mint az erő természetének következményeit semmi sem szabályozhatja és befolyásolhatja az erőben. Még saját testi természete sem, amelynek az alaptörvénye a mozgás. *Ezért még az erőmozgás se kényszerítheti az erőt eme tünetményeknek a létrehozására, vagy elhagyására.* Ez röviden annyit jelent, hogy „*nincs megállapított törvényük*”. Ez az oka, hogy értelmileg benső összefüggéseiket nem tudják elemezni. *Joggal mondják őket „ingyen adott kegyelmeknek” amelyek a színerő életközpontjából áramlanak ki. Még pedig az érzést és a mozgást egységbe kapcsoló harmadik erőalakból: a Szent-Szellemből, Aki az isteni élet benső erőjelenségeinek a transzformátora és ezeket külső életjelenségekké változtatja át; Krisztus szerint: — ubi vult spirat! Ahol akar, ott lehet!* Ezek tehát „*kegyelmek*”, amelyek kiindulnak a színerő lelki természetéből, mint teljesen önkéntes szabad jelenségek és a színerő életközpontja lehel, vagy sngarazza ki azokat önmagából. *Ezért nincs esetlegesség és nincs véletlen. Mindenütt és mindenben erőtvörvények érvényesülnek.*

Az Isten lelki természetének eme kiáradásait a *színerő mozgása*, vagyis *az isteni élet második alakja (a Fiú) a legtökéletesebb rendszerrel terjeszti és osztja szét a végtelenségben.* Ezért mondjuk, hogy *Krisztus az isteni kegyelmek osztogatója*, amelyeket *vonallrendszerekben* (fizikai vagy faji törvényekben) oszt szét a végtelenségben. Ezeket nevezzük törvényeknek, vagyis a valóságok lényegének és természetének. (Életvonalaknak.) *Minden törvény tehát az erőérzésből (az Atyából) indult ki és az erőélet központja (a Szentszellem) ontja ki magából; de terjesztője és osztogatója a színerőnek a második alakja: az isteni energia, vagyis a végtelen erőmozgás: Krisztus, a Fiú.*

Itt tűnik lá a színerő végtelen jósága. Mert ha önző erő lett volna, akkor az erő energiája soha semmit meg nem tört volna. Más szóval örökké csak önmaga élt volna önmagában. Egyenletes belső mozgásával *fenntartotta volna a saját benső életét, de egy külső életkört nem indított volna meg önmagában.* E szerint soha semmit nem teremtett volna és hogy ha ellenállhatatlansági ereje egy pillanatra mégis kitört volna,

hogy mozgási különbözeteivel az erőtől már különböző valóságokat teremtsen, akkor ezt sűrűdése, vagyis *kifejlődése pillanatában rögtön meg is semmisítette volna. Mivel azonban a színerő ezt sohasem tette, nem teszi most sem és nem fogja tenni sohasem, tehát nyilvánvaló az ő végtelen öntudatos személyisége és örök jósága, egyszóval az erők Istensége. (Erkölcsei tökéletessége.)*

Hogy az Isten megsemmisítő erejét soha fel nem használta, azt minden vallás elismeri, mikor tanítja a gonosz létezését. Ez csak úgy képzelhető el, hogy az Isten végtelen jósága még a vele ellentétes áramlatot sem semmisítette meg, mert hiszen még az örök pokol kegyetlen gondolatában is biztosítva van az Isten ellen fellázadt gonosznak az örök élete. Kinlódnak ugyan, de meg nem semmisülnek! A vég pedig náluk is csak a visszatisztulás lehet, mert egyedül örökkévaló változatlanóság csak az Isten! Hogyha két ilyen örökké tartó változatlanóság léteznék, akkor egyidejűleg két végtelenség is volna, amelyet józan eszünk is visszautasít.

Az erő Istensége, vagyis végtelen jósága tehát nem törvényes kényszere az ő természetének. Ez azt jelenti, hogy a színerő természeténél fogva nem kényszerült olyanná lenni, aminővé lett. Épen ellenkezőleg. Végtelen jósága abban jelentkezik, hogy saját egyenletes természetével szemben megindította önmagában a mozgást, amely vele ellentétes tulajdonosság. Ezzel önmagában bizonyos változást idézett elő — tudjuk, hogy nem lényegében, hanem csak alakjában — és megszült energiájával teremteni kezdett. Betetőzte pedig jóságát akkor, amikor mozgásának ellenállhatatlansági természetével alkalmazkodott az ő teremtményeihez. Saját természetének szabad mozgását ezen alkalmazkodásával egy ponton korlátozta, vagyis önként törvénybe helyezte. Fontos szempont! amelyből a színerő erkölcsi Istensége tűnik ki.

A soha semmit meg nem semmisítő jóság csak a színerő önkéntes elhatározásából származhatott, még pedig akkor, mikor küzdelem és lemondások árán saját erőtermészete fölött győzedelmeskedett. Ezért még a jóság sem kényszertörvénye a színerő természetének, hanem a színerőnek önkéntes erénye.

Ha az ellenállhatatlanság nem engedelmeskedett volna az erőézés indításának és bizonyos küzdelem és önfegyelem árán mozgásszabadságát *nem mérsékelte volna*, akkor a színerő megmaradhatott volna ugyan *mindenható erőnek* és ha-

talomnak, de *jósággá, vagyis erkölcsi erővé nem lehetett volna*. Ebből ismét egy törvényt vezethetünk le, — amelyet már körvonalalaiban jeleztünk is:

Minden, erőből származott öntudatos szellem hasonló próba alá van vetve és önmagából kell saját erkölcsi egyéniségét kialakítani. Tőle függ, hogy önmegtágadó engedelmissége és önkéntes alázatossága által erkölcsileg jóvá, vagy rosszá legyen. Követheti az isteni példát, vagy ha úgy tetszik, annak az ellenkezőjét. Ezért minden „szellem-egyéniesség”, mikor egyéni szabadságának öntudatára ébred, maga dönti el, hogy az isteni példa utánzásával csatlakozzék-e az Ige áramlatához? vagy pedig az ellenáramlathoz? önként lehet alázatossá, önfeláldozóvá, engedelmissé, alkalmazkodóvá és megváltó munkássá, vagy, ha úgy tetszik, kevélyé, önzővé, lázadóvá és megsemmisítő, pusztító irányzattá az ellenáramlatban. Ez az oka, hogy testi természetünknek öntudatos mérséklése és a küzdelmes lemondások árán elért győzelmek bennünk is erényszámba mennek. Az erény mindig saját ellenállhatatlansági természetünknek a legyőzése. A győzelem pedig már a törvények fölé való emelkedés. Ezért, ahol az erény kezdődik, ott befejeződik a törvény, mivelhogy az erény mindenkor a törvények legyőzését, vagyis a föléjük való emelkedését jelenti. Az erőnek egyetlen törvénye a mozgás. Egyetlen, de örök erénye pedig az ő mozgásának, vagyis saját törvényének öntudatos mérséklése. Ez benne az örök isteni jószág, amely a színerő erkölcsiségének az alaptulajdonsága.

Ne törjük tehát a fejünket a teremtés oka miatt Ez nem törvényből, vagyis az isteni természet kényszeréből indult ki, hanem erkölcsi okból: az isteni jószágból. A színerő energiája hozta létre a képződményt. Miután pedig ezt a képződményt csak úgy tudta fenntartani, hogy erőtermészetének legyőzésével alkalmazkodott hozzá, tehát a szemmel látható külső világ örök biztonságot és teljes bizonyosságot nyújthat nekünk, hogy a színerő életműködéséből örökre ki van zárva a megsemmisítésnek minden eshetősége.

Így tehát az erő a törvények egyedüli ura és igazgatója. Eme törvényeket pedig soha sem alkalmazza megsemmisítő, hanem mindig csak megváltó irányban. Ezen őstényben az Erőnek a legmélyebb alázatossága rejlik. Ezért illeti Őt örök hódolat, hála és imádás. Az alázatosság pedig a színerőnek az önkéntes erénye, amelynek a sűrűségéből képződött a hiterő.

Milyen felemelő vigasztalás a gyarló emberre nézve, hogy hitének erejével előbb-utóbb ő is felemelkedhetik a színerő vonaláig! (Vallási nyelven: az Isten szent színének a látásáig!) Minden teremtménynek tehát a végcélja a tökéletes visszatisztulás. Nincs örök kárhozat és megsemmisülés; csak fokozatos emelkedés van a szenvedések és a küzdelmek gyógyító büntetéseiben! A testi élet tisztító tűzében kell a léleknek ledobni az anyagiasodás salakosodását. Ez lesz az Origenes-îê apokasztazis, egyetemes visszatisztulás. Ekkor fog szent János szerint: letörölni az Isten szemeinkről minden könnyhullatást, mert nem lesz többé se halál, se szenvedés, se sírás, se jajgatás. A halál és a pokol pedig a tűznek távába vettetnek!

AZ ERŐ ERÉNYE.

Az erő egyetlen törvénye a mozgás, amely az egyenletességhez alkalmazkodva „egyenletesen mozog” és semmiféle sűrűdést, vagyis akadályt természeténél fogva önmagában meg nem tűr. De vájjon, hogyan lehet az, hogy a színerőben a mozgást ellenállhatatlansági erőtulajdonságnak mondtuk és most mégis azt állítjuk, hogy „egyenletesen mozog?” Vájjon nincs itt ellentmondás? Mihelyt jól megkülönböztetünk, — nincs!

Igaz, hogy a mozgást *ellenállhatatlanságnak* neveztük el, de ebből még nem következik, hoçy ez az erőműködés ne folyhatna „egyenletesen”, vagyis *változatlan ütemességgel*. Hiszen tudjuk már, hogy az *energia csak cselekszi a mozgást* Ezt azonban mindig olyan alakban végzi, amilyenre őt az *erőérzés* indítja. Az összhang tehát *a két ellentétes, de egyenértékű erő tulajdonságban* mindig abban áll, hogy *a mozgás alázatos engedelmességgel csupán azt cselekszi, amire az erőérzés őt indítja; az utóbbi fokozhatja vagy csökkentheti is ezt a mozgást*. Így lesz a *Fiú az Atya* akarátának feltétlen végrehajtója!

Vegyük pl. saját magunkat. Bennünk is minden mozgást az életérzésünk indít. A mozgást azonban már a testünk cselekszi. Míg ez a test a lélekkel (életérzéssel) egységben van, addig mozgását is rendszeres egyenletességgel végezi. Az ily állapotot nevezzük összhangzó, normális életfolyamatnak. Köznyelven *egészségnek*. Mihelyt azonban az egység köteléke kö-

zöttük lazulni kezd, életünk összhangja rögtön megbomlik. Fellép a zavar, miután életmozgásunk rendszertelen és többé nem egyenletes; testileg vagy lelkileg *betegek vagyunk*. Az ellenállhatatlanság túlsúlyával előidézett rendszertelen mozgásokat pedig *lázás tünetényeknek*, vagy *reflexmozgásoknak* hívjuk.

Az egyenletes mozgás a színerő ellenállhatatlanságát nem befolyásolja, sőt az ellenállhatatlanság csakis akkor fejtheti ki erejét a színerőben, hogy ha egyenletes mozgását valami akadályozza. Ilyenkor használhatná fel abszolút ellenállhatatlanságát és minden benne létrejött sűrűdést, vagy keletkező hangot rögtön megsemmisíthetné, hogy ezzel mozgásának egyenletességét fennarthassa. Az erőellenállhatatlanság e szerint az egyenletes erőéletnek „a megsemmisítő ereje”, vagyis természetes szabályozója. (Regulatora.)

És mégis mit látunk? Azt, hogy *már a teremtés aktusában az ellenállhatatlanság saját törvényét legyőzve, alkalmazkodott a létrehozott rezzenetekhez és hogy ezeknek a sűrűdése meg ne semmisítse, ezért mozgását is mérsékelte*. Csakis így jöhettek létre a teremtésben előállott erőmozgási különbözetek. E nélkül új élethalakot az energia létre sem hozhatott volna, mert egyenletes mozgásával csupán a saját benső életét tarthatta volna fenn változatlanul. Ezért *az erő csak a saját természetének legyőzésével hozhatott létre önmagával ellentétes valóságokat*. Eme valóságoknak létrejövetele pedig *„törvényfölötti ténye”,* vagyis *„erénye”* az erőnek, amelyet soha semmi másból, mint az ő végtelen és öntudatos jóságából megmagyarázni nem lehet. Kimondhatjuk tehát, hogy *minden élő és létező valóság kivétel nélkül az erőnek törvény fölötti önkéntes és öntudatos jóságából származott*

Nekünk egy kissé idegen az a gondolat, hogy az Istennek, aki a legtökélyesebb *Szentség* (Szent, Szent mindenekfelett!) *erénye van.* *) De hát nézzük egy kissé közelebről, hogy mit

*) *Jegyzet:* A mi drága János testvérünk életében is sokszor említette nekünk, hogy könyveinek megírása köbén hányszor és hányszor tette le a tollat azzal az elhatározott szándékkal, hogy ezt vagy amazt így nem írja le — és mindig is mindig *kényszerítette* valami, hogy még *akarata ellenére is ne a saját megszokott elgondolásait írja le, hanem igenis így kell azt leírnia, ahogyan akkor sugalmazva volt.*

„Hányszor és hányszor *kényszerített* valami, hogy ráutaljak arra, hogy Isten a legbensőbb isteni életből, a mélységek mélységéből, ahova mi már beleérezni sem tudunk, a *hite* által meríti az ő erejét” — mondotta nekünk sokszor a mi drága János testvérünk... „Mindazt — foly-

nevezhetünk erénynek? *Mindazt a ténykedést, amely törvény fölött álló önkéntes és öntudatos jóságból származik. Míg a törvényhez alkalmazkodunk és betöltjük azt, addig csak igazságosak és engedelmesek vagyunk; az erény ott kezdődik, ahol már törvény fölötti önkéntes jóságból cselekszünk.*

Már pedig az erő-kitörésből származó rezzenetek létrehozására és fenntartására nemcsak, hogy nem kényszerítette az erőt a saját természete, hanem ellenkezőleg, ellenállhatatlanságának a természete, vagyis a testi törvénye őt csakis a rezzenetek megsemmisítésére indíthatta volna. *A teremtés tehát az „idők kezdetén” az erő természetének önlegyőzéséből, vagyis az örök lemondásából és önkéntes feláldozásából indult ki.* Ezért mondtuk, hogy a teremtéssel szorosan összefügg a

tattá — „amit ilyenkor a lelkemben *megéreztem*, nem fedik a szavak; hiányzik a szókincs ahhoz, hogy e megérezéseket szavakba tudtam volna önteni. A szó sokkal nemsebb, nem olyan hajlékony, hogy ki tudná fejteni mindazt, amit én *érzésben* átvettem akkor, amikor ezeket írnom kellett! Oh, én átéreztem, hogy milyen küzdelem az ember szellieme számára az, hogy mindazt, amit *lelkileg* szemléli, *anyagban* kifejezzen, mert a kimondott vagy leírt szó már anyagi megjelenés.”

„El fog jönni az a korszak is” — mondotta — „amely meg fogja változtatni az emberek értelmiét és erkölcsi felfogását. Hiszen könyveimnek elmélyülés nélküli elolvasása után ma még nagyon sokan azt is állíthatnák, hogy én eszményítem pl. a *bűnt*. Nem értik meg, mert szembenáll az emberiség mai erkölcsi beállítottságával. Az embereknek legtöbb szenvedése nem a gyöngeségből fakad, hanem a ferde fogalmakból. Torztükrök ezek, amelyek mindent torzítva állítanak be és visszásan adnak vissza. Így még Isten eszméje is torz Istenkáromlás! — A bűn fogalma, a bűn eredete, az emberi igazság is a korra támaszkodik, az pedig változik. Ma — ha erkölcstelenségedet takarni tudod — akkor erkölcsös vagy; ha ügyetlen vagy és erkölcstelenséged kipattan, mindenki elr hagy . . . Mennyire kellett leegyszerűsíteni a bűn fogalmát! — A Szent-szellem világossága nem tűr meg homályt; addig kutat és keresi, amíg megtalálja a teljes világosságot.”

„E könyvek sugalmazottak és én csak íródeák vagyok és ezen kegyelemért mélységes hálával borulok le az én Uram elé” — mondotta ismételtén a mi drága *János* testvérünk, amikor nekünk: egyik-másak könyvének kéziratából fölolvastott egy-egy megkapóbb részletet.

És bizony, bármilyen merész és szokatlan ez a hang, be kell látnunk, hogy *ez* a szintiszta igazság — nem annyira a vallások által beállított „*eszményi*” Istenről, mint inkább az „*egyvetemes*” Istenről. Ezért mondja *János* testvérünk majdnem minden könyvében, hogy „*ezeket a könyveket leginkább csak a hitben már megerősödött keresztény tudás számára írom. Ezek a könyvek tehát csak a keresztény gnózisban meg-edzett lelkeknek szólnak!*”

Hock János tanítványai.

megváltás is. Hogy pedig ez az öntudatos lemondása, vagyis önmaga fölött való uralma az erőt még *megosztott állapotában is* a legtökéletesebb egységhez fogja visszavezetni egykor, *ezt az erőt is csak hiszi!* *) Értsük meg mélységében ezt a dolgot!

Az erő egyenletes mozgása az erő benső életében folyik le. Ez az ő legbensőbb ténykedése, azonban mint minden ténynek, úgy az erő mozgásának is van külső jelensége. De miután a színerő két ellentétes, de egyenértékű erőalakból áll, tehát állandóan egyenletes mozgása egy termelésre képtelen meddő mozgás volna, mivelhogy két erőellentét egymást *állandóan kiegyenlítené* és így a mozgásban is *közömbösítené*. Ezért kellett az egyenletességnek „*változó erőmozgásokat*” megindítani, hogy *ütemesség* váltsa fel az energia egyenletes mozgását. A ritmus csak úgy állhatott elő, hogy az egyik erőtulajdonság kitört, amelyet rögtön felváltott a másik tulajdonságnak a túlsúlya. *Az erőhatásoknak ilyen váltakozása szülte a ritmust*, amely az egyenletes mozgási folyamatot mintegy feldarabolva „*ütemekre tördelte szét*”. E nélkül a váltakozó mozgás nélkül a végtelen erő véges valóságokat nem teremthetett volna. *A váltakozó mozgást nevezzük az erőben vonzásnak és taszításnak.* (Attractionak és repulsionak.)

Könnyebb megérthetés okáért gondoljunk a villamosságra, amely szintén érzékelhetetlen erőmozgás. Itt is látunk *egyenletes áramot* és *váltakozó áramot*. Az első a folytonos és változatlan erőmozgás, amelyet nagyon helyesen és találóan hívnak *egyenletes áramnak*. Igaz, hogy ilyen egyenletes áram csak elméletileg létezik, mert *az elektromosság természete is váltakozó áram, amelyet mesterségesen változtattak át egyenletessé, mikor az árammegszakításokat olyan kis időtartamra korlátozták, hogy a gyors változások sorzatát mi már észre sem vesszük. A váltakozó áram ellenben feldarabolt erőmozgás a villamosságban is, amely állandóan változik.*

A színerő is ilyen váltakozó mozgással hozta létre a mozgási tüneményeket, vagyis hangokat és rezzeneteket. Ezek tehát már nem egylényegűek az erővel, mert csak mozgási tünemények; *Plató* szerint: *fenoménák*. Egyik se lényeg, mindegyik csak látszat. A mozgásnak eme hangjai pedig sűrűsödni kezdvén, akadályképen tömörültek képződménnyé. Amely pil-

*) Lásd a 140-141 oldalakon levő jegyzetet.

lanatban azonban az erőben a mozgás rezzeneteinek sűrűdéséből egy új valóság keletkezett, abban a pillanatban az erő egysége, összhangja és egyetemessége látszólag meg van törve és zavarva.

Az erő ezt teljességgel érzi, látja és tudja. Azért az ő jelenét ezen érzéseinek az egysége, vagyis *a munka és a küzdelem* tölti be. Ugyanis minden munka és küzdelem bizonyos fennálló akadályoknak az elhárításából áll elő. Az erő külső életének legelső szakaszát tehát a munka és a küzdelem jegyében indította meg. Hogy azonban ez a küzdelem tökéletes győzelemhez, örök békéhez és a zavart teljesen kiegyenlítő összhanghoz fog végül vezetni, ezt az *Erő is csak hiszi*. Jegyezzük meg: „*nem tudja, de hiszi,*”*) *miután a vég még mindig nincs befejezve. A munka és a küzdelem még mindig folyik és a tudás csak a már bevégzett tényeknek a tapasztalati ismerete lehet.* Ezért mondjuk, hogy az isteni tudás a mindent magában megérző *tiszta intuíció*, amelynek alakja *a hit*. A hit valóban a legelső és a legmagasabb képessége a színerőnek. Minden más értelmi ismeret fölött áll. Mert míg *a tapasztalati tudás csak utólagos megismerés, addig az intuíció megelőző ismeret.* Nem a hit ered az értelemből, hanem megfordítva *és ez a hit bizonyosság tekintetében felette áll minden értelmi tudásnak.*

A színerő mozgásának rezzeneteiben tisztább vagy homályosabb alakban szintén az erő tulajdonságai tükröződnek vissza. Természetes, mert hiszen a valóságok sem lehetnek mások, mint az ő alkotójuk. Így *látunk a színerőnek mindent önmagába foglaló végtelenségében egy változatlan és egyetemes erőforrást, amely mozgásában él és mindent mozgásával éltet; az anyagot is, amely az erőmozgásnak cselekvő mozgásából jött létre és ezért eldurvult erőalaknak tekinthető.*

A színerő mozgásában éltet és tart fenn mindent. Eme mozgásában kapcsolódik a teremtett külső életkörhöz. (Valási nyelven: Senki se juthat az *Atyához*, hanem csak *Én* általam.) A *színerőérzés* (az *Atya*) tehát *energia-mozgásában* (a *Fiúban*) adta át magát az ő alakjainak és ezeknek az elha-

*) Lásd a 140—141 oldalakon levő jegyzetet.

tárolt átmeneti, véges alakjaiban szintén hisz, remél és szeret. Minden szellemegyeniség csak egy-egy rész az *Ige testéből*.

Igaz, hogy van egy végtelen *központi erőforrás* is, amely az ő eredeti valóságában öröktől fogva létezik és örök egyenletes rendszerrel *mozog*. Egyebet azonban nem tesz, mert ezen erőforrás kiadásából rögtön új erőalakok állanak elő, amelyek már külső tények és valóságok, az erő benső tartalmának külsőülései, *objektíválódások*, vagyis a központi erőforrásnak kivetítései és ezek már többé nem a központi forrásban vannak, hanem abból kiválva, új személyeket, tényeket és valóságokat alkotnak. Ezért mindazok a tények, amiket az erő csupán örök rendszerességgel hoz létre, *a hit* jegyében születnek. A lelki élet erőforrása *a hit*; szent Pál szerint: — *az igaz a hitből él!* A hit szüli a rendszert. Az örök rendszeresség tehát a színerőben is az ő hite. Jól értsük meg: — *A rendszeresség nem a színerő erejének a hite, hanem az ő hitének az ereje!* Azért benne is a hit erejére van felépítve a rendszer. E rendszernek pedig már csak alacsonyabb formája az értelem, mert az Istentudás *a megérezés*.

Mindezekből kitűnik, hogy a színerő legbensőbb tulajdonsága az *érzés*, mert *az erőnek az intuíciója semmi más, mint önmagának teljes és tökéletes megérezése. A megérező intuíciót nevezhetjük tehát az erő hitének*. Istmétlem: — *Az erő hitéből indul ki az erő rendszere, viszont az erő rendszere szüli az értelmet is. Nem az értelem indítja tehát meg az erőben a rendszert, hanem a rendszeresen működő erő az értelemnek is az alapja*. Eme rendszerességet, amely minden józan értelmi működésnek az alapja, köznyelven *logikának* nevezzük. A színerő azonban önéletét *saját magából* alakította ki és így önmaga hozta létre az öntudatos értelmét is, mert az erő érzésében *hitte*, hogy az értelem létrejövelete benne helyes és jó lesz.

A színerőben a legelső érzelmi jelenség *az alázatosság* volt, amely akkor nyilatkozott meg legelőször benne, *amikor az akadályokhoz alkalmazkodva összébb húzódott. Az alázatosságból tüstént előállt benne a hit*. Ebből ismét egy új törvényt vezethetünk le: *Minden hit csak az értelmi kevélységnek önkéntes megalázásából indulhat ki. Ezért van tele a hit észellenesnek látszó titkokkal és homállyal*, mert a hit magasabb az értelemnél. Szent Pál szerint: — Tetszett az Isten bölcsességének, hogy esztelenségnek látszó tanok által üdvözítsen bennünket. *Krisztus* pedig azt mondja: — Isten a kevé-

lyeknek ellenáll és csak az alázasoknak adja meg a hit kegyelmét.

Nézzük most, milyen a színerőnek az életműködése:

1-ször: *Egyenletesen mozog.*

2-szor: *Mozgásában benne van az ellenállhatatlanságnak minden megsemmisítő ereje. (Abszolút energia.)*

3-szor: *Ezt az erejét nem használja fel, vagyis az önmagából megindított akadályokat nem semmisíti meg, hanem inkább alkalmazkodik hozzájuk, vagyis alázasan összehúzódik.*

4-szer: *Hiszi, hogy az ő jószágos szeretetével is képes lesz megtisztítani mindeneket és ezért a mozgásával szült hangokat erejének felhasználásával nem semmisíti meg. Hisz a szeretetnek újjáteremtő erejében.*

5-ször: *Minden teremtménynek önmagában teret enged és hagyja ezeket szabadon a saját tartalmukból élni, fejlődni és tökéletesülni. Kényszert soha, senkivel szemben nem alkalmaz; de jószágos segítségével mindegyiket támogatja.*

Ezzel az erőnek szorosán vett működési köre bezáródik; feladatait teljesítette. Ezentúl már csak második alakjában, vagyis ellenállhatatlansági mozgásában folytatja működését. Minden további külső átalakulás már csak a második személynél indult ki, aki folytatólagosan kialakult, tökélyre jutott önmagában, amennyiben magát fenntarva könnyüdült, emelkedett és ennek következtében meleget fejlesztett. Végül, mikor teljességét elérve túltelt, akkor kiáradt és így származott az erő kettős alakjából az egyenletes jótékony lelki meleg, aki a színerőnek a harmadik alakja: vagyis a szeretet szelleme.

Ezt cselekedte öröktől fogva az isteni erő önmagában és ezzel a hármassal az ő tökéletességét kimerítette. Lelki szempontból tekintve eme kialakulást így is szemlélhetjük: — Az érzés megszüli önmagában a mozgást, a minden változást megelőző örökkévalóságban. Ekkor ágazik szét a színerő benső egysége két alaptulajdonságra: benső életre és külső életre, érzésre és mozgásra. (Atyára és Fiúra). Ez a két színerő-tulajdonság azonban már a szülés tényében egymásban elvegyül és ebből származik az ő közös életüknek a 3-ik összefoglaló alakja: a Szentszellem.

Az erőérzés a megszült mozgást cselekvésre indítja és ez az indító erőérzéshez alkalmazkodva tökéletes rendszerrel mozog. Hangjait, amelyek mozgási rezzenetek (ütemek), nem

semmisíti meg, hanem ezekhez alkalmazkodik és mozgását mérsékli. Hiszi, hogy így lesz jó. *) Ezért mondja a biblia a teremtésnek minden egyes befejezett aktusára: — *És lata az Isten, hogy jó! A termelt rezzenetek pedig visszahatottak az erőmozgásra, amelynek összevont energiája ezáltal sűrűdni kezd: meleget fejleszt, lelki meleget, (szeretetet). E meleg az isteni életközpontban (a Szentszellemhen) gyűl össze s innen árad ki élő meleg hangokban feldarabolva. (Ezek az isteni életerők, vagyis a kegyelmi Maradások.) A legelső meleghang, amely az isteni életközpontból kiemelkedett, az Ige volt. Benne tehát a Fiú önmelege testesült meg.*

Így lett az Ige átvezető és közvetítő kapocs a belső isteni élet és a külső teremtett légkör között. Benne a hármasság-egyiség isteni képmása tükröződik.

Ilyen a színerő benső, elrejtett élete az ő tökéletességében. Az Ige pedig az utána kiáradó meleg hangokkal (az ő testrészeivel) megalkotja a két világ között, a saját fénykörét. Itt él és hite által fenntartja önmagát, mivelhogy az Ige engedelmes, hisz és remél. A jótékony meleg is az ő hitének és isteni reménységének a megvalósulása volt; hitének koronája, győzelme és szeretet a neve. Az Ige tehát az életközpontból, — erkölcsi nyelven: — a szeretetből lépett ki, mert ez az isteni lényeg.

Az erő egyenletes és rendszeres mozgása tehát már csak a színerő benső életének a kifolyása volt, amely az erő valódi tartalma, de mivelhogy elrejtett benső életfolyamat, azért mi erről már semmit sem tudunk. Csak annyit sejtünk, hogy öröktől fogva van és az ő megközelíthetetlen benső életét az örökkévalóságban külsőítette. Hogyan és miben? — Kifeléható mozgásában, amelyekkel létrehozta a teremtett világ alapelemeit: a rezzeneteket, az erőmozgás hangjait, amelyek azonban már nem az isteni benső életnek, hanem csak az ő külső mozgásának a tünetnyelvei. Éppen ezért nincs is bennük élet, mivelhogy még nincs bennük *éltető meleg*. Nem könnyűek, mint az erő és ezért emelkedésre sem képesek. Erő-élet-ellentétek, vagyis hidegek, súlyosak és süllyedésre hajlandók.

*Így állt elő természetszerűleg az ellentét a teremtő erő és a teremtett anyagvilág őselemei között. Ezt az állapotot nevezi a biblia *őskaosznak*, amikor a teremtő rendezés megin-*

*) Lásd a 140—141 oldalakon levő jegyzetet.

dúlt és megmérhetetlen korszaknak a folytonosságában befejeztetett. A teremtés legelső változásainak megindulásakor, vagyis „kezdetben” pedig kilépett a hármas-egységből az *Ige*. Csakhogy az *Ige* már nem csupán erőmozgási tünemény, hanem az életközpontról (a Szentszellemből) *önként kiemelkedt meleg hang. Ő volt az örök első meleg hang.* Akiben az isteni tökéletesség önmagát teljességében kimeríthette. Ennélfogva *csak egyedül ő az önkéntes megtestesülés,* Aki kilépése pillanatával megindította a „kezdetet”, *az időt, vagyis a változások folyamatát. Minden más egyéb* létrehozott valóság *már csak teremtmény.* Egyedül az *Ige* a tiszta erőéletnek a szükséges alakja, mivelhogy a színerő külső képmása, az isteni élet benső tökéletességének az objektiválódása. Benne jutott a színerő pozitív tökéletességre. Mindaz pedig, ami már Kívüle létezik, az az isteni életre többé nem *szükségszerű,* sőt zavaró valóság, mivelhogy az *Ige a teljesség.* Ezért az *Igén kívül minden teremtmény* már csak egy fenntartott külső életkorhoz tartozik, amelynek saját élete nincs. Életüknek tápláló erőforrása tehát az *Ige!* Belőle szakadtak ki a teremtmények és ismét Bele fognak visszatérni. Ezért az *Ige* a végtelenség erőteste és életmelegsége; az egyes szellemi lények pedig ennek a testnek csak egyes-egyes élő sejtjei: leheletei!

Mikor azonban a színerő energiája, vagyis a Fiú lelki meleggé sűrűdött, akkor egy ponton egységes mozgási *rendszerét* feladta és így az erőmozgás a végtelenségben nem egységes többé. Van tehát a végtelenségben *egy központi élet,* amely „különálló élet” és van egy kegyelemből éltetett és fenntartott *szétszórt élet.* Ezzel az *Ige látszólag* két részre osztotta Önmagát: az egyik az isteni *benső élet,* a másik a *külső életkör;* az első a *végtelen,* a második a *véges;* az egyik az elrejtett, a másik a látható világ. Az *Igének* ezt a kettős megjelenési alakját nevezzük röviden „*Isten-emberségnek*” (Unió hypostatica).

A két részre osztás, ahogy mi ezt a fogalmat értelmezzük, *valójában nincs meg, mivel hogy nincs két egymástól elkülönített és álló vonalakkal elhatárolt élet, hanem az egyik a másikban van elvegyülve és egymásba vannak kapcsolódva „átvezető erősorozatok”* révén. Az áthidaló közvetítés miatt lépett ki a központi életből az *Ige* és épen ezért darabolta fel egységét *szellemi egyéniségekre,* vagyis *erőkre és kegyelmekre,* hogy így kapcsolódhassák úgy felfelé, mint lefelé is és egyesíthesse Önmagában az isteni és az anyagi életet. *Minden szellemegyéniesség tehát csak egy-egy rész az isteni energiából: egy*

atomnyi rész az erőből és egy atomnyi rész az anyagból. Lépcsőzetes tökéletességükben az Igéből indulnak ki és lenyúlnak az; anyagba, hogy így az *egyetemes életegység* meg ne szakadjon. Tulajdonképpen minden valóság egyben van és egymástól elválaszthatatlan közösségben él és létezik; a kapcsolat közöttük az Ige, Aki magában egyesíti az Istenséggel együtt az anyagvilágot is. Szemlélhető példa erre az Úr Jézus, Akinek földi egyéniségében az *elsőszülött meleg hang*, vagyis az Ige testeült meg a názáreti hajlékban és ezért Benne mind a két világnak a tökéletessége látszólag is megnyilatkozott. *Tökéletes emberi testben tökéletes isteni életet tudott élni!* De habár egységes is a két világ, azért érdemében, értékében és jelentőségében mégis csak kettős. Az egyik képviseli a felső erőéletet; a másik az alsó anyagéletet. A felső a könnyű, felemelkedett, élő valóság, vagyis az isteni élet; az alsó a súlyos, a süllyedt, az éltetett valóság. Átvezető kapcsolat pedig a kettő között az Ige és az ő erőtestéből származott szellemeknek a hierarchiája.

Csakhogy az erőnek eme két részre való osztása nem „öröktől” fogva való állapot és nem is fog szólni „örök” időkre. Hiszen a színerő mozgásából ma is származhatnak még mindig rezzenetek, amelyek sűrűsödhetnek és keményedhetnek; viszont az alsóbb világban is állandó az evolúció, amely fokozatos könnyűvé és finomodást jelent, vagyis az anyag visszatisztulását az erő felé. De ez a kettős életfolyamat korántsem jelenti „a két részre osztott erőnek a körforrását”. Nem azt jelenti tehát, hogy a színerő célját az anyagbaválásban és viszont az anyag célját a színerővé való finomodásban mint egyetemes örök célt állandó ismétlésekben folytatnák az egész örökkévalóságon át. Csak annyit jelent, hogy a színerő örök életének „egy szakát” ilyen két részre osztott valóságában éli át Ezen életszaknak pedig volt „kezdet” (az Ige megszületésekor) és lesz „vége” is, hogy a vég után egy „új kezdet” jöhessen, amely tökéletesebb lesz az előbbinél. Ezt látta meg szent János is a víziójában, mikor a régi világ elmúlt. Se föld, se tenger nem volt már többé; de látott egy új eget és egy új világot.

A színerőnek tehát örökké meg volt az a központi életforrása, amelyből az élő valóságok élete is kiindult. És csak ebből keletkezhettek minden más élet. Természetes és egyszerű igazság ez, mert ha az erőnek nem lett volna tökéletes életadásra törekvő központi forrása, hanem csak mechanikai erő-

mozgás, vagyis öntudatlan erőműködés lett volna, úgy benne soha egy más élet létre nem jöhetett volna. Nemcsak azért, mivel „*élő csak élőből*” eredhet, hanem azért is, mivel a nyers és öntudatlan erőmozgás erőtermészetéből kifolyólag minden benne létrejött alakulást rögtön meg is semmisített volna. Soha azokból képződmény, vagy anyag nem válhatott volna.

A szükségképen feltételezett és kinyilatkoztatással is meg-erősített *örök központ tehát „öröktől fogva” létező valóság, csakhogy a színerő ismert természeténél, vagyis jóságánál fogva hatalmi erejét egy időpontban önkéntesen összevonta és nem engedte teljes szabadságában érvényesülni. Ez volt a színerő önmérséklése, vagyis alázatossága.*) Ezért a színerő benső életét csak akkor alakította ki külső életté, amikor a teremtést megindította, és pedig megszült energiája által, hogy abszolút erejének mérséklésével teremtsen. Ha ellenben e mérséklés helyett végtelen energiája teljes mértékben érvényesült volna, akkor az állandó megsemmisítés folytán véges alakulásokat sohasem hozhatott volna létre. Ahol ugyanis a mozgásban nincs váltakozó szünet (ritmus), ott soha nem jöhetett volna létre sem az egymásmellettség (tér), sem az egymásutániség (idő); tehát nem is keletkezhetett volna véges élet.*

Mikor tehát az erő önként mozgási változásokat idézett elő önmagában, ezt azon magasztos célból tette, *hogy létre jöhessen az anyag őseleme (a képződmény), amely egyedül lesz alkalmas eszköz isteni erényeknek, illetve érdemeknek a felnevelésére és életrehívására az anyagban megtestesült szellemvilág számára. Ez az önkéntes és öntudatos törvényfelelti jóság az Isten erénye és ez a jóság teszi az Istent is erkölcsi erővé. Fel kell tehát tételeznünk, hogy az erő központi forrása egy bizonyos életszakaszában oly annyira önmagába merült, hogy mindenhatóságát a végtelenségben csak olyan alakban nyilatkoztatta ki, hogy mozgásának hangjait meg nem semmisítette. Kétségtelen, hogy mindenhatósága a megsemmisítésben szabadon érvényesülhetett volna, de az isteni tökéletesség kimerülni csak egy még tökéletesebb alakban, vagyis saját természetének legyőzésében tudott. A végtelenségben még ekkor egységes volt az erő működése, mert mozgásával elleniében még sehol sem nyilatkozott meg az erőnek egy külső ponton való működése. Csak amikor az első meleg rezzenet az isteni élet körén kívül már létrejött, akkor kapcsoló-*

*) Lásd a 140—141 oldalakon levő jegyzetet.

dott egy ponton az erőmozgás az anyagéletbe. Ez az első meglegg hang pedig az *Ige* vala.

Mikor a bölcs mérséklettel létrehozott rezzenetek annyira összesűrűdtek, hogy képződménnyé tömörültek és minden egyes rezzenet már egy áttörhetetlen keménységű anyagsírban haldoklott és amikor az egész külső életkör nem volt más, csak egy hatalmas holtra vált világ: akkor állott be a pillanat a végtelen erő életében, amely egyébként gyakran ismétlődött meg később is, hogy új erőben, új életrevaló képességekkel *feltámadt a végtelenség*. E feltámadásban valósággal két alakra oszlott az erő, mert különvált a képződménytől. A szétválás pedig olyan hatalmas erővel és olyan módon történt, hogy az anyag, illetve képződmény az erőtől elhagyatva került a végtelenségbe, *így ismétlődik meg ma is minden feltámadás. Örökös mozgásban mozgatva kétfelé válik az erő, amely előbb a testben volt egyesülve és ezáltal a testet összetartotta és él-tette. Az erő nemesebb része: az erőérzés, a test fölé emelkedik; a sűrűbb és alantasabb része: az erőmozgás pedig tovább folytatja a testben a mozgását. Csakhogy ez a mozgás már nem öntudatos, mivelhogy a mozgó erőresz az indító érző-résztől segítve többé nincsen, mert az összefüggés közöttük teljesen meglazult. Így a mozgó erőresz a testi vonal törvénye alá került és ennek súlyát és terhét hordozza tovább is, habár nincsen öntudata. Tudjuk, hogy az erő lelki része az egyenletességi tartalomban sűrűdött értelemmé, az ellenállhatatlansági erőresz pedig a holttestet atomizálja. Ha nem volna a hullában ilyen alantasabb mozgóerő, akkor nem is volna képes rothadni, mert az anyag önmagában tehetetlen.*

Halálunk után tehát alantasabb erőreszünk az anyag vonalában folytatja működését, míg egy magasabb hatalom kegyelem által újra össze nem köti a belőle kiemelkedett nemesebb részével; szóval, míg ismét újra nem születik. Ezért minden emberi lélek, mikor a testtől elválik, két erőtulajdonságra szakad: ami benne *megtisztult erő*, az könnyűségénél fogva a természetének megfelelő színvonalba jut, ami pedig benne *tisztátalan (erőalj)*, az megfelelő mélységű életvonalba sülyed. A legmélyebb vonal ez esetben a saját rothadó teste, amelynek feloszlását a benne visszamaradt erőalj idézi elő. *Tulajdonképpen ez a lélek öntudatos részére is visszahat, mert érzi és tudja emelkedett részében is az ő elvált és lesülyedt erőalji valóságának a lenyűgözését. Minden bűn és szenvedély, valamint elanyagiasodott hajlam a testünkben mint erőalji salak*

létezik. Annyit köt le mindegyik a lélekből, amennyi erőrészt belőle el tudott aljasítani. Ez az igazi pokol, amelyből egyedül csak saját erőnkkel nincsen szabadulás, miután saját erőnkkel nem tudjuk ismét egyesíteni a természetüknél fogva ellentétes és egymástól eltávolodó erőrszeinket, bár nem szakadt ugyan köztük teljesen szét a kapcsolódás, de a lehetőség meglazult. Minél erősebb azonban az elanyagiasodott erőalj, annál inkább vissza tud hatni a lélek érző részére is. És ez örök büntetés lenne, ha csak kegyelmi úton segítségünkre nem jönne a megváltó irgalom és a tisztult lelki erőrészt — az érzést — újra nem egyesítené az újraszületés révén erőalji valóságával: — a mozgással. Ezért mondjuk, hogy Krisztus a Feltámadás, mert a maga erejével egyetlen lélek se tudna szétszakadt részével egyesülni. Ezt az egyesülést a szétvált erőrészek között nevezte az őskereszténység a „test feltámadásának”, újraszületésnek (palingenezisnek), amely mindaddig ismétlődik, amíg teljesen vissza nem tisztultunk. Ezért beszélt szent János is több feltámadásról. Boldog tehát az, akiben nem volt túlsúlyban az erőalji sűrűdés és így nem volt, ami súlyánál fogva az anyagtörvény alá került volna, hanem nemesebb tartalmával teste fölé emelkedve, új, szabad, anyagtalan, könnyű szelleméletet élhet ezentúl. Nagyon fontos rész ez! Jól vessük az emlékezetünkbe!

Az élet állandósága egyúttal az élet végnélküliségét is magában foglalja, de nem jelenti egyúttal az élet megállását, vagyis változatlanságát is. Ellenkezőleg! Az életet életté annak a folyamata teszi A duré — (a tartam), aminek természetes következménye a haladás. A haladásból pedig mindig valamiféle elváltozás következik. Sőt, magát a haladást se tudjuk másképp elképzelni, mint egy folytonos erőre-törtetést, amivel a jobbnak, a nemesebbnek, a tökéletesebbnek a magaslatára emelkedünk. A haladásnak összes elváltozásai csak ezen emelkedésnek az irányát szolgálják. Mihelyt tehát az erő létrehozta az életet, amely mindig haladó folyamat, abban a pillanatban jött létre benne az összes elváltozásoknak a lehetősége is. Az ilyen elváltozások azonban az állandó haladás jegyében előbb-utóbb tökélyre juttatják a valóságokat és azokat teljesen át is alakítják. Minden egyes elváltozás rájuk nézve egy-egy emelkedést, vagy egy-egy újabb feltámadást jelent.

Feltámadt maga az élet oka, a színerő is új, teljes alakra. Hangsúlyozom, hogy alakra, mert lényegében úgymint örökké teljes volt. Ez pedig akkor történt, mikor az önként magára

vett anyagsírból, vagyis az őt elborító képződményből kiemelkedett, amelyben élete már-már létállapotban szunnyadt. Ez volt a színerő energiájának a legelső feltámadása. Ha pedig mindez nem így történt volna, vagyis a színerő hite, — amivel magát szabad működésében akkor önként korlátozta, amikor a képződmény folytonos elterjedése által magát szinte eltemetni engedte, — hiábavaló, gyenge hit lett volna:*) akkor az erő a képződmény nyomása alatt lassanként elgyengülve, létállapotba süllyedt volna. De volt az erőben egy olyan erkölcsi képesség, amivel saját megsemmisítő erejére is béklyót tudott vetni. Így ezen erőtartalék folytán feltámadását erkölcsi gyengeség nem is tudta megakadályozni; még kevésbé tudta a képződmény, amely körülfogta és megfojtással fenyegette. Hogyan is lett volna képes az anyag visszahatása megakadályozni egy olyan erőnek a feltámadását, aki megsemmisítő erejét soha fel nem használta és annak a teljes birtokában volt?! Bennünk is bizonyos erőtartalom halmozódik össze, valahányszor önkéntes lemondások által indulat-kitöréseinket mérsekkeljük. Az ekként fel nem használt erőkészlet a lelki élet mélységeibe raktározódik fel és ez a lélek legnagyobb kincse és gazdagsága; ellenben a felhasznált erő a kitörésekben, vagyis vágyaink kielégítésében célját elérve, kimerül.

Most tűnik ki a színerő végtelen bölcsesége, hogy miért nem használta fel soha az ő megsemmisítő erejét? Azért, mert ha ezen képességének a kitöréseivel gyengítette volna benső lényeges erkölcsi erejét, akkor az anyagtűlsúly megakadályozhatta volna az erő feltámadását. Az elgyengült erő valóban nem lett volna képes anyagsírából kiemelkedni, hanem belemerült volna egy öntudatlan létállapotban az anyagba. Természetes, hogy itt csak elméleti lehetőségekről beszélünk, miután a színerő életfolyamat végtelen bölcsesség irányítja, amely sohasé tévedhet! Erejében nem gyengülhet és soha meg nem fogyatkozhatik! Ellenben szomorú példáját látjuk ennek a fénykörből kitört erőáramlatok sorsában, amelyek az anyagba belerohanva, megsemmisítő erejüket a végletekig kihasználták és így öntudatukat elvesztve, belesüllyedtek az anyagvonalba. Tűzzé durvultak! Hogy az ős-esetben, vagyis az erőnek anyag által való eltemettetése idején ez az öntudatlan létállapot minő mértékben állott be az erőmozgásban, azt elképzelhetjük, ha az erő ellenállhatatlanságára gondolunk. Az energiának

*) Lásd a 140—141 oldaliakon levő jegyzetet.

ugyanis az a tulajdonsága, hogy mindenkor olyan mértékben fejleszt meleget, amilyen arányú és természetű az a nyomás (megpróbáltatás), amely reá neheztül. Amikor tehát az ős-esetben a nyomás az erő ellenállhatatlanságát a végső pontig, vagy végső fokig feszítette, akkor lőn benne a legteljesebbé az energia melegejlésztése. Amely pillanatban pedig a folyton fokozódó nyomás az erő mozgását megbénítással fenyegethette, ugyanazon pillanatban érte el tökéletességét a melegejlődés is. Ez azután elképzelhetetlen erővel tört ki az anyagból és ezáltal két részre osztotta a végtelenség tartalmát: erő- és anyag-tartalomra, a belső és külső életre. Az ős-esetben az erő épen azért, mivel valóságos tiszta színerő volt és alji rész nem volt benne, tehát nem is jutott egy pillanatra sem öntudatlanságba; ellenben ezen az egy eseten kívül még nem volt és nem is lehetett példa ilyen átmenet nélküli új alakulásra. Hiszen még a legtökéletesebb feltámadásban is, amikor az egyenletes meleg az anyagból kiemelkedik, összpontosítás helyett könnyűedésre és terjedésre törekszik. A melegejlődés törvényében már kimutattuk, hogy természeténél fogva a meleg kiárad, azután terjed, majd elterjed, végül tért foglal el, tért tölt be és csak ha már itt is túltelt, akkor lesz belőle világosság, vagyis fény.

Így vagyunk mi is halálunk után a testi börtönből kiszabadult lelki melegünkkel. Kiáradása után terjedni akar, vagyis teljes szabadságra törekszik, könnyűdik, emelkedik, szóval terjed. Ellenben az összevonás mindig alázatosság és munkakészség; egy bizonyos tevékenység folytatását jelenti. Viszont a terjedésben már van egy finomabb fokozatú lelki önzés, amelynek neve emberi nyelven: — szabadságvágy!

Minden lélek a halála után öntudatlanul él egy bizonyos időtartamig az ő jobb, vagy rosszabb állapotában; aszerint, hogy milyen mértékben tudott életérzésével kibontakozni az anyagvonal törvényeiből. A testi vágyak túlsúlya alacsonyabb vonalban tartja vissza az életérzését is, amely nem tud teljesen kiemelkedni rothadó testének az érzékeléséből sem. Ez a bűnhődése. Testi kínokat érezhet test nélkül is. És csak amikor a haladásra való törekvés vágya benne újra feléledt, akkor térhet vissza öntudatosan egy új élet kiinduló pontjára. De csakis az isteni irgalom kegyelméből! Mindaddig pedig a szenvedésekben tisztul, mert csak ezek által jut önismeretre és egy tisztább élet után való vágyakozásra. Ugyanezt látjuk már a testben élő lélek állapotában is. Úgy az emelkedés, valamint

a bukás befejezését követi egy öntudatlan nyugalom: az emelkedés után egy jóleső megkönnyebbülés, a befejezett bukás után pedig a lelkiismereti érzékenységnek alacsonyabb fokú elnémulása. A lelket eme érzéketlenségéből szintén csak szenvedésekkel lehet felrázni.

Az erő tehát, amely örökké egy volt, nem csak alakjait változtatta minden időben, hanem tevékenységének a formáit is. Ezért látjuk az erőt majd hatalmas látható és érzékelhető formában nyilván ténykedni, majd pedig visszavonulásával mintegy elrejtőzve, titkosan hatni. *Ilyen változásai vannak külső alakjában is* és ezért az evolúcióban is ily kettős alakban vezet; — néha megdöbbenő és a lelkeket felrázó világeseményekben, máskor pedig észrevehetetlen lassú átalakulásokban.

Mindezt nemcsak visszamenőleg találjuk az erőben, hanem ugyanezt találjuk előremenőleg is az Úr Jézusban, az ő ténykedéseiben, amelyek a legtökéletesebb erőműködések. Épen ezért az Úr Jézusnak folytonosan emelő hatása a lelkekre nézve a legtitkosabb erőműködés, amelyet „*értelmünkkel*” sem megismerni, sem megközelíteni nem tudunk. Aki tehát a múltban keresi az erőt az anyagban, mint tökéletes Istent, azt ott épúgy nem találja meg, mint ahogy *értelmével* most sem találja meg az Úr Jézus emberi alakjában. Mind a kettőben *az Istenség mint teljes tökéletességű erő már az értelem fölé emelkedett*, illetve finomult; *csak megérezhető, de fel nem fogható!*

Az értelemnek tehát a tökélyvel szemben többé szerepe nincsen. Nem is tud kapcsolódni vele. Azon módon törvény sincs a tökélyben; sőt, még csak igazság sincs benne, mert az igazság a törvénynek a betelése, vagyis annak az érvényesülése, *a tökély pedig már a törvények fölé való emelkedést jelenti.* Itt ér véget az erővel szemben a mi értelmi vizsgálódásunk, amely mindaddig a törvény alapján haladt, követvén az erőt addig, amíg az értelem is célját elérve, feleslegessé válik. Látjuk, hogy *az isteni életben a mi értelmi megismerésünk egy tökéletlen megismerési típus.* Az isteni tökéletes tudás nem okoskodás, vagy következtetés, — szóval nem logikai funkció, hanem színről-színre való látás. Ezért nekünk is, ha az isteni lényeket kutatjuk, *az értelmi alapról át kell lépniünk az intuícióba*, amely az érzésünk hódolatában, bámulatában, vagyis az imádásban nyilatkozik meg. Mert *míg az erő törvényszerűen működik, addig értelemmel is felfogható és kö-*

vethető; mikor azonban már törvény fölé, vagy törvény alá jut, akkor már csak érzéssel lehet őt megsejteni és követni. Megismertük ezek alapján a valóságos tiszta erőnek törvényét és természetét. Most sorrend szerint az anyag következik, amelynek törvényéből majd kivilágosodik mindazon alantasabb és az anyagvonalba lesúlyedt erőknek a törvénye és természete is, amelyeket a földi ember elég tévesen természeti erőknek tart. Pedig — ismétlem — mindezek csak az alacsony anyaggal egyesült és eldurvult erőfoszlányok, amelyeknek felette áll még az embernek anyaggal egyesült erőtartalma, vagyis szelleme is, mivel néha tudatosan, néha öntudatlanul uralja és befolyásolja ezeket.

AZ ANYAG TÖRVÉNYE.

Az anyag törvénye, vagyis természete a keménységen alapszik és abból indul ki. — Miért hajlamos az anyag a keményedésre? Mert az erő-ellenállhatatlanságának testi sűrűdéséből származott. Tudjuk, hogy az anyag, mint rezzenet, erőmozgásból tört ki és az ellenállhatatlanság testi sűrűdésének a túlélése. (Erőmozgási salak.)

Az anyag alaptörvénye tehát az ellenállhatatlanság természete. Ezt az anyagban „ellentállóságnak” nevezhetjük; testi nyelven: „keményedésnek”. Míg az anyag valóságos erőtől érintetlen anyag marad, addig tökéletesen ellentálló, kemény képződmény. Keménysége, vagyis ellentállósága a képződményben azonban még nem kifelé ható törvény és természet, miután az anyagnak eme ős-alakját még erő nem érintette; már pedig kifelé való hatás csak erőből indulhat meg. (Csak ez erő vihet az anyagba érzékelhető minőségeket.) Az ős-anyagnak tehát csupán passzív a hatóképessége, vagyis ellentálló és visszautasító.

A keménységnek, vagyis ellentállóságnak pedig háromféle öntudatlan ténykedése van, amiket nem cselekszik, hanem csak előidéz. Az első: a mozdulatlanság (megállás). A második: a térfoglalás. A harmadik: a változatlanság. A mozdulatlanság természetes és merőleges ellentét a mozgással szemben. A térfoglalás pedig ellentétes az erő összevonásával, vagyis önátadásával szemben. Végül a változatlanság ellentétben van a foly-

ton változó ellenállhatatlansággal szemben. Mindezekből láthatjuk, hogy *az anyag egyenes ellentétben áll az erő természetével és minden fejlődésnek és evolúciónak öntudatlan ellentéte.*

Merüljünk el most egy pillanatra a mélységekbe, ahonnan *az erkölcsi törvény* a színerő legbensőbb természetéből kialakult. Ugyebár a *színerő első ténye a teremtés volt, vagyis a mozgás megindítása?* Ez a tény a színerőben már *a jósból állott elő*, mert ezzel akarta saját szabadságát, boldogságát megsokszorozva szétoztani. *A cselekvő jószág lett tehát az oka a világ teremtésének.*

Az erő ezen aktivitásával szemben *az anyag azonban passzív.* Mit jelent ez? *Hogy az anyag az önzésnek őszanyag-alakja. Mert amíg az erő összevonás és önmérséklés folytán megszülte önmagában az alázatosságot és az önfegyelmet, addig az anyagban a térfoglalás a kevélységnek (a kifelé való törésnek) lőn az alakjává.* Míg a *változások* folytonos átalakulása az erőnek önfeláldozó munkája az evolúcióban; addig az *anyag-változatlanság* a megváltás gondolatának (az evolúciónak) merőleges ellentéte. Az anyag csakugyan *változatlan*, amíg ezen állapotából (anyagtermészetéből) valamely erőhatás ki nem emeli. Milyen világos képet ad ez a rövid összehasonlítás arról, hogy *az erőben hogyan alakultak ki az erkölcsi képességek, amiket az anyag ridegen visszautasított!*

A mozdulatlanság, a térfoglalás, a változatlanság, amelyek az őszanyagnak öntudatlan tényei, együttvéve adják és alkotják az „élettel” szemben az úgynevezett „halál” jellegét. Így állnak tehát egymással szemben az *erőnek és az anyagnak a törvényei* által előidézett tények, amelyek az erőben *öntudatosak, az anyagban öntudatlanok.*

A világegyetem életfolyamatának „kezdeté” pedig ezen két egymással szemben álló természetnek egymáshoz való folytonos közeledésében rejlik. *Megváltásnak, vagy evolúciónak is nevezhetjük.* Ez azonban az „ős-kezdetben” még nem harc és küzdelem, annál kevésbé ütközet, mivelhogy az anyag részéről mindez csak *öntudatlan* ténykedés. Kétségtelen azonban, hogy az erőben, amelynek a lényege az *érzés*, az anyagnak első ellenállása, vagyis az erő anyag felé való közeledésének legelső visszautasítása a „*fájdalom érzését*” keltette fel. Vájjon miért? — Úgy-e bár, az erő érzőképességének *legelső megnyilatkozása a szeretet* volt, amely az *érzés sűrűségéből leszármazott lelki meleg.* Mikor pedig ezen lelki meleg az őszanyag

felé közeledett, a képződmény ellentálló visszahatásával felkeltette az érzésben *a legelső fájdalmat. A szeretet mindig szenved, valahányszor hidegen visszautasítják. Így lett az érzés második megnyilatkozása fájdalommá. Ez a kettő pedig (a szeretet és a fájdalom) együtt és egymás mellett marad mindaddig, míg az élet folyama viszi az érzéseket, a tényeket és a valóságokat a végcél, a tökély felé. A tiszta szeretettel mindig párhuzamosan fog jelentkezni a fájdalom is, mert a tökéletesen tiszta szeretet mindig a legkeményebb, a legellentállóbb tárgyra tűzi melegítő és lágyító sugarait és így természetesen mindig őt éri a legteljesebb visszautasítás is.*

Az anyagnak ezen alaptörvényei azok, amelyek, hogyha anyagfejlődése folyamán később némileg enyhültek is, de azért mégis csak megmaradtak teljes következetességgel keménységre való hajlamnak még akkor is, amikor az anyag már az erővel egyesülve, természetében lágyult és alkalmazkodóvá vált. Sőt, az ő keményedésre hajló képességét az anyag még az erő természetébe is beleviszi azzal, hogy az erő ellenállhatatlanság testi sűrűdésével egyesülve, létrehozza az erő-anyag egységében a salakot: a rosszat.

Az anyag törvényének a fejlődése jog és igazság szempontjából tehát az erő-anyag-egyesülésnek a salakjában, vagyis a rosszban éri el fejlődésének a tetőpontját Mert az anyag-keményedés legelső foka sem lehet az erőben mássá, mint a keményedésnek érzéssé való átalakulásává; szóval lelki tulajdonsággá. Ilyen pld. a gőg és a kevélység, valamint a teljes szeretetlenség, vagyis gyűlölet is. Végső fokon mindezek érzéssé lesznek bennünk: a legnagyobb rosszá, mert a lélek külső ténykedése mindig a belső érzésnek az objektíválódása. Hát vájjon nem vesszük-e észre, hogyan alakul ki a színerő őstermészete az anyagvilágban is? Valamint az ellenállhatatlanság ellentétes tulajdonsággá alakult ki az erőérzéssel szemben, úgy fokozódik és durvul ez az ellentét a külső életkörben is. Így pld. az anyagvilágban, mikor az anyagtermészet szembe helyezkedik az erővel és reá visszahat. Ezért lett a rossznak a kútforrásává az anyag. Helyesen érzi ezt meg minden vallás, amely a rossznak az eredetét az anyagban keresi.

Az erőanyag-salak már nemcsak visszaható erejével és térfoglalásával gyakorol öntudatlanul hatást reánk, hanem amint látjuk, már érzést is okoz bennünk. Ez az érzés pedig a szokott módon fokozódik, telik, túltelik, izzik, majd amikor izzása tetőpontjára jut, kitör és mint salak hagyja el a testet,

hogy azután a romlásnak váljon képviselőjévé. Ezért a kevélységnek, a haragnak és a gyűlöletnek a kitörése mindig romboló hatású. Az anyag törvénye azonban épen azért, mivel tökélyre jutása az erőnek az elnyomatását és bukását jelenti, akkor válik majd erőtlenné, sőt végül semmivé, amely pillanatban az anyag tökélyre jut. Ez a fejlődési folyamat mindenkor az erő közreműködésével megy végbe és az eredmény minőségére döntő befolyása mindig az erő ténykedéseinek van. Ha ugyanis a vezető erő egyenletességi tartalmában (szellemi tulajdonságában) gyenge, úgy ellenállhatatlansága, amivel az anyagot minduntalan érinteni kénytelen, lassanként annyira eldurvul, hogy szinte belemerül az anyagba. Nincs meg ugyanis benne a kellő indító és fenntartó egyenletlenség, amellyel az ellenállhatatlanságot vezethetné és táplálhatná s mivelhogy egyenletességi tartalma gyenge, úrrá lesz felette az anyag.

Mihelyt az erő csak egy részével is belesüllyed az anyagba, győzött az anyag és most már az ő természete fejlődik zavartalanul. El fogja érni mihamarább a tökélyét, amely az anyag keménységét beleviszi a vele egyesült erőbe is és az erőérzését „anyagérzékenységgé” változtatja át. Ebből lesznek az anyagban a minőségek. Ilyen átváltoztató hatást tud gyakorolni az anyag a belesüllyedt erőre.

Ellenben, ha az anyaggal egyesült erő, illetve szellem egyenletességi túlsúlyú, úgy ellenállhatatlansága nem merülhet el az anyagban, hanem mindig a szükséghez mérten érintkezik csak az anyaggal. Uralja az anyagot. Ebből kifolyólag az anyag se nyerhet erőt és így törvényének fejlődése is igen lassú egyenletben folyik és mindenkor az egyenletesség jegyében és szellemében történik. Fejlődésének tetőpontját pedig ezen az úton ugyancsak az érzésnek egyik alakjában, még pedig a tisztaság-érzésében éri el. A tisztaság csakis az elmondott úton jöhet létre. Végcélját pedig a szépségben éri el, mivelhogy — amint már tudjuk, ennek egyik főalkotó része.

Ugyanígy a rúttnak a főalkotó része a tisztátalanság, amely mindig a zavar valamely alakjában nyilatkozik meg, ami a rúttságtól elválaszthatatlan. Ezért minden, ami rút, vagy csúnya, visszataszító érzést kelt bennünk, mivelhogy érzésünkben zavart okoz.

Az anyag fejlődési törvénye csúcspontját, vagyis tökélyét szintén két útirányban érheti el. Nála is látjuk jelentkezni a kétféle eshetőséget, amely a fejlődésnek az isteni törvénye.

Erkölcsei nyelven *próbának* nevezzük, amely alól még az Isten Fia sem volt kivéve. A két eshetőség közül *az egyik, amikor az anyag természetének megfelelőleg, tehát az igazság alapján salakká fejlődik; a másik pedig, mikor az anyagot az igazság fölötti irgalom és szeretet tisztasággá és szépséggé fejleszti ki.* Az anyag legszebb és legtisztább alakjai pld. *a drágakövek*, ilyen alapon fejlődtek ki és ezért hatnak ellenállhatatlan erővel minden szépérzékre.

Az anyag természetét sohasem alantas erő tisztítja, illetve fejleszti tisztasággá, hanem mindenkor csak magasabb önkéntes erő, vagyis az anyagban elhelyezkedett szellemek. Ezért sohase törvénytelenység (bűn), ha egy alantas erő anyagának törvényei szerint él, *esetleg tisztátalanul.* Viszont egy magasabb erő sem köteles anyagának törvényei szerint élni, mert az ő testetöltése is már törvényfölötti önkéntes ténye volt és így ebből kifolyó cselekedetei se tartoznak törvény alá. De, habár a legmagasabb testet öltött erők a saját erőtartalmuk törvényei szerint élhetnének, azért mégis úgy látjuk, hogy alávetik magukat azon anyagnak a törvényei alá, amelyet önként magukra vettek. Ebből következik, hogy *bármely testben élő nagy szellem testi életének tisztasága sohase törvényes természetesség, hanem törvényes és természetfölötti érdem, amelynek jutalma az ő tisztasága által megtisztított anyag,* illetve annak meghódított törvénye és természete létszen. *Ez az ő anyagi jutalma. Erkölcsi jutalma pedig a békének olyan arányban való érzése, amely arányú volt az ő győzedelmes harca az anyaggal.* Mert senki sem fog nagyobb, vagy kisebb békét élvezni, mint amilyen nagy, vagy kicsiny volt az ő tusája és diadala a békéért. *Az eszköz a haladásra mindenkor az isteni irgalom és szeretet mértékével adatik, de a jutalom igazságosan, az érdem arányában fog adatni.*

Az anyag természetének csak addig van ereje (hatalma egyáltalán nincs), míg azt ki nem fejtette. Másszóval, míg az anyagtermészet fejlődik és ez forrásban, izzásban van. *Mihelyt elérte a tetőfokot és kitör, ereje is letörik és megsemmisül.* Ha azonban az anyagnak az a forrása bármely oknál fogva ezt a fejlődési tetőfokot nem éri el, vagyis izzássá *nem fokozódik,* úgy az anyag természete is megmarad. Ebből láthatjuk, hogy *amikor az anyagtermészet végigjárta a fejlődési létráját és a tetőfokon kitört, ezzel természetes és rövid úton meg is semmisült.* Ellenben, *ha az anyagtermészet valamely felsőbb erőtől vezetettve nem fokozódhatott izzássá és így ki*

sem törhetett, akkor a rövid és természetes út helyett egy hosszadalmasabb és természetfeletti úton fog megsemmisülni. Önmagát emészti föl!

Ez a törvény általános és minden esetre szól; tehát a haladás és vezetés módjaira is. Itt is a természetes és törvényes utat a hit által való haladásban és vezetésben találhatjuk meg, mert a hit jelensége az illető vezetett léleknek feltétlen érettségét jelenti, amely az öntudatos haladásnak elengedhetetlen feltétele. E nélkül valódi haladás nincs; csak látszólagos van, amely külsőségekben áll és azokban merül ki.

A haladás, illetve vezetés azonban gyakran természetfölötti módon iparkodik egy-egy alantasabb lelket, vagy mélyre-süllyedt csoportot valamely megrekedt állapotból kiragadni. Eme természetfölötti módok a csodák és mindazok a külső jelek, amelyek a vezetettek érzékeire hatnak, ami mindig annak a jele, hogy ezeknek az érzései megközelíthetetlen mélységben vannak elrejtve az ő lényükben. Ezért a csodák által való vezetés nem kívánatos. Téves irány és csak kényszer esetén van nagy ritkán igazolva. Senki se iparkodjék tehát szellemi jelenségek, vagy egyéb más csodás jelenségek által vezetni a lelkeket Érdemben ez mind alatta áll a hitbeli vezetésnek. Ha pedig szükségképpen áll elő a csodák kényszerével kicsikart emelkedés, akkor ez mindig Istentől származik. A csodáknak is megvan tehát a létjoguk a lelkek nevelésére, de ismétlem, nincs meg az érdemük, mint a hitnek. A gyakorlati hasznuk is gyengébb, mert a külső jelek és természetfeletti módok nem hatnak közvetlenül az érzésre és így azt nem is mélyíthetik. Ellenkezőleg! Mindenkor csak az érzések világát népesítik be a csodák anyagával és ezzel az érzéseknek adnak állandó táplálékot és csak azokat erősítik. Téves irány, mert a tisztulás egyetlen módja érzéseinknek felemelése az anyagias természetű érzékelésnek a vonalából.

A csodák leginkább egy olyan életet tudnak betölteni, amelyben még nagy jelentősége van az érzéseknek. Már pedig egy betöltött élet, legyen bármi a tartalma, magát célnál hiszi és az ilyen egyénnek haladásáról többé szó sem lehet. Ezért mindenkor valódi érdeme és gyakorlati sikere a természetes és törvényszerű módoknak és rendszereknek van. Így van ez az érzéki életben is, amelyben mindig az anyag természete jut bizonyos életerőre. Ezt se kitérésekkel kell megsemmisíteni, hanem hosszabb és természetes úton kell az érzéki testnek önmagában megsemmisülnie.

A spiritista körök vezetőinek is figyelmébe ajánlom az üt fejtegetett törvényt testvéri szeretettel. Sohase törekedjenek természetfeletti erővel hatni a hívő közönségre, hanem hit által erősítsék érzéseiket. Nagyon helyesnek tartom, hogy a kiforrott spiritista körök már ezt belátják és teljesen a hit által való oktatás módszerére támaszkodnak. *Krisztus útjai olyan tiszták és egyenesek, hogy igazán nem lehet rajtuk eltévedni. E törvény alól csak azok a magasabb származású szellemek a kivételek, akik bár földi testben élnek, de lelkük úgyszólván egy testen kívüli magasabb vonalban él már. Ezek az anyaggal elvegyült részükkel anyagtermészetüknek megfelelő módon élnek; mert életük csak így lesz egyenletes és rázkódtatások nélküli természetes életfolyamat. Ellenben testen kívüli részükkel, amely egyáltalán nincs anyaggal elvegyülve, az ő tisztább természeti vonalukban kell megfelelően élniök. Ez az oka, hogy a nagy szellemek úgyszólván alig vesznek tudomást testi életükről.* Súlyt egyáltalán nem fektetnek rá. Nekik mindez nem fontos és ha csak lehet, magasabb törvényük vonalába helyezkednek és ezért lesznek a tömeg szemében megértetlen talányokká. Szórakozottságuk, különcségük, eszméikben való elmerülésük, mind csak azt igazolja, hogy egy részükkel már a földi vonalon túl élnek. Ezekre mondják rendesen: — Nem e világra valók!

Egyszóval minden lény benső világa egy-egy külön világ, amelyet sohasem lehet egy általános szabály, illetve törvény kereteibe belegyömöszölni. Különben is a tisztának hiába kínáljuk fel a tisztátalanságot; undorral fogja visszautasítani. Amelyik pedig nem teszi, az még nem tiszta és így természetesebb lesz az élete is, ha nem él meg erőszakos és érzéseiben még nem gyökeredző életet.

Mindezekből pedig egy alapelvet vezessünk le, amelyre azután felépíthetjük a haladás gondolatát is:

Ne a bűnt kezdjük irtani, hanem a hazugságot, mert minden bűnnek egy-egy hazugság a gyökere. Ha kitéptük a gyökeret, vele pusztul a bűn is, mert a bűnben csak a hazugság tartja az életet.

AZ ANYAG MEGISMERÉSE.

Az anyagnak sokkal nagyobb fontosságot tulajdonítunk, mint amennyi benne van. De miután hisszük azt, hogy fontos, tehát reánk nézve ez annyit jelent, mintha tényleg igaz volna. Sohase feledjük azonban, hogy az anyag életét csak a benne lévő erő képezi; mihelyt pedig ez elhagyja, az anyag ismét csak visszaesik a semmiségbe. Minek tehát az anyagot bármiféle értelemben túlbecsülni? Minek tűzzel-vassal tisztítani, vagy pusztítani? Tisztítsuk meg érzéseinket, mert ez a természetes útja a föld tisztulásának is. Mihelyt a hazugságokat a földről kiirtottuk, szellemünk is meg lesz tisztulva és ekkor következhetik az anyagunknak a megtisztítása is.

E könyvnek is az a főcélja, hogy a „törvények” helyes ismeretével és értelmezésével irtsuk a hazugságokat. A földön semmi mással több visszaélés még nem történt, mint a törvényeknek, vagyis a valóságok természetének helytelen felfogásával, amely minden irányban kártékony túlzásra ragadja úgy a haladókat, mint a vezetőket. Amit magunkban tisztán és világosan megérzünk, az a „mi” törvényünk és sohase alkalmazzuk azt a mi „embertársunkra”. Vizsgáljuk elfogulatlanul az ő lelkivonalát és cselekedeteit és ezekhez alkalmazzuk a mi bánásmódunkat is. Mindig abból az elvből induljunk ki: — Ez az ő törvényük! így lesz hatalmunk felette.

Az anyag természete csak addig marad meg tiszta anyagtermészetnek, amíg az erővel nem egyesült. Amíg csak érintkezésben van vele, addig mindig megtartja az anyag-sajátságait. De mihelyt erővel egyesül, rögtön minőségeket, tulajdonságokat vesz fel. Elmondhatjuk, hogy az anyag törvénye, illetve annak a hatálya csak az erővel való egyesülésig terjed. Az ilyen egyesülés mindenkor abban a pillanatban áll be, amikor az erő megtestesül, vagyis az anyagot elválaszthatatlanul magára ölti. Ettől fogva az anyagtermészet, bár megtartja keményedésre való hajlandóságát, de ennek a megnyilatkozását többé nem a test keményedésében találjuk meg, hanem, amint már említettük is, az erőre való visszahatásában; tehát az erő működésére hat keményítőleg.

A testanyaggá finomult anyag ugyanis természetes okoknál fogva még tömör állapotában is inkább nevezhető folyékony, mint szilárd anyagnak. Hasonlítsuk pld. össze a legdurvább anyagokkal az emberi testet és láthatjuk, hogy ez milyen puha és ahhoz mérve szinte folyékony anyag. Már pedig

ha a folyékony anyag meleget tartalmazó erővel elvegyül, akkor nem is keményedhetik többé, mert a benne elvegyült meleg ezt megakadályozza. Mihelyt pedig a testet a meleget tartalmazó erő elhagyja, rögtön megkezdődik a keményedés is, amely az anyagtermészet fokozódásában áll. A magzat képződésénél a testanyag folyékonyága megsűrűdik és bizonyos pontokon ellentállóvá válik, hogy a testnek szilárdabb részeit (a csontszerkezetet) megalkossa és ekként a test puha anyag-részét alkalmassá tegye a szilárd alapon való életre. De a szó teljes értelmében vett „keménnyé” az emberi test sohase válik többé. Ellenben az erőnek folyton változó mozgásával szemben bizonyos ellenállást fejt ki, bár még mindig öntudatlanul.

Mihelyt ugyanis az erő az anyaggal egyesül, anyag-erővé lesz, vagyis testet ölt. Habár ezt az erő önként és öntudatosan teszi is, azért a magára vett anyag az erőre nézve mindig korlát és akadály marad. Nem is képes az erő az anyagban teljesen megmaradni, mert az erőnek egyes tulajdonságai, amelyek térhez, időhöz, szóval anyagtörvényekhez nincsenek liőtve, ezentúl is szabadon áramlanak, illetve hullámszerűen ki belőle. Ilyen tulajdonsága az anyagtestben élő erőnek a gondolat, amelyet az erő légfolyami (éterikus) mozgása visz ki a szellemből és hordozza tagolt hangokban is (szavakban). Ilyen továbbá az érzés, amelynek kiszűrődését, vagy kiáradását már nem közvetíti, vagy nem hordozza más, mint az abszolút elrejtett erő. Igaz, hogy a testnek az anyaga részben itt is akadálya az érzés kiszűrődésének, vagy áradásának. Végül ilyen az erőnek értelmi és akaratbeli tartalma is, amelynek kisugárzását ama fénysugarak végzik, amelyek az értelem és akarat túltelt központjából, a szellemből tűznek ki. Helyesen mondjuk tehát: csakúgy sugárzik belőle az értelem, vagy az akaraterő!

Mindezek számára a test anyaga ellenálló akadályul szolgál és ezen öntudatlan tényében ki is meríti egyúttal az ő keményedési képességét, illetve természetét. Ezért, minél ellenállóbb a testnek az anyaga, annál lassúbb és nehezebb az ő szellemi és értelmi tevékenysége is. De viszont az anyagnak túlsúlyban lévő ellentálló képessége, illetve öntudatlan tevékenysége mindenkor összesűríti a szellemben is az ő magasabb képességeit. E megsűrűdött képességek nem hogy gyarapodnának erkölcsi tartalmukban, hanem mivel a természetüknek megfelelő szabadon mozgó élettől (tevékenykedéstől) elvannak zárva, tehát bénulni, senyvedni, keményedni kezde-

nek. Így lesz az anyag keményítő képességével öntudatlanul is a szellemi és érzelmi tehetségek megkeményedésének a sajnos okává. E ponton az anyagtermészet szintén célhoz ért. A megkeményített értelmi képességek többé mozogni nem kívánnak és így az anyag ellentállása ezen a ponton többé nem merülhet ki munkában, tehát közömbös egységben él a szellemmel.

Az ilyen közömbösség mindig beteg állapot, amelyet a földön melankóliának, teljességében pedig apátiának nevezünk. Belőle mindenkor csak kegyelmi úton tudunk kiemelkedni; egy nagy, belső rázkódtatással, amely mindig természetfölötti módon jön a megbénult lélek segítségére. Különben az ilyen természetű betegségből csodás a kigyógyulás, mert ennek a természetes vége és kifejlődése az öntudatlanságba való elmerülés lehet csak; előidéző oka pedig a szellem kimerültsége. De nagyban befolyásolhatja a hibás és rossz nevelési rendszer is: a helytelen irányítás, amely vagy nem serkenti a szellemet az anyaggal szemben a tevékenykedésre, az erőfeszítésre, vagy ellenkezőleg, az anyag ellentállását semmibe sem számítva, a másik túlzásba esik. Szellemi képességeit túlfeszítve, ennek fokozott erőhatásával megsemmisíti az anyagot, amely így nem áll ugyan ellent a szellemi képességek kisugárzásának, de nem is veszi ellentállóságával védőén körül a kívülről jövő alantasabb erő-, vagy anyagnyomásokkal szemben.

Az élet folytonossága pedig mind a két esetben megtörik, és beáll a közöny, amely a megtestesült erőnél a létállapotot jelenti a maga halálos mozdulatlanságában. Az ilyen egyén életsúlya, amelyet önmaga fenntartani többé már nem képes, valóságos súly gyanánt nehezedik a végtelenségnek haladásra törekvő, emelkedettebb élete számára. Ezért is kell bölcsességre törekedni a vezetőknek, amelyet a törvények megismerésében és megtartásában találunk meg.

Mindezekből fel kell ismernünk, hogy minden egyes valóságnak és ténynek a természete (törvénye) csak olyan egyszerű és hatályában, érdemében csak annyit érő, amennyiben az a valóság, vagy tény, még össze nem vegyült más ténnyel vagy valósággal. Az Isten a legegyszerűbb, mert tiszta erőlényege soha semmiféle valósággal még el nem vegyült. Vagy nézzük pld. az erő természetét. Úgy-e, ez a mozgásban merül ki? Ez az ő egyszerű természete. Mihelyt pedig egyetlen mozgásán kívül másképp nyilatkozik meg, akkor már nem is eredeti változatlan erő többé, hanem lényegében és alakjában már egy megváltozott új valóság. Míg azonban ilyenemű váltó-

zás az erő bensejében és alakjában, következésképpen ténykedéseiben is elő nem áll, addig természete és törvénye is egységes természet és törvény; *csupán mozogni kénytelen.*

*Ugyanígy van az anyagnál. A képződmény is a legegyszerűbb valóság; se minőségei, se tulajdonságai még nincsenek. Reánk nézve tehát még teljesen érzékelhetetlen. Annyira egyszerű, hogy fel se tudjuk fogni, miután érzékeink csak minőségeket tudnak befogadni. Mihelyt azonban az erővel kezd összevegyülni, rögtön jelentkeznek benne az erőhatások: a minőségek, amelyek az anyag egyszerű természetét megzavarták és megváltoztatták. Amíg tiszta az anyag, addig csak keménykedik, vagyis az erőmozgásnak ellentáll. Van tehát bizonyos igazság a skolasztikusok tanításában is, akik az anyag őselemét a *materia primát* teljesen érzékelhetetlen alapnak tartották, amely csak később vett fel minőségeket.*

Minden további jelenség, amely az erőnek és az anyagnak ezen egyszerűségén kívül a végtelenségben, mint törvény, vagy természet feltűnik, már csak e kettőből előállott és már részben el is változott természete az egyes tényeknek és valóságoknak. Ahol tehát bármiféle minőségek vannak, ott már az erő és anyag egymásban elvegyült. De még az egyszerű anyag is visszavezethető az erő ellenállhatatlanságára, amelynek a természetét tükrözi vissza az anyagellentállóságában. Végelemzésben tehát csakis a színerő két tulajdonságát látjuk érvényesülni mindenben. E két természet elvegyülésén kívül a valóságoknak más alakját és törvényét hiába keressük az egész végtelenségben. Nincsen más, csakis ez a két természet van. Ha pedig akár valamely erővalóságot elemezzünk és vizsgálunk, mindenkor csak egy természetet találunk abban, mert csupán a színerőben van a kettő egymásban tökéletes összhangban elvegyülve. Ezt az egy természetet azonban kifejezetten és világosan látjuk és sohasem ilyent is, meg olyant is. Ahol pedig a két természet sajátosságait együtt látjuk megnyilatkozni, miután az elvegyülés bennünk nem összhangzó, azok semlegesítik is egymást. Ez az a nyilvánvaló közömbösség, amelyet az egyéneken hermafroditizmusnak nevezhetünk, a tényekben és valóságokban pedig közömbösségnek; eredménye az élet szempontjából a meddőség, — ezért a legtellebb rossz.

Mi tehát az erő törvénye? Egyetlen szóval megfeleltünk rá: *a mozgás.* És mi az anyag törvénye? *Az öntudatlan keményedés. Ezen kívül minden egyéb csak elváltozása a ket-*

*tőnek. Az anyag és az erő ellentétes természetéből áll elő az a küzdelem, amely úgy az életnek, valamint a fejlődésnek is mozgató rugója. Nagyon szépen és meggyőző világossággal fej-
tette ki ezt Sir Oliver Lodge „Evolution” című könyvének
2-ik fejezetében, ahol kimutatja, hogy az anyag passzivitása
nélkülözhetetlen kellék az energia aktivitásához, mert csak
ketten együttvéve adják a mozgás mennyiségét. („Quantité de
mouvement”). Az anyag inerciája nélkül az energia se mű-
ködhetnék eredményesen. Sőt, alapjában véve a mozgás csak
két ellentétes erőtulajdonságnak a váltakozása és kiegyenlí-
tődése. Az erőkéjfejtéshez kell anyagtehetetlenség is. Kötelet se
húzhatok ellentállás nélküli*

így vezethetjük vissza a törvényeket is a *kettős* alapra, mert minden törvény *vagy* az erőnek, *vagy* az anyagnak a természete. *Csak a tiszta erő lényege áll törvény fölött.* De még a színerő is testi alakjában (energiájában) mozgását ön-
ként korlátozta, vagyis egy ponton törvény alá helyezte. Is-
mételjük, hogy csak testi alakját, mivelhogy a törvény is testi
valóság és hatásköre a testre vonatkozik.

Ennélfogva a törvény se végtelen. Végtelen csak a színerő és ezért minden törvény belőle ered. Egyedül a színerő áll minden törvény felett, mert habár a törvény a legfőbb való-
ság a teremtésben, de azért mégis csak szűkre mért, véges
körben mozog, miután testi korlátok között érvényesülhet
csupán. *Önélete és önereje nincs* és csak akkor érzékelhető,
ha egy törvényfölötti életből indul ki és annak ereje által tá-
mogattatik. Példát hozok fel önmagunkról. *A létfenntartási
törvény* mindig a testből indul ki és a testre vonatkozik, de
*csak akkor érvényesül, hogyha egy magasabb erő benne meg-
indítja. A holttestben már nincs meg,* mert testanyagában
már nincs meg a törvényeket indító magasabb erő, amely már
fölötte áll a törvénynek.

Az anyag törvénye pedig egészen élettelen törvény, mert csupán akkor érvényesül, amikor a vele szemben álló erő gyenge, erőtlen erő. Ennélfogva az anyag törvényének az ere-
jét mindenkor az erő hatalma és minősége szabályozza. Azért
kell az anyagerő megnyilvánulásának az okát mindenkor a
vele kapcsolódott szellem minőségében keresni. Gyenge, meg-
fogyatkozott erő a test természete fölött nem tud uralkodni.
A test túlsúlyra tehát mindig az erő rendszertelen mozgása
folytán juthat csak. *A rendszertelenség kútfeje a kimerültség;
ennek a gyökere pedig a túlzás.* Minden túlzásban messze ki-

ható zavaroknak rakjuk le az alapját. Ez a törvény nemcsak a bűnre, hanem még az erényekre is vonatkozik.

Most, amikor az anyag megismertetése közben az erő hatalmáról is akarok szólni, kifejtem röviden, mi teheti az erőt hatalmassá és mi gyengévé. Az erő gyengesége egyrészt oka a túlzásnak, másrészt pedig következménye is. *Túlzásba csak a fogyatkozott erő esik; a túlzásból viszont olyan fokú kimerültség áll elő, amely megbénítja az erőműködést.* Az erőben ennek a bénultságnak, vagyis élettelenységnek meg kell semmisülnie, nehogy ez a romlott valóság megronthassa az élő valóságot is. A testből is előbb a rothadást előidéző anyagelemeket kell kivonni, ha meg akarjuk óvni a teljes elpusztulástól. *A lélekben ilyen rothasztó elem a gyengeség.*

De hogyan szabadíthatjuk fel az erőt a gyengeségből? Az erő csak akkor teljes és igazi erő, *amikor a mozgásában egyenletes; csakhogy ilyen állapotában az erő nem termékeny.* Teljes egyenletes mozgása csak saját benső életének a fenntartására alkalmas; *kifelé nem hat.* Másszóval, a külső élet szempontjából meddő ténykedés, mert amit egyenletes mozgásának az egyik kilendülésével létrehoz, azt a másik visszalendülésével megsemmisíti. Ezért, ha az ellenállhatatlanság mindig egyenletben mozogna, soha a teremtés meg nem indulhatott volna, mert amely pillanatban első mozgásával az erő a rezzeneteit önmagából létrehozta mozgását *rögtön mérsékelnie is kellett,* nehogy egy hasonló erejű visszahatással *azok megsemmisüljenek.* Tudjuk, hogy az ellentétes, de egyenértékű erőhatások egymást mindig kiegyenlítik, tehát eredményük meddő. Ebből könnyen megérthető, hogy a *színerő külső életet* (amely már tőle különbözik), csak *váltakozó mozgással teremthetett.* Mihelyt azonban a mozgás váltakozó, vagyis *ritmikus,* akkor az ilyen mozgásban már „*értékkülönbözeteknek*” kell előállniuk. Mi ez az értékkülönbözet? Az a minőségi különbség, amely a tiszta erőmozgást az erőrezenetektől különválasztja. Én ezt *differenciális értékmérőnek* neveztem el. Köznnyelven: *ez a tér!*

Hogy a holt rezzeneteket az erő megmenthesse, alkalmazkodnia kellett hozzájuk a mozgásában. E mozgási különbözetek által pedig létre kellett hoznia a tért, amely az anyagvalóságnak a létfeltétele. Minden anyagban tehát más és más értékű az erőmozgás. Ezt az értékkülönbözetet nevezzük az anyag vonalrendszerének (fajsúlyának), amivel az anyag térbe helyezkedhetik. Minden anyag fajsúlya szerint törekszik

belehelyezkedni az ő vonalába, amelybe az erőből kiszakadt, helyesebben abba a vonalba, amelybe az erő taszítja. Ezen alapszik a nehézkedési erő törvénye is, amely *nem az anyag-tömegnek a vonzása, hanem az erőnek a taszítása*. Jól értsük meg! Én nem a *nehézkedési törvény „tényét”* tagadom. Ez szemmel látható exakt igazság; minden pillanatban kísérletileg is igazolható! Elég, ha egy követ feldobok, vagy egy tárgyat leejtek. *Csak azt nem ismerem el, hogy az esésnek az oka az anyag tömegvonzása*. És vájjon, minő alapon tagadom meg ezt a tudományos hipotézist? Az anyag közismert törvényei alapján.

Az anyagtestek anyagi esésének oka nem lehet az anyagvonzás, mert az anyag nem tud vonzani, erre csak az erő képes. Ellenben az esés könnyen megmagyarázható az erő vonzásából és taszításából. Az erő mindent a saját vonalrendszerébe illeszt. Vonzza az összetartozókat; taszítja a különbözőket.

Ez a törvény egyformán érvényesül az egész világegyetemben úgy a parányokban, mint a legnagyobb naprendszerekben. *Mindegyikben van egy erőközpont, amelyet körülvesznek bizonyos mozgó alkatrészek: elektronok, vagy földgömbök*. Az atom-erő központja körül elektronok, a naprendszerben pedig a nap központja körül földgömbök mozognak. Más szóval ez azt jelenti, hogy *mindenütt központ van és minden központban tiszta erőműködés, vagyis Isten van jelen*. Csakis így képzelhető el a végtelenség fogalma is. Ezért *Pascal*, aki az esés törvényét a *Tour St. Jaques-ne*. A kísérletileg először igazolta, *a végtelenséget egy olyan önmagában bevégződő körhöz hasonlítja*, amelynek mindenütt központja van, de körvonala csak képzetben.

Az erő, a szellem és az anyag elhelyezkedési viszonya tehát a mindenségben a következő: a legbensőbb központ mindenütt az erő, amelyből kisugárzik a szellem és kívülre tömörül az anyaggyűrű. Képzeljünk három egymásban elhelyezkedett kört, amelyek világosan érzékeltethetik velünk a világegyetem összes valóságainak az egymásban való elhelyezkedését; *három egymásba rakott skatulyát, amelyek különállók és mégis egységesek*.

A legbensőbb kör az erőérzés, amely már tért nem foglal el, de minden tért betölt, mert a tért tulajdonképpen önmagában adja. Ennek a legbensőbbnek van egy *képzelt külső körvonala, amelyet erőmozgásnak* neveztünk el, másszóval

ellenállhatatlanságnak, amely az *erőérzésből* született. Ez a körvonal már érintkezik a kívülről lévő *második körnek a belsőjével: a szellemvilággal, vagyis az Ige fénykörével*. Viszont a fénykör a szellemvilágnak a *külső körvonala, amely már anyagtermészetű* és sugarakat tud kibocsátani az anyagvilágba, amellyel *belekapcsolódhatik az anyag lényegébe*. A *külső (harmadik) kör* azután az *anyagvilág*, amely fokozatosan annyira durvul, mennyire a központtól távolodott.

Ezért a *tiszta erő az anyaggal közvetlenül nem egyesülhet*, még légkapcsolódás útján sem, *csak erősorozatok révén. Ez erőtvény*. Az anyagkörben, vagyis a legkülső körben az *éter és a légfolyam áll vonalrendszerében a legmagasabban*. Ezért az étert úgy tekinthetjük, mint a szellemerőknek testanyagát. A *cseppfolyós és a szilárd anyagok már süllyedtebek; vonalrendszerük alacsonyabb*. Ezért *taszítja az erő az anyagtesteket a légfolyam alá; mindegyiket abba a vonalba, amely az ő természetüknek — fajsúlyuknak — megfelel*. Ezt *nevezzük esésnek*, amelynek törvényét Newton nagyon helyesen és világosan felállított. Az *esés okát* azonban *tévesen keressük az anyagtömeg vonzóerejében, holott ezt csak az erő törvényéből magyarázhatjuk meg, mert sohasem az anyag vonz, vagy taszít, hanem mindig csak az erő*. Az esés okát csak a vonalrendszerekből érthetjük meg, amelyekből a *fajsúly törvénye is megmagyarázható*. *Mihelyt egy anyag finomodik, egyúttal könnyül és emelkedik is; magasabb életvonalba illeszkedik*. Már pedig, ha az anyagban csakugyan a tömegvonzás érvényesülne és nem a tőle különböző *erő* vonzása, akkor az lekötne őt és az anyag erő nélkül nem emelkedhetné többé; fogva tartaná az *anyag* tömege. *Majd, ha az anyag annyira visszafinomul, hogy képes lesz a tiszta erőbe kapcsolódni, akkor az erő sem fogja taszítani többé, hanem csak enyhén tartja az anyagot és az nem is fog esni többé*. Példa rá *mindaz az anyagelem, amely a levegőnél már finomabb és így felsőbb vonalrendszere van*. Ezt a tiszta erő már nem taszítja többé a légvonal alá és ezért *nem is esik, hanem emelkedik mindaddig, amíg a saját vonalrendszerébe bele nem helyezkedett*. *Ha az anyag tömege vonzaná, akkor a föld légkörének már régen hozzá kellett volna tapadni a föld kérgéhez, mert hiszen a légnak is van súlya*. A *vonzás és a taszítás oka tehát a mágnesség: erővonzás és erőtaszítás*.

Természetes, hogy a finom átmenet dacára is minden test körül fennáll az *„ő külön, egyéni légköre”*, amely lényegben

mindig annyiban különbözik a föld légkörétől, amely természetű ásványanyaggal van kapcsolatban, vagy összefüggésben. Amilyen finom, vagy amilyen durva ásványi anyagot átjár, illetve mozgat, olyan finommá, könnyűvé, vagy olyan sűrűvé és nehezzé lesz az illető testeknek a légköre. Vájjon miért? Azért, mert *természeti törvény, hogy nem érintkezhetik egymással két valóság anélkül, hogy egymásban bizonyos elváltozásokat ne idéznének elő.* Mikor egymáshoz közelednek, mindegyiknek alkalmazkodnia kell a másikhoz; ezért azon a ponton, ahol kapcsolódnak, egy közös minőségüknek kell lenni. Minél durvább valamely anyagtest, annál durvább lesz a kapcsolódási vonalában az a levegő is, amely vele érintkezni tud. *Ez a törvény úgy a testi, valamint a lelki vonalokban is feltétlenül érvényesül. Csak úgy tudunk egy alacsonyabb lélekkel kapcsolódni, ha saját érzésünket, vagy értelmünket ledurvívjuk az övéhez.*

Innen van, hogy némely egyén mellett testileg is érzékelhetően kellemes és könnyű a tartózkodás, vagy megfordítva: kellemetlen és nehéz. Ezt az ő egyéni légköre okozza, amelynek határvonalát sem érzékekkel, se műszerekkel pontosan megállapítani nem tudjuk, de azért megérezzük. Ez tehát kizárólag az érzés képessége. Esetenként és egyénenként külön-külön pontosan megérezhető, hogy hol végződik az egyéni légkör határa. Ezért ha bizonyos egyénnel érintkezünk, vagy megkönnyebbül, vagy megnehezül az érzésünk aszerint, hogy az illetőnek milyen a légköre; — tisztultabb-e, vagy durvább? Az első esetben szívesen közeledünk, a másodikban pedig sietünk visszahúzódni tőle; megérezzük az illető légkörének a határát. —

De térjünk vissza az *anyag* megismerésének az útjára és vizsgáljuk, *hogyan jön létre a színerőből a mozgási különbözet.*

Az egyenletesség a mozgást erőfokozódásra, majd erőkitörésre indítja azért, hogy *önmagába visszavonul és ezzel a két erőalak egységében a kapcsolódás lazul* Túlsúlyra jut az erőben az ellenállhatatlanság. De nehogy ez túlzását állandóan fokozza és így erőgyöngyülés állhasson benne elő, ismét előtérbe jut az egyenletesség. *A kapcsolódásnak ez a gyengülése és erősödése közöttük az erő ritmusa,* amelynek külső testi jelensége a *vonzás* és a *taszítás*, önmagunkban is tapasztalhattuk, hogyha egyenletességünk (ézésünk) következetesen visszavonul, akkor indulataink mindig kitörnek

és csak akkor csillapulnak le ismét, hogyha ellenállhatatlansági mozgásunkhoz érzésünk újból kapcsolódni tud. Ha ellenben érzésünkkel indulatainkat fékezni és fegyelmezni tudjuk, akkor mozgásunk sem fokozódik és így nem is törhet ki rendszertelenségbe. Ellenben az egyenletesség a visszatartott mozgást sűrűdésre kényszeríti, amelyből benső életünkre mindig valamely hasznos eredmény áll elő. *A mi erőnk is mindig elgyengül, ha indulatainak a túlzásaiban semmiféle érzés nem mérsékli; a folytonos fokozódásban pedig lassanként kimerül és végre letörik.*

Az élet törvénye tehát az erőváltkozás: a ritmus. A teljes egyenletű mozgás meddő mozgás marad, ami sem az erő érzésének, sem az erő öntudatának nem felel meg. Viszont a folyton fokozódó mozgás rendszertelen kitörései elpusztítanak még azt is, amit alkotott. Mind a két eset tehát egyoldalú; ezért minden erő csak úgy élhet termékeny életet, hogy ha mind a két erőtulajdonságát együttesen foglalkoztatja és kielégíti. A színerő ösmozgásában is az egyik mozgási aktus kitörő, a másik pedig visszahúzódó volt, mérséklő egyenletű. Így támadott értékkülönbség a mozgásban, amely a termelt valóságokat a termelő erőtől differenciálta; testi nyelven: térbe helyezte. (A térről, valamint az időről a következő fejezetben fogunk kimerítő magyarázatot nyújtani.)

Mi is úgy vagyunk, hogy csak akkor nem borít el bennünket a mozgásunk által termelt eredmény, hogyha élettevékenységünk (mozgásunk) ütemesen váltakozik. *Lelki kimerülés után testileg kell felfrissülni! Testi után vágyakozzunk szellemi munkára! Biológiai törvény ez a váltakozó erőmozgás.* Lélegzésünk, szívverésünk, összes nedvkeringésünk, agyműködésünk, perisztaltikus gyomor- és bélmozgásunk és egész testi ténykedésünk ritmikus. Még az őserőt is elborította egykor a saját mozgásából termelt rezzenetek tömege; pedig ez az energia valódi tiszta színerő volt, nem pedig többszöri sűrűdésen keresztül meggyengült erő, mint a mi életerőnk. Tudjuk, hogy az őserő a képződmény gyűrűjét darabokra szaggatta szét (világrendszerekre), hogy anyagsírjából önerejével feltámadhasson. Az Úr Jézus az erőnek ezt az ősfeltámadását csak megismételte földi életében testi alakban. Sőt, amint láthattuk, még a színerő is kénytelen ilyen váltakozó erőmozgással munkálkodni, amelynek az eredménye kifelé a teremtetett világ lett, befelé pedig az ellenállhatatlansági erőnek állandó felfrissülése. A mozgó erő csak azt cselekedte, amire

nevelődjék, és elbírjuk azt, mert az élet tökéletessége várakozik reánk. Mindnyájan érezzük, hogy életünk teljességéhez nem borítottunk el étellel. Nagyon fontos szempont! Lassú, fokozatos fejlődés az életünk, hogy életfenntartó erőnk hozzá az erőérzés indította, azután visszavonulva, kiegészítette erő-készletét ismét az erőérzésből.

A váltakozó mozgásnak egyik eredménye a folytonos újraszületés is, amelynek a születés és a halál csak egymást kiegészítő változatai. Az életritmusnak köszönhetjük azt is, hogy idő előtt, vagyis mielőtt el nem értük erőnk teljességét, nem elég egy életszak. Olyan keveset és olyan értéktelen dolgokat tudunk egy élet folyamán át összegyűjteni, hogy szinte kívánjuk bevezetlen életünket új életszakokban megismételni. Ki tudna eljutni a teljességhez egy rövid élet folyama alatt? Pedig ennek az elérése a mi végcélunk! Csakhogy az ilyen tökéletességet csupán teljesen megedzett életképességekkel tudjuk majd elbírní. Ezért kell életerőnk és érzésünk alázatos összevonásával, amely az ellenállhatatlanság legtökéletesebb sűrűdésére vezet, a legteljesebb szeretetet kifejleszteni bennünk az egyenletes meleg alakjában.

Jegyezzük meg jól, hogy nem az erőnek és a képességeknek minden áron való kifejtésében van a tökély, hanem azoknak bölcs és helyes felhasználásában. Mit használ a tűzluzgóság, vagy az erénynek bármilyen túlzása, amely működését kimeríteni akarja és ott is, akkor is ténykedik, ahol és amikor nem kívánatos, sőt néha káros? Ezért szükséges, hogy tevékenységünket bölcs mérséklettel fejtjük ki még az erényekben is, mert a túlzásba vitt igazságosság, szelídség, jóság, stb. néha többet árt, mint használ

Természetes, hogy tudnunk és éreznünk kell, hogy az ilyen mérséklet hol, milyen irányban és meddig terjedjen. Mondhatjuk azonban, hogy *a helyesség rendszere, amely a célszerű beosztásban van, mindig támogat bennünket, mihelyt reá egész akarattunkkal és igyekezetünkkel támaszkodunk. Ez pedig, mint az óramutató, pontosan tájékoz bennünket, hogy mikor és hogyan cselekedjünk. Az emberi gyengeség a legritkább esetben kerülheti el, hogy néha-néha bele ne essék a túlzásba, nemcsak a bűnnél, hanem a szeretetnél is. És éppen ez a tünemény vall a lélek végtelenségére, amely mértéket nem akar ismerni sem a mélységben, sem a magasságban. Végtelennek pedig azért mondom, mert a léleknek nincsenek se részei, se atomjai, csak minőségei. A lélek szabad, jelle-*

mezhetetlen; minden rezzenése más és más, néha eszményi, máskor anyagi. Kitörései vannak, amelyek saját természetének mélységéből csapnak elő, mint a napnak a protuberanciái. Ha jó, — ép akkor hajlik a rosszra; ha rossz, — a jó után vágyódik; ha boldog, — szenvedni akar; ha szenved, — boldog kíván lenni. Gyötrelem annak a léleknek az élete, amelyik még éretlen és rendszertelen lelki életet él, amelyikben még nem uralkodik egy magasabb akarat, hogy abba fenntartás nélkül kapcsolódhassék, hogy iránya biztos és határozott legyen. Csak a végtelenségbe kapcsolódva találja meg a lélek a maga békéjét, összhangját és teljes nyugodalmát. A tőle elszakadt léleknek, bárminő szabad legyen is, az élete folytonos küzdelem és hullámvás, mert a lélek, bár uralkodik minden fölött, ami kevesebb önmagánál, de önmaga fölött állandóan és megbízhatóan nem képes örködni. Erre mindig csak egy más, magasabb lélek, egy nagy tiszta szeretet képes. Ilyen felsőbb irányítás nélkül a lélek élete is csak egy hányt-vetett hajó, amely törött árboccal és tépett vitorlával küzd a zúgó és Őt elbontással fenyegető fergeteggel.

Mit ér, ha szenvedélyeinket már lenyűgöztük, de életerőnket ennek az érzésében kell kimerítenünk? Ráléptünk a kígyó nyakára, de a lábunkat nem vehetjük le róla, mert rögtön az ikránkba kap és megmar! Ezért kell minden léleknek egészen belekapcsolódni és összhangba jutni egy magasabb erővel, aki már nekünk biztos oltalmunk és irányítónk.

Valóban a lélek annyira el tud merülni még a bűn teljességében is, hogy egészen megromolhatik, Elpusztíthatja, megsemmisítheti önmagát anélkül, hogy valóban is megsemmisülne, mert romjain ismét felépül az ő elpusztíthatatlan valósága, az isteni irgalom és kegyelem révén. Ismétlen, az élet nem érdem szerint, vagyis igazság szerint adatik, hanem kegyelemből, ajándékképpen! Ahol túláradt a bűn, ott még túláradóbbá lesz a kegyelem és megváltás irgalmassága folytán könnyeink, szenvedéseink véres verejtékezéséből fogunk egykor új életre születni. Az újraszületések sorozatán keresztül küzdelmes szenvedéseinkből megtisztulva fog majd egykor kilépni az Isten képére teremtett halhatatlan lélek.

így merülhet el a lélek a szeretet végtelenségében is. Megsemmisítheti, elpusztíthatja magát a szeretet túlzásában is, akár az összességnek, akár egyeseknek, vagy pedig mind a kettőnek a szolgálatában. Csakhogy az ilyen elpusztítás egy még dicsőségesebb alakban való feltámadást jelent, mert aki

életét szeretetből föláldozta, az nem semmisülhet meg, hanem az isteni igazságnak alapján az élet forrásának örök birtokosa marad. *Cselekedjünk ezért mindig a legjobbat!* Áldozzuk fel életünket ilyenmő szeretetből, hogy általa az élet forrását fakasszuk fel újra önmagunkban. *Azonban a tökélynek a titka az, hogy nem elég szeretni és szeretetből megsemmisülni, hanem mindezt öntudatosan, helyesen és hasznosan kell cselekednünk. Vagyis, hiába áldozza fel bárki magát, életét és egész tevékenységét előbb, amíg maga nem tökéletes. Csak a tökéletes élet feláldozásának van valódi értelme és eredménye.*

Krisztus feláldozása is azért végtelen értékő, mert a leg-tökéletesebb lény adta oda magát szeretetből tiszta és szeplőtelen áldozatképen. Micsoda lekicsinylése ezen végtelen értékő áldozat érdemének, ha nem tartjuk azt elég hatályosnak az egész világ megmentésére? Ezért a krisztusi megváltás végtelen érdemének egyetlen sebezhető pontja az örök pokol gyötrelmeinek rettenetes gondolata! Csakis az emberi értelem gyarlósága torzíthatta el egy ilyen örökös kízássá a kiegyenlítő és javító bűnhődésnek az isteni igazságosságát, *amely egy emberi botlást örök kárhozattál sújt!*

Értékes és eredményes áldozathoz élet-tökéletesség kell. Vájjon ki ne szeretne valamit, vagy valakit annyira, hogy ne erre a szeretetre építené fel az életét? Minden életnek megvan a maga értékes alapja. *Nincs ember, aki valamiért, vagy valakiért ne élne.* Csak a legalacsonyabb önző és közömbös lélek zárkózik önmagába és az ilyen elszigetelődés már halál. *Még a bűnös lélek is szeret valamit, vagy valakit, akiért él.* Ha mást nem, — hát szereti azt a *bűnt*, amelyben él és amelyhez ragaszkodik. Ezért él, ezért pusztítja el magát; az anyagi az anyagért, a parázna az érzékiség túlzásaiért és bűneiért. Az ilyen elpusztítás azonban hiába történik a szeretetben, mert hiszen *tökéletlen lélek* cselekszi. Nem ugyanazon mértékkel méretik tehát a szeretetből való önfeláldozás, mint az érette való élet és halál. Akik tökéletlenül szeretnek és e szeretetben megsemmisülnek, azok az örökkévalóság helyett átadják magukat a romlásnak, mert helytelenül hoztak áldozatot a szeretetükért.

Nagy lelki sötétség, sivárság, üresség és örömtelenség kell ahhoz, hogy valaki az örök élet helyett a halál felé törjön. Mert csak az kívánhatja, hogy az élet örökké tartson, akinek az életében élő a tartalom is. *A helyes szeretet ennél fogva csupán a bölcsességből fakadhat. A bölcsesség pedig olyan*

valóság, amely szintén csak hosszú fejlődés után éri el a teljességét és csak miután már túltelt, akkor válik valódi bölcsességgé. A bölcsesség a tudományból indul ki, túltelésének kiszűrődése pedig önmagában érik, sűrűsödik és ismételten túltelik. Ezért a tudomány akkor éri el teljességét, amikor hallgatni kezd és magába vonul. Míg fejlődik, addig mozog; gyakran ellenállhatatlanul, minden rendszer és egyenlet nélkül. Ez az a bizonyos tudákosság, amely lépten-nyomon kitör és végre önmagában megsemmisül. Mikor azonban teljességét elérte, megáll. Mintegy lélegzetét visszafojtva alig él, csak figyel s amíg valaki figyel, addig ömlik is-bele az az áramlat, amelynek a folyamához érkezett.

Így ömlik a tudományba, mihelyt túltelik és meglassúdik. A tudomány lelke a rendszer. Rendszer nélkül ugyanis a tudomány csak szétbomlott test, amelybe egységet és életet a rendszer visz. Viszont a rendszer csak a kezdet, amelynek a tökéletessége a bölcsességben van.

A rendszer tehát csupán akkor kiszűrődése a tudomány túltelésének, ha már tényekben, rendszeres tudományos munkálatokban nyilatkozik meg. Ha még nincs ilyen rendszeres ténykedés, akkor a tudomány se teljes még. Nincs túltelítve, vagyis megérve. A rendszert pedig arról ismerjük meg, hogy még a rendellenességeket is bele tudja illeszteni a rendszerébe, mint ahogyan valóban ezek a tények és valóságok is csak látszanak rendtelenségeknek, mivelhogy természetükre nézve csakugyan beletartoznak a világegyetem egységes rendszerébe. Csupán az ilyen irányú és rendszerű tudományos ténykedés az egyedül következetes és igaz munka. Mint ilyen, azután ellenállhatatlan, vagyis megdönthetetlen. Mint következetes és igaz munka, egész igazságot nyújt az igaznak is, és az igaztalanak látszónak is, mert *következetesen kimutatja, hogy az igazságtalanság csak látszat, amelynek mélyében mindig egy elrejtett igazság van. Így kelti fel az ily tudomány az egyének belátását, amelynek nyomán mindenkor bizonyos megnyugvás fakad. A megnyugodott lélek pedig már bele van vonva a rendszeres életbe; mert maga a megnyugvás sem más, mint rendszer az egyén életében.* A tudomány ezen úton és irányban halad a *jóság felé.*

Ha az egyénben a megnyugvás a rendszer, akkor ez a megnyugvás az ellenállhatatlanságnak a visszaszorítása még akkor is, ha az tevékenyen működik. Ezért az ellenállhatatlanság túlsúlyával létrejött valóságok mindenkor ellenállhatat-

lan természetűek. Másszóval: *testiek*, ami pedig sohasem kívánatos. Szükséges azonban mégis, hogy mindenképen megnyugvásra törekedjünk. *S amikor különösen tétlennek és meddőnek éljük az életünket, akkor nyugodjunk meg leginkább, mert az ilyen esetek mindenkor egy benső átalakulásunkból kifolyólag állnak elő.* Valahányszor a lélek egy újabb átalakulásának a betegségét éri, *olyan, mint egy válság előtt álló beteg.* A válságnak eldülését is mindig az illető nyugalma vagy nyugtalansága határozza el.

A saját magam állapotából merítettem ezúttal a példát. Volt egy idő az életemben, mikor kétségek között ingadozva, magamat *tétlennek* éreztem. Innen származott az a lelki zavar, amely nagyon megviselt. Nem tudtam bölcsen megnyugodni a *fokozatos* fejlődés gondolatában és az átmeneti lelki érésben, amely ugyanabban az időben, amikor magunkat tétlennek érezzük, a saját fejlesztésünkön ténykedik és munkálkodik. Ezért sohase zúgolódjunk az úgynevezett *lelki szárazság átmeneti pillanatai miatt*, mert *ilyenkor a lélek rendszeren bensőleg érik és fejlődik.*

A szabad, tiszta központi erőforrás is mindenkor csak *egy-egy* munkát végezett. Minden erővalóság, — legyen az elem, egyén, vagy áramlat a végtelenségben, — *egy-egy időszakban csak egyféle tevékenységet fejthet ki öntudatosan*, erejének teljes összpontosításával. Valahányszor pedig azt hisszük, hogy több irányban kell egyszerre ténykednünk, mindig *túlzásba esünk.* Ellenben szomorú kishitűség és ismét csak bölcsesség-nélküliség, amikor nem él bennünk az a hal á^ozott remény, hogy mindaz a fáradozás, munka és tevékenység, amely után vágyakozunk és amelyről lemondani sem akarunk, egykor majd valóban a mi munkánk és tevékenységünk lesz is. *Bizonyosak lehetünk benne, hogy nincs reménységünk, ami valaha ki ne elégítenék.* Ami munkakészséget pedig magunkban hordozunk, az meg is fogja találni egykor a maga munkakörét. *Ami nehézséget a magunkénak érzünk, az valóban a mienk és azt senki más, csak a saját erőnk fogja valaha levenni rólunk. E reményben várjunk türelmesen! Várjunk hittel és bizodalommal újraszületéseink sorozatain keresztül.* Az élet beláthatatlanul hosszú és nekünk minden életviszonyoknak próbáin keresztül kell megtisztulnunk, *hogy a teljességig emelkedhessünk. Ne féljünk! Célhoz fogunk érni! Tökéletessé kell lennünk, nemcsak azért, mert*

Krisztus drága vérén váltattunk meg, hanem mivel Isten fiai vagyunk és a mennyországnak az örökösei!

Minden munka-feladat, amely egy összefüggő életsorozatot igényel, *szakaszonként és nem egyszerre* fog általunk bevégeztetni. Mindegyik szakasz egy-egy külön életet, vagyis egy egész lelket és szeretetteljes odaadást igényel, nem pedig megoszlottat. Ezért tanácsolom, édes testvéreim, ha valamit érzéseinkben *elsőrangú életfeladatnak* érzünk, azt *sohase rendeljük alá mellékcéloknak* és feladatoknak; *teljesen* be kell végeznünk, mielőtt elménkben is kivilágosodik. *Ilyenkor ne tegyenek más érzéseink, más gondolataink, csak egyedül a mi megérezett munkafeladatunk. Belső világunk számára ez legyen az egyetlen munka és életcél!*

Tapasztalni fogjuk, mint ahogy velem is megesett, hogy mielőtt egy bizonyos életfeladatot, amelyet magunkban *életcélnek* tekintettünk, teljesen betöltöttünk, rögtön felszabadul minden lekötött erőnkészletünk és újra szabadon rendelkezhetünk önmagunkkal!

De térjünk vissza a szeretetnek egyetlen, bár végzetes, hibájára: *a túlzásra*. A túlzás ugyanis megfosztja a szeretetet a tökéletességétől, a tisztaságától és ezáltal meggyengíti. *Isten a szeretetnek a végtelensége és lám, mégsem szeret túlzottan. Szeretete ugyan több az igazságnál, mert, ha csak az volna, Önmagát nem adta volna a teremtményeinek; de nem több a bölcs szeretetnél. A bölcs szeretet ugyanis a tökély foglalhatja. Ez a vég, a magasság, amely azonban csak akkor érhető el, ha engedelmeskedünk a szeretet rendszerének, amely a szeretet bölcsességében vagon.*

Túlzás által a szeretet is tökéletlenné válik. Ellenben mindaddig *valódi erő marad, míg rendszeres* és mindenkor visszatart magában bizonyos tartalék-készletét. Mert még az erő sem kifogyhatatlan; sőt, csakhamar elveszti az ő teljességét, mielőtt túlzott ellentállhatatlanságával működik. Ezért az erő az ő eredeti természetétől indítatva, mindig mozgásra fog törekedni bennünk is. Egyenletességünktől függ, hogy ne engedjük túlzásba jutni bennünk, mert mielőtt ebben kimerül, fogyni kezd. A fogyatkozás pedig sokkal gyorsabb ütemben folyik le, mint a gyarapodás. *Ezni mindig könnyebb, mint emelkedni. Így fogunk azután menthetetlenül mi is megtörni.*

A magasból a mélységbe guruló, vagy zuhanó testet ki állíthatja meg útjában? Ha valaki a teljességéből kezd kivet-

közni, az esés törvénye szerint folyton növekvő fogyatkozásokkal fog lehullani a *mélységbe az öntudatlanságig*. *De haj! minő nehéz, lassú emelkedési folyamat az, amelyen ismét felküzdheti magát elhagyott helyére!*

Hogy *a megtörött, vagyis erőtlenné vált erőnek nincs többé hatalma az anyag fölött*, az magától érthető. Mert ha ez az erő önmagát sem volt képes fenntartani, hogyan uralkodhatnék más valóságok fölött? Ezért, hogyha az anyaggal egyesült erő elvesztette *erőtermészetének* a lényegét, akkor *lesüllyed az anyagban öntudatlan vak elemmé: átlép az anyagvonal törvényébe*. Szomorú példáját látjuk ennek az emberben, vagy más egyéb állati anyagtestben, amely példák nagyon jellemzők az erő törvényeinek az elváltozásaira, de nem vigasztaló és felemelő látvány a haladás, az emelkedés és a szellemiesülés szempontjából. Majd látni fogjuk, hogyan tört ki egykor a színerőből kiemelkedett *ige csoportjából is egy hatalmas erőáramlat*, amelyet a próbában elbukott *ős-szellemek* (elsődök, primairek) erőkitörésének nevezhetünk.

Mikor ugyanis az Ige fénykörében a megsűrűdésre kényszerített ellenállhatatlansági erőnek egy része megszakította kapcsolatát az egyenletességgel és az Ige köréből kitört, részszakadt az anyagra. A hideg, holt képződményt, amelyet eddig csak sugár alakjában érintett és így vele szemben mindenkor fölényben volt, *most megsűrűdött áramlatának erejével elborította*. Minthogy azonban a kitört ellenállhatatlansági erő elszakadt az egyenletességtől és így őt erőfogyasztásában többé a *rendszeresség nem mérsékelte, teljes erejével rázuhant az anyagra és a központi egyetemes erőforrástól elszigetelődve, magúra hagyatottan vergődött iszonyú erőfeszítések között az anyagon*. Az *anyag pedig*, amelyet ilyen túlzott erőnyomás még sohasem ért, visszautasító természetét öntudatlanul is a legmagasabb ellenállásig fokozta, a nagy megrázkódtatás és összeütközés folytán pedig *izzásba jött*.

Ilyenkor áll be az anyagban a kritikus pillanat, amelynek a jelenségét minden test anyagában megtalálhatjuk. Az *izzásba jött anyag mindaddig feszül és szétesni törekszik, amíg a részszakadt erővalóság ismét fel nem emelkedik róla*. Ezt az állapotot nevezzük az anyagban és a testekben *lázás állapotnak*, amelynek a végső foka nekünk már érzékelhetetlen. Mert van a láznak egy *lelki alakja* is, amelyet a hőmérő nem konstatálhat, de amely az anyagban *szétbomlasztó anyagizzásban* jelentkezik. A földi tudomány az *élő láznak* ezt a legmagasabb

fokát, amely az anyag és a szellem együttes izzásából áll elő, még nem ismeri. Ez már nem forróságban, hanem hidegségben; vagyis fokozatos lehülésben nyilatkozik meg. Ilyen izzásba jut a kihűlő testű haldokló is, a halálra vált, akinek testanyaga és szelleme átalakulóban van és abban a pillanatban éri el az átváltoztató izzásuk a tetőpontját, amikor teljesen kihűlni látjuk.

Ugyanez az elváltoztató pillanat áll be hasonló tünetekkel, vagyis az izzásnak ezzel a legmagasabb fokával, sok olyan egyénnél, akiről azt hisszük, hogy életük derekán vannak. Az elváltoztató és elhatározó bukások s az elválasztó, döntő emelkedések rendszeren ilyen tünetek között állanak be egy-egy pillanatra a megtestesült erők életében.

Oh! az ilyen pillanatok annál nehezebbek, minél öntudatlanabbak! Az öntudat mindig erős segítőnk nehézségeinkben és amikor már túl estünk egyes válságokon, akkor látjuk csak be, hogy milyen értékes volt ez a segítség és mennyivel inkább elgyengültünk volna, ha a nehéz pillanatot öntudat nélkül kellett volna átélnünk. Soha a bukás, vagy az emelkedés, amelyeknek egyikét mindenkor magában foglalja a halál is, észrevétlenül nem suhanhat át fölöttünk. Úgy a bukásnak, valamint az emelkedésnek a nyoma megmarad a szellemünkben is, az anyagunkban is. A szellemünkben a bukás után megtaláljuk azt a bizonyos mozgást, tétovázást, félelmet, hullámzást, elhagyatottságot és mindazt, ami annak a mélységnek a tartalma és a szelleme, amelynek a vonalába lebuktunk. Megtaláljuk bukásunk vonalának alacsonyabb érzéseit is, amelyek mindinkább gyötrőbbé, szorongóbbá válnak és minden újabb ok nélkül újabb gyötrelmek sokaságát fakasztják a beállott *semmiből*; mert egy lebukott erőnek érzésvilágából kimarad mindaz a tartalom, amely alacsonyabb vonalától az ő magasabb vonalát megkülönböztette. Ez a fokozatosság érvényesül a végtelenség egyetemes érzésvilágában is a vonalrendszerekben. A tisztult érzések fennmaradnak a maguk vonalában és nem süllyednek együtt a lebukott lélekkel! Ezért az a bukott lélek, aki még nem esett öntudatlanságba, vagyis az anyag törvényében nem kövült meg, még élénken érzi önmagában az elvesztett végtelenséget, amely neki immáron üres! Ezt a sötét, üres tért gyötrelmes erőlködéssel iparkodik azután benépesíteni — érzésfoszlányainak torzalakjaival; de ezek már csak árnyak, amelyek csupán a sötétséget teszik rémesebbé és a vergődő lelket még sűrűbbé.

Így jut le az erő az anyag vonalába, amely kemény, áttörhetetlen keretét képezi az ő mindinkább összezsugorodó erőmozgásának. Hogy az anyag ereje az ilyen nagy bukások és elváltozások alkalmával szintén elgyengül, — az természetes.

Az erő elgyengülése mozgásának a meggyengülésében áll; az anyag meggyengülése pedig ellentállásának a meglazulásában. Az anyag keménysége ilyenkor kezd lágyulni. Az anyagnak ezen ellágyulása a közvetlen oka, illetve összekapcsolója mindazon alantasabb érintkezésnek, amelyben az ilyen alacsonyan álló testben élő erők összekapcsolódhatnak olyan külső erőkkel (szellemekkel) is, akik még mindig a szellemükben hordozzák a „testüket”, vagyis testüknek minden alantas sajátosságait. Testük már nincs, de érzésükben a test még mindig teljes, kapcsolódhatik a legalacsonyabb vonalú szellemekkel, akik, bár anyagtest nélkül élnek, de érzésfoszlányaikban az anyagtest minden gyengeségét és bűneit magukban hordozzák.

Égészen más a *kinyilatkoztatás*, vagyis az örök igazságok ihletett megérzése, amelyek gyakran szintén sugalmaknak és így szellemérintkezésből származott tényeknek a jelenségei. Ezek *csak* emelkedett és megtisztult erőknek összhangzó működéséből előállott jelenségek lehetnek. *Ezen magasabb és tisztult természetű kinyilatkoztatások* mindig egy-egy lelki felemelkedésnek az eredményei. Magasabb szellemek csak nagyon ritkán kapcsolódnak velünk, mert nem könnyű nekik a mi vonalunkba leszállni, hanem inkább nekünk kell hozzájuk felemelkedni, és ez szintén nem könnyű feladat.

Ihlet az, ha az Istentől sugalmazott felemelkedik a világosság, a szépség, az igazság és a szeretetet tisztultabb vonalába! Ott egyesül azután magasabb valóságokkal és amikor eggyé lett velük, önmagában érzi és szemléli azoknak vonaltörvényeit (természetét), amelyek mint természetes és következetes tények állanak előtte.

Kimondom nyíltan, hogy ez a könyv is (részben) *egy fel-emelkedett egyenletességű lélek megérzéséből van kiírva*. Sajnos, hogy ez a lélek a *magasabb vonalából lehozott törvényeit* az én tökéletlenségembe kapcsolta bele és így világosságából sokat veszített a gyarlóságomhoz való alkalmazkodása folytán. Még az *Úr Krisztusnak* is alkalmazkodnia kellett hallgatóihoz és a tiszta égi igazságokat titkos szimbólumokba elrejtve tudta csak megéreztetni velük; pedig azok az ő apostolai voltak, akik a legmagasabb inkarnációkból származtak.

Nekünk embereknek csak emberi nyelven lehet beszélni. Egy tökéletes lélek már csak csodás és kivételes úton kapcsolódhatik velünk, mert aki tökéletes, az már nem is különvált egyén többé és bennünk már nem mint egyén, hanem mint „kegyelmi áramlat” működik.

Az emberben az *ellágyult testanyag* azonban alkalmas az *alacsonyabb erő*ekkel, vagyis nemcsak *szellemerőkkel*, hanem *természeti erő*ekkel való kapcsolódásra is. Minden testi és szervi baj *alantas erő* befolyásából ered, amelyek befészkelik magukat a testbe és a *meglágyult anyag* már nem képes *ellenállóan* visszautasítani terjedésüket. A *mikrobák*, a *bacilusok stb. alacsony erő* sűrűdései, amiknek az *ellágyult test* nem tud már *ellentállni*. Ezért az orvosi gyakorlat is öntudatlanul edzeni és keményíteni akarja a *lágyló és szétesni akaró anyagot*; nem minden haszon és ok nélkül. De azért mindaddig *gyökeres eredményeket elérni nem fog, míg csak a testre leszakadt erőfolyam ismét fel nem emelkedik.* —

Mindezekben pedig *elmondottuk, hogyan gyengül meg az erő és hogyan veszi el hatalmát az anyag fölött. E mellett rámutattunk egyúttal az anyag természetének az elgyengülésére és annak a következményeire is.* Megismertük tehát az *anyag erejét*, amely *mindenkor az erő hatalmával párhuzamosan válik csak valódi anyagerővé.* *Anyagerőnek pedig azt az ellentállást nevezzük, amelynél fogva az öntudatlan anyag egyedül képes résztvenni az élet mozgásában, sőt annak egyik főtényezőjévé válni.* Lássuk hogyan!

Ugyebár, az *erő rendszeresen mozog és bizonyos öntudattal mérsékelni is tudja rendszeres tevékenységét.* Ezért sohasem *merülhet ki*, mert *állandó erő*tartalékot *evűjt* önmagában. Nem *válhatik rendszertelenné*, mert hiszen a rendszeren is az *erő uralkodik*, mikor *mozgásának mérséklésével még a rendszer fölé is tud emelkedni.* *Mihelyt azonban az erő eme fölényes állapotából kiesik, akkor már nem is teljes erő többé, hanem csak fogyatkozott, elgyengült erő.* Az *erő mindaddig, amíg rendszeresen mozog, nem is törhet ki.* Így *a tiszta erő*, akár *testben van, mint egyéni szellem, akár testen kívül ténykedik, mint áramlat, hogy az életfolyamában mozogjon, sohasem szakadhat le a testre addig, amíg tiszta.* Az *anyagra lecsúszó erő tehát már csak megromlott erő*'foszMny, amely *magasabb vonalából bukott le az anyagvonalba, hogy a testben a betegségek csírája legyen és ezáltal a halál előidézője.*

A tiszta erő ellenben úgy a betegségtől, valamint a halál-

tól már mentes. Az emelkedett vonalú erő, amely erőtermészetének tisztaságát megőrizte, mindig az evolúció útján halad és a megváltás törvényében saját magának és egyúttal az összességnek a haladását szolgálja. Lassan, de egyenletes rázkódtatások nélkül megy a tökély felé. Azok a szellemek pedig, akik anyagtestben cselekszik ugyanezt a munkát, állandó kapcsolatban vannak az ő vonalukban élő szellemtestvéreikkel. Ezek vezetik, irányítják őket öntudatlanul. Ezért nem a saját erejüket fogyasztják, hanem a közös erőtartalomtól merítik munkájukhoz az erőt. Ez az oka, hogy a földi testben élő nagy szellemek ereje szinte kimeríthetetlen, amíg ezek az evolúció törvényét hűségesen szolgálják. Csak testanyagukban szenvednek; szellemük benső világa azonban változatlan, zavartalan, rázkódtatások nélküli világ, mert a legbensőbb érzésük és szellemi tartalmuk már a velük összekapcsolt szellemáramlatnak a vonalában él. Ezért olyan küzdelmes az életük, mivel ég és föld a különbség a szellemük és testük között. Míg benső életük összhangzó és nyugodt, addig külső testi életük az anyag szempontjából tekintve, a legnagyobb rendellenességeket, zavarokat és rázkódtatásokat tüntetheti fel.

Ez a küzdelmes életalak, amit a földön bizonyos „balsorsnak”, sőt gyakran kiválasztottan „nyomornak” neveznek, többnyire a választott lelkek kiváltsága. Égi származásuknak jellegző bélyege. Oka pedig nem is erkölcsi ok, vagy érdem, hanem inkább az önzésre és erőszakra felépített hibás gazdasági rendszer, amely azonban mindazokra, akik beleilleszkedni tudnak, minden hibája dacára is még mindig erkölcsi tényezővé lehet, mert nekik érdemszerző alkalmakat nyújt.

Az emelkedettebb lelket a testi és anyagi nehézségek lassanként kiszorítják az anyagvonalból és így ő teljesen föléjük emelkedhetik. Ekkor lesz igazán szabaddá! Kigyógyul az eredeti bűn-marta sebeiből, az anyagiasságból, a gyönyörök szomjúságából, az önző keveltségéből; nincsenek többé földi szempontjai és önző érdekei, hanem már csak az összesség érdekeiért dolgozik. Ezért fáradozik, ezért ténykedik és ezért cselekszik. Együtt halad tehát a megváltás útján az Úr Krisztussal. Hűséggel kitart az ő elvei mellett és az egység felé tör. Célja az egyetemesség, a végtelenség! Nem akar tehát már az anyagban sem elfoglalni nagyobb tért, mint amennyi egy erőatomot eredetének és az igazságnak törvényei szerint megillet. Ezek azok, akik követik a Mester tanácsát: jobb, ha az ember

az egész világot elveszti, mintha a lelkének a kárát vallja! Add el tehát mindenedet és kövess engem!

Aki pedig ezt még cselekedni nem képes, az még mindig csak küzdő és nem emelkedő lélek; nem az igazságra és még kevésbé az isteni tökéletességre törekvő szellem.

A VÉGTELENSÉG ÉS BENNE AZ IDŐ ÉS A TÉR.

Hatalmas egységben buzog és fejlődik folytonosan bennünk és körülöttünk az egyetemes élet; egységében nincs hézag, nincs szakadás. Minden összefügg és láthatatlan kapcsolódások révén van beleszöve a végtelen erőbe. Anyag, erő, élet egymásban elvegyülve forrnak és alakulnak, hogy emeljék és vigyék végcélja felé az egész nagy mindenséget. A végcél pedig a tökéletesedés, az *evolúció*. A világ összes jelenségeinek, anyag- és erőtüneteményeinek, értelmi és erkölcsi tevékenységeinek van tehát egy mindenütt jelenlévő közös központjuk, egy *erőcentrum*: az *Isten!*

Belőle indul ki minden élet és ismét csak Bele fog visszatérni. Ő az erőnek, az értelemnek, a jóságnak, a bölcsességnek, a szeretetnek és a szépségnek örök forrása, Aki az ő teremtett világában mindenütt tükröződik. Csakhogy ehhez a tökéletességhez egyedül *Krisztus* útján tudunk kapcsolódni. ő a közvetítő központ, mert ő az Élet. Tanuljuk tehát először megérezni ezt az Életet, azután már sokkal könnyebb lesz megérezni a végtelenségben is az Istent. Csakhogy ennek a megérezésnek is fokozatai vannak.

Az élet megérezése az első nagy lépés, amely bennünket *önismerethez* vezet. Erre csak a már teljesen kifejtett tiszta öntudat képes, amelyből egyedül indulhat ki a mi lelki tisztulásunk. *Az önismeret vezethet az Isten megismeréséhez is.* Aki a végtelenséget *önmagában* érzi meg, az már az *igazság vonalába* emelkedett; aki pedig a végtelenséget *egy más személyben* érzi meg, az a *szeretet vonalában* él.

De az Istent az ő végtelenségében már csak *Krisztus* szeretetében tudjuk érzéseinkbe befogadni. Ekkor nyílik meg előttünk az egyetemes életnek a teljessége. Világosan érezzük, hogy már nem csupán az igazságban és a szeretetben élünk, hanem *Isten él bennünk Krisztusban és mi Őbenne.* Ekkor

lesz teljessé a mi betöltöttségünk és nincs többé hézag, amely bennünket egymástól elválaszthatna. Boldogan kiálthatunk fel mi is szent *Pállal*: — Ki szakíthat el bennünket *Krisztus* szeretetétől? Mélység? Magasság? Ég, föld, vagy pokol? Semmi, de semmi el nem választhat többé az én Uram *Jézusom* szeretetétől!

Ilyenkor telik meg a lélek csendes és összhangzó békével, mert célhoz ért. Összevont szárnyaival megpihenhet már az *Istenérvés* tiszta örömeiben. Az ilyen Istenérvésen kívül minden más erkölcsi hatás csak pillanatnyi érték a lélekre nézve; legfeljebb felüdít, de nem nyújt teljes kielégítettséget. Ha ellenben *Krisztusban* élünk, mindenkor állandóan és csendesen tudunk örvendezni. Az ilyen örvendezés az emberi léleknek már a legnagyobb földi tökéletessége. *Amíg érzéseink tiszták, addig magunkban hordjuk az egész végtelenséget!* Ilyenkor úgy érezzük, hogy ha a ligeteknek és az erdőknek minden madara versenyt dalolna is a szívünkben, *az Isten hangja túlszárnyalná mindezt. De ez a hang is rögtön elnémul bennünk egy tisztátalan érzésünkre, vagy egy gyűlölködő hangra és gondolatra.*

Velünk és az alacsonyabb életkörrel az *Isten* tehát csak *erőmozgása* által kapcsolódhatik. Ezért szülte meg *Önmagában Fiát* (a mozgást), *Aki Vele egylényegű, de Személyében már különböző.* Ezért az indító és a cselekvő erő egymásban elvegyülve, teljes életegységben vannak. Ez a legmagasabb életegység azonban értelmileg nekünk felfoghatatlan, érzékelhetetlen és meghatározhatatlan. Természetes és magától érthető dolog ez. Hiszen, mihelyt meg tudnánk határozni, nem lehetne végtelen, mert *valamit meghatározni annyit jelent, mint őt minden mástól különválasztani és határok közé beilleszteni.*

Ez a végtelen Tökéletesség, Aki Önéletét is Önmagától nyerte, nem elégedett meg a saját összhangjával, hanem egy külső életkört is megindított Önmagában és az ő mozgó erő-képességével teremteni kezdett. Egy új, alacsonyabb életkört pedig csakis azzal teremthetett, hogy mozgásával különféle változásokat idézett elő, amelyek nem az erő kiki részében, hanem az erőtestben mentek végbe, a színerő energiájában, vagyis a Fiúban, Aki az Atyának teremtő ereje. Így alakult ki a végtelenségben mint mozgási tünemény a véges, a határtalanban a határolt, az örökkévalóban az átmeneti, a változatlanban a változó.

Térünk most már rá e különbségek vizsgálatára.

A végtelenség földi fogalmát a határtalanság és az örökkévalóság nyújtja. Csakis így tudjuk öntudatunkba beleilleszteni, miután *csak időben és térben tudunk gondolkodni*. A végtelenséget *önmagában* képtelenek vagyunk felfogni, tehát összehasonlítjuk földi fogalmával: *a határnélküliséggel*. A végtelenség már *téren és időn kívül áll* Csupán ilyen ellentétezés által tudjuk a végtelenséget mintegy megérezkíteni és értelmünkhöz közelebb hozni; így is csak hiányosan és tévesen, mert az egyetlen képességünk, amivel közelébe férkőzhetünk, a *megtisztult megézés*.

A végtelenség empirikus felfogásának tehát két áttörhetetlen akadálya van: *a tér és az idő*, amelyek az emberi értéktől elválaszthatatlan gondolkodási formák. *A tér fogalma miatt nem tudjuk megérteni a határtalanságot: az idő miatt pedig nem tudjuk felfogni az örökkévalóságot*. *Ezért kell behelyezkedni megtisztult érzéseinkbe, amelyeket már sem a tér, sem az idő nem korlátoz, mivel egy pillanat alatt ott lehetünk vele, ahová helyezkedni kívánunk*.

Mihelyt tiszta-erőkké fogunk válni, a végtelenség sem lesz nekünk már többé titok. A tiszta erő már a végtelen erőben él és vele ugyanegy. Ezért, mihelyt a határtalan erőbe visszatisztultam, természetesnek fogom találni az erő hullámzásának a végtelenségét is, mert ezt a határtalan mozgást magamon is átérezem. Ha egy repülőgépen ülök, vele együtt haladok és az egész mozgását szinte alig veszem észre. Így vagyunk különben a föld mozgásával is. *Míg azonban nem vagyok tiszta erő, addig anyagtörvények alatt élek és az anyagvonalban mindent végesnek érzek*. Ezért kénytelen vagyok a végtelenség valóságát hit által megismerni és elfogadni.

A végtelenség a láthatatlan világ mélységében tűnik el; csakis érzéseinkkel tudunk behelyezkedni. Ezért kell testünk határaiból kilépnünk, amely elszigetel tőle; mert ne higyjük, hogy a bennünket körülvevő mindenség egy üres keret. Ellenkezőleg! *Nincs egy tératom, amely étellel ne volna betöltve*. Maga ez az élet a végtelen, amellyel *tudtunkon kívül* teljesen egybe vagyunk forrva és vele együtt hullámzunk. Ezért nem vesszük észre. *Láthatatlan erőkké vagyunk egységben*, akik egész erejükkel munkálkodnak velünk és segítenek bennünket. A saját hozzáadott erőnk nélkül azonban ránknézve hasztalanul munkálkodnak.

Valahányszor valamely törekvésünk könnyű és eredményes, mindig azt jelenti, hogy magasabb erőtényezőkkal jutottunk összhangba. Már nem egyedül, hanem azokkal együtt haladunk. Ha küzdelmeink gyötrődéssel és kimerüléssel járnak, ez már szintén egy biztos jel, hogy még semmiféle magasabb áramlatba nem kapcsolódtunk és így erő tömörülésből sem erősödhetünk. Egyedül, elszigetelten állunk és csak saját erőnk bizonytalan mennyisége visz bennünket.

A világegyetemben működő láthatatlan erők között a legnagyobb erő a *vonzóerő*. Az anyagvilágban ezt *tömegvonzásnak* nevezzük; a szellemi világban pedig *lelki vonzásnak*. Az egyik az élettelen anyagnak az összetartó kapcsa, a másik pedig az élő szervezeteké. *Mindent a maga vonalrendszerébe törekszik beállítani*; szóval rendre és egységre törekszik. A hasonlót a hasonlóval vonja egy vonalba; nemcsak a látható anyagot, hanem a láthatatlan erőket is.

Egyedül a mi érzéseinktől és gondolatainktól függ, hogy a szellemvilág áramlataiból minő erőket, vagy gondolatokat kapcsolunk a miénkhez. Egy alacsony lélek erkölcsi világa mindig csak az alantasabb szellemhatásokat fogadhatja be; a tisztuló lélek azonban megtisztult érzésekkel és igazságokkal gyarapszik. Így csatlakozhatunk tiszta érzéseinkkel mi is a végtelenbe. Amily mértékben azonban a bennem is hullámzó erő közeledik a teljességéhez, époly mértékben fogom mindinkább természetesebbnek találni a végtelenség valóságát is. Ezen haladásomban, vagy közeledésemben a végtelenséghez, bizonyos segítséget nyújt az értelmem is, amely a következő okoskodással vezet a közelébe: Kétségtelen, hogy amióta csak visszaemlékezem az életem fejlődésére, lelki erőmet mindig fokozódni éreztem. Lelki erő alatt pedig nem az értelem frissességét, gyors elhatározását, vagy felfogó képességét értem, hanem az érzéseimből született ama képességeimet, amelyekkel hibás vagy rossz tulajdonságaimat leküzdhetem, akaratomat egy magasabb akaratnak önkéntes szabadsággal alárendelhetem, szóval érzéseimet tisztíthatom. Ezekről már tudjuk, hogy intuitív képességek, amelyek sokkal magasabban állnak az intellektuális képességeknél.

Ilyen képességek bennünk a hit, a remény, a szeretet, a türelem, a fantázia, az akaraterő stb. Az akaraterő azonban nem a saját akaratunk makacs érvényesülésében áll, hanem abban a tökéletesebb alkalmazkodásban, amikor Krisztus

példája szerint akaratunkat alázatos engedelmességgel tudjuk mindenben alárendelni az isteni akaratnak. Ez az *önmegadás-nak* a legmagasabb emelkedettsége, mert az akarat bennünk mindig csak olyan erős, amilyen határozottsággal tud belekapcsolódni az isteni akaratba.

Lelki erőnk fokozódása, amelyet megállítani, vagy visszafejleszteni semmi sem tudott, számításunk szerint az újraszületéseink sorozatain keresztül végre is el fogja érni azt a tökéletességi fokot, amely az *Én-lényem* lelki súlyának tökéletesen megfelel. Ezért az életünket mindig a maga *egységes egészében* (tartamában) kell vizsgálnunk, nem pedig egyes elszigetelt életszakokban, vissza kell tekintenünk az ősember fejlődési folyamatára, hogy a barlanglakó félállati típusból hogyan lett városépítő kultúremler, hová fejlődött az ismeretlen kezdet óta? *Mindig ehhez kell mérnünk mai fejlettségünket, mert hiszen mi is vele együtt haladtunk és bennük emelkedtünk.* Ha pedig életünket eme kulturérési folyamatból kiszakítjuk és *csupán egy emberélet* rövidségére korlátozzuk, akkor sohasem fogjuk tisztán megérteni önmagunkat sem. Úgy járunk, mintha egy könyvből kitépünk egy lapot és ebből akarnánk megismerni az egész könyv tartalmát.

Észrevétlenül emelkedtünk, mint a tenger dagálya. Korszokról-korszakra, születésről-születésre. Ha ezt az utat folytatjuk, *el kell érniünk valaha a legmagasabb fokot.* Csakis így érthető meg az a nagy különbség, amely a föld emberfajtaiban szinte kézzel foghatólag igazolja az értelmi, az erkölcsi, szóval a lelki érettségi életvonalaknak a fokozatait. Lépcsőről-lépcsőre emelkedünk, mindig magasabb életvonalakba! Ennek pedig az lesz az eredménye, hogy újraszületéseink sorozatában érzéseinkben lassanként teljesen megtisztulunk és a változó és romlandó testnek az anyagából egykor végkép kibontakozva, *már egy magasabb életalakban, vagyis lelki testemben tudok élni.* Ekkor már a saját erőmmel fogom minden nehézség, változás és zavar nélkül fenntarthatni az én életemet is. Vágyaimnak ez nemcsak a netovábbja, hanem egyúttal az én legfőbb célom és rendeltetésem is... *Mihelyt pedig eme végcélomhoz elértem, befutottam az én kimért életpályámat is — kezdettől a végig* — és változások nem szakíthatják meg többé az én életem bevégzett egységét. Minden lénynek életútja és feladata csak az ő életerejének a folytonos fokozása lehet mindaddig, amíg csak el nem érte a tökéleteset. Ha nem ez

volna a végcél, akkor *Krisztus* se mutatott volna reá oly határozottan.

Tapasztalából is tudhatjuk, hogy életünket mindig csak a saját életünk tökéletlensége zavarta meg. Hatalmasan fejlődünk minden képességeinkben egész addig, míg szervezetünk nem kezdett hanyatlani és elerőtlenedni. Végül azután jött a halál és a mi életünk összetörött.

Belső fejlődésünket tehát mindig valamely külső nyomás és hatás akasztotta meg; rendszerint a mi gyarló testünk felbomlása. Tudjuk, hogy ha ilyen alkalmakkor az én életerőm erősebb lett volna, mint a rám támadó ellenfél, akkor én győztem volna. *S hogyha majd az én életerőm, amely az erőfennmaradás törvénye szerint is elpusztíthatatlan, a folytonos újraszületések sorozatában erősebb lesz amazoknál, — akkor kétségtelen, hogy életem folytonossága többé megzavartatni nem fog; más szóval zavartalanná, örökkévalóvá és így az idők szempontjából végtelenné válik.* Ezzé kell válnia, hogyha az evolúció mindenre kiterjedő törvény és a jövő is úgy fog lefolyni, mint a múlt, amelyben én a haladás jegyében folytonos erőfokozódásban fejlődhettem. *Fejlődésemnek egyik hatalmas lépcsője majd az lesz, mikor az anyagtest gubóját már végkép ledobhatom magamról és lelki tisztulásomban oly fokra jutottam el, hogy asztrálestemben élnék és anyagba újraszületnem többé nem kell.*

Nekem tehát csak azt kell bebizonyítva látnom magam előtt, hogy erőfokozódásom állandó és a jövő is a múlthoz hasonló erőgyarapodást fog nyújtani nekem. *Eme folytonos fejlődéssel kétségtelenül el kell jutnom valaha az időn kívül álló végtelenséghez.* Ki tudja, hol fog megállani egykor az emberi tökéletesedés, ha a haladás isteni törvénye ezt is a természetének megfelelő kialakulásra ösztönzi? *Nem hiába keresték tehát évszázadokon át az alkimisták az örök élet titkát! Ösztönszerűleg érezték, hogy ez lesz az emberi fejlődés csúcspontja.* Csakhogy ezt az örökéletet ne kössük testünk mai alakjához; ennek is át kell változnia, hogy salakjaitól megtisztulva, asztrálestté finomulhassunk. *Ez se lesz a mi végleges alakunk, mert egykor majd ezt is eldobjuk, hogy tiszta é r z é s e k k é l e g y ü n k !*

Megjegyzem, hogy ez az okoskodás csak egy test által elhatárolt szellemben indulhat meg és folyhat le ilyenformán, mert mihelyt a szellem az idő és tér határai közül kiemelkedett, *azonnal* világossá és természetessé lesz előtte a végte-

lenségnek a titka és rejtélye is. A bizonyításra vállalkozó tudománynak tehát csak *a folytonos haladás tényét és valóságát* kell majd bebizonyítania, miután az *erő fennmaradás elvét* törvénynek már úgyis elfogadta. Mihelyt az evolúcióban a folytonos erőfokozódást bebizonyította, *a teljes tökély tehát már csak a végtelenben lehet teljessé.* —

De lássuk most, *mi az idő?* Amennyire lehet, szakítsuk ki magunkat testi béklyóinkból és megtévesztő érzékleteinkből és *emelkedjünk egy magasabb színvonal törvényeibe, hogy onnan nézzük az időt a mi benső megérzésünk szemeivel.*

Már testben is sej tjük, hogy *az idő nem anyag, vagy testi valóság, amelynek súlya, ereje, hatalma, avagy mérete volna és mégis úgy beszélünk és gondolkodunk róla, mint valami tényleg létezőről.* Sőt, mintegy fölöttünk álló erőről, amelynek meg volna a maga különös természeti sajátága, amelyhez nekünk, mint embereknek, csak alkalmazkodnunk lehet. Sok esetben ellenségünknek, némelykor jóbarátunknak tartjuk, de minden esetben tőlünk független valaminek. Sőt, jobban mondva „*valakinek*”, mert csak az anyag a „*valami*” és mihelyt valamit erőnek tartunk, azt rögtön bizonyos lényegbeli tulajdonságokkal is felruházzuk.

Nyomozzuk tehát az idő eredetét és kutassuk, hogy a végtelenség életében hol tűnik fel, mikor találkozunk vele legelőször? Hogyha az isteni élet fejlődésébe helyezkedünk, akkor *az idővel legelőször ott jövünk össze, amikor az örökkévalóság változatlanóságában a legelső változás megtörtént.* Amíg ez be nem következett, *addig csak örök változatlanóság volt, ami időnkívülség.* A színerő érzésében ugyanis az *egyenletes benső mozgáson kívül még ekkor semmi más nem létezett.*

A mi megérzésünk szerint is *az idő csak a változások egymásutánisága.* Mihelyt *öntudatunkban nincsenek változások, reánk nézve nincs is többé idő; alvás, ájulás, transz, vagy extázis állapotában fogalmunk sincs az időről.* Gyermekkorunkban már megérezzük az első változást. Emlékezzünk csak vissza, milyen zavarosak voltak gyermekkorunkban az idő fogalmai. Mikor az anyánk nekünk a holnaputánról beszélt, mindig azt kérdeztük: *mennyi az a holnapután? Nincs az nagyon messze? Az időt tehát térfogalmakkal mértük.*

Az idő a végtelenség életében *akkor jelentkezett legelőször, amikor a színerő hármas-egységgé kialakulva, a teremtést, vagyis a változások sorozatát önmagában megindította.* Itt rögtön *leköti figyelmünket a kétféleség.* A színerő életmű-

ködésében két állapotot különböztetünk meg: *azt, ami volt és azt, ami van, vagyis a múltat és a jelent. Pedig alapjában véve mindig csak jelen van,* mert a múlt egész tartalmával épügy benne él a jelenben, mint a gyümölcsben a virág. A szentírás az első változás pillanatát nevezi „kezdet”-nek, ami anynyit jelent, hogy *az örök változatlanságban megindult valami változás.* Egy új helyzet állott elő. Hogyha ezt a helyzetváltozást értelmünkben elhelyezni akarjuk, akkor erre egy megfelelő kifejezést kell keresnünk. És hogyha ilyen nevet akarunk neki adni, akkor úgy kellene hívnunk: *változásból származott új helyzet.* Ezzel azután meg is állapítottuk nem csak a nevét, hanem az értékét is. *Az idő tehát nem erő, nem szellem, nem lényeg, nem tény és nem test, hanem csupán egy helyzet;* helyzet, amelynek alapot, tartalmat és értéket az új változásig azok a valóságok kölcsönöznek, amelyek benne elhelyezkedve vannak. *De ha az idő csak egy új helyzet, akkor nincs is más tartalma, mint az élet folytonos változásainak a visszatükrözése. Ezért az idő az élet örökkévalóságának csak a változásait jegyzi fel; az Istenség cselekedeteinek és hatásainak a történetírója. Sőt, még nekünk is csak íródeákunk, aki hűséges pontossággal helyezi naplónkba egymás mellé a mi életünk külső és belső változásait.* Ezt állítjuk röviden és bizonyítjuk részletesen is a következőkben:

Vizsgáljuk meg egyenként a kérdéseket, amiket egy testben élő szellemi lény az idővel szemben felvethet és amiket általában felvetni szokott. E kérdésekből rögtön megismerhetjük, hogy *az ember hogyan látja az időt? Mert ahogy látjuk, olyan fejlődési fokán állunk testi vagy lelki életünknek.*

Így pld. a *testével teljesen összezavarodott lélek* még nem képes kiemelkedni az anyagvonalból és így kérdése is épen úgy, mint az ő látóköre, csak határtól-határig terjedhet. Ez azt jelenti, hogy még nincs benne a végtelenség. Ő az időt nem keretnek, hanem bizonyos tömegnek (súlynak) érzi. Kérdésében mindig az a gondolat vezet, hogy *mennyi az idő?*

A szellemi ember, aki már a testi korlátok fölött mozog és közeledik a helyes nézőponthoz, az időt már bizonyos *űrnek, vagy keretnek* nézi, amelyet neki kell betölteni változásokkal és cselekedetekkel. Ezért kérdésében már az a gondolat jut túlsúlyra, hogy *mi van? vagy mi történik az időben? Hogy is állunk az idővel?*

Az a csoport pedig, amely mindent és így az időt is *már az érzéseiből kiindulva vizsgálja,* öntudatlanul is csak azt kér-

dezi: *vájjon milyen idők járnak?* Jó, vagy rosszái az a kor-szak, amiben élünk?

Íme, láthatjuk, hogy már a földi emberek között is a leg-tisztultabb lélekre egészen közömbös az időnek a tömege és a terjedelme, mert nem azt nézi, hogy hosszú-e, vagy rövid-e az, hanem, hogy mi a tartalma. *A tiszta érzések embere* pedig már sajnálkozva nézi gyarló embertársát, aki az idők múlan-dóságán kesereg a helyett, hogy azt tartalommal igyekeznék betölteni. Érti, hogy *az időben nincs más lényeg, csak az a tartalom van, amit mi adunk bele.*

Nincs szánandóbb, mint az az eltévedt lélek, aki a saját erejével szül önmaga számára rémképeket. Nem csak állan-dóan táplálja ezeket, hanem nagyra is hizlalja önmagában. *Ilyen rémkép az ember fogalma, az időről is.* Helytelen, telje-sen üres és minden alapot nélkülöző agyrém, mert amint lát-hatjuk, az élet állandóságához csupán helyzetek változásai vannak. Bizonyos, hogy az ily változásokban az anyag elko-pik, sőt a szellem is elbágyad, de *a tiszta érzés soha semmi-féle körülmények között meg nem változik és így csak körü-lötte lévén változás, nem pedig benne: ezért az idő se érint-heti őt már lényegileg. Kívül áll az időn, mivelhogy ő válto-zatlan marad.*

Mihelyt tehát testünk-ből kiemelkedve, érzéseinkben vizs-gáljuk az időt, többé sehol sem találjuk. Helyette csak egy *fejlődési folyamatot látunk, amelyben a változások egymásból erednek és megszakítás nélkül folynak épúgy, mint ahogy az egyik pillanat folyik a másikból Nincs egy befejezett és ön-magában különálló pillanat a világon, mert csak folytonosság van, tartam. „Panta rei”, minden folyik! Élet van mindenütt, amelynek a változásait hívjuk időnek.* Ezért *amíg az értelem csak az egyes változásokat szemléli és látja, addig az intuíció az egész tartamot, vagyis az egységes és önmagába visszatérő fejlődési körvonalat látja meg. Nincs előtte se múlt, se jövő, csak állandó jelent lát.*

A végtelenség életében nincsenek esélyek, csak tiszta, vi-lágos, vagyis egyértelmű élettörvények. *Ma még csak a szem-léletünk nyomán érezzük a végtelen érzéseknek kész összhang-ját, de majd a teljes összhang helyreállásakor, amely a vég-célnek az elérése lesz, amikor minden alantasabb képesség és így a szemlélet is megszűnik, tisztán csak érezni fogjuk. Mi-helyt pedig megszűnik a szabad szellemre nézve a szemlélet, amely az egymásutániság sorozata, akkor ezzel együtt eltűnik*

az időnek határok közé szorított fogalma is.

Barnave (a girondiak virága), mikor a guillotine alá vitték, a földre dobbantva kiáltott fel: *Ez nem lehet a vég!* Lángeszének intuíciójában már megérezte az örökkévalóságot. Ilyen intuíció minden megtisztult érzésben elrejtőzve él. *Hogyan is semmisülhetne meg nekünk a mait, amely bennünk él emlékeink minden hatásával az érzéseinkben? Csak az anyagélet formái változnak,* mert kapcsolódási vonalai folyton újabb és újabb alakot cserélnek, mint a színes üvegtörmelék a kaleidoszkópban, a széplátóban. A tartalom, a lényeg benne mindig ugyanaz, mert a legbizarrabb alakulások is csak pillanatnyi átmenetek, amelyek egyetlen mozdulatra kialakulnak és ismét összehullanak, hogy egy másik alakban szerveződjenek új formákba; színek, vonalak, amelyek széttöredeznek a rájuk vetődő fénynek a tűzése szerint és minden csak attól függ, milyen csoportosulásban tükröződnek vissza a kaleidoszkópban. Így esnek szét az élet minden tüneményei is darabokra, hogy új összever ödésekben tükröződjenek a szemeinkben. Hatásaikban azoban tovább élnek bennünk, mert minden jelenségüknek az az egyetlen célja, hogy *érzéseinkre* hassanak és így ezeket tisztítsák és tökéletesítsék. *A külső világ tehát csak az emberi érzések megtisztításának nevelő eszköze.*

Az élet összes hatásait érzéseinkbe kell befogadnunk és ott elraktározunk. Ezek fejlesztik ki bennünk a mi erkölcsi egyéniségünket; jobba vagy rosszabbá tesznek bennünket. Az egész életünk tehát csak egy változatos nagy isteni színjáték, igazi „*Divina commédia*”, amely meglepő részleteivel és váratlan fordulataival leperreg előttünk, mint egy látványos film-dráma, amelyben mindenkinek megvan a maga külön beállítása és szerepe. Ezek a benyomások nevelik fel a mi érzésvilágunkat, amelyből azután kialakul a mi jellemünk és egyéniségünk. Csakis ilyen kialakult egyéniséggel ébredhetünk fel szabadságunknak az öntudatára is. Míg ez bennünk teljesen ki nem fejlődik, a körülöttünk lévő életet sem érezhetjük tisztán és élesen.

Bölcs végzése az Istennek, hogy életfenntartásunkért küzdenünk kell, mert erős és határozott egyéniség csak így fejlődhet ki bennünk. A küzdelem tehát nem büntetés, hanem jutalom, mert akinek élete fenntartásáért küzdenie soha nem kellett, annak még a saját élete sem tudott az érzéseinek a mélységéig hatni. Nyomtalanul siklott el fölötte az élet és érzésvilágába nem csak hogy barázdákat nem hasogatott, ha-

nem még csak a felszínét sem karcolta meg. Az ilyen ember nem is tudja értékelní az életet és mihelyt az reá nehezül nem becsüli többé; sőt, ha az nagyon nehéz, megutálja és eldobja.

Az akarterőnkét is csak az életküzdalem nehézségei fejlesztetik ki bennünk. *Aki tehát az emberből embert akar nevelni, az hagyja őt a saját erejére, mert a küzdelemből emelkedik ki az erős akarterő. Az erős akarat pedig egyúttal szabad is.*

Megérthetjük most már, hogy a múltnak összes eseményei hogyan élnek benne az emberiség érzésvilágában. *Nem csupán emlékekben, hanem hatásaikban is, amelyek soha meg nem semmisülnek.*

És a jövő? — Az is szintén benne van a széplátóban, csak még nem alakult ki határozott formában. Hány ember látja ezt a jövőt a megérzésében? Sejtelmek, előérzetek egyengetik az útját. Hány médium és szenzitív lélek beszél róla behunyt szemekkel? Milyen világos látással mondta meg Tolsztoj már 1910-ben a reánk szakadt világháborút. Tiszta intuíciónjában megérezte a jövőt és leírta csodálatos vízióját:

— A nagy tűzvész 1912-ben fog kigyulladni délkeleti Európában. (Ez volt a Balkán-háború.) Követni fogja 1914-ben a világégés. Egész Európa lángba fog borulni. Látom a vérpatakokat és hallom a mérhetetlen csataterék iszonyúságait. Próféciáját pedig így zárja be: — 1925-ben pedig egy nagy vallási átalakulás küszöbéhez fog jutni a világ, amelyből kiindul majd egy új korszak születése. (Talán a Gandhi által megindított nagy valláserkölcsi mozgalmat érti alatta, amelynek végcélja a kooperatív világtestvériség a vallások uniójában). Ki tudja ezt a víziót megmagyarázni? Vagy talán ezt is a véletlen számlájára írjuk, mint minden más megfejtethetlen dolgot?!

Még a legközönségesebb ember szívében is él valamely formában a jövő. Ha másban nem, a reménység színes képeiben és eleven alakjában: illúziókban! Mi ez az illúzió? A hitnek az anyagalakja. Az illúzió ifjúkorunk selyemfonala. Rákuporodunk egy-egy zöld levélre és belekapaszkodunk, mint a selyemhernyó, hogy önmagunkból kieregetett selyemszálakkal szőjjük és csomózzuk körül önmagunkat. Az illúziók gubójában pedig királyi álmodunk. Életet, amelynek határa minden oldalról selyem: illúzió! Mikor azután felébredünk, érezzük, hogy gubónk szűk, hogy szárnyaink vannak és a korlát még akkor is túrhetetlen, hogyha selyemből van. Át-

törjük azt; szárnyaink kiemelnek és a felébredt királyból ember lesz; — több a királynál: *Ember!* aki megtanulja megvetni a tömeg ostobaságait, akik királyi bálványképeket faragnak maguknak, hogy előtte hajlongjanak és azt imádják. Ha ezt a felébredt embert nem hagyjuk többé elaludni, úgy sohase lesz okunk sajnálni ifjúságunknak félbenmaradt királyi álmait, mert *a tökéletes emberi élet* minden illúziót felülmúl⁷ értékben és szépségben.

Így hordozzuk magunkban a jövő megsejtését egyrészt ifjúkorunk illúzióiban, másrészt érett korunk reménységeiben. Gyönyörűen mondja a mély érzések költője, Arany János:

— *Nincsen olyan pusztaság, hogy magának benne
A halandó egy tenyérnyi zöld virányt ne lelne.
És ha ezt a szél behordta sivatagfövényvel;
Megsiratja, de tovább megy örökös reménnyel. —*

Minden életszakkal egy-egy lapot töltünk be az örökélet folytonosságának a könyvében és verejtékezéssel és könnyekkel írjuk tele. A halállal az Isten keze a beírt lapot szépen átfordítja, hogy kezdjük ismét írni az újat. Csakhogy ez az új: folytatása lehet csupán az előzőnek és újból való megalapozása a jövődőlnek. Így rakódik le az élet a mi érzésrétegeinkbe, mint a Nilus termékeny iszapja, amely évezredeknek a folytonosságát hordozza a keresztmetszetében.

Az életcél tehát a megtisztulás, amelynek érzéseinkben kell megtörténni, mivel ez az egyetlen szellemi képességünk, amit magunkkal viszünk a nagy útra. Boldog élet az, amelynek egy-egy szakát jósággal, nemes idealizmussal, szóval művészi tartalommal írtuk tele. Vannak művészelvek, akik az anyagba visznek bele érzéseket és az anyagból csinálnak költészetet. És vannak művészelvek, akik önmagukba viszik bele a legtisztább érzéseket és saját életükből csinálnak költészetet !...

Most pedig elemezzük a tért, amely az időnek az iker-testvére.

Eddig mindig arról beszéltünk, hogy az érzés a *legbensőbb* képességünk és mégis ez bennünk a *legmagasabb* életvonal. De hát nem ellentmondás ez? Mai térfogalmaink mellett képtelenek vagyunk megérteni, hogyan lehet az, hogy az erőézés a *legbensőbb* és mégis a *legmagasabb* képességünk. Hogyan lehetne a bentlévő központ a legfelsőbb vonal? Ezért kell tisztáznunk a tér elméletét és *szét kell választanunk a mi-*

nőségi és mennyiségi különbözőségeket. Lehet valamely valóság helyzetileg belső, de minőségileg felsőbb vonalú. Mihelyt az érzésben minőségeket látunk, az értelmünknek se lesz megérthetetlen titok többé, hogyan lehet egy benső érzés „központ” és mégis *felsőbb vonal*, vagyis *finomabb minőség*?

Mi a tér? A tér szintén csak egy helyzetnek a meghatározása, amely mozdulatlanul van elhelyezve érzékelhető határok közé. A tér tehát épúgy, mint az idő, egy-egy helyzet. De míg az időben ez a helyzet állandó változás, vagyis mozgás, addig a térben a helyzet változatlan, vagyis mozdulatlan.

E helyzeteknek, akár térbeli, akár időbeli, csupán alaki része van, lényegük pedig nincs. A tért tehát azzá, ami, — nem sajátmagának a benső tulajdonságai teszik, hanem azok a határok, amelyek közé egy magasabb erő elhelyezte, helyezte: létrehozta. Jól jegyezzük meg: *létrehozta, de nem életrehozta!*

Miután tehát a tér nem élő valóság, tehát nem is erőből, sem anyagból származott, hanem ennek a kettőnek egymagában való elhelyezkedési viszonya által létrejött tünemény, az erő és az anyag kapcsolódásának a külső kerete, amely alakilag mindig a szerint változik, amint változnak a határai is. Ahol nincs anyag alakulás, amely szembe állana az erővel, ott tér sincs, mert a színerőben sincs tér, mivel nincs határ. Láthatjuk ezt már az anyagvilágban is felcsillanni, mert ahol csupán egynemű anyagot látunk, ott a tér-fogalmaink is kitágulnak. Ha széttekintünk a síma tengeren, vagy ha aeroplánon repülünk a levegőben, csak egynemű anyagot, vizet vagy levegőt látunk. Kezdenek elmosódni a határok és ébrednek bennünk a végtelenség érzése. Ezért nem is tudunk soha betelni a tenger nézésével.

A tér megtéveszt. Legjobb példa erre a csillagos ég. Ha feltekintünk az egyes csillagokra, az a benyomásunk támad, hogy egyenlő távolságra van tőlünk mindegyik; pedig észbontó arányok és különbségek vannak közöttük. Ha a Mars vagy a Venus távolságát összehasonlítjuk pld. a Sinuséval, aránylag nagyobb a térkülönbségük, mint az én araszom és a föld átmérője között. A tér fogalma teljesen összezavarodik bennünk, mivelhogy az úgynevezett világűr egynemű anyaggal (éterrel) van telítve.

Hogy még az értelmes embert is mennyire megcsalja a csillagok térviszonya, jóízű dolgot mond el *Anatole France*: — A hadügyminiszter rendeletben adta ki, hogy esténként a tiszt-

karral ismertessék meg az égi tájak főbb csillagcsoportjait, mert sokszor tájékozásul szolgálhatnak a harctéren. Az ezredes egy tanár előadása alapján először begyakorolta magát, azután pedig ő tartotta meg az előadást:

— Nézzék uraim, ott van a Sarkcsillag. De miután úgy érzem, hogy a merev nézegetésben nagyon kifárad az,, ember nyaka, tessék egy pár lépéssel hátrább jönni, talán innen majd kényelmesebben látjuk.

Az embernek csakugyan ilyen fogalmai vannak a csillagok távolságáról. Öntudatlanul homályosul el bennünk a tér és már egy lábunkkal szinte benne vagyunk a végtelenség megérzésében. *Ezért nem tudunk betelni a csillagos égbolt szemléletével sem. A hol pedig már nincs anyag, ott csak színerő van, amely érzésében is, mozgásában is végtelen és ezért nem foglalhat el tért az erő.*

Hogyha a tért az erő-szempontról vizsgáljuk, akkor *a tér semmi más, mint az anyag elhelyezkedési viszonylata a színerőhöz*; másszóval: „*minőségi különbség az anyag és a színerő között.*” Jól értsük meg ezt a meghatározást. Még most is, mikor az anyagvilág már létezik, *ha megismerni akarjuk, hogy valamely anyagvalóság milyen fokon áll a fejlődésnek, csak azt kell vizsgálnunk, hogy milyen közel jutott már visszatisztulásában a színerőhöz*, milyen fokon áll az anyag tisztulásában? Közösségben tud-e már élni az erővel? vagy pedig még távol tőle csak durva anyagéletet folytathat? Ezt a fokozati különbséget, amely az erő és az anyag között van, nevezük erő-szempontról térviszonynak.

Mihelyt tehát valamely anyag annyira megtisztult, hogy mint salakjától megtisztult parány, közösségben élhet az erő mozgásával, akkor már ő maga is együtt mozog az erővel. A színerő végtelen mozgásában pedig máris tér nélkül él. *Az ilyen megtisztult anyagparány örökös mozgásában már nem foglal el többé tért.* Ne feledjük el, hogy *minden anyag csak ilyen atomcsoportosulás, paránytömeg. Ha tehát a világegyetem összes anyaga parányokká fog egykor feltisztulni, hova lesz akkor a tér? Mindenütt csak erőmozgás lesz, amelyben már nincs egymásmellettség és így megszűnik a tér fogalma is, amely az egyetemes erő mozgásában már végtelenné lesz. Minden el fog tűnni az egyetemes erőmozgásban.*

Ezért a tér is csak képzeletbeli valóság, üres fantom; lényege nincs. A mi gondolkodásunknak a korlátoltsága az, amely az egészet képtelen felfogni, hanem mindent csak rész-

letekben lát. Megint csak szent *Pált* ismételhetjük: — Most mindent csak részletekben ismerünk, de majd, ha eljön a tökéletes teljesség, akkor eltöröltetik mindaz, ami most rész szén rint vagyon. (I. Kor 13.)

Érzésünkben, benső intuíciónkban most sincs tér; csak hiányos érzékeléseink tévesztik meg gondolkodásunk formáit. *Miután a mindenséget a maga egészében és egységében nem tudjuk felfogni, tehát kiszakítunk egyes részleteket az egységes összefüggésből; atomizáljuk az egységet és azt a szakadást, amelyet a részletek kiszakításával az egészben okoztunk, két egymást szétválasztó határnak tekintjük. Ez a tér!*

Nem tudjuk meglátni, milyen *benső összefüggés* van az anyag és az erő között, mivelhogy az *erőt nem érzékelhetjük.* *Pedig ma már a tudomány is hirdeti, hogy az anyag és az erő csak két különböző megjelenési alakjai ugyanegy valóságnak;* az egyik az erő-aktivitásban (*virtus activa*), a másik *pedig* az erő-passzivitásban (*potencia passiva*). *Nem tudunk belehelyezkedni értelmünkkel a nagy egységbe, amely a világegyetem minden parányát a mozgásban egyesíti. Annál kevésbbé tudjuk meglátni az egységes életvonalat, amely kezdetől a végig mindig egyben mutat, hanem e helyett csak felaprózott egymásmellettiségeket és egymásutániságokat látunk: üres helyzeteket.*

Amíg tehát ismereteink realitását csupán érzékeinkre építjük fel, mindig meg fog csalni bennünket a külső látszat: a tér és az idő. *Pedig mindegyik csak egy-egy üres helyzet. A tér az erőmozgás és az anyag-mozdulatlanság között fennálló viszonylatnak az értékmérője; az idő pedig a változatlanság és a változóság különözeti viszonyának a megérzékítője.* *Mindegyiknek megvan azonban a saját belső és külső tulajdonsága. A tér benső tulajdonsága az egymásmellettiség, az idő pedig a számlálhatóság. De mivel erőlényeg nincsen bennük, azért csak külső alaki jelenségek és mint ilyenek egymásban el sem vegyülhetnek és soha élő valóságokká nem is lehetnek.* *Érzésünkben azonban a tér és az idő fogalma annyira összezavarodik, hogy szinte egybenőtt ikreknek tartjuk őket.*

Még *Newtonnál* is az idő és a tér egymástól különválasztva, a mozgás sebességének a viszonzyszáma volt. *Ellenben Einsteinnél* ez a kettő egymásban bizonyos egységre jut és adja a *negyedik dimenziót.* Eddig erről csak az okkultisták beszélhettek, de a pozitív tudomány tekintélyei lenéző gúny-

mosollyal intézték el őket. Sőt, amikor ezelőtt 40 vagy 50 évvel Lobatschewsky számokkal akarta a negyedik dimenziót igazolni, szintén kinevették. Pedig egy könyvében „*Etudes géométriques, sur la théorie des parallèles*” kimutatta, hogy ennek a negyedik dimenzióknak léteznie kell. Azóta már nagyon sokan feszegetik a tudomány tekintélyei közül is e tétel igazságát; igaz, hogy nem tudjuk felfogni, mert minden érzékelésünk és gondolkodásunk formáit felforgatja. Úgy vagyunk vele, mint a magyar Bolyai János elméletével, aki világosan kimutatta, hogy a végtelenben a párhuzamos soroknak is végre egységben kell összefutni és így megdöntötte az Euklid-féle tantételt, a hármass dimenziót, amely szerint a párhuzamos sorok a végtelenben is párhuzamosak maradnak. Őt se vették komolyan. Einstein elmélete óta azonban szerényebb lett valamivel a tudomány is; kezdik belátni, hogy az igazság teljesen független az akadémikus bölcselkedéstől.

A hindu bölcsészet és az ősnoszticizmus már szintén több dimenziót különböztet meg. A szentírás is beszél a hetedik égről. Próbáljuk meg és merüljünk el csak egy percre az érzésvilágunkba és még a mi korlátolt érzéseinkben is felszabadul a fantáziánk, amely egy pillanat alatt oda helyezi érzéseinket, ahova neki tetszik. *Se érzésünkben, se fantáziánkban nincs tér és idő, nincs semmiféle korlátozás; ott vagyok, ahol akarok, egyidőben itt és ott, szóval mindenütt.* Minő más világkép bontakoznék ki rögtön bennünk, ha kiemelkedni tudnánk az elhatároltság gondolatából! Már a hét-mérföldes csizma is felforgatná a tér-fogalmainkat, hátha még a fejünkre csaphatnánk Carlyle „*Fortunatus sipkáját*”? Hipp, hopp, ott legyek, ahol akarok! Ezzel a sapkával egyszerre mindenütt vagyok; Hamlet apjának a szellemszavai szerint: — *hic et ubique! itt és mindenütt!* szóval „bárhon”, mert mindennel egységben élek. Nem egymás mellett vagyunk, hanem együtt. Rám nézve tehát nincs többé tér. *Központiság van. Nem itt, vagy amott, hanem mindenütt. A világegyetem minden pontján egyszerre lehetek jelen, mert benne élek a végtelen erőmozgásban, amely magában mozgatja az egész mindenséget; még pedig abban az egységben, amely egység én is vagyok és így átérzem a végtelen erő érzéseit is. Egy egészben nincsenek különálló részek; sőt, mihelyt egy részt kiszakítunk belőle, nem lesz többé a régi egész. Mihelyt tehát visszatisztultam a végtelen erőmozgásba, amely magában egyesíti az egészet, megszűnt reám nézve a részlet, vagyis a tér.* Vallási

nyelven annyit jelent, hogy a megtisztult lélek *Krisztusban* élve az isteni *mindenüttjelenvalóságban él*. Én — *benned, te* — *Bennem!*

Erre mondja *Carlyle*:

— Ha egy kalapos, boltot nyitna valamelyik „weiss-nicht-wo”-i utcában és az egész világ részére *térmegsemmisítő* sipkákat készítené, milyen világunk volna akkor? Még különösebb volna, ha az utca másik *végén* egy másik kalapos telepednék le és az ott *időmegsemmisítő* kalapokat gyártana. Mind a kettőből vennék, ha utolsó garasom menne is rá; de kivált az utóbbiból. Felcsapnám a kalapomat és a világ tűzteremtésétől kezdve végignéznék mindent a világ tűzvégéig. Szentől-szembe beszélgetnék *Pállal* és *Senecával* és a még ezután eljövendő *Pálokkal* és *Senecákkal*, akik ma még a jövő mélységeiben vannak elrejtőzve. —

Képzeljük el, ha minden anyag egy pillanat alatt tiszta erőmozgássá változnék, mi lenne akkor a mi térfogalmainkkal?! Hiszen ha csak a szemünket becsukjuk és érzésünkkel egy pillanatra kiemelkedünk az érzékeinkből, *rögtön eltűnik a tér és az idő és kezd kibontakozni megérzésünkben a végtelen*. Ezért mondjuk, hogy úgy a tér, valamint az idő csak tünemények, alakjaikban is folyton változó helyzetek. Az egyik a változó és a változatlan, a másik a mozgó és a mozdulatlan között lévő különbségek et határozza meg. Ismételjük: — *Mindegyik csak differenciális értékmérő az anyag és erő közötti viszonylatokban*.

A színerő szempontjából a „súly” is ilyen különözeti értékmérő, amel}^ a tiszta erő és a durva anyag között fennálló *fejlődési fokozatot érzékelteti*. *Minél jobban tisztul az anyag, vagyis közeledik az erő felé, súlyában is annál inkább csökken*, így pld. már az *éter*, sőt az *atom* végső elemeit az *elektronokat* is már *súlytalannak tekintjük*. Mihelyt tehát valamely anyag annyira megtisztult, hogy teljesen atomizálódott és elektronokká lett, ekkor már a súlyát is elvesztette; kapcsolódhatik az erőmozgásba és mint ilyen már súlytalan és tért sem foglal el. *Az erő is súlytalan. Az anyag pedig annál súlyosabb, minél távolabb áll erővé való visszatisztulásának a fejlődési fokozatában a súlytalan erőhöz. Mihelyt pedig erővé lett, az is elvesztette a súlyát*. A súly ezért ép úgy, mint a tér és az idő, szintén csak egy átmeneti alakzat *az erő és az anyag között fennálló viszonylatban*. Mind a három csak egy-egy helyzet, amelyek fokmérői az evolucionális különbözőségek-

nek. Azt érzékeltetik velük, minő fokára jutott az anyag a visszatisztulásnak. *A súly az érzéseinkre hat; a tér az anyagra, az idő a szellemre.*

Nincs olyan alacsony származású anyaghatás, amely valamely térnek az alakját és vonalait rögtön meg ne változtatná. *Két elszáradt falevél lehullása* már létrehozza egymás között a tér vonalait, mert a két levél egymásra nézve határpontokká lettek. Így tűnik el öntudatunkból *az idő is*, mihelyt megszűnek bennünk a változások. *Álomban, narkózisban, vagy egy ájulási önkívületben az illetőre nézve megszűnt az idő.* A víz-nél is láthatjuk, hogy mihelyt a hőhatás alatt párává vagy gőzzé válik, rögtön szemmeláthatóvá lesz közöttük a súlykülönbség. Ezért a súly is csak fokmérője annak a ledurvulásnak, ahová az *erő rezzenetei* (erő-salak) elanyagiasodásukban már eljutottak. Mihelyt a teremtésben a legelső anyagatom létre jött, vele együtt jött létre a térnek alacsonyabb fogalma is. *De ez a tér létrejövetelével sem az erőben, sem az anyagban semmiféle változást nem tudott és nem is fog okozhatni soha, de soha! Csak a közöttük levő különbségeket érzékelteti;* azt a viszonyt, amelyben egy élő, egy élettelenül valóságban szemben áll.

Mihelyt valamely valóság már nem korlátolt az erőben, hanem a végtelen erőben mozog, nem is él többé térben, határok között, hanem, a végtelen és határtalan színerőben. —

Összegezzünk!

Az erőre nézve nincs idő, nincs tér, nincs súly; csak minőségbeli különbségek vannak az erő és anyagnak a viszonylatai között. Minél durvább és alacsonyabb fejlődési fokon áll valami, annál súlyosabb, annál határoltiabb, annál lentebb vonalú, mert a külső körhöz tartozik; ellenben minél finomabb már az abszolút erőhöz való visszatisztulásában az anyag, annál súlytalanabb és végelemzésében mint elektron, már kiesik a tér- és időviszonylatokból. Ennélfogva annál emelkedettebb vonalrendszerű, amelyben a „fent” egyúttal annyit is jelent, mint a „bent”; közelebb áll a belső életkörhöz, vagyis felsőbb vonalba emelkedett. Ezért mondta Krisztus:

— Fent az Isten Országában! azután pedig hozzát teszi: — Isten Orzága bennetek nagyon.

AZ ÉLET TARTALMA.

Mint a fogaskerék a gépszerkezetbe, úgy vagyunk mi is mindnyájan bekapcsolódva egy-egy eszménybe, célba, vagy bűnbe. Nincsen olyan ember, akinek életét ne ezek irányítanák. Kizárólag egy pont körül forgunk tehát néha öntudatosan, de legtöbbször öntudatlanul. Ezért kell minél teljesebb önismertetre jutnunk, mert mindaddig ki nem emelkedhetünk alacsonyabb életvonalunkból, amíg tisztába nem jöttünk saját természetünk törvényeivel. Ismernünk kell tehát azt a kört, amelyben mozgunk és élünk; a tengelyt, amely világnézetünknek a gerince; a célt, amely felé talán öntudatlanul törekszünk. És mindezekon kívül ismernünk kell még cselekedeteink rugóit is.

Valamint a fogaskerék legkisebb fokának működése is kihat az egész gépezetre és elősegíti az egységes haladást, úgy a mi egyéni munkánk is, bárminő jelentéktelennek látszik, hozzájárul a világegyetem evolúciójához. Az egyetemes életben egyenként és mindannyian egy-egy külön, de végcéljában mégis csak egységes életet élünk. Együttvéve alkotjuk az „élet” tartalmát, amely az Igében összekapcsolja a legfelsőbb isteni életet a legalacsonyabb anyagérettel is.

Az egyetemes evolúció törvényét minden szellemi lény — akár anyagtestben él ezen a földön, akár anyagtesten kívül a más világban, — öntudatlanul is szolgálja. Akkor is, mikor a *krisztusi* áramlatban van és akkor is, mikor az *ellenáramlat* sodorja magával. Míg azonban a bűnbe való kapcsolódásunk feltétlenül *lefelé vezet*, bizonyos különleges célokra való törekvésünk pedig mindig csak tévelygés; addig az eszményi magaslatra való feltörésünk az egyetlen helyes irány és cél, amely *felfelé vezet* és amelyre mindenki minden helyzetben és minden időben törekedhetik. Sőt, minél fogyatékosabb anyagi helyzetben vagyunk, annál megfelelőbb ez a mi eszményi törekvéseink számára, mert a lelket a földi viszonyokból a sanyargatás kiszorítja és így szinte kényszerítve vagyunk a földön-kívüli élésre.

Maga ez a jelenség bizonyítja, hogy az eszményi magaslatra való törekvés *mindenki számára nyitva áll* Tulaj donképen ez az igazi *krisztusi alap* a lelki tisztulásra. Anyagi küzdelmek és testi sanyarúságok útján kell kiemelkedni a piszkos földi párázatokból! Hiábavaló minden más út és küzdelem, mert nincsen más alap, mint amely nekünk vettetett az *Úr Jé-*

zus *Krisztus* által. És vájjon, miért nincs? Mert *ez az út mindenki részére lehetséges*. Ki-ki ráléphet és megjárhatja, aki csak akarja. Az ilyenmű emelkedés nem a külső viszonyoktól és körülményektől függ; feltételeit mindenki saját magában találhatja meg.

Hogyha a mi fokozatos haladásunk öntudatosan, vagyis *nyílt lélekkel* történik, akkor teljesen átérezhetjük haladásunk minden életvonalának tartalmát, amely érzéseinkre hat. Öntudatos, nyílt léleknek pedig azt nevezzük, aki előítéletekkel, rögeszmékkal nem engedi magát eltántorítani a megérett igazságtól. Hogyha pedig értelmünk is megérett és egyenletességi túlsúlyban van, úgy haladásunk minden egyes fokának a benyomásait szépen feldolgozza és *„érzésünkbe beraktároztatva”, tapasztalattá változtatja*. Ezek az ismeretek azok, amelyeket a földi ember közvetlenül szerez, amelyek úgyszólván vérrükké válnak és ezért abszolút értékűek; *ezeket felfüggeszteni csak a tökéletes szeretet képes*. Szeretetből ugyanis nem csak anyagi, hanem szellemi értékekben is hozhatunk áldozatokat. Ezt nevezi az olasz *„sacrificio del intelletto”*-nak Annyit jelent, hogy *nagy szeretetből még tapasztalatainkat is feláldozzák*, vagyis cselekedeteink útjából félretoljuk: — *Ismerlek és mégis szeretlek! Ebből ered a bűnbocsánat is*.

Mindazt tehát, amit a földi ember értelmébe bevezetni akarunk, előbb az ő saját ismeretévé és tapasztalatává kell tennünk, vagyis *az érzésvilágába bele kell ültetnünk*. Ezért minden lény, akinek értelme van, tapasztalati ismereteket akar szerezni magának minden áron és sóváran nézi azt, akik ilyenekkel már rendelkeznek. Pedig milyen nagyon kevesen vannak azok, akik önálló tapasztalataikra támaszkodhatnak!

A műveltség mások tudásának és ismereteinek az elsajátítása. Ellenben a tapasztalati tudás a saját benyomásainak a megérezése és a megértése. Az utóbbi a természetesebb és közvetlenebb ismeretszerzés és sokkal megbízhatóbb és értékeesebb is, mert autodidaktikus és főleg empirikus ismeret, amely biztos támpontokat nyújt; holott a helytelen tanítási rendszer, amely művelt emberekké akarja kiesztergályozni még a fatuskókat is, sokszor csak zavaros ismereteket nyújt. Figyeljük csak meg, milyen zavart okoz a gyermek fejlődésében és természetességében a kötelező iskolai tanterv, amelynek a kaptafájára minden külön egyéniséget erőszakkal akarnak ráhúzni. Kívülről akarnak beléjük erőszakolni valamit, a helyett, *hogy benső világukat enged-*

nek kibontakozni. Pedig ez a szó: „nevelni” nyelvünkben annyit jelent, hogy valami kisebb dolgot önmagából kifejlődni, vagyis nagyvá nőni engedjünk. Értsük meg tehát jól a különbségeket a *közvetlen* úton szerzett tapasztalati ismeretek és a *közvetett* úton szerzett *betanult ismeretek* között. Mind a kettő értelmi érték. De míg az utóbbi mindig csak egyoldalú és szürke elmélet, amelyet a legritkább esetben tudunk a gyakorlati életben is helyesen alkalmazni, additf a *tapasztalati tudás már bölcsességgel is jár, mert ismereteinket összhangba hozza az élet törvényeivel* Jól mondja Goethe: — Grün ist des Lebens Baum, und erau is alle Theorie. Zölden virul az élet fája és minden elmélet szürkesség csupán.

Ezért kell az emberiséget már gyermekkorában saját tapasztalatai alapján fejleszteni és művelni. *Egységes világnézetre kell nevelni őket*; felvilágosítani őket idejében, hogy mindaz, amit meg nem zavart érzésükkel és értelmükkel önmagukban rögtön és tisztán megéreznek és megértenek, az mind csak egy-egy alapigazsága az Isten egységes és végtelen világának. Azután gyöngéd és óvatos vezetéssel kell őket összhangba hozni a külső világgal, hogy amit kívülről látnak, az a benső világuknak is megfelelő jelenségképen tűnjék fel előttük. Mert valóban mindaz, ami ránk a feltétlen igazság erejével hat, *benső* és nem *külső forrásból* eredő meggyőződés. Azért nem tudja senki az ilyen meggyőződést kibeszélni belőlünk.

Képzeteink alkotják meg számunkra a mi világgépünket Kant szerint: — Die Welt ist meine Vorstellung! A világ az én képzetem! Ezért ez mindenkinél máskép és máskép alakul ki. Érzékeink élességétől, értelmünk finomságától függ, hogy milyen a világgfelfogásunk és habár az eltérés némelyeknél csak árnyalatokban jelentkezik is, de azért mégis csak eltérés. Ennek pedig az a természetes oka, hogy szemünk, *amivel látunk*, csak alkotásra hasonlít egymáshoz, de *élet-érzésünk (lelkünk), amivel nézünk*, fejlődési fokozata szerint *nagyon messze áll egymástól* Minden művészember a saját egyéniségének megfelelő alakban lát egy-egy képet.

Mióta ember él a földön és alma érik a fán, azóta mindig láttak almát leesni a fáról; de *ez az esés világos meglátássá* csak Newton lelkében alakult ki világtörvényképen. *Milliók és milliók nézték és látták, de igazán meglátni csak Newton tudta.*

Hogy minden ember máskép látja a dolgok rendjét, az nem is annyira a szemünktől, mint inkább képzeink minőségétől és értelmi vonalunktól függ. Ezért nincs abszolút azonosság a külső tárgyak és a mi belső képzeink között. Képzeink tehát sohasem *egyenértékűek* (adaequátak) az érzékelt dolgokkal. *Az igazi lét nekünk megismerhetetlen; minden titok.* A gyermek érzi is ezt, mert telve van hajlammal minden titokzatos iránt; boldog, ha mesélnek neki valami szép titokzatosat. Ezt a természetes hajlamot nem volna szabad kényszer-tanítással elfojtani benne, sőt ki kellene fejleszteni, hogy amit meg nem ért, az még neki nincs meg. Így azután a gyermek testi fejlődésének ideje alatt szervi megerősítés nélkül maradhatna bizonyos öntudatnál a lélek.

Ezzel a parányi lépéssel nem fogjuk ugyan megváltoztatni az emberiség sorsát, de lelki fejlődését sokkal egységesebb irányba terelhetjük és anyag-életéről is levehetjük a leg súlyosabb terhet: a saját lényében rejlő zavaroknak az érzését. Hogyha pedig ilyen megkönnyített terhekkel könnyebbé lesz a földi élet is, akkor már joggal remélhetjük, hogy bizonyos nyugalom fog majd beállni az emberiség lelki életében is. Csak ekkor lehet majd a legtisztább eszményekkel közelkedni hozzá.

Az emberiség anyagi nehézségein úgy sincs módunkban és hatalmunkban változtatni. Se betegségeinket, se szenvedéseinket, se külső testi, vagy belső lelki próbáinkat meg nem szüntethetjük. De viszont meggyőződésünk, hogy *minden külső bajaink belső forrásból fakadnak.* Ha tehát a belsőt gyógyítgatjuk, ennek a külső következményei is fokozatosan csökkennek és idővel egyenként megszűnnek. Hogyha pedig műtetre volna szükség, hogy az emberiség egy halálos sebéből kigyógyulhasson, azt majd a nagy „*Műtő*”, a maga idejében el fogja végezni. Ki lehetne ez más, mint *Krisztus*, Aki az emberiségnek nemcsak nevelője és tanítója, hanem kormányzója és orvosa is! *A mi egyetlen teendők pedig a kijelölt keretben a csendes munkálkodás, az alázatos alkalmazkodás és az engedelmségre való állandó készenlét.* Mi csak parányi részecskéi vagyunk a nagy egésznek, akik öntudatosan, vagy öntudatlanul, de minden erőnkől és akarattunkból behelyezkedünk abba a szellemi áramlatba, amely bennünket egy bizonyos cél felé irányít, vezet és az egyetemes áramlattal összekapcsol. Így keletkezhetik azután a szétszórt részecskék összevonásából *egy egységes közszellem*, amelynek irányítása

és vezetése mindig magasabb szellemáramlatokból indul ki. *Haladásunk minden lépcsője tehát nagyobb erők kezeiben van, akiket ismét nagyobbak kormányoznak.* Mi pedig csak vízcseppek vagyunk az egyetemes élet óceánjában; tömörülésünkben azonban már vízfodrocskák lesznek, ezekből pedig hullámok, amelyek hatalmas erővel viszik az emberi haladás gályáját a jó reménységek kikötője felé.

Az egységes élet áramlatában megszámlálhatatlan mellékáramlatok vannak, amelyek egymásban összecsapnak. Válaszszuk ki ezen mellékáramlatokból a hozzánk legközelebb állót, amelynek a lényege és természete legjobban megegyezik a mi lényünkkel és természetünkkel. Mi, a parányi vízcseppek, csakis azt a pontot ismerhetjük a végtelenségben, amelynek betöltésére hívatva vagyunk. Míg azonban ezt teljesen meg nem ismertük, addig — habár öncélunkat: a megtisztulást elérhetjük is — még mindig nem vagyunk teljesen érett lelkek. Még mindig a kellő ismeretek nélkül szűkölködünk és így embertestvéreink javára hasznosan nem munkálkodhatunk.

Azoknak szólok itt, akik szolgálni akarják testvéreiknek a haladását teljes szívűkkel, teljes akarattal és minden erejükkel Tisztán kell látnunk végcélunkat, amely nemcsak a magunk megtisztításából áll, hanem a nagy egyetemesség szolgálatából is. Nem elég magunknak a helyünkre jutni, hanem másokat is segítenünk kell, hogy oda juthassanak! Csak is ily alakban szolgálhatjuk a krisztusi megváltás törvényeit Minden más út alacsonyabb áramlatokba vezet, amelyekben tévelyegvén, nagy hibáknak lehetünk az okozói.

Ne csak a külső alakiságokkal, hanem az élet benső tartalmával, vagyis a lelki élet folyamataival és jöjjünk tisztába, mert ez a lényeg. De hogyan? Minő módszer vezethet ennek a tiszta megismeréséhez? Röviden kimondjuk: az intuíció. Alaptételünk, hogy *belülről kifelé és nem kívülről befelé* folyik, árad, emelkedik és tör minden. *Sohasem a víznek a tömege irányítja a tengeráramot, a dagályt és az apályt; annál kevésbbé az egyes vízcseppek. Magasabb és az anyagtól független erőhatások uralkodnak az anyagon.* Azért, amikor bensőnk legmélyében, vagyis érzésünkben valamely Istentől eredőt érzünk önmagunkban megindulni, álljunk meg minden erőnkkel az Isten eszményében és az ő erejére bízva magunkat, most már gyermek-módra haladjunk nyugodtan tovább. Hogyha kiindulópontunk ilyen lesz, érkezésünk is feltétlenül

az Istenben léssen.

Megismerési módszerünk tehát a következő: *Akár tény, akár lény vagy test az, amelynek megismerésére és megérezésére Istenből kiindulunk, mindenkor föléje fogunk emelkedni*, mert a legmagasabb vonalból nézzük. Mindegyik tehát csak egy-egy részlet az egyetemes egészből ps így élete vagy mozgása magasabb erőktől függ, amelyek a legmagasabb egységben, az Istenben futnak össze.

Az isteni erő benne van már minden valóságban. Az isteni eszmény azonban még nincs. Már pedig az Istennek nem az ő ereje, vagyis testi tulajdonsága az eszményi, hanem az ő lelki tulajdonsága: *a tökéletes jóság.* Az Isten, mint eszmény, csakis abban van meg, aki *az isteni jóságot már önmagában hordozza* és visszatükrözi. Ezért, ha az ő jóságában élünk, az egész világképünk tisztább vonalakban fog bennünk kialakulni; magasabb szempontokból nézünk mindent.

Még testi értelmünk szerint is úgy tudjuk, hogy valamely tárgyat, vagy valóságot csak akkor szemlélhetünk egészében, *hogyha már fölötte állunk.* Ezért kell a történelmi eseményekből is kiemelkedünk, hogy azokat a maguk tisztaságában *felülről szemlélhessük.* Hiszen még *a völgyek szépségeit is csak a hegycsúcsokról látjuk.* Ezért van valami csodálatos vonzóereje az alpesi turisztikának: tisztán akarjuk látni a vidék szépségeit. Valahányszor a tárgyat nem csupán testi szemekinken keresztül nézzük, hanem *érzéseinkkel és lelki szemekkel szemléljük,* akkor valójában mindig felülről nézzük: *magasabb szempontról.* Ilyenkor lelki látásunk fénysugarai hatnak át a testeken és a tényeken. Csak-hogy ez a belső tiszta-látás már csak akkor fejlődhetik ki bennünk, amikor a világoosság lelke (a Szentszellem) már bennünk él. Ilyenkor tisztán megsugarazva áll előttünk minden valóság a maga különállóságában.

Ezért nevezzük a tapasztalati ismeretszerzést közvetlen megismerésnek, amelyhez nem szükséges más, mint *egyéniségünknek teljes levetése Krisztusban. Ki kell lépnünk a mi tökéletlen érzeinkből, hogy bekapcsolódhassunk a végtelen megézésbe.* Természetes azonban, hogy ennek a rendszernek az alapja és kiindulópontja mindenkor *csak a hit tehet és csupán isteni szükségképen állhat elő.* Azt akarom ezzel mondani, hogy *ilyen isteni erővel nem lehet emberi vágyaknak és alacsonyabb anyagi céloknak a kielégítésére ismereteket szerezni.* Az ilyen ismeretszerzés tehát mindig természetfölötti,

vagyis csodás: az extázisnak, vagyis a lelki elragadtatásnak a gyümölcse, amely már a tér és idő korlátain kívül áll. Köznyelven tiszta látásnak, művészi ihletnek, sugalmazottságnak, prófétaságnak nevezzük. A szenteknek a világos látásában és lényegét felfogó biztos ítéleteikben nyilatkozik meg; ezért nem juthatunk másképp igazi hithez, csak jóság által. Az igazi hit pedig a legtisztább ismeretekhez vezet el bennünket. Olvassuk el csak assisi szent Ferencnek elragadtatásában írt gyönyörű himnusát, amelyet Gábor Andornak fordításában közlök le. Mennyire megérezte intuíciójában assisinak Krisztussal egyesült tiszta lelke, hogy az élet egyetemes és hogy minden egységben él és ez az egység él mindenben! Habár a magyar fordítás egy kissé szabad, de ezt az alap gondolatot azért elég híven és szépen adja vissza.

A NAP HYMNUSZA.

Dicsérlek Istenem, mert világunk létrehozta,
És nekünk élni adta, betöltve jóval, széppel.
Arannyal és smaraggal és kézzel megcukrozta,
Miként a piktoember, ki könyvét hinti képpel.

Dicsérlek Istenem, mert Nap-Urunkat csináltad,
Hogy legyen mindenknek sugara és derűje,
S méltóképen Magadhoz bíborszínnel kínáltad
S formáltad ragyogóvá és pontos gömbölyűre.

Dicsérlek, mert hogy adta őcsénket: a Szelet
És Nénénket: a Holdat és Csillag-húgainkat.
És merthogy által úsztatsz felhőt a hold fölött
S kezded, mint némi gyolcsot, reggel ködöket ingat.

Küldöm Hozzád a szómat s megáldalak vele.
Minden kis szál izsópért, minden kis méla fűzért.
Szörnyű Bátyánk a tűzért, mely jóssággal tele,
Alázatos hűgünkért, a drága tiszta Vízért.

A földért, mely kínálja virágköntösű mellét
S dajkálja az anyát s a pólyás gyermeket.
És a szegényt, kinek ha szeme könnyel betellek,
az angyalok viszik fel a könnyeit Neked.

És két testvéreinkért dicséretem ne unjad:
 Az életért s halálért! hogy *újra érjen halálom*.
 Miként szép Alkonyatkor, ha szebb hajnalra szunnyad,
 A csecsszópót az emlőn, eléri édes álom.

*

Minden extázisba jutott lélek közvetlenül szerzi az ismereteit. Hányszor hallunk transzban lévő egyszerű tiszta lelkektől olyan mély lényegbeli igazságokat, amelyek a legnagyobb tudományt is megszégyenítik. De az ilyen isteni ismeretszerzés, ismétlem, csak isteni célok szolgálatában *szükségszerűen* és mindig csodás úton állhat elő. Hiúságból, anyagi érdekekből, emberi kíváncsiságok és vélemények kielégítéséből, szóval *testi okokból ilyen tökéletes ismeretszerzéshez nem juthatunk*. Sőt, egyes médiumok, akik ritka intuícióval tudnak kiemelkedni a test börtönéből és az anyagvonal alacsonyabb törvényeiből, rögtön elvesztik rendkívüli képességeiket, mihelyt a fentebb említett anyagi célok és érdekek szolgálatába bocsátják. *Őnző, anyagi szempontokból csak a földön ismert és gyakorolt ismeretszerzést* vehetjük igénybe. Ez az utóbbi azonban *mindig csupán relatív értékű*, mert az egyedül a külső viszonylatoknak az elemzése. *Abszolút értékű lényegbeli ismeretszerzés nincs más, csak az intuíció.*

Azért kell az ismeretszerzésnek ezt a teljesen elhanyagolt, de tökéletesebb módját is az emberiség nevelésénél felhasználni és értékesíteni. *Jóságos, tiszta lelkeket kell nevelni*, akikbe a hiterő teljessége él és lelkiemelkedettségük vonalából (Istenből) látják és nézik a valóságokat.

Hogyan lehet az intuíció módszerét megfelelően alkalmazni? Azt majd a „*Megváltás Könyvében*” fogjuk részletezni. Most csak annyit, hogy *lehetséges*. És itt *nyíltan kimondom, hogy ezen könyvhöz ismereteimet én is intuitív módszerrel szereztem meg*.

Téves volna azonban hinnünk, hogy az ilyen ismeretszerzés egyedül tőlünk függ és mindenkit a saját emberi akarata képesíthetne rá. Távol legyen! Kifejtett és megedzett emberi akarattal sok csodás dolog lehet véghez vinni. Igazolhatjuk ezt hipnotikus *szuggesztiókkal és akakratátvitelből* származott megfejthetetlen tüneményekkel. Erőhullámozások indulhatnak ki az akarattól is, amelyekre, mint a rádió-hullámoknál az érzékenyebb antennák reagálnak és a villamos hullámokat a detektorok a gépben hanggá változtathatják át. Az ilyen erő-tünemények már szintén túlesnek a tér és idő korlátain és

emberi felfogás szerint csodálatosak. *Még inkább csodálatos az érzéseinknek és az akaraterőnknek átvitele egy másik érzésbe és akaratba.* De bármily erős legyen is ez az akarat ha a szellem ép és erőteljes, akkor felette áll és egyenletes állapotában minden más akarattól függetlenül működhetik.

Levonhatjuk mindezekből a tanulságokat, hogy *intuitív-extatikus, ihletett közvetlen ismeretszerzésre csupán megtisztult lelki képességekkel indulhatunk ki és egyedül csak az Istentől* Módszere pedig *a hit*, amint azt a neoplatonikusok, a gnosztikusok, a misztikusok, a puritánok és a legújabb időben a teozófusok és a hitükben megtisztult spiritisták is bizonyítják.

Ilyen irányban eredményeket azonban nem a magunk akaratának egyszerű hozzájárulásával érhetünk el, hanem csak *akaratumknak teljesen öntudatos lekötésével. Feltétlen alá kell rendelni azt az isteni akaratnak.* Ebbe kell kapcsolódnunk minden erőnkkel és várni hiterővel és türelemmel, *míg a világosság forrása megnyílik előttünk.* Ismétlem, ez nem tőlünk függ, hanem a Szentszellemtől, Aki ott lehel, ahol akar. Mi csak annyiban járulhatunk hozzá, hogy érzéseinket minden szennytől megtisztítsuk és a világosságot ne a magunk szellemi erejének érvényesítésében, hanem annak az isteni erőbe való teljes felozslásában keressük.

A mindentudás forrása Krisztus. Ezért kell vele a legbensőbbben egyesülnünk. Benne megsemmisülünk. *Az intuitív tiszta látáshoz a misztikus mélységek vezetnek, amelyekhez csak egy megtisztult lélek juthat el.* Ez is csak akkor, ha már kilépett egyéniségének a korlátaiból és akaratával teljesen beleolvadt a legmagasabb isteni akaratba. Ez az, amit szent Pál mondott: Krisztus él már bennem! Ilyenkor a lélek az Isten szent színe előtt elfolyik, mint a felolvadt viasz. *Az ilyen egyén már semmihez sem ragaszkodik, mert teljesen feladta az egyéniségét. Reábizza magát feltétlenül az Istenre, hogy olyan alakot formáljon belőle, amilyen Neki tetszik. Keményet, hogyha akar; lágyat, ha Neki úgy tetszik; — aminőt Őszent Felsége csak jónak lát.*

Ilyen szent önkívületben isteni bátorsággal nyúlhatunk minden kérdéshez, amelyet lelkünkben tisztának és megvilágosodottnak érzünk. Ha pedig az Úr kegyelme fel akarja használni a mi gyarlóságunkat az ő szent céljaira, megnyílnak a mi lelki szemeink és belső érzéseink, amelyekkel *közvetlenül fogunk fel lényegbeli ismereteket, amelyek messze*

meghaladnak minden értelmet, de mélyen alá vannak vetve az isteni érzésnek, amely minden értelemnek örök forrása.

Az intuícióból merített megérzéseket már könnyebb lesz belevinni az emberi értelembe is, csak meg kell keresnünk a módját, hogyan vezessük be szemléltetési rendszerrel a tényeket és az igazságokat mindazon embertársainknak az értelmi világába, akik intuícióra egyáltalán képtelenek. Hiszszük, hogy az Isten kegyelméből ez a könyv sem lesz csupán írott könyv, hanem élő és szemléltető könyv. Bizonyosága pedig ennek minden egyes olvasónknak saját benső világa és saját benső megérzése létszen, amelyet többé vagy kevésbé tökéletes állapotában ki-ki biztosan megtalálhat önmagában ezen könyveknek a megértése után.

A lehetőségig törekszem minden erőmmel eme benső kapcsolatoknak a felébresztésére, hogy minden egyes testvérem, aki az élet megfejtését az én könyveim nyomán önmagában keresi, azt önmagában meg is találhassa. Úgy legyen tisztában az ő benső életének minden jelenségével minden egyes testvérem, mint ahogy a jó orvos is felismeri a külső jelenségekből és elváltozásokból a betegségek belső okait.

Nagyon nehezemre esik megtagadni magamat és elhagyni azt a meleg áradozást, amely az én intuíciómban szemlélt dolgoknak fensége és szépsége fölött belőlem is minduntalan kitörni készül. De mivel könyveimben egyúttal értelmi hatásra is törekszem, ezt következetesen fékezni és lehetőleg visszatartani iparkodtam. Ez az oka, hogy szárnyaimat e művemnek: a „Törvények Könyvének” egyes fejtegetéseinél összehúztam és önkéntesen megnyirbáltam.

HOGY VÁLIK AZ ERŐ ÖNTUDATOSSÁ.

Az erő csak akkor fejlődik hatalommá, amikor öntudatra jut. E nélkül csak erőfoszlány, vagy természeti erő, amely csak eszköz lehet egy magasabb öntudatra jutott erő kezében. Az öntudatos erőt nevezzük szellemerőnek, az öntudatlant pedig természeti erőnek. Mihelyt tehát egy elbukott szellem öntudatlanságba jut, lesüllyedhet a természeti erőnek anyag-erő vonalába. Fizikai erővé lesz, mert öntudatát elvesztette. Nyomozzuk most mindenekelőtt azt a külső folyamatot, amely

által az egyes erőatom öntudatosá válik, vagyis hatalommá lesz, miután az erőnek a lényegével és értékével már úgyszólván teljesen tisztában vagyunk.

Tudjuk már, hogy a színerő önkifejlődési folyamata azon változásnál kezdődött, *mikor az őszállapotban kiszakadt meleg hangok nem váltak már többé képződménnyé, hanem az Ige körül a fénykörben tömörültek és felvették testül a világosságot. A világosság sűrűsége lett külsőleg a fényttest, belsőleg pedig az értelem. Az erő külső öntudatosága tehát az Igével és a szellemvilággal együtt keletkezett.* Ezért nevezték az Igét az ősegyház szentatyái *Nous-nak*, vagyis *isteni értelemnek*. Azt is tudjuk, hogy a fénykörnek egy része kitört és hatalmas erőáramlattá lett, hogy az anyaggal kapcsolódhassék. Ez az áramlat, mikor az anyagot először érintette, megtörött. Így lett az erő bizonyos anyagkapcsolódások folytán új életalakoknak a létalapjává. Az erőáramlatoknak ezt a fokozatos elanyagiasodását, amelyből előállt a lég, a víz és a tűz, a „Teremtés Könyvében” részleteztük. Mi most az erőnek azon részéről kívánunk beszélni, amely akkor kezdődött öntudatosá kifejlődni, amely korszakot mi röviden „a világtestek öntudattá ébredésének” nevezhetünk.

Emlékezzünk, hogy a bukás előtt még a legteljesebb szellemi lény is bizonyos öntudatlanságban, vagyis gyermeki létben élt az isteni életkörben. E körben ugyanis az életérzés olyan teljes, hogy minden mást elnyom; még az öntudatot is, mert a végtelenül tökéletes isteni életnek összhangjában és boldogságában az érzésnek nincs is szüksége másra. Az extázis önkívületében és elragadtatásában már szintén *nincsen öntudat*; sőt, a teremtő érzés pillanatában, amely az életérzés teljessége, az értelem is rendesen eltűnik.

Csakis ilyen értelmi gyengeség folytán állhatott elő az őslények bukása is. Természetes, hogy a bukás folytán azután még az öntudatra való képességüket is elvesztették és végtelen átalakuláson kellett keresztülmenniök, amíg benső lényüket lassanként értelmi alapon kiépíteni kezdték. Az őslények kezdetben benne éltek egy boldog és tökéletes életérzésben, amelyben magukat az engedelmesség törvényénél fogva fenn kellett volna tartamok. Türelemmel kellett volna bevárniok fejlődésük lassú folyamatát, vagyis az isteni akaratnak magukat teljesen alárendelniük. Ezt sugalta benső természetük: az egyenletesség, amelynek törvénye az isteni változatlanosság; de bennük a külső természet, vagyis az *ellenállhatatlanság* jutott

főlénybe, amely folytonos változásra törekszik, mivelhogy természete a változás, vagyis a mozgás.

Íme! itt volt a próba! Ha az egyéni érvényesülés önzése, vagyis a külső természet győz bennünk a benső, lelki természet fölött, akkor *az erőatom kiszakad az egység kötelékéből, kilép az isteni életkörből és egyéniséggé testesül. Az ilyen kiszakadás legbensőbb oka mindig abból áll elő, hogy valamely lény az ő állapotbeli boldogságát fokozni akarja és nagy kevélységében a saját erejére akar támaszkodni; kiszakad az életegységből és fokozatosan távolodik a központtól, vagyis az egyetlen erőforrástól; az isteni élettől, amíg végre a magával kihozott erőt végkép el nem tékozolja. Igaz, hogy az az egyenletességi erőrészt, amelyet az isteni életből nyert és magával kihozott, sohase fog végkép kifogyani belőle, mivelhogy elválaszthatatlan az ellenállhatatlanságtól* még akkor is, hogyha emez utóbbi benne túlsúlyra jutott és kitört. De az energia fokozódása folytán lecsökken a minimumra és régi egyéniségünk ezzel teljesen megváltozik: *szinte eltűnik. Egy bukott lélek tehát mindig csak eldurvult képmása az ő régi, tiszta lényének.* Mikor egy ilyen bűnbe süllyedt lélek keresi a boldogságot, amelyet a saját erejével akar elérni és fokozni, mindig csak a bűn érzését fokozza önmagában. Minden bukás ugyanis egy teljesen alap nélküli hazug élet, amely lázas álmok után fut, rohan és képtelen megnyugodni, mivel magát az isteni akaratnak alárendelni nem tudja, feltartóztathatatlanul esik, mivel nincs ereje se megállni, se megsemmisülni, *végre is csak szétszakadozott erőfoszlánnyá lesz, amelynek többé sem célja, sem iránya nincs!*

Ezért minden bukott lélek csak kegyelmi úton állhat meg esésében, hogy azután kegyelmi támogatás útján újra építhesse elbukott lényét. Igaz, hogy a bukásban is megtűri és fenntartja őt az Úr kegyelme; de mivel öntudatát elveszti, nem érzi többé önmagában a kapcsolatot Istennel és azt hiszi, hogy ő saját maga tartja fenn a saját életét. Csak amikor a bukások sorozatának a legmélyén az utolsó harchoz ért, amely eldönti, hogy kiért és miért éljen és küzdjön a lélek, — akkor fedezte fel a kegyelem a vergődő elbukott ősemlék előtt származását és rendeltetésének végcélját. Itt kezdődött az úgynevezett isteni kinyilatkoztatás, amely nemcsak eredetünket, hanem Istenhez való viszonyunkat is mindig az emberi művelődés színvonalához mértén tárta fel koronként az emberiség előtt.

Ez a kinyilatkoztatás az egész emberi nemhez szólott általánosságban, bár az Isten bölcsessége minden faj érettségéhez mérten adta azt nekik isteni küldöttek által. Ezért oktalanság a vallási türelmetlenség és a felekezeti gyűlölködés, mert az Isten megismeréséhez is csak lelki érettségünk színvonala szerint tudunk emelkedni. Minden népfajnak olyan a vallási rendszere, amilyent az isteni bölcsesség részükre kinyilatkoztatni jónak látott. Most is megismétlődik minden egyénben is ez az isteni kinyilatkoztatás, mikor teljes bűnbánat és magábaszállás után egy új lelki életre ébred, — lelki újjászületésének alkalmából, amelyet a keresztény miszticizmus „vita nová”-nak (új életnek) nevez. Ilyenkor ismerteti meg vele Önmagát az Isten az ő teljességében és tisztaságában.

Csakhogy ide hit kell és alázatosság, mert itt semmi sem bizonyít, csak állít; semmi sem ígér, csak követel. *Sok lélek fordul vissza e pontról és újra kezdi a tusát önmaga ellen!* Aki azonban itt csak egy pillanatra megállni tud, rögtön érzi az erősítő és felemelő kegyelmet! *Hithez* tehát csak akkor juthatunk el, ha a hit próbáját már kiállottuk és a hit iránt való készségünket értelmi kevélységünk megtörésével és *lelkünk alázatosságával* bebizonyítottuk. *A próba pillanatában igazán csak tőlünk függ, hogy rálépjünk-e az Istenhez vezető biztos útra, vagy pedig visszaforduljunk a mi tévelygéseinkbe, mert az emelkedéshez még nincs elég erőnk.*

Aki pedig már megérett az Isten Országára, az többé nem kérdez és nem habozik. Ezen időponttól kezdődnek a megpróbáltatásai, amelyek valamennyien az ő erejét és alázatosságát teszik próbára. Ekkor a lélek még nem helyezkedett el erejének teljességével a legfőbb erőben, csupán hitével van már hozzákapcsolva. Ez a hit számára vigaszt ad ugyan benső szomorúságaiban, de biztos erőt harcai megvívásához még nem ad, mert ezt az erőt mindenkinek önmagából kell kifejlesztenie. A hit első szikrájában még csak a képesség van meg bennünk az erő megszerzésére és ez legelőször a reménységben nyilatkozik meg a lélekben. De ez is már erőfejlesztés; mert a remény indít, táplál, erősít és e pillanattól kezdve minden egyes erőrezenésével csak előbbre megy az ember. Tudjuk már, hogy erőrezenésünk fejlesztése lesz a sűrűdés, a túltlés, a kiáradás, az elterjedés és csak azután jön a könnyűdés. Az erőrezenetek fejlődésének ez az útja; következménye pedig: — könnyűdés az érzésben; világosság a szellemben és gyengülés az anyagban.

Így fejlődik ki a hit által tökéletessé emelkedő emberi lény akarata. Mert ebben az időben csupán ez az akarát tartja fenn, vagy vesztí el őt. A fejlődés azonban a kellő időben befejeződik; a helyzet megérett és ő megszabadulván alacsonyabb vonaltörvényétől, egy fokkal magasabbra emelkedhetik. *Így jutunk lépcsőről-lépcsőre a fejlődésben,* míg végre érzésvilágunkban helyezkedünk el, amely már benne vagy az Isten Országában, mert lemondások és önfeláldozások útja vezetett oda. Ekkor mondhatjuk: *Istenben élünk; egységben Vele!*

Ezt az utolsó erő átalakulást már nem is nevezhetjük *testi folyamatnak, habár testben történik is* és éppen ezért van némi külső jelensége is. Csakhogy ez már nem olyan erősen érzékelhető, mint a lelki fejlődés kezdetén, mikor kemény harcok és nehéz tusák vívattak a test bensejében és oly gyakran volt alkalma a lénynek, hogy önmaga fölött győzedelmeskedhessek. Ilyenkor csak oly erőfeszítésekkel tudott változásokat létrehozni önmagában, hogy ennek következményeképpen *sugarak vették őt körül.* Az ilyen sugarak mindig egy kifejlődött egyéniséget körítenek és annak a külön valóságával egyszersmind a különállóságát is jelentik, amely helyzet csak ideiglenes és csak bizonyos meghatározott földi állapotban Istentől való.

Az *Úr Jézus* példájából látjuk, hogyan idegenkedett, hogy fényben lássák! Csak egyetlen egyszer mutatta Magát a Tábor hegyén ily alakban a tanítványainak és akkor is megparancsolta, hogy azt senkinek el ne mondják, amíglen ő halottaiból fel nem támad. *Az isteni tökéletes élet tehát nem a külső fény és hatalom, hanem a szerény csend és az eltűnés.* A végcél tehát minálunk is: eltűnni és megsemmisülni az Istenben és csak amikor már ezt elértük, akkor fogunk teljesen elcsendesedni önmagunkban. Nem akarunk többé fényleni, sugarazni, hanem *az alázatosságában visszavonult lélek vár és hallgat.* *Mozgása ezzel a lehetőségig egyenletessé lesz; inkább hat az érzésre, mint az értelemre és az érzékekre.* Némi visszfény még elterjed az ilyen öntudatát önként letett lénynek a külsején és bizony, — legyen áldott *Urunk Jézus Krisztusunk* szentséges neve! — sokan járnak közöttünk, akikről mi tudomást se veszünk, de akikre ráillik az ő szent Igéje: — *Boldogok az együgyűek, mert övék a mennyeknek országa!* *Az ilyen krisztusi egyszerűség mindig a lelki tökéletesség jelensége és az ilyen látszólagos akarát nélküli lények igen*

gyakran magasabb áramlatoknak alkotó részei és önkéntes munkatársai.

Láttuk már, hogy „*a hatalom az öntudatossá vált erő*”. Ahol ez az öntudat még nincs meg, ott hiába van erő, mert nem tudnak élni vele. *Az erő tehát az öntudatosságában lesz hatalommá.* Láttuk ennek fokozatait és megszerzésének útiát is. Ismerjük a legfőbb (abszolút) hatalmat a színerőben is és látjuk, hogy *az erőatomok öntudatuk elvesztésével elvesztették hatalmukat is. Ez volt az ő bukásuk, amely teljességét a gonoszban érte el. Végre megismertük a már elnyert hatalom önkéntes letevését is a Krisztus által már teljesen megváltott lelkekben.* Ezt nevezzük *krisztusi együgyűségnek.* (A *Hegyi-beszéd* szerint: *Lelki szegénységnek!*) *Krisztus* is, aki az Atyától nyerte mindenható erejét, a végső világmegtisztulás után önként fog visszavonulni a hatalomtól. Le fogja tenni az Atya Kezébe minden hatalmát, hogy eltűnjék az Atyában, mintahogy nekünk is el kell tűnnünk *Krisztusban.* Ezt a hatalmat csak azért és addig tartja meg, hogy a végtelenségnek legyen, a teljes visszatisztulásáig egy mindent egységesítő és önmagában összetartó központja.

Ilyen összetartó kapcsolatra a véges világnak van szüksége: egy *legkülsőbbre* az isteni életkörben, egy *legfelsőbbre* a szellemi életkörben, egy *legbensőbbre* az anyagvilágban, egy *legmélyebbre* a bukott világban. *Krisztus* is akkor jutott testi életében legmélyebbre, amikor szent lábait csókra nyújtotta *Magdolnának.*

Ilyen *egyetemesen tökéletessé* azonban csak *Isten* lehet. Ezért *Krisztus* szent *Pál* szerint jogosan mondhatta magát *Isten Egyszülöttjének,* Aki egylényegű az Atyával. — Ezért nem tartotta ragadmánynak (helyesebben: bitorlásnak), hogy magát Istennel azonosítva, imádat tárgyává tegye és egyenlőnek hirdesse Magát, mint Fiút az Atyával. (Non rapinam arbitratus est esse se aequalem Deo!)

AZ ERŐ ÉS ANYAG KÖZÖSSÉGÉNEK TÖRVÉNYE.

Rátérünk most annak a vizsgálatára, *hogyan kapcsolódhatik egymásba az erő és az anyag, vagyis, hogy miben áll a kettő közösségének a törvénye.*

Mihelyt az erő tökéletes egyenletű rezzenetek alakjában éli változatlan létállapotát, törvények fölé emelkedett. A tiszta erőatomoknak tehát már nincs törvényük többé, de ugyanekkor már az anyaggal sem állanak közösségben, még az esetben sem, ha önkéntesen, öntudatosan vállalkoztak anyagösszetartásra. Ez annyit jelent, hogy egy önként reinkarnálódott lélek halála után sem ítéltetik meg többé az ő ideiglenesen magára vállalt alacsonyabb testi törvényei szerint, hanem visszaemelkedik azon vonalba, amelyből megváltó küldetésére kiindult. Az anyag semminemű törvénye és természete zavaró hatással reá többé nem lehet, mivelhogy az anyag már nem körülötte van elhelyezkedve, hanem alatta. Mihelyt az anyagvonalból az erő valamely alakja kiemelkedett, rögtön az anyag fölé, az erővonalba jutott. Ezért csak a még meg nem tisztult erő élhet az anyagvonal törvényében, vagyis az olyan erő, amely bukás folytán leszállt, vagyis lesüllyedt az anyagra.

A lélek a halál után szintén kiemelkedik az anyag törvényéből. Nem tudnak többé egymásra hatni. Csak a tisztultalan és alacsony vonalú lélek él még érzéseivel tovább is az anyagban; de ez se tud már kapcsolódni vele és innen ered minden gyötrelme és szenvedése. Érzi magában az anyagtermeszetét és összes törvényét, de csak érzi; mert egy öncsalódás kábultságában él, mint pld. a földön a rögeszméjükben élő örültek. Mihelyt azonban az anyaggal rendelkezni akar, az visszavonul előle, mert nem tud vele kapcsolódni többé. Annál inkább megszakad a halál pillanatában minden közösség egy tökéletes egyenletű erőrezzenet és az anyagvilág között. Az ilyen megtisztult erő-atom (szellem) korlátok és akadályok között többé már nem mozoghat és rögtön az anyagyonal keretei fölé kerül. Vallási nyelven: a kegyelem állapotában elhunyt szentek rögtön a mennyországba jutnak.

Ezt ne csak lelki, hanem testi értelemben is értjük. Eme tényből pedig *egy törvény következik, amely a kisebb vagy nagyobb testeket anyagimnőségük fokozatai szerint egymástól kisebb vagy nagyobb távolságban tartja; mindegyiket a saját fejlettségi vonalának a fokozatában.* Már egyszer említettük, hogy amit mi nehézkesési erőnek, vagy tömegvonzó erő-

nek nevezünk, az semmi más, mint a mindenség vonaltörvényeinek az érvényesülése. *A végtelenséget betöltő erő ugyan is minden valóságot az ő saját vonalába helyez el és mihelyt ebből egy alacsonyabb erőhatás kimozdítja, visszahelyezi azt ismét a saját vonalába.* Még pedig vagy felfelé vonzza, vagy lefelé taszítja. *Az anyagfajsúly tehát mindig az anyagtermészet eldurvulást fokát jelenti. Minél durvább valamely anyag, annál messzebb esik az erőtől, vagyis annál alacsonyabb anyagvonalban él, annál súlyosabb.*

Minden testben, amely a világegyetemben mozog, benne van ugyan az erő, de mindig felette. Ezért vannak még a parányok is egymástól elkülönítve. Az erő minőségileg mindegyik parány fölött, vagyis inkább közöttük van, vagy még helyesebben: a parányok keringenek az erőben. Pld. két égitest között van elhelyezkedve az erő, amely mindegyik égitestre nézve minőségileg felsőbb vonal, azaz a kettő között van. Ugyanez a helyzet a parányokban is. Ez a törvény egyformán érvényesül tehát a legkisebb atomok világában és a legnagyobb világtesteknél. Minden test körül, legyen az akár atom, akár világtest, van bizonyos légfolyam, amelynek a legfinomabb alakját éternek hívjuk. Ez az éter benne van minden anyagban, bár minőségi vonalában minden anyag fölött áll. Az éterben már kezdődik az erővonal, amely épúgy benne van az éterben, mint az éter a levegőben; benne, de minőségileg fölötte. Miután pedig minden erőhatásban két ellentétes erőtulajdonság áll egymással polaritásban, amit már Newton is akciónak és reakciónak nevezett el, azért bátran mondhatjuk a világrendező erőt „lelki delejnek” is. (Világ-mágnességnek.) Ez az erő az, amely az anyagtömegeket, vagy a parányokat egymástól bizonyos távolságban tartja és mozgatja. Hogyha az erőtvény az anyagparányok és testek között nem így érvényesülne, akkor azok mind egymáshoz tapadnának, mivelhogy az anyag törvénye a tehetetlenség. Erő nélkül az anyag önmagát sem szabályozni, sem korlátozni nem képes.

Az a tény, hogy minden anyagttest körül légfolyam, ebben éter (delej-erő) és végül ebben tiszta erő van, a következő törvényeknek lesz az alapjává:

- 1-szor: *A fenntartás törvényévé;*
- 2-szor: *A vonzás törvényévé;*
- 3-szor: *A taszítás törvényévé.*

Ezek mind erőtünetemények, mint ahogyan az anyag is

végelemzésében csak erőtünetemény, vagyis eldurvult erő-alak. Az erő az anyag felett mint fenntartó erő működik; két test között mint vonzóerő áll fenn. Mikor pedig az anyag alatt van, akkor taszító erő. Ezért az erő a maga alapegységében három alakban jelentkezik, illetve háromféle változatban állhat fenn: 1-szor, mint fenntartó valóság; 2-szor, mint vonzó valóság; 3-szor, mint taszító valóság. Fenntartó az erő, ha helyén van, vagyis legmagasabb vonalában a tökéletesség állapotában működik; vonzó az erő, ha fejlődési folyamatában van, vagyis két test között ténykedik; végre taszító a visszafejlődésnek, vagyis a sűrűedésnek és a súlyosodásnak az állapotában.

Ilyenkor mondjuk, hogy a test alatt van. Az anyagra nézve mint taszító erő működik, amely taszítás a lélekben a megkeményedés alakjában (kevélységben) nyilatkozik meg. A keményedés a törvény, a taszítás pedig az életjelenség, amely már fizikai ténye a törvénynek. Mindezek pedig csak azt igazolják, hogy az erőnek is megvan a maga vonalrendszere, vagyis vannak benne minőségbeli különbsétek. Utolsó alakjában azonban az erő csak akkor fejt ki taszító képességét, mikor sűrűdése és súlyosodása már olyan alacsony fokra jutott, ahol már kilép az erővonalból és attól elszakadván, valószínűs anyaggá, sőt végső fokon képződménnyé változik. Vonzóerejét azonban még taszító ténykedésével szemben is működésben tartja, mert az erővonalból eltaszított valóságokat is az ő vonalrendszerükben megtartja, vagyis meg nem semmisíti. Ezért az erő a taszítás és vonzás által minden anyagtesttel mély és benső kapcsolódásban marad.

Az erő taszítása mindig csak addig terjed, amíg az illető anyagtestet természetének (fejlettségi fokának és fajsúlyának) vonalába le nem szorította. A „megtartás” tehát a „megtűrésnek”, vagyis a „meg nem semmisítésnek” a törvénye. Ezért különbözik a fenntartástól, amely már az erőnek „tevékeny” (pozitív) „működése”, míg az előbbi csak negatív. A Fiú is azért testesült meg az Igében, hogy a meg nem semmisített, vagyis megtartott holt rezzeneteket megtisztítsa és az isteni életkörbe fokozatosan visszakapcsolja és azokat végül fenntartottakká tegye.

Az erő azonban a megtartott valóságokra is lassú, de folytonos vonzó hatást gyakorol és a kellő időben maga a tisztult erő súlyosodik és sűrűsödik csak azért, hogy az anyaghoz közeledhessék és azt megérintvén, bizonyos mértékű tisztulást hozzon benne létre. Eme folytonos tisztító munkát neveztük

evolúciónak, amely semmi más, mint a megváltásnak az alkalmazása az anyagvilágra, amelyet az Ige kezdeményezett s amelyet most a Szentszellem visz végbe. Ezért mondjuk, hogy az Atyából indult ki a teremtés, a Fiúból a megváltás, a Szentszellemből pedig a megszentelés. (A megtisztítás.)

Alkalmazzuk most önmagunkra az erőnek fentemlített hármias alakú működését. *Fenntartott lelkek* voltunk, amíg ki nem estünk a tiszta erőélet vonalából, amelyet röviden a *kegyelem állapotának* nevezhetünk. Lassanként azonban felgyülemlett bennünk az elanyagiasodás, mert minden anyagias érzés, gondolat és bűn bennünk marad, mivelhogy lelki testünk fényét ezek a rávetődő árnyékok állandóan sötétítik és súlyosbítják, így *vont le bennünket az anyagsúly mindinkább a mélységbe* s mikor a magunk erejével már többé visszafordulni nem tudtunk, *akkor hívta ki helyzetünk tehetetlensége az isteni irgalmat, vagyis működésbe lépett a vonzó erő.* A vonzás világközpontjává lőn az Ige. Ezért mondta Krisztus: — *Mindeneket Magamhoz vonzók!*

Miután a teremtés végcélja az egységbe való visszatisztulás, ezért volt szükség, hogy kialakuljon a színerőben az isteni irgalmasság. Ez pedig *akkor kezdett működni, amikor a bukás fenekére ért a lélek és a saját erejével többé talpraállni nem tudott.* Krisztus is a nyájtól messze elszakadt tévelygő bárányok után ment. A szent Könyv szerint elhagyja a 99 igazat, hogy megtalálja az elszakadt és eltévedt egy bárányt. Még bennünk is csak akkor indul meg az irgalmasság, amikor valakit a süllyedés tehetetlenségében látunk vergődni. Talán ez az oka, hogy az érzékenyebb lelkekben bizonyos beteges szimpátia támad a halálraitétekkel szemben, még akkor is, ha azok rablóyilkosok voltak. Ez az *érzés* azonban nem a *szánalomnak*, hanem a *vonzalomnak az elfajulása.*

A *fenntartó erő* kizárólag saját magának és a benne elhelyezkedett valóságok számára ténykedik. Ez az, ami a világegyetem vonalrendszerét is biztosítja. Alapjába véve *ez az igazság törvényének megtestesülése úgy a szellemi, valamint az anyagvilág rendjében.* Nézzük, hogyan működik! *A tiszta erő önmagát SLZ önmagából lefolyó küzdelem révén tartja fenn, amely az ő két ellentétes, de egyenértékű erőtulajdonosságának egymást állandóan kiegyenlítő erőváltakozásában áll. (Erőritmusban.) Az erőváltakozás ütemessége állandó önmérséklésnek és lemondásnak erkölcsi győzelme, amelynek külső eredménye a biztosított örök egyenletes mozgás; belső értéke*

pedig az erőnek az a tulajdonsága, amit mi *isteni jósnak* nevezünk.

A tiszta erő a benne elhelyezkedett valóságokat eme egyenletes mozgásával, vagyis jószágával tartja fenn. A „fenn” alatt a létező legmagasabb állapotot értsük, vagyis az Istennel való teljes egyesülést és a Benne való teljes és biztosított elvegyülést. Ez a legfelsőbb állapot az erőre nézve azonban nem jelent semminemű változást, mert az ő útja, célja és feladata az ő benső küzdelmeinek isteni megvívásában áll. Ebből következik az a tény, hogy az Úr teljesen aláztos, mert az önmaga legyőzése árán létrehozott valóságait teljesen ingyen isteníti, vagyis tökéletesíti és boldogítja.

Ma még nem lehetséges tisztán látni azt az állapotot, amikor majd minden valóság biztosítottan el lesz helyezkedve a színerőnek egyenletes rezgésében. Nem lehet pedig azért, mert ezen állapotot se megérezni, se megsejteni ma még nem tudjuk. Ez az állapot a dicsőséges *Krisztus* Országa léssen.

Az Atyából folyton és folyton újabb tökéletességek válnak ki. A még Benne szunnyadó végtelen tökéletességek kinyilatkoztatására várakozik, mert *a színerő csak érzésében változatlan, de szellemében és külső erőalakjában nem.*

Csak a törvények ismerete alapján mondhatjuk, hogy a végcél elérésével egyetemben *egy új tulajdonságnak kell majd az erő tökéletességéből kiválnia, amely a színerővé nem válható valóságokkal szemben válik szükségessé.* Ma még beláthatatlan ez az új tulajdonság, amelynek reménye és hite teszi az erő benső életét tartalmassá és isteni értelemben önzetlenné. *Ez emeli őt önmaga fölé,* létrehozván azt a *hit* által fenntartott magaslatot, amelyen — megsejthetetlenül és csak nehezen megérezhetőleg, Önmagát egyes egyedül ismerve — áll, él, ténykedik *mindenek fölött az Úr,* egy Önmagánál még nagyobb, de elérendő új ismeretlen tökéletesség hitében és reményében !...

Végül még csak azt akarom tisztázni, hogy miért van *a súlyosabb test mindig nagyobb taszításnak kitéve?* Azért, mert *ő szorít ki sűrűségénél fogva elfoglalt helyéről több levegőt, amely szintén sűrűsödésénél fogva taszítja azt a testet az alacsonyabb anyagvonal felé.* Ez a testi és lelki törvény. Egy *anyagtalán lény — szellem — szintén* elfoglal egy bizonyos pontot, vagyis tért tölt be, mert már nem él a tiszta erőben. *ő is kiszorítja a levegőt, de ez alább kerül, miután az anyagvonal alacsonyabb és ezért emeli őt a lég. A léget kiszorító*

anyagtest ellenben a léganyag fölé nem tud kerülni, miután ez könnyebb lévén, körülötte sűrűsödik és gátolja őt az emelkedésben. Ha azonban az az anyagtest finomabb a levegőnél és így felsőbb vonalú törvénye van, akkor az a levegő, amelyet helyéből kiszorít, nem veszi őt többé körül, hanem alája kerül és emeli őt. Ezen alapszik a repülés törvénye is, amikor egy anyagtest, bár súlyosabb, de azért állandó mozgásával mégis képes maga alá csapni a körülötte sűrűdő levegőt és ez már nem csak tartja és hordozza, hanem egyúttal taszítja is őt.

De vájjon, hogyan lehetséges, hogy az a repülőgép, amely durvább anyagminőség mint a levegő, mégis emelkedni tud? Föléje kerül! Jól különböztessünk! Ezzel nem a repülőgép jut egy felsőbb vonalba, hanem az erő az, amely fölemeli a maga vonalrendszerébe azt a tehetetlen anyagot is, amelyben az erő működik. Amely pillanatban az erő megszűnik működni, a gépmadár is lebukik, hiába vannak szárnyai. A repülőgépet az anyag vonalából az erő emeli fel a saját vonalába és a helis (gépcsavar) kifejtése töri szét a léggűrűt, amely minden anyagtestnek a saját légköre. Az így megbontott lég rögtön alsóbb vonalba jut az erővel szemben és a gépet olyan irányba taszítja, amilyent a beigazított szárnyak terefelülete neki nyújt.

AZ ERŐ MŰKÖDÉSE.

Az Erő mindenhatóságát a teremtés igazolja; végtelen értelmiségét és bölcsességét pedig a teremtett világ rendjében és törvényeiben érvényesülő okszerűség, célszerűség és rendszeresség; végre az Ő erkölcsi Istenségéi a napnál világosabban bizonyítja az Ő végtelen jósága, határtalan irgalmassága, amellyel teremtett valóságait állandóan fenntartja. Soha semmit meg nem semmisít és hozzájuk a szeretet gyengédségével és önfeláldozásával alkalmazkodik.

A tudomány is elfogadta ma már alaptörvénynek, hogy sem az anyag, sem az erő soha meg nem semmisülhet, csak átalakulhat és új formákban megújulhat. Így vezeti a Gondviselés bölcsessége a jósága által megváltott világot a folytonos tisztulás és emelkedés útján. Vezeti pedig az evolúció

világtörvényével (a Szentszellem működésével) az egyetemes tökéletesedés felé.

Tudjuk már, hogy a színerő életét önmagától nyerte és minden isteni tulajdonságai és képességeit önmagából fejlesztette ki. Így lett a *színerő* az örökkévalóságban öntudatos hatalommá, amikor megszülte önmagában mozgó energiáját. (*Szent Fiát.*) A két erőalaknak összhangzó elvegyüléséből pedig származott az őket egységesítő és összekötő harmadik alak: az ő közös életük, Aki mint isteni életközpont az igazságnak, az értelemnek és a szeretetnek *Szentszelleme*.

Tudjuk azt is, hogy a színerő hogyan alakult ki egy isteni önpróában *erkölcsi erővé*, mikor sűrűdött önmelegével, amelyben jóságának és szeretetének minden tökéletessége lakozott, *kilépett mint Ige* az isteni életközpontból, hogy halva született teremtményeit (energiamozgásának rezzeneteit) önfeláldozó alkalmazkodásával megváltsa és őket halottaikból feltámassza.

Az Ige tehát kihozta Magával az isteni éleinek minden, tökéletességét, csak megsemmisítő erőképességét küszöbölte ki Önmagából; ezt önként letette. Tudjuk már, hogy örökre szóló elhatározással döntötte el, hogy *soha semmit erőszakkal, hanem mindent csak jósággal és szeretettel intéz el. Ezért az Ige a tiszta szeretet, az örök jóság és irgalmasság, alázatos, önzetlen és önfeláldozó istenség.* Mit jelent ez? Az Ige erkölcsi természetét, Aki nem pusztító, hanem újjáteremtő erő, Aki önkéntes elhatározásával legyőzte a halál törvényét és mindent Önmagában új életre támaszt. Az ő kormánypálcája nem az erőnek és a hatalomnak a jelvénye, hanem az alázatosság, a szelídségnek és a gyengédségnek a jogara, mert „*az ő ereje az ő erőtlenségében*” *rejlik.* Mindezekből világosan láthatjuk, hogy a színerő tökéletes erkölcsi Istenséggé *az Igében* alakult ki.

Ismerjük az isteni őspróbát is, amely akkor állott elő az örökkévalóságban, *amikor a színerő két tulajdonsága benne egyenletbe jutott és választania kellett, hogy önző Isteenné, vagy pedig teremtő Istenné legyen-e?*)* Csak tőle függött, hogy milyen természetűvé alakítsa ki Önmagát. Az isteni életben is megtalálhatjuk tehát a próbákat, amelyeket az erő erkölcsi lépcsőfokainak tekinthetünk.

Az első önpróba az Alijáié volt, hogy megszülj-e az örökkévalóságban az Önmagában hordozott Fiút? Hogy belső életét külső életté tegye-e? Kimozduljon-e összhangzó nyugal-

*) Lásd a 140—141 oldalakon levő jegyzetet.

mának boldogító érzéséből és megindítsa-e önmagában a teremtő mozgást? Mindezt az ő korlátlan szabadságában Maga döntötte el. Mihelyt pedig a színerő a mozgást önmagában megszülte, ezzel rögtön kifelé is hatni kezdett, vagyis megindította a teremtést. Ebből láthatjuk, hogy *a teremtés az Atyából egyenletességi alapon indult ki.*

A második próba már az egyszülött Fiúnak, vagyis a mozgó energiának a megpróbáltatása volt. Tőle függött, hogy testi vagy lelki alapon teremtsen-e? Mert teremthetett volna csupán testeket, vagy csupán lelkeket a szerint, hogy metyik crótulajdonságával kíván teremteni. Mind a két egyoldalúság — külön-külön — az isteni igazság szempontjából bukás lett volna, mert akkor vagy az egyik, vagy a másik képességét kellett volna háttérbe szorítania. De ő mindeneket *bölcsen, rendszeresen és arányosan* teremtett s így lett a helyes besosztás, vagyis az; arányosság az örök isteni igazságnak az alapjává.

A teremtéskor a színerő mind a két tulajdonságát bele-vonta az alkotó munkába: az erőérzés indított, az erőmozgás cselekedett. A mozgás az erő testében létrehozta a holt rezzeneteket, az érzés pedig a meleghangok teremtésére nyújtott alkalmat. Tudjuk hogyan. Minden mozgás kitörés után ismét szorosabban kapcsolódott az ellenállhatatlansághoz és energiasűrűdést idézett benne elő. *A teremtmények* pedig új életbe helyeztetlek, amely élet azonban nem a teremtményé, hanem a *legelső meleghangé, az Igéé, Aki a színerő belső érzésének és külső szellemi életének a képmása. Minden élet tehát az Ige életéből kikölcsönzött élet.* Ezért nevezi Őt a szent Könyv Isten energiájának, a Fiú megtestesülésének, Isten gondolatának, az Atya Szellemének és Értelmének. ő pedig magát egyszerűen *Életnek* nevezi.

Mikor az erő legelőször kifelé hatott, ez már az ő szellemi életének az első megnyilatkozása volt. Egy bizonyos irányú elhatározás, amely kimozdulás volt egy megelőző helyzetből egy újba. Az ilyen önkéntes helyváltozás már feltételezi *a választási szabadságot, amely a szabad akaratnak a gyökere. A legelső rezzenése az erőnek tehát már egy gondolat volt.* Az önmagát megérző legtökéletesebb *Eszme* így lett egy rezzenésében (gondolatában) élővé téve. Mert az Isten, amint már tudjuk, közvetlen látással mindent tisztán érez meg Önmagában. *Nem sorozatokban vagy részletekben okoskodik, vagy következtet, hanem színről-színre mindent egységben*

lát Önmagában. Mi azonban az isteni életet mindig csak magunkon kívül szemlélhetjük. Ezért elemezzük és részletezzük. Nekünk egységes egészében még felfoghatatlan. Ha majd egykor Krisztus által az Atyába kapcsolódunk, akkor már képesek leszünk az isteni életet magunkban is megérezni és felfogni. Ekkor fogunk mi is egységben látni mindent: színről-színre, a legteljesebb intuícióban. —

A teremtés megindítása tehát nem csak dinamikai erőtenykedés volt, hanem isteni gondolat is. Szóval eszményi alkotás, amely az erő érzéséből indult ki. A legtökéletesebb művészeti munka, amelyben mindig egy-egy érzésből született eszménynek kell megvalósulni bizonyos anyagi külsőülésben. Ezért az ember, is, valahányszor egy átértzett eszményt átéreztetni akar, művészi munkát végez: teremt! Ezt az eszményét pedig rendesen képben szemlélteti.

A színerőnek összellemi élete, vagyis érzéséből megszületett legelső gondolata nemcsak egykorú, hanem ugyanazonos is a belőle kiindult legelső mozgásával. Az érzés ugyanis egy benső mozgásból lett benne gondolattá. Ezért úgy az érzése, valamint a gondolata időn kívüli; mind a kettő öröktől fogva való. Ez az első megmozdulása azonban még csupán belső mozgás volt; érzésének a megindulása és annyira finom, hogy még itt alig beszélhetünk mozgásról. Most is, ha egy eszme megszületik bennünk, csaknem teljes csendben születik. Mélyebb elmerülésünkben zavartalan békére és csendre van szükségünk; *de minden új eszme már egy változás bennünk, tehát kétségtelenül egy mozgási jelenség is.*

Az isteni belső élet és a teremtmények külső élete között ezért nagy különbség van. Mert míg az első egy befelé való változatlanóság, addig az utóbbi csak a színerőnek kifelé ható működésében, vagyis mozgásában folyik le. A színerő külső mozgásának legelső jelenségei a teremtett rezzenetek voltak. Belső mozgásának jelensége pedig a tökéletes, vagyis mindent helyesen tudó szellemi élet lőn. Tökéletesnek pedig ezért mondom, mivel tökéletes egyenletű erőmozgásból -származott.

A színerő erkölcsi istensége akkor bizonyosodott be, amikor az Ige kihozta magával a hármas egység központjából az összes isteni tökéletességeket. Nem hozhatta volna ki, ha nem lettek volna ott meg öröktől fogva. *De megvoltak, habár csak látens, vagyis szunnyadó állapotban, mert minden isteni tulajdonságot a színerőből egymásután váltott ki a benne megindult mozgás és a mozgás által létrejött teremtés.*

A színerő szellemi élete azonban nemcsak tökéletes hanem egységes is, mert egyenletes mozgásával állandóan egyetlen egy tulajdonsága sűrűdik ki: a jóság! Ez az erőnek minden törvények fölött álló legszabadabb szellemi része, amely feltétlen szabadságával önmagát és mindazt, ami benne elhelyezkedve van, tetszése szerint megváltoztathat vagy elváltoztathat. A jóságot az erőben azért nevezzük Egy tulajdonságnak, mert ebből ered minden más egyéb tulajdonsága; még az a képessége is, amivel nemcsak saját magával, hanem minden teremtményével is tetszés szerinti szabadsággal rendelkezik. Ezt az alakváltoztató képességet nevezzük a színerőben *mindenhatóságnak*. Mindenhatóságából folyik, hogy önéletét szabadon alakíthatja ki és önmagával feltétlenül rendelkezik, így változott át egykor hármass-egységgé, mikor benső *elrejtőzöttségéből* kilépett és önmagát külsőitette. Erkölcsi nyelven: *kinyilatkoztatta*.

Ez a legelső változás még az örökkévalóságban történt, amikor megszülte Önmagában az -ő szent Fiát. Viszont a *Fiú* sűrűdött önmelegéből emelkedett ki az *Ige*, Akit az Istenség erkölcsi megtestesülésének nevezünk. Az *Ige* pedig Önmagát az életközpontban (*Szentszellemben*) *szellemegyniségekké darabolta fel* és hogy a holt anyaghoz könnyebben hozzáférkezhessek, *felvett Önmagára* egy külső anyagtulajdonságot, a *világosságot, amelynek sűrűdése lett a fényttest. Végre pedig maga az Ige is az Úr Jézus földi születésében testté lőn*. Hozzánk hasonló gyarló emberi testbe öltözött, hogy közöttünk lakozzék, mint ember. Így beteljesedett *Izaiás* próféta látomása: — *A neve lészen „Emanuel”, ami annyit jelent: Vélünk az Isten! Másszóval: az „Isten közöttünk lakozik”*.

Az önkéntes alakváltozások sorozata tehát az isteni életben a következő: — a változatlan és mozdulatlan színerő kiválasztotta önmagából az öröktől fogva benne szunnyadó mozgó képességet: az ellenállhatatlanságot. Ezt a mozgó energiát egy közös életegységbe vonta össze önmagával, mikor egymásban összhangzóan elvegyültek. Így származott a két erőalakból az ő közös életalakjuk, akiben a Hármass-egység köre bezáródott.

A legelső alakváltozás is jóságból (egységes alaptulajdonságból) indult ki és amikor az Atya a Fiút megszülte, ezzel az ő természetét a Hármass-egység közös életében önként lekötötte. Hasonlóképpen kötötte le természetét az ellenállhatatlanság is (a Fiú), amikor a holt képződménnyel szemben,

amelyet mozgásával teremtett, megsemmisítő erejével nem élt. Energiájának fokozása helyett *alkalmazkodott a teremtményeihez, vagyis mozgását mérsékelte. Nem engedte mindenhatóságának erejét érvényesülni az anyagvilág ősrezeneteivel szemben még akkor sem, amikor egy egységes képben előrelátta a rá várakozó küzdelmeket és szenvedéseket. Láttá kezdettől végig a rideg, kemény tusát, amelyet a durva anyaggal kell majd megvívnia, hogy azt étellel telítve megtisztíthassa.* Tudta, hogy minden győtrelem egyedül Őreá fog visszahatni és mégse fordult vissza az Atyába, Akinek keblén öröktől fogva szunyadozott, *hanem ment előre, hogy az ő indításának alázatosan engedelmeskedjék és megteremtse a testi világot*

Mindez igazolja, hogy a színerőnek alapváltoztató mindenhatóság a saját természetének legyőzéséből eredt. Erre pedig őt csak egyetlen alaptulajdonsága, a *jóság indíthatta*, mert saját erőtermészetét kellett megfékeznie, mindenhatóságának erejére kellett bilincseket raknia. A győzelem következménye pedig az *erkölcsi istenség* kialakulása lett. *Ezért az isteni élet minden törvény fölött áll*, mert képes volt még saját erőtermészetének törvényei fölé is emelkedni.

Törvény fölötti szabad állapotát meg is tartja mindörökre, bár eme feltétlen szabadságát tetszése szerint megváltoztathatná, mert ő az abszolút és szuverén hatalom. Az erő-szellem fölött csak egyetlen mozdulatlan és változatlan valóság áll: az ő biztos élettérzése, vagyis az önismerete, hogy ő soha meg nem semmisülhet. Ezt érzi és feltétlen bizonyossággal tudja, meri hiszen ő maga az Élet és így az élet Benne meg nem semmisülhet. Ezért monda *Krisztus* is olyan feltétlen bizonyossággal, mikor saját testére rámutatott: *Rontsátok le a templomot és én harmadnapra felépítem azt.* Örök életének és felátadásának világos tudásával ment a testi halálba. Tudta, hogy hiába ölik meg, mert az „Élet” — ő. Értelmünkkel is könnyű belátni, hogy aki életét önmagától nyeri, az poha meg nem semmisülhet, mert, hogyha képes volt valaki az életét önerejéből *kialakítani*, akkor még könnyebb lesz neki ezt az öiéletét *fenntartani*.

Az isteni erőnek önmérséklése bizonyítja, hogy az erő szelleme az ő tökéletes szabad hatalmával sohasem élt és a világegyetemben sem találunk olyan szellemi lényt, aki az erő tökéletességét önmagában, testi és lelki teljességében, egyszerre kifejezésre juttathatná. Ellenkezőleg! Látjuk, hogy az erőnek megtestesült szellemalakjai mindenkor *egy-egy isteni tulajdon-*

ság teljes birtokával és ugyanakkor az anyag erőtlenségének minden tökéletlenségében elhelyezkedve végzik életfeladatukat.

A legtökéletesebb erőalak a végtelenségben a mi Urunk Jézus Krisztus és még ő is elvegyült az anyag tökéletlenségében. Eme jelenség oka nem törvény és nem is törvényfölötti benső szabad elhatározása az erő szellemének, hanem tisztán a megváltás erkölcsi szempontjainak az érvényesülése: egy önzetlen önfeláldozás, amelyre alázatos engedelmséggel önként vállalkozott.

Ha az erő benső próbája nem ilyen erkölcsi győzelemmel végződött volna, hanem testi szempontok érvényesültek volna benne, akkor a világ teremtése se a mai alakjában történt volna meg. Másszóval, ha a *Fiú* visszariad az önfeláldozó megváltás küzdelmes szenvedéseitől, akkor az Atyába visszavonulva, fenntarthatta volna magát örök Istenéletének összhangzó boldogságában és nem határozta volna el magát a testi világ teremtésére. Isteni szempontból azonban az ilyen lelki önzés már a léleknek a testisége lett volna. Ennek következményeképpen pedig az a helyzet állhatott volna elő, hogy az ellenállhatatlansági erő testileg mindinkább erősödött volna önmagában és végre túlsúlyba jutott volna a változatlan érzés fölött és ezzel az isteni élet összhangját közöttük megzavarhatta volna; eredménye pedig egy még nagyobb testi világ teremtését vonhatta volna maga után. Íme! az összhangnak ez lett volna a külső megzavarása. Az ilyen aránytalannak teremtett anyagvilág visszaható erejével az erőt megbénulással fenyegethette volna. Igaz, hogy az erő megsemmisítő képessége e visszahatás folytán kénytelen lett volna kitörni és a testi túlsúlyban teremtett világokat időről-időre megsemmisíteni. *Csakhogy ezzel erkölcsi istenségét is megsemmisítette volna, mert energiájának kitörése már nem erkölcsi — hatalmi — győzelem lett volna önmaga felett, hanem erőter megszeiének csupán a dinamikai érvényesülése. Nem vétett volna ugyan az igazság törvénye ellen, de a szeretet önfeláldozásáig már nem emelkedhetett volna fel!*

Ezért aprózta fel a színerő a teremtésben az anyag- és szellemvilágot anyag- és erő-atomokra, hogy ezáltal a testi túlsúlyú kialakulásnak az elejét vegye; mert különben a teremtés nem a *színerő jóságából* indult volna ki, hanem csupán az *ő hatalmából*. *Nem önkéntes teremtés* lett volna, hanem természetéből kifolyó *mechanikai kényszer-kitörés*.

A szellemvilág teremtésében is láthatjuk, hogy a terem-

tés nem alulról felfelé, hanem felülről lefelé haladt; a tökéletesebből a tökéletlenebbre. Kezdődött az Igével. Aki önként vált ki az isteni életkörből, mert benne az erő második alakjának, vagyis ellenállhatatlanságának sűrűdött önmelege teste-sült meg erkölcsi istenséggé. Ezért az Ige még nem teremtmény, de már az Őt követő második meleg hang már teremtmény, habár származására nézve az elsőszülött Igének a testvére, vagyis az Ige testének egy része. Így következtek az Ige után fokozatosan előbb a legmagasabb szellemi lények, akik az égi seregek különböző vonalrendszereibe tartoznak és végül teremtettek a szellem-anyag-lények, akik közé mi is mint emberek hozzátartozunk.

A szellemvilágban a színerő önmagánál mindig kisebb és kisebb valóságokat alkotott. Ennek természetes következménye lett, hogy a szellemi lények lépcsőzetesen kapcsolódhatnak egymásba; *a felsőbbek az alsóbbakat emelik és tartják.* Az élet eme fokozatosságának a következménye lőn egyrészt az erkölcsi törvény, amely minden lényt belekapcsol a megváltás mukájába és mindegyikre erkölcsi felelősségei állapít meg; másrészt a biztosított fenntartás, amely örök és változatlan törvények alapján történik a szellemi lények vonalrendszereiben. Ezek azonban erejüket csak az *Igéből* merítik.

Minél súlytalanabb a teremtmény, annál biztosabb annak elhelyezkedése az erőben. *De amennyire közeledik az erőhöz, viszont annyira távolodik az anyagtól,* miután kilép az anyagvonal törvényeiből. Már most, ha egy szellemi valóság az anyaggal valamely módon kapcsolódni akar, bizonyos anyagtulajdonságokat kell felvennie; saját lényének egy részét tehát anyagtörvény alá kell helyezni. Hogyha pedig egy magasabb szellemi lény bukás folytán jut az anyagvonalba, annak összes törvényei benne is érvényesülnek. Egy szabad szellemre nézve a törvény tehát csak akkor válik kötelezővé, mikor törvényfölötti szabad természete korlátoltá válik és ezen korlátozás által magát vagy *önkéntesen,* vagy *bukás folytán* törvény alá helyezte.

A legmagasabb szellemvilágban az első korlát akkor jelentkezett, mikor mint megleghangok kiemelkedtek az isteni élete-központból. Ezzel lettek különálló egyéniségekké, mert bennük a Fiú sűrűdött önmelegét (az Ige testét) aprózta fel a Szentszellem erőatomokká. (Szellemekké.) De viszont akkor jutottak egyéni szabadságuknak az öntudatára is. Ekkor veték észre, hogy ők vannak! Még pedig nem egyedül vannak,

hanem hozzájuk hasonló egyéniségek által körülfogva. Mind-egyik szellem külön-külön érezte a körülötte lévő elhatároltságot és korlátozást (végességét), amelyek őket szabad mozgásukban gátolták. Míg azonban a második isteni alak az Igében meg nem testesült, vagyis a Szentszellemben (az életközpont transformátorában) magát szellemegyénségekkel nem aprózta fel, addig minden szellemi lény a végtelenség egységében korlátlanul élt a Fiúban, a feltétlen szabadság boldogító érzésében: csakhogy egyéni öntudat nélkül. Ilyen összhanozó boldogságban él pld. a magzat is az anyaméhben, de egyéni öntudata csak attól a pillanattól kezd fejlődni és fokozatosan kialakulni, mikor már az egységes anyaélet közösségéből kiszakadt, vagyis amikor megszületett.

Ne feledjük, hogy a színerő minden egyes rezzenete már egy-egy erőmozgási eredmény, másszóval isteni gondolat. Eme rezzenetek pedig mint *hideg és meleg hangok* jelentkeztek a szerint, hogy melyik erő rész jutott bennük túlsúlyba? Az erőtestnek (az ellenállhatatlanságnak) a kitörése holt rezzeneteket termelt: *anyag-atomokat. Ezek a megbénult isteni gondolatok, a színerőnek halva született gyermekei.* Ellenben az ellenállhatatlanság *energia-sűrűdéséből a lelki meleg élő és érző gondolatok alakjában emelkedett ki az élő központból. Ezek az erő-atomok, vagyis a szellemvilág alakjai.*

Az élő és érző gondolatok emelkedettek, könnyűek és súlytalanok voltak, mivel tiszta isteni meleg volt a lényegük, ellenben a holt rezzenetek vagyis megbénult gondolatok súlyosak és kemények, mert egymáshoz tapadt rezzenetek, amelyek meleg hiányában csomósodtak. De minden rezzenet, vagyis gondolat, lett légyen az bár élő meleg hang, vagy pedig holt rezzenete, egymással szemben — mint az ellentétek — elhatároló gát gyanánt jelentkeztek.

A végtelenségben nincs nagyobb gát és akadály a gondolatok gátjánál, amelyek, bár súlytalan érzésből vagy súlytalan erőmozgásból származtak is, de az anyagvilágnak élő súlyt adnak. Mi magunk is sokszor érezzük, hogy gondolataink súlya ránk nehezül; lekötnek egy helyzethez és nem tudunk a rabóságukból kiszabadulni. Valahányszor egy-egy rezzenet vagyis isteni gondolat az erőközpontból kivált, rögtön megszakadt a közvetlen összeköttetésük; következménye pedig az lett, hogy az erőközpontból többé nem táplálkozhatott és lassanként megbénult. Minden erőatom, amely az életközponttal való érintkezését megszakította, fokozatosan elgyengült és mikor a

magával kihozott erő benne kiapadt, elbágyadt, elerőtlenedett és végül lecsúszott egészen az öntudatlanságba.

Az emberben ez a folyamat így jelentkezik: 1-ször a testi túlsúly elnyomja az érzést; 2-szor az érzés elszakad a központi érzéstől (Istentől); 3-szor ezt követi lelki erőnk elfogyasztása; 4-szer kifejlődik nyomában a jóra való restség, vagyis a lelki tétlenség; 5-ször élettelen gondolatok és rögeszmék hatalma alá kerülünk, amelyeknek a tévelygéseiben vergődünk.

Mihelyt az ember Istentől elszakadt, akkor már csak rövid idő kérdése, hogy a külső élet valóságaitól is elszakadjon és hazug alapokra építse fel az egész életét. Öntudatlanul jut egy áléletbe, ahol a valóságoknak csak a megfordított képét látja. Mert mihelyt az életet nem Istenből nézzük, aki örökre ugyanaz és változatlan, hanem a külső életből, amely állandóan változó, akkor csak egy csalóka látszat lép a valóság helyébe. Egy álélet, amely megtéveszt mint a megfordított délibáb. Zavaros gondolataink rögtön elhatárolnak a való lélettől és rögeszméinkben élünk, amiktől nem tudunk megszabadulni. Ilyenkor legjobb, ha minden erőnk megfeszítésével visszavonulunk az Atyába, vagyis türelemmel várunk. Az Úr Jézus is ezt cselekedte a vértől verejtékezés éjszakáján: „Legyen meg a Te akaratod!

Mindezek a következmények pedig már a vonalrendszerek törvényeinek az érvényesülései a szellemvilágban. Csak azon szellemekre nincs átalakító ereje az alacsonyabb vonalnak, akik érzéseikben már az Igében élnek és általa a központi erővel kapcsolatban tudnak maradni.

Yannak szellemi lények, akik önkéntesen megtestesülnek bizonyos megváltó feladatra. Érzéseikkel azonban benne maradnak az ő magasabb érzésvonalakban. Ilyen esetben visszamaradt érzésük öntudat nélkül is egyéniséget képvisel és mint gondolatnélküli érzés az Igével egyesül. Isteni erőatom lesz belőle. Ne feledjük, hogy a legbensőbb isteni élet is egy összhangzó tiszta érzés volt, amelyben az értelem és a gondolat csak akkor jelentkezett, amikor az érzés külső mozgását megindította. Ezért lett Krisztus is az Isten gondolatává, mert ő az Önmagában elrejtőzött Atya érzésének a kifelé ható ereje (külső mozgása).

Az erőatom mindaddig szellemi törvények alá esik, míg csak az anyaggal össze nem zavarodik és öntudatát el nem veszti. Ekkor jut az anyagvonal törvényeibe. Ezért a szellemi törvényeknek a vonalrendszere az isteni életkör határától az

anyag keretéig terjed. Ez egy átmeneti közbülső vonalrendszer, amely a tiszta erőtől az anyag legmagasabb vonaláig terjed.

A szellemvilág az isteni életkör legalacsonyabb határvonalánál alakul ki és aminő lesz az egyes szellemeknek a természete, olyan lesz mindegyiknek a törvénye is. *A szellemvilág tehát egyfelől érintkezik az isteni étellel, másfelől az anyag-étellel* Istennel azonban a szellemvilág *csak a saját egészében, egységében, vagyis az Igével való összeforottságában* érintkezhetik. Ezért *az Ige mind a két irányban közvetítő*, aki összefoglaló alakja a szellemvilágnak épúgy, mint ahogy egy test is összefoglaló alakja a különéletű sejtek összességének. Mihelyt tehát egy-egy erőatom mint élő meleg hang az isteni élet központjából kiemelkedett, egyenletességi túlsúlyával rögtön ellentétbe jutott a külső világgal. Ez volt az ő *első döntő próbája* és e próbában dönt el, hogy az egyenletességi túlsúly, amely elengedhetetlen alapfeltétele a mindig jóra vezető jóságnak, vajjon az *isteni életkörön belül, vagy az isteni életkörön kívül is ilyen értékű és érdemű marad-e? Mert végtelen különbség van az isteni élő kör és az éltetett külső kör természete között.* Míg az elsőben mindig az *egyenletesség* túlsúlya *indít*, addig az utóbbiban az *egyenletességi* túlsúly csak a *mozgás által lehet ható erővé.* Önmagában elszigetelve pedig tehetetlenségé lesz,

Vajjon miért? — Egyszerű az oka. *A központi erőéletben erő küzd erő ellen;* a színerőnek két ellentétes, de egymással egyenértékű tulajdonsága. *A központi erőn kívül ellenben erő küzd az anyaggal szemben.* Az egyik tulajdonságának a legyőzője csak egy másik nagyobb erő lehet: *az érzés;* ellenben az anyagot már csak a testi erő küzdheti le, mert az érzés reá közvetlenül hatni nem tud. Mikor tehát a központi erőből kisugárzó erő-atomok (meleg hangok és élő isteni gondolatok) az isteni életkör határához jutottak, amely határ nem térbeli, hanem minőségbeli különbözet, egy új és elég kellemetlen benyomás fogadta őket: *az anyagvilág megsejtése.* A méhmagzat is ilyesvalamit érezhet, amikor a méhből kiszakadva, a rideg új környezetben először felsikolt. E megsejtéssel szemben azonban egyidejűleg egyéniségüknek és teljes függetlenségüknek a tudatára is felébredtek, amely a határponton még törvényen kívül álló, tehát korlátlan szabadság volt.

Hogy az isteni életkörön belül minden érző atom egyforma értékű és tökéletességű, az az isteni élet egységes lényé-

géből következik; *de mihelyt abból kilép, már a kör határánál változik*, mert öntudatlanul is alkalmazkodnia kell a külső viszonyokhoz, a megváltozott helyzetéhez. Bizonyos mértékbeli gyengül, mert elveszti isteni tökéletességét. Legtökéletesebb állapotban az isteni életkörben volt, ahol mint *érző atom* egyenletességi túlsúlyban, összhangban és feltétlen nyugalomban létezett; egy tökéletes, boldog egységben, de az *egyéni akaratszabadság* öntudatossága nélkül. Mihelyt onnan kilépett, már egy alacsonyabb életvonalba bukott: *érző atomból szellem-atommá lett*. Gyengülését az egyenletességi túlsúly okozta, mert a határpontra a két erőtulajdonság benne is egymással teljesen egyensúlyba jutott. A mérleg nyelve tehát egymást kiegyenlítő mozdulatlanságot jelzett és saját elhatározásával kellett azt valamely irányba lenyomni. A színerő két ősi tulajdonsága tökéletes egyenletben jelentkezett nála, hogy így próbája is teljes értékű legyen és semmitől sem befolyásolva, tisztán saját szabad akaratával döntsön jövődjére felett. *Egyes-egyedül csak tőle függött, hogy mint változatlan érzés folytassa-e egy nyugodt összhangban a létezését, vagy pedig, mint egyéniség kialakulva, egy küzdelmes élet részesévé legyen?*

A határpontra a benső isteni élet teljes erőhatása és a külső anyagvilág kereteinek a megsejtése közre került. Az előbbi nyugalmat, összhangot, de egyúttal teljes öntudatlanságot és tehetetlenséget kínál neki: létállapotot; a másik ezzel szemben egy zavaros és küzdelemmel teljes mozgó, tevékeny életet. Az első a változatlan örök létállapot, amely sem küzdelmet, sem szenvedést nem ismer; a másik a küzdő, szenvedő örök mozgás: a tevékeny élet

Ha e próbában az ő benső harcának eredményeképpen a szellem-atom alázatosan kitart, úgy a jól megvívott küzdelem révén egy magasabb öntudatra jut és sűrűdött melegéből kifejlődik az ő magasabb értelme. Ez esetben egyenletességi és ellenállhatatlansági részei egymástól bizonyos mértékben eltávolodnak. Nem szakadnak szét, mert az erő egységes lényegéinél fogva ez lehetetlen; de mind a kettő behelyezkedik a természetének megfelelő vonalába. Az egyenletességi rész az isteni életkörön belül marad, mint ahogy az isteni életben is visszamaradt az Igének az érző része; ellenállhatatlansága pedig kilép a külső életkörbe, vagyis az Ige körébe és ott mint meleg hang helyezkedik el és az Ige testének egy-egy élő sejtjévé lesz, hogy az anyag és az isteni életkör között a szellemvilág tiszta szellemeit megalkossa. Ezért a tiszta szellemek egyen-

letességi része az isteni életbe van kapcsolódva az *Ige* által és így érző részükkel az isteni körön belül törvények fölött állnak; ellenben szellemi részükkel az *Ige körében* már törvény alatt élnek. Mind a két esetben azonban csak az Igének a kiegészítő részei, Aki érzésével szintén az Atyában él, szellemével azonban már az Atyán kívül, a saját alkotta életkörben, így érthető, hogy minden egyes szellemnek az életét *az isteni körben visszamaradt érzésük* irányítja és kormányozza. Ezen érzésüknek a sugalmazásait nevezhetjük a szellemvilágban *legbensőbb lelki indításnak*, „*isteni hangnak*”, amely bennünk is mindenkor lelki érettségünk foka szerint kelt rezonanciát. *Ez a visszhang bennünk a lelkiismeret.* Ezért az ő törvényüknek egyetlen parancsolata a tökéletes alkalmazkodás Istenben élő érzésüknek igazgatásához és irányításához; úgy is mondhatjuk: — az isteni akarat iránt való feltétlen *engedelmesség.*

Eme törvény megtartása reájuk nézve az összhangzó élet; áthágása pedig az Igével való egységüknek a megzavarodása; következménye az egyéniséggé való válás, vagyis a szellem-atommá való elkülönülés, amely reájuk nézve már bukás. Ez esetben az Igével való egységük rögtön meglazul, fokozatosan gyengül, később megszakad és mint külön egyéniségek folytonosan az anyag felé közelednek, míg végre egészen belesüllyedve, elvesztik öntudatukat.

A másik eshetőség, mikor az erő-atom, vagyis a szellem-atom a próbában nem várja be alázatos türelemmel, hogy a küzdelem révén egy magasabb öntudatra jusson, hanem küzdelem helyett teljes nyugalomra és tétlenségre törekszik. Az önzésnek ez az alakja már átmegegy tunyaságba, életrevaló képtelenségbe és végül a jóra való restségbe.

A próba alatt levő erő-atom visszariad a megváltó munka elől. Nem akar küzdeni, hanem visszasejtvén a múltba, ahol teljes összhangban és nyugalomban élt, küzdelem helyett egyenletességi túlsúlyra törekszik. Az isteni életkörből magával kihozott boldogságot semmiféle lemondással vagy önfeláldozással csorbítani nem akarja; sőt egyoldalú önzésében azt fokozni kívánja. Szenvedések és próbák nélkül akar élni. Életútjának megválasztásában tehát az önzés, a kevélység, a testiség és a lázadás vezet. Nem akar csatlakozni a megváltó munkához, amely küzdelmes önfeláldozás, hanem ellenáramlattá lesz. Végre az Ige fényköréből kitör és öntudatát elvesztett természeti erővé változik át. Reálép az útra, amelyet már a „Teremtés Könyvében” is szemléltünk. Az Ige áramlatával

szemben ellenáramlattá lesz. A küzdelem helyett megbénul és öntudatlanságba merül, mert hogy tökéletessé fejlődhessék, ki egy erő-atom élete, kell, hogy ezeken a küzdelmes próbákon és szenvedéseken keresztül menjen, mivelhogy itt érik csak szellemi egyéniséggé. Az ilyen bukott szellem-atom először a külső életkörnek valamely alkotó részévé lesz, majd később teljesen belevegyül az anyagkörbe. Sorozatos bukácsolásában még gyakran van küzdelme és mindaddig éltetett valóság marad, amíg az isteni életkörből magával kihozott értartalma ki nem fogy. Ennek azonban csakhamar be kell következnie, mert *az erőforrástól elszakadván, belsőleg nem táplálkozik. Életük tehát az átalakulásuknak folytonos láncolatává lesz. Vonalról-vonalra esnek és így törvényük is a szakadatlan változásoknak sorozata.* Ahányszor helyüket változtatják, természetük is annyiszor változik át a vonalrendszerük törvényei szerint a külső keretnek és a körülményeknek befolyása alatt.

Annakidején talán majd példával is meg fogom világosítani egy fokozatosan *tisztuló és alakuló* szellem-atomnak kétfelé ágazó életútját. Ebből előre és visszamenőleg könnyen megállapíthatjuk majd úgy a fejlődésének, valamint a bukásának folyton változó törvényeit is. *Ezt a fokozatos emelkedést és leszállást a bibliai Jákob létrájában szemlélteti.*

(Sajnos, korom előrehaladottságára való tekintettel, csak egy összefüggő egységes képet adhatok az életről, mert munkámat az én zaklatott és nyugtalan életem miatt különben már aligha tudnám befejezni. Ezért a részletezést a hivatottak számára hagyom fenn, akiket az Úr majd annak idejében el fog küldeni és akiket kegyelmével támogatni is fog.)

Így jutottunk el a szellem-atomtól az anyag-atomig. Legközelebbi feladatunk, megismerni most már ama kapcsolódásnak a törvényét, amikor az erő-atom az anyaggal öntudatosan vagy öntudatlanul, de teljesen összeforrvá összhangzó közösségbe juthat. Mielőtt azonban erre rátérnénk, *két jelenségre* mutatunk rá, amelyeket most már tisztultabb alakban fogunk látni, mint azelőtt:

1.) *Az egyik jelenség,* hogy miként volt lehetséges az erőmozgásának egyszerre kialakítani az ő saját életét és ezenkívül a szellemi és testi világokat? Önéletének kialakulása, tudjuk, hogy öröktől fogva való; viszont azt is tudjuk, hogy a színerőben a két erőtulajdonság, vagyis a színerő testi és lelki alakja szintén *öröktől fogva működik.* *Csak az anyagkeretet tekinthetjük a maga durvaságában későbbi alakulásnak. De*

már ennek is az alapja és az eredete sejtelemszerűleg öröktől fogva megvolt. Az isteni életkör egyenletes mozgásában egy. szerre érik és képződik tehát a végtelenségben úgy az anuaq-kör, valamint a szellemkör, vagyis a fénykör. Mind a két vu lag pedig az Igével együtt indul ki az isteni életből. Mikor? Csak annyit tudunk bizonyosan, hogy „kezdet”-ben.

Az isteni életkörben tartalmilag tehát öröktől fogva benne szunnyadt a testi és a lelki világ csírája is, mint érésben lappangó, de még ki nem fejezett gondolat. Ezért a hármass életkör, amely az isteni, a szellemi és a testi életkörből áll, sohasem volt egymástól elkülönített kör, hanem a két utóbbi, mint evolúciós lehetőség, öröktől fogva az elsőben lappangott. Csakis így képzelhető el egységesnek a végtelenség, mert a teremtés sem adhatott új valóságokat a végtelenségbe, amely ezáltal növekedhetnék, hanem csak kifejlesztette a színerőben már meglévőket. Ezért alapjában véve a teremtés is csak evolúció, vagyis a belső isteni élet kibontakozása külső létté. fiát nem látjuk, hogy a lelki és a testi élet alakja és természete már a színerő kettős tulajdonságában is felcsillanik? Az érzés és a mozgás, vagyis az egyenletesség és ellenállhatatlanság tehát a szellemi és az anyagvilágnak az őstípusai. Az utóbbiak csak egy tökéletesebb és fensőbb étetalaknak a külső jelenségei: árnyképei!

2.) A másik jelenség, amelyre szintén rá kell mutatnunk, a rendszerre vonatkozik, amelynek alapján az életet megismerhetjük és másokkal is megismertethetjük. Az élet maga sem más, mint a színerő kettős alakjának egymásban való folytonos elvegyülése. Ez az örökös elvegyülés maga az élet, amelynek központja a Szentszellem. Itt megy át az isteni élet a szellemvilágba, mikor az élő központból kiemelkedik a közvetítő és átvezető Ige, Akiben a színerő benső élete külső életté lesz; de az isteni életnek ezt a legmagasabb alakját mi már nem tudjuk tisztán felfogni.

Van azonban az életnek egy alacsonyabb alakja is, amit már mi is ismerünk és érzékeinkkel felfoghatunk. Ez a mi életünk, amely már csak az Igében fenntartott élet. Erre mondta Krisztus: Én vagyok az Élet! Ezt az életet részint nyilvánkoztatásból, részint megérzésünk alapján már annyira ismerjük, hogy belőle minden egyéb igazságot levezethetünk. Ezért kell Krisztussal egészen összeforrnunk és az önmagunk feltétlen átadásával Vele teljesen egyesülnünk, mert mihelyt megérzésünk tiszta, az életet is rögtön intuitíve szemlélhetjük.

Egy önmagát teljesen Krisztusba kapcsoló léleknek az élet sem titok többé, hanem végtelenül egyszerű igazság. Amit pedig közönségesen életnek hisznek és neveznek, az csak egy homályos és *felette zavaros emberi rögeszme*, amelyet Krisztustól különválasztva, senki sem tud többé megérteni.

A teremtés is csak az *Igében* lesz előttünk megérezhetőleg világossá. Miután pedig mint életcsírák, vagyis erő-atomok mi is az *Igében* emelkedtünk ki az „Élő Központból” és habár öntudatlanul, de Benne élünk már „kezdettől” fogva, ezért érzésünk részére már maga a teremtés sem lehet idegen. Kétségtelen azonban, hogy miután *a teremtésben csak passzív öntudatlanságban vettünk részt, tehát a teremtés tényeit is nehezebben közelíthetjük meg még a megérzésünkben is. Sokkal könnyebben jöhetünk tisztába a törvények eredetével és természetével, miután ezek már alattunk álló és így utánunk következő valóságok*, mivelhogy létrejövetelüket többé-kevésbé mi okoztuk és a mi természetünk elváltozásából származtak. Tudjuk már, hogy a törvény az egyes valóságok életvonalának a fokmérője; ezért lesz a valóságok természetévé.

A törvények már eredetüknél fogva alacsonyabb valóságok, mint az isteni élet, amely minden törvény fölött áll Isteni szempontból a törvény semmi más, mint a valóságok teremtésében megnyilatkozó isteni akaratnak a következetessége. Minden törvényben egy-egy valóságnak a természete tükröződik vissza, ezért mondjuk, hogy a törvény és a természet ugyanegy. Kölcsönösen fedik egymást, mint ahogy fedi az elmélet is a vele egybevágó gyakorlatot.

A törvények közelebb állanak hozzánk, mint a teremtés tényei és így isteni segítséggel, — bár nem isteni erővel, — végezzük tanulmányunknak ezt a részét, ebben a könyvben, amelyet „*Törvények Könyvéinek*” neveztünk el. Ismételve hangsúlyozom azonban — és ezt jegyezzük meg jól! — hogy ezt a részt, bár Isten segítségévei, de saját gyarlóságunk ismeretéből, sőt saját gyarlóságunk megismeréséből írtuk.

Természetünk gyarlósága, amely egyúttal okozója is volt magának a gyarló törvénynek, kétségkívül rányomja bélyegét eme „*szent*” könyveimnek ezen részére, amelynek egyébként is csak múló célja és értéke van. Mert mihelyt a törvényeknek tárgyát és tartalmát egyenként megismertük és megismertettük, újra bekapcsolódhatunk az isteni erőbe. Egyéniségünk letelésével ismét rábizhatjuk elménket és szívünket

a Szentszellem felvilágosító kegyelmére, Akinek segedelmét kérve, fordulunk most ismét vissza tárgyunkhoz.

Szorosabb kapcsolódás okából *megismételjük*, hogy a *szellem-atom azon pillanatban esik öntudatlanságba, amikor ellenállhatatlansága benne teljes túlsúlyra jutott és egyenletességét, amely a szellem-atomnak érző és értelmi képessége, végkép elnyomja. A szellem-atomban lévő energia-készlet (mozgóképesség) ekkor azonnal a túlfeszülésig fokozódik és a csúcsponton kezd kifogyni belőle azon erőtartalomnak az utolsó paránya is, amelyet az isteni központból annakidején magával kihozott. Amikorra azonban ez megtörténik, akkor már az anyaggal régen Összezavarodva, azt bizonyos erővel hatja át. Ez az erő pedig képes az anyagot is élő anyaggá tenni.*

Ugyanakkor, mikor az anyagtest megelevenedik, a szellem is elveszti öntudatát és *megszűnik, mint szellem külön életet élni. Megbénul és nyomtalanul eltűnik az anyagban, amely most már az ő erejéből erősödven, éltetett életalakká, mindenkor a benne eltűnt szellemi erők eredeti alaptulajdonosságainak és természetének a képmására fog kialakulni és anyag-erő-életet élni.*

Igy veszti el magasabb öntudatát a szellem is, mikor a méhmagzatban elvegyül és az anyagtestben megtestesül. Viszont az anyagot egyszerre életerővé teszi, beleviszi az erőnek mind a két tulajdonságát, az érzést is és a mozgást is és átalakítja isteni képmássá: lelki és testi valósággá. Mihelyt tehát a szellem az anyaggal kapcsolódott, egy benső küzdelem indul meg közöttük, amely a két ellentétes természetnek a törvényéből folyik. Mind a ketten egy új törvény alá jutnak: a szellem-anyag törvénye alá. Ez a fordulópont, ahol befejeződik a szellem bukása és itt kezdődik meg egyúttal az anyag tisztulása is. Ezentúl már mind a ketten a visszafejlődés emelkedő útján haladnak.

Amilyen mélyre süllyedt a szellem, olyan mélységből emeli magával az anyagot felfelé; de annál nehezebb a munkája is. Viszont a munkateljesítmény nagysága szerint növekszik az érdeme is. Az emelkedés pedig ugyanazon a nyomon történik felfelé, amelyik úton a szellem lefelé esett. Ha pedig "az anyagot, amelyet erejével erősített meg, sikerült szétbontania és elerőtlenítenie, akkor indul újra vissza az Isten felé a szellem is az emelkedésében. E ponthoz majd „A Megváltás Könyvében” a „megváltás” részletezésénél fogunk visszatérni.

Az erő-anyag közösségéhez végül még azt is hozzátesszük,

hogy ez mindenkor csak *kegyelmi állapot*, mivel egy kegyelmi tényt foglal magában: *egy önként vagy öntudatlanul elbukott szellemi lénynek az Istenhez való közeledését.*

AZ ERŐ ÉS ANYAG HARMÓNIÁBAN.

Mihelyt az erő az anyaggal egy közös és egységes életet él, összhangba juthat vele. Ez az összhang kétféle lehet: öntudatos, vagy öntudatlan. Öntudatos az erő és anyag harmóniája, hogyha az anyagot a szellem uralja. Másszóval, ha az erő és anyag viszonylatában mindig az erő vezet és irányít, az anyag pedig engedelmeskedik. (Alkalmazkodik.) Ilyenmő kapcsolatban egy-egy tökéletes szellem mindig tökéletesített testtel egyesül bizonyos feladatnak az elvégzésére. Hogyha egy tökéletes szellem tökéletes anyaggal jut harmóniába, akkor minden erejét az önként magára vállalt feladatnak a teljesítésére fordíthatja. Ilyen esetben egyetlen erőparányt sem kell elpazarolnia magával hozott erőtartalmából saját testanyagának a tisztítására. (Anyagfinomításra.) Miért? Mert *a legtökéletesebb szellemek már nem vehetnek magukra romlott anyagtestet, amelyet előbb nekik kell küzdelmek árán megfinomítaniok.* Ezért már testetöltésükkor tiszta anyagból építik fel testüket.

Az ilyen kivételes esetek azonban mindig csodálatosak és nagyon ritkák. A világ Megváltója, az *Úr Jézus Krisztus* és az ő szent Anyja voltak ilyen lények, Akiknek minden erejüket életfeladatuknak és küldetésüknek, vagyis a *megváltásnak* a betöltésére kellett fordítaniuk. Nem ölthettek tehát még alázatosságból sem magukra bűnös testet, amelynek a megtisztítása még a legtökéletesebb lényt is erős próbára teszi.

Minden tökéletességét már elért lénynek megvan a képessége, hogy önként választott *testét isteni tisztaságra és tökéletes anyagengedelmességre építse fel.* Egyáltalán minden helyesen betöltött élet végén, amelyben küzdelmes életpróbáit egy-egy szellem eredményesen vívta meg, *rendesen egy szép öregség következik.* Végül egy megfinomult, engedelmes anyagtesttel rendelkezünk, amely többé nem lázong, hanem a szellemnek feltétlenül alá van vetve. Ezért *minden szellem az ő magasabb lelki hivatása mellett köteles még saját testében is bizonyos anyagtisztító munkát elvégezni, öntudatlanul csele-*

kesszük mindezt és mihelyt a megtisztult anyag elérte bennünk a tökéletességét, akkor az erő uralkodik fölötte. Küzdelmek révén tisztíthatjuk csak meg az anyagtestünket annyira, hogy azt az erő tiszta bölcsességgel kormányozhassa és vele összhangba jutva, harmóniában élhessünk. Ezt az állapotot nevezzük *egy szép öregkor derűs nyugalmának*.

De van egy másik eset is, mikor az erő és az anyai? egymással *öntudatlan harmóniába juthatunk*. Ezen utóbbi eset akkor áll elő, *amikor az erő öntudatlanságában teljesen elvesztvén emlékezetét, annyira összezavarodik az anyaggal, hogy az anyagtörvények jutnak fölötte túlsúlyba. Ezzel megszűnik közöttük a küzdelem, mert az erő úgyszólván feladta az egyéniségét és az anyagot, élete folyamában egyáltalán min zavarja többé*. Ahelyett, hogy az anyag alkalmazkodnék hozzá, az erő alkalmazkodik az anyaghoz és bizonyos ösztönök alapján éli az általa megerősített és életre keltett *anyaggal együtt az életét*. Minden gondolat és aggály nélkül követi a testében megnyilatkozó anyagtörvények indításait, mi sem zavarja ot a teljes elerőtlenedésig és ilyen módon tehát *egy alacsonyabb fokú harmóniában él*. *A durva anyagiság életét élő ember ez, aki szintén megöregszik a nélkül, hogy testanyagát ösztönös salakosságától megtisztíthatta volna.*

Az anyagtest elhalásával az ilyen harmónia is végei ér és a testből kiszakadt öntudatlan szellem a természetének megfelelő vonalba kerül, ahol most már anyagának az erejétől, de nem az anyagának érzésétől megszabadul és bizonyos gyógyító erőhatásoknak lesz ott kitéve. Mikor pedig olyan fokra jutott érzésében, hogy egy küzdelmes és eredményes munkára már újra fogékonyra lesz, akkor ismét testet ölt, hogy gyarapodott erőtartalmával újra megkezdhesse emelkedési útját felfelé. Ez a reinkarnáció törvénye! Ez az isteni irgalomnak legnagyobb kegyelme! Az Úr Krisztus megváltó munkájának a folytonossága ez, amelyre egykor világosan reámutatott: — Ego sum Ressurrectio et Vita; qua credit in Me, non morietur in aeternum! Én vagyok a Feltámadás és az Élet; aki Bennem hisz, nem hal meg mindörökre! Az élet győzelmét hirdeti a halál felett Krisztus dicsőséges feltámadása is. Erre mondja az apostol: — Aki feltámasztotta Krisztust a halálból, az megeleveníti a ti halandó testeteket is. (Rom., VIII. 11.) Mert nem rendelt bennünket az Isten haragra, hanem üdvösségre a mi Urunk Jézus Krisztus által. (I. Tesszal. V. 9.)

Amint láthatjuk, *kétféle erőanyag-harmónia állhat tehát*

fenn. Az egyik az erő fölénybe jutása az anyagengedelmesség alapján; a másik az erő letörése az anyag uralma alapján. Az első eset az anyag megtisztításához és salakos tartalmának a kiirtásához vezet. Ezt látjuk a szentek testi maradványainál és ereklyéinél is, amikor az anyagtest annyira megfinomul, hogy szinte romolhatatlanná lesz. Az ilyen megtisztult testtel összhangban élő lényben megmarad az engedelmes anyagnak jótékony érzése és mindig érezni is fogja az ő megtisztult testérzésének a békéjét.

AZ ERŐ ÉS AZ ANYAG HARCBAN.

Míg az erő és az anyag nem tudnak egymásban közösségre jutni, küzdelem folyik közöttük. Ez a harc is kétféle lehet: önkéntes vagy önkéntelen; másszóval: öntudatos vagy öntudatlan. Az előbbi mindenkor egy benső lelki küzdelmet jelent, az utóbbi pedig egy kizárólagos testi küzdelmet, amely úgy a végtelenségnek testében, valamint az egyének testében is mindig ugyanazonos jelenségekkel, azaz a testi hőfok rendellenességével jár.

Az ilyen harcnak a végtelenség testében mindig az ellenállhatatlansági túlsúly az oka. Az embernél pedig oka az egyenletességi túlsúly, amely a mozgást megbénítja és következménye a tehetetlenség, az energia forrásától való elszakadás és végre a káros, külső hatásokkal szemben való letörés. Az egyenletességi túlsúly a test ellenálló erejének az elgyengüléséhez vezet. Innen van, hogy azok a lények, akik minden jel szerint ellenállhatatlansági alapon élnek, az anyagi nyomásokkal szemben edzettebbek és erősebbek, mint az egyenletességi alapon élő lények.

A végtelenség testében létrejött hőváltozás azonban sohasem testi okokból következik be, hanem mindenkor a végtelenség szellemi lényének az érzéseiből indul ki. Mert amint az isteni benső életben az érzés indítja és szabályozza az isteni élethullámzásnak hőfokát, úgy a szellemkör életfolyamának hőfokát is a kör szellemi lényének érzései határozzák meg. Még pedig — amint már említettük is — a külső életkörben épen az ellenkező jelenség történik, mint amit a belső isteni életkörben tapasztalhattunk. Mert valahányszor az isteni élet

központja egyenletesség! túlsúlyban indít, az ellenállhatatlansági tulajdonság ott mindig lassúdik. Összehúzódik és ezen energia-sűrűséből képződik a benső meleg. Ellenben az isteni életkörön kívüli élő egyenletességi túlsúlyú szellem-atomok indítására már nem a jótékony meleg jön létre, hanem annak éppen az ellenkezője, vagyis a már érzékelhetetlen hidegnek a legmagasabb foka: *a hűdés, és a merevség a védtelenségben.*

Ennek könnyen megérthető természetes oka van. Hiszen már tudjuk, hogy az isteni életkörön kívül az egyenletességi túlsúly megbénítja a mozgást, mert tehetetlen indításnak csak bénulás lehet a következménye. *Ha az erőérzés az energiát teljesen visszaszorítja, megszűnik a mozgás, vagyis beáll a bénulás. Az egyenletesség ugyanis a mozdulatlan létállapot; ezzel szemben a külső élet a folytonos változás.* Extatikus állapotban, mikor egyenletességi túlsúly van a testbéli, szintén megbénul és megmerevedik a test. Ez az oka a kataleptikus megmerevedésnek is. A természetben pedig a nyomasztó mozdulatlan hőség, amely az egyenletességi túlsúlynak a következménye, előidézi a *vízpárák megmerevedését: a jégesőt.*

Az anyagtisztítást, vagyis salakosodásának a feloldását mindig *megfelelő hőhatások végzik* a végtelenség testében. A tűznek, vagy a testi hőnek magasabb vagy alacsonyabb foka ez az anyagelváltoztató erő; ezt már előzőleg fejtegettük. Az emberi testben is az érzéki hő a bomlasztó erőhatás.

A testi hő magasabb foka, a tűz segíti elő az anyag atomizálódását; a szilárd testeket először *cseppfolyóssá,* azután *légneművé,* sőt *sugárzó* anyaggá teszi. Az anyag és az erő harca a végtelenség testében tehát mindig hőhullámzásokban, vagyis hőfokemelkedésekben vagy csökkenésekben jelentkezik. *A hőfok változásait pedig* úgy a világegyetemben, valamint az emberi és állati testekben *mindenkor az anyagmegváltás legfőbb erőlényei indítják meg azon természeti erők felhasználásával, amelyek az ősbukásban teljesen elvesztették szellemi öntudatukat és fizikai erő folyamatokká durvultak.* Ellenállhatatlansági kitörésük folytán lelki tartalmukat vagyis egyenletességi tulajdonságukat a bukásban elvesztették. *Miután pedig öntudatuk nincs, de ellenállhatatlansági erőhatalmuk van, ezért működnek rendszertelenül.* De csakis akkor képesek működni, ha egy magasabb és öntudatos erőérzés beléjük kap-

csolódik és őket erre indítja. *Ezen bukott erő-atomok származásuknál fogva ugyanazon erőforrásból indultak ki, mint azok a legmagasabb erőlények, akik az anyagmegváltás munkájának legfőbb erőalakjai.* Közöttük és elbukott testvéreik között van tehát valami természeti közösség, amelynek folytán kapcsolódhatnak. Bizonyos egyneműség van a természetükben; ezért tudják a magasabb erőlények érzéseikkel vezetni és szabályozni a természet romboló erőfolyamatait, amelyeket vagy kitörésre, vagy merevedésre kényszeríthetnek.

Mikor a fénykörből egy-egy szellemáramlat kitört és az anyagra rohanva vele összeütközött, rögtön megkezdődött a harc az erő és anyag között; a bukott szellemáramlat csoportja pedig lelki tartalmát lassanként elvesztette és bizonyos anyagtulajdonságokat vett fel magára. Amilyen mértékben közeledett az anyaghoz, ép olyan mértékben kezdett elanyagiasodni. Ezzel megalkotta az átmenetet az anyag és az erő élete között: vagyis *anyag-erővé* durvult, öntudatlan eszköz lett a legmagasabb szellemi lények kezében, akik az anyaggal csak *ilyen közvetítő erősorozatok révén érintkezhetnek.*

Saját józan elménk is rávezet, hogy *a magával tehetetlen anyagban csak erők indíthatnak hatásokat.* Az anyag elváltásainak és minden jelenségeinek okát tehát mindig egy-egy elrejtett indító erőhatásban kell keresnünk. *A pusztító viharok, földrengések és más egyéb kataklizmák a végtelenség testében ilyen erőfolyamatoknak a rombolásai, amelyeket öntudatos szellemi erők irányítanak; még ha látszólag nagy kárára is az emberiségnek, de az egyetemes élet szempontjából mindig előnyére a fejlődésnek.* Ami átmenetileg káros az emberre nézve, az végeredményben mindig nagyobb hasznot fog nyújtani a számára. Ugyanezek az erőfolyamatok lesznek az ember testében anyagerőkké: bacillusokká, hogy ott káros mérgeanyagot fejlesszenek ki és mint pusztító járványok és ragályos kórcsírák egy magasabb isteni cél szolgálatában *(a megváltás szolgálatában)* működhessenek. Irányításuk pedig a legmagasabb erőlények érzéseiből indul ki, akiknek ezek szintén csak öntudatlan munkaszerszámaik. *Magasabb erők uralják és használják fel a részben megromlott és részben már mérgeanyaggá változott erőfoszlányokat.* De bármennyire megtéveszt is bennünket a külső látszat, ismétlem, *ez mindig az anyagvilág javára és az evolúció törvényeinek szolgálatára történik!* Teljesen helytálló tehát az a tapasztalati tantétel: *minden rosszban csak egy elrejtőző jónak a csírája lappang. A rosszat az Isten*

csak azért engedi meg, hogy egy nagyobb jónak a kiváltója legyen.

Eme legmagasabb szellemi lények, akiket erőknek, hatalmasságoknak nevezünk, intézik és szabályozzák az erőknek és az -anyagnak örökös harcát; a tisztító és tökéletesítő anyag-erő-küzdelmet, amely a végtelenség minden világtestében és anyagparányában állandóan folyik. Ők azok, akik érzéseikkel egyrészt az Igébe, másrészt a természeti erőfolyamatokba kapcsolódhatnak és tökéletesen uralják úgy a világegyetemek, mint az egyének anyagtestének a viharait, betegségeit és minden egyéb anyagelváltoztató erőhatásait.

Övék a gyógyító hatalom! Övék a vigasztaló, a megnyugtató, az éltető, az alakváltóztató és feltámasztó erő! E pontra majd „A Bukás Könyvében”, a „bukás” részleteinél fogunk visszatérni.

A VONZÁS TÖRVÉNYE.

A vonzás oka és eredete az isteni szeretet, eszköze az erő, összhangzó mozgásának célja pedig a létrehozott valóságoknak a megtartása és fenntartása.

A vonzás az isteni erő egyenletességéből indul ki. Akkor áll elő, mikor az ellenállhatatlansági tulajdonság kifelé tör. Ilyenkor mindig közbelép a kitörést mérsékelő egyenletesség és az energiának távolodásra hajló természetét bizonyos távolságra követi, miáltal közöttük a távolságot csökkenti, szabályozza és a teljes elszakadást ily módon lehetetlenné teszi. A központi futó erő ezzel kényszeríti a központi hagyó erőt körmozgásra, mert az isteni ellenállhatatlanság mindenben határtalan és mindenható szabad képesség, csak az isteni egyenletesség teljességével szemben alázas és engedelmes. Itt már alárendelt, mert a színerő egységében az érzés az indító, a mozgás pedig mindig csak az alkalmazkodó, cselekvő második erőalak. Krisztus szerint: az Atya nagyobb Nálamnál.

Az elleállhatatlanság mozgó természeténél fogva fokozódni és ezzel a központtól távolodni kénytelen, mert a mozgás kifelé irányuló tulajdonság. Miután azonban elválaszthatatlan az egyenletességtől, ezért a kapcsolat közöttük csak lazulhat, de el nem szakadhat. Minthogy pedig az egyenletesség indításához

az ellenállhatatlanság mozgása mindig alkalmazkodik, ezért ha kitörésében az egyenletesség mérséklőleg hat reá, rögtön alkalmazkodik és ismét szorosabbá lesz a két erő tulajdonság között az egység.

Az erőnek ez az a ritmikus változása, amely az erő életét élővé teszi, inert hogyha a két erőtulajdonság egymást állandóan kiegyenlítené, akkor már tudjuk, hogy az isteni élet körében beállana a közömbösség, a meddőség, amely az ő külső tevékenységét egyszerre megszüntetné. Mihelyt tehát az egyenletességi érzés egy-egy erősebb indítása a fokozódott mozgást érinti, az abban a pillanatban rögtön alkalmazkodik is hozzá. Másszóval: alázatos engedelmességgel ismét visszavonul az egyenletes mozgás medrébe.

Ez a jelenség az erő életében már erkölcsi képesség, amely a két erőtulajdonságnak végtelenül önmegtágadó lelki fenségéről tanúskodik. Ezért a vonzás az erő erkölcsi természetéből indul ki, még pedig az erő érzéséből, amely a megzavart egységet mindig helyreállítja a végtelenségben. A vonzás tehát törvényfölötti származású és semmiféle törvény alá nem esik; egyenletességi alapon működik és abból is indul ki. Az ellenállhatatlanság pedig ezt a vonzást alázatos engedelmissége által teszi befejezett erkölcsi eredménnyé.

A vonzásnak mindenkor egységes feladata és egyetlen célja van, amelyet minden körülmények között változatlanul gyakorol. *A vonzás tehát nem lény, hanem tiszta cselekmény, amely közvetlenül és változatlanul folyik a központi erőből. Ha a vonzás okát nem az egyenletesség mélyéből kiindulva keressük, úgy annak sem eredetét, sem természetét meg nem ismerhetjük. Észlelhetjük, mint cselekményt, vagy mint egy ténykedési folyamatot, de az okát az erő testi természetéből meg nem magyarázhatjuk. Képtelenek vagyunk megérteni, hogy az energia egy bizonyos kitörés után miért csillapodik le és az erő egy bizonyos eltávolodás után miért fordul vissza önmagától? Nincs más megfejtés, minthogy a vonzás nem az erő testi természetének a megnyilatkozása, hanem az erőnek lelki természetű erkölcsi ereje. Még pedig azért erő, mert ténykedő és testileg is ható valóság, amely az erőézés mélységéből ered.*

A vonzás az egyenletességnek kizárólagos erőtulajdonsága. Úgyannyira, hogy semmi körülmények között meg nem teheti, hogy benső tartalmának eme erősjátságát csak ideiglenesen és feltételesen is átengedje akár az anyag, akár a szel-

lemvilág részére. Amely pillanatban ezt tenné, rögtön ellenkezésbe jönne saját természetével és az általunk ismert összes törvényeket halomra dönténé a következő okoknál fogva:

— Ugyebár az erő testi természeténél fogva *ellenállhatatlanul* mozgó valóság, amely örök? Az ilyen mozgás pedig csak akkor lehet zavartalanul következetes, amíg benne akadályok nem jelentkeznek, mert már a legkisebb akadály is bénítólag hat vissza reá. Igaz, hogy ezt az akadályt erőkítőréssel képes volna megsemmisíteni, vagyis *egy taszító erőhatással* elpusztítani. A megsemmisítő erő tehát a taszító képességnek az ősa oka. Miután azonban a két erőtulajdonság egymás hatásait mindig bizonyos ütemességgel egyenlíti ki, tehát *valahányszor a kitörésben az erő taszítása jut érvényre, követnie kell azt egy ellenhatásnak; a taszítás ellenhatása pedig a vonzás*. Ezek egymással szemben mint polarítások jelentkeznek. Ezekből láthatjuk, hogy a vonzásnak tulajdonképeni oka és kihívója az erő átellenes taszító ereje, amely az ellenállhatatlanság kitörő tulajdonságából eredt. Így *lett az ellentétes, de egyenértékű két erőalakban az erőellentét vonzássá és taszítássá*, amely a ritmusnak, vagyis az erőélet folytonos változásának a lehetőségét nyújtja. *Mint hogy pedig a vonzás és a taszítás úgy a teremtésnek, valamint az anyag és szellemvilág fenntartásának isteni munkaeszköze, ezért kellett a színerőnek is megszülnie önmagában a saját ellentétét* *) hogy egyenértékű polarításokká váljanak. *Az erőváltakozások ritmusa teszi az erőt cselekvő erővé*, mert ha ilyen ritmus nélkül történnék a két erőtulajdonság között az erőkiegyenlítés, akkor az mozdulatlan maradna és külső cselekvésre meddő volna. *Az egymást folytonosan és állandóan kiegyenlítő erők tehetetlenek*.

Ezért a vonzás mindenütt és minden esetben erőből kiinduló tulajdonság és bárhol jelentkezik is, ott az erőnek egy-egy elrejtett alakja működik. Kiinduló oka pedig mindig valamely ellenállhatatlansági túlsúly, amely az egyenletességtől távolodni kezd és a két ellentétes erőalak között felébreszti a feszülést: a polaritást. Az ellenállhatatlanság saját hatókörében csak akkor akadályozhatná meg a vonzás létrejövetelét, ha arra okot nem szolgáltatna, másszóval, hogy ha saját természetét megtagadná és nem lenne többé az, ami: egy örök mozgás, amelytől a megsemmisítő képesség, vagyis a taszító erő elválaszthatatlan. Ez esetben nem volna szükség vonzásra

*) Lásd a 140—141 oldalakon levő jegyzetet.

sem; de viszont az ellenállhatatlanság se lehetne többé abszolút mindenható erő, hanem csak korlátolt erőtlen erő, amely nem lehetne többé az egyenletességgel egyenértékű és ennek folytán nem lehetne annak teljes értékű munkatársa. Mihelyt pedig az egyik tulajdonság állandó túlsúlyba kerülne a másik fölé, akkor nem is származhatnék belőlük egy semleges közr-pont. Nem állhatott volna elő az ő közös életüknek a harmadik alakja, akiben egymást állandóan kiegyenlítik és ellentétes tulajdonságaikat összhangba hozzák. Csak egyenértékű erőtulajdonságok léphetnek egymással életközösségbe.

Már pedig az erőnek ez a hármas-egysége az önélete. Ezért kellett rögtön létrejönnie a vonzásnak is, mihelyt az egyenletesség megszülte önmagában az erő ellentétét, az ellenállhatatlanságot, amelynek mozgási kitörésében benne rejlik a megsemmisítő képesség is, vagyis a taszító erő.

A szülés fogalmában már a kiszakadásnak, vagyis a távo-lodásnak, szóval az egység szétbontásának a gondolata rejlik. *Mikor tehát az Atya megszülte az ő Fiát, vagyis amikor Az: belőle kiszakadni készült, rögtön létre kellett jönnie közöttük a vonzásnak, hogy teljesen szét ne szakadjanak egymástól. Ezért kellett a két ellentétes erőtulajdonságnak egymásban rögtön elvegyülni.* Erkölcsei nyelven annyit jelent, hogy „*lényegi egységüket a szeretet kötelékében tartották fenn, miután alakilag különváltak*”. Más személy az Atya és más a Fiú, de lényegileg egyek maradtak. *Az anya is, mikor megszüli a gyérmekét, a testi egység megszakadt közöttük, de rögtön feltámad a szülői szeretet vonzó ereje, amely az egységet nem engedi közöttük többé felbontani.*

Minden ellentét polaritás, amelynek a feszülése a vonzás és taszítás alakjában működik. Mihelyt az örök mozdulatlan-ság megindította az örök mozgást, akkor ennek erejében meg kellett lenni az ő megsemmisítő, vagyis taszító képességének is. Csakis így állhatott elő az erő életében a változásoknak a lehetősége. A teremtésnek mai alakja és természete is az erőtulajdonságoknak ritmikus változásait igazolja, mert *mindenütt látjuk a ritmust, mint erőalaptörvényt működni és megnyilatkozni.* Viszont a ritmus elméleti szétbontása ismét csak vonzásból és taszításból áll, amely az erő-átváltozásnak az alapoka.

Taszító képesség nélkül az erő *nem lehetne mindenható,* mert hiányoznék belőle a megsemmisítő képesség; vonzás nélkül pedig *nem lehetne egységes,* mert az ellenállhatatlanságot kifelé törő természeténél fogva csak a vonzás tarthatja meg

az erőérzéssel egységben. Erkölcsi nyelven annyit jelent, *hogy ha vonzó erő, vagyis szeretet nem volna a két erőtulajdonság között, akkor ezek feltétlen szabadságuknál fogva el is távolodhatnának egymástól.* Ezért lett az isteni életegység összes tartó és egybeforrasztó kapcsává a *szeretet*, amely az ő közös életüknek a lényege, — *Szentszellemnek* nevezzük.

A színerőt tehát erkölcsi istenséggé is a vonzás és a taszítás ellentétes képességei teszik. Az első benne a szeretet, a második a megsemmisítő képesség. (Mindenhatóság.) Az Isten e szerint önmagától lett Jósággá és Szeretetté, mikor a vonzást tette az erőéletnek a lényegévé. Vonzás nélkül lehetett volna tiszta megsemmisítő erővé is; ezzel mindenhatóvá, de nem erkölcsi istenséggé többé.

Vegyünk csak példát önmagunkról. Bennünk is a mi erkölcsi egyéniségünk a szerint alakul ki, hogy a vonzó, vagy a taszító erő alapjára építjük-e fel azt; szeretetre-e, vagy gyűlöltre-e?

Megállapíthatjuk most már véglegesen, hogy: *az ellentétes, de egyenértékű két erőtulajdonságban a taszító képesség tette szükségessé a vonzást.* Ez hívta ki és ez adta rá az alkalmat, hogy létrejöjjön. E ponton világosodik ki a színerőnek *okszülő képessége.* Csakis így érthetjük meg, hogy a színerő hogyan alakulhatott át erkölcsi istenséggé. Ezt az okszülő képességet a színerő alsóbbrendű valóságoknak soha át nem adhatja. Megérthetjük most már azt is, hogy miért mondtuk fentebb, hogy a vonzás kizárólagos erőtulajdonság; az egyenletességnek ez az indító és szabályozó képessége, *örök mozdulatlan-ságát az egyenletesség csak úgy tarthatja fenn, ha ebből soha ki nem mozdul* *Hogyan hathatna egy tőle távolodó erőre más-kép, hacsak nem a vonzása által? Különben ki kellene lépnie a mozdulatlan-ságból.* Világegységet és végtelenséget a mindent egységben tartó *vonzó erő nélkül még elképzelni is lehetetlenség.*

De vajjon miért nem ruházhatja át vonzóképeségét az egyenletesség a teremtett világ részére? Nagyon egyszerű és világos oka van. Ugyebár tudjuk, hogy *az egyenletesség meg-ér zékíthetetlen, magában elrejtőzött érzés!* így tehát *semmi-féle érzékelhető alakkal ki nem fejezhető;* se hanggal, se testtel, se tekintettel. Hogyan kapcsolódhatnék tehát a magába való elrejtőzöttség közvetlenül bármiféle érzéki valósággal, akár anyag, akár szellem legyen is az? Csak vonzás által tud kapcsolódni hozzájuk: *érezsbeli képességével.*

Tegyük fel, hogy az egyenletesség tudna is, akarna is önmaga fölé emelkedni és vonzóképességét valamely erkölcsi célból átruházná egy erőn kívül álló testre, pld. a képződményre, vagy a durva anyagra. Ezt nem tehetné meg ellenállhatatlansági erőalakjának a megbénítása nélkül. Mert mihelyt az érzés egy ponton elválna az ellenállhatatlanságtól, ott nem csak távolodás, de szakítás is történnék közöttük. Az elválás tudni illik a szakításban jelentkeznék; ezzel pedig a végtelenségben rögtön megbomlanék az egység.

A megváltás útja is éppen azért lépcsőzetes emelkedés, amely ezáltal az érzékelhetetlenül finom áthasonulásokat biztosíthatja. Krisztus maga is határozottan rámutat erre: — Nélkülem semmit sem tudtok tenni! Senki sem juthat az Atyához, csak Énáltalam. *Éppen azért mondjuk elrejtett Istennek az Atyát, mert semmiféle módon Hozzá nem tudunk közvetlenül kapcsolódni.*

Az anyagot tehát a szellemnek kell előbb érinteni, átjárni, megmunkálni és csak azután férhet hozzá az érzés. De az érzés is csak érintheti, vagyis csupán érzékennyé teheti, érzővé azonban soha. Márpedig *a vonzás eleven érzés, amely az egyenletesség kiszűrődő cselekménye. Ennélfogva a vonzás erkölcsi erő; szeretet a neve.* Mint ilyen, a világegyetemnek összetartó isteni ereje, — úgy az anyagtestekre, valamint az erőlényekre és a szellemekre nézve is.

Ha ezt szem előtt tartjuk állandóan, akkor sohasem eshetünk tévelybe és *nem tulajdoníthatjuk a vonzást anyagtulajdonságnak.* Fontos szempont ez, mert amint már kifejtettem, amit mi mágnességnak (nehézkedési erőnek) nevezünk, ezt az elrejtett titkos erőt nem az anyagból, hanem csak a végtelenséget betöltő és átító erőből vezethetjük le. Valóban minden vonzás *a legtisztább színerőből indul ki* és így az isteni életkörből eredt. *A vonzás isteni lényeg.* Szent János szerint: *Isten a szeretet! Ezért mindennemű vonzás csak az erő benső életkörén belül születik. Még, ha az anyagvilágban jelentkezik is, az csak erőközvetítések által juthat le a legmagasabb erőéletből a külső anyagvilágba.* Jól mondja szent János: aki a szeretetben marad, az Istenben marad és az Isten ő benne.

Bárhol észleljünk tehát vonzási jelenségeket, legyen az *bár esés, vagy emelkedés,* ezeknek kezdő okát a színerő benső életkörében keressük és ne higyjük, hogy közvetlen az anyagból indulhat ki ilyen erőhatás. Ezért mutattam reá, hogy a *nehézkedési erő, amit mi tömegvonzásnak hittünk, nem az*

anyagból indul ki, hanem az anyagot összetartó erőből. A tehetetlen anyag erőhatásokat önmagától kifejteni képtelen, mert csak passzív ellenállása van és nincs semmiféle aktivitása. Egy kis darab delej-patkó tömeg nélkül is képes vonzani. De nincs az a hatalmas világtest, amely anyag tömegével vonzani tudna, hogy ha benne egy titkos erő nem működne. Hogyha tehát mégis vonzáshoz hasonló jelenségeket látunk az anyagból kiindulni, figyeljük meg jól a közvetítő kapcsolatokat és ha ezeket nyomozzuk, eljutunk végre az erőmozgáshoz, amelynek örök forrása a színerő ellenállhatatlansága. Tovább már nem mehetünk vizsgálódásainkban, miután a tiszta színerőérzés nekünk már megközelíthetetlen. Ezért a végső láncszem mi reánk nézve már csak az erőmozgás. Csak annyit tudunk, hogy az erőmozgás az erőérzésből született és tőle örökre elválaszthatatlan.

A TASZÍTÁS.

Ez is erőműködés. Nem az anyagból születik, de létrehozásának oka mégis az anyag, illetve az anyag őse: a képződmény.

A taszítás az erőellenállhatatlanság megsemmisítő képessége, a legenyhébb alakja és a legfinomabb megnyilatkozása, mert a megsemmisítés legerősebb alakja abban állana, ha az ellenállhatatlanság a mozgásával létrehozott anyagparányokat folyton fokozódó érzékíthetetlen gyorsasággal forgatná. Ilyen módon soha a rezzenetekből anyagömbök és testek nem válhattak volna, mert a rezzeneteknek egymáshoz való tapadását az ellenállhatatlan erővel működő mozgás kizárta volna.

Bizonyos lassúdasra volt tehát szükség az erő mozgásában, hogy az erőrezzenetek egymáshoz tapadhassanak és a képződmény kialakulhasson. Az ellenállhatatlanságnak ez a fokozatos mérséklése, amelyet erkölcsi nyelven „alázatosság”-nak nevezünk, nemcsak a meleg fejlődésének volt tehát a nélkülözhetetlen léfeltétele, hanem egyúttal az anyagömörülésnek is. Azért mondtuk, hogy az erő alázatosságának, vagyis az energia önmagába való vonulásának kettős következménye lett. Egy lelki és egy testi. A lelki az önmeleg fejlődése, a testi pedig az anyagképződés.

Mihelyt a rezzenetek képződménnyé és később anyag-tömbökké tömörültek, bénítólag hatottak vissza az erő mozgására. *Felébresztették és életre hívták ezzel a mindenható erőben rejlő megsemmisítő képességet. Csakhogy az erő képességével soha nem élt. Ezt önként lekötötte és önmagára nézve törvénybe helyezte.* Ezért sohasem használta mindenható képességének a teljességét (a megsemmisítő erőt), hanem *csak megfelelő alakban alkalmazta ezt* a teremtményeivel szemben; csupán olyan mértékben, *amely a teremtményeknek hasznos volt* és létezésüket sohasem veszélyeztette.

Vegyünk pld. egyetlen erő-atomot és képzeljük el végtelen megismétlődésben. Minden egyes erő-atom ellenállhatatlan mozgásával a körülötte sűrűsödő képződményt bizonyos távolságra kiszorítja és így önmaga körül egy képződménygyűrűt alkot. Idők múltával azután ezt a gyűrűt, amely őt teljes elbontással fenyegeti, szétszaggatja anyag-atomokra, vagy pedig a világtestekre, a szerint, ahogy az az erő-atom minő erőértéket képvisel. *A képződmény kiszorításában és távortartásában jelentkezik leelőször a taszítás, amely kizárólag az ellenállhatatlanság testi természetének az érvényesülése. Ezért a taszítás mindig az isteni életkör határán, az egyenletesség belevonása nélkül jön létre.*

Egyetlen törvénye van, amelyet testi és lelki értelemben egy szóval fejezhetünk ki: *egyenesség. Mindig egyenes irányban, vagyis igazságosan taszít és mindenkor csak a természetüknek megfelelő vonalig szorítja a testeket. Mindegyiket a maga anyagérettségének a vonalába. Mihelyt pedig ezt a megillető pontot érintette a taszított test, azt többé nem is taszítja, nehogy ezáltal az erőtől való elszakadását és ennek következményeképpen a taszított test megsemmisítését okozza.*

Testi értelemben azért egyenes a taszítás, mivel a kiinduló pontról nyílegyenesen taszít, ha csak ezt az irányt valamely egyenletességi erőfolyamat, amely lehet szellemi, vagy pedig légfolyami, vagy anyagi, nem szabályozza. A taszítás hatóköre az erő benső működési körén kívül az egész végtelenség. *Keresztül tör minden anyagon és hat minden parányra, mivelhogy a színerő energiája ellenállhatatlan. Ennek következménye a világegyetem anyagának a fenntartása, mert taszítás nélkül a vonzás mindent egybe vonna össze.*

A taszítás lesz az oka az anyagban úgy az anyagi, valamint az érzéki élet minden jelenségének, mert ez képezi a föld kölcsönzött erejét. Ez a létrehozója, életrekeltője és táp-

lálója a föld bensejében lappangó érzéki tűznek is. De amilyen mértékben hűl a föld, olyan mértékben enyhül majd a taszító erő is, amely most a földet a megillető vonalától még mindig távol tartja, — egy süllyedésnek az alantasabb vonalában, ahova a föld a bukás útján jutott.

A taszítás ténykedésének következménye a *teremtésnek* az anyagi része és a *fenntartásnak* a testi munkája. *Szellemi része nincs; kizárólag testi törvényei alapján ténykedik az ellenállhatatlanság mozgásából kifolyólag. Egyetlen ténye ez az erőnek, amely irgalmat nem ismerve, a feltétlen igazság alapján tartja fenn a testeket vonalrendszereikben.*

A taszításból indul ki minden olyan jelenség, amelynek megdönthetetlen érzéki tulajdonságai vannak és amelyek, mint a taszítás maga is, csak önmaguk kimerítése által gyengülhetnek meg. Másszóval: *minden testi irányú tevékenység magasabb lelki befolyások nélkül önmagának kimerülésében fejeződik be.*

A taszításból fakad és indul ki az élet érzéki élete is, mert a taszítás hozza létre az ember érzéki testének az elszakadását a lelki élettől. A testi vágyakozás már megromlott érzés; az egyenletesség! természetünktől való távolodás az anyagtest felé, — röviden: érzéselanyagiasodás. Az eltávolodás pedig felkelti a test anyagában az egymáshoz való közeledés vágyát és ez az anyagtesti valóságoknál másképp, mint testi, vagyis érzéki alakban nem igen szokott megtörténni.

Ugyancsak a taszításból indul ki a szellem munkája is, amely nem más, mint az egymástól eltávolodott tényeknek és jelenségeknek egységbe való összefoglalása, rendszerbe öntése, amely egységesítést integrálásnak nevezünk. Minden tudomány és minden szellemi tény, amely a végtelenségben lefolyik, a taszításra vezethető vissza, mert mihelyt a tények szerves összefüggésbe jutottak egymással, a szellem se ténykedik többé, hanem bevégzett ismereteit átadja az érzésnek. A megállapított tudományos igazságok az emberi szellemet újabb tevékenységre már nem izgatják.

Ezért minden tudományt és minden szellemi termelést át kell hogy hassa a megismert igazságoknak természete és törvénye, amelyek ezt a szellemi munkát előidéztek. Egyenesek és igaznak kell lennie, mert csak így juthat el minden valóság rendeltetéséhez: az általános világcélhoz, a *fenntartáshoz!*

A FENNTARTÁS

A fenntartás az erő munkájának a befejezése, az erő természetének a tökélye. Tiszta törvény fölötti állapot ez, amelyből azonban egy új magasabb életállapot, a lelki élet származik. Eme új lelki életnek ön alkotta és csupán önmagára kötelező törvényei vannak. A lelki élet is, mint minden más élet, törvényből származik és szabaddá lesz alakulása folytán. Lényege az egyensúly, amely azonban nem a két erőtulajdonságnak az összhangzó élete, hanem a teremtett anyagvilágnak és a vele szemben létrejött megleghangok világának (az Ige körének) összhangjából létrejött egyensúly.

Az anyag élettelen testét annyi jótékony meleg veszi körül, amennyi annak életrekeltéséhez, vagy életben való fenntartásához éppen elegendő. Amely pillanatban ez az egyensúly megzavartatnék, rögtön működésbe lépne az erő benső életében a megsemmisítő erő és a világok menthetetlenül anyagatomokká porladnának szét. Ezzel megszűnnék az anyag-alap, amelyben az erő-atomok, mint életcsírák tökéletesedhetnek. Életfejlődésük folytatására nem volna többé terük. Ez volna a lelkek világára a kárhozatbadöntés pillanata, mert útját szegné minden további szellemtisztulási folyamatnak. Két részre osztaná az életet: egy tökéletes isteni életkörre és egy tökéletlenségében örökre megmerevedett külső szellemvilágra.

A teljes megsemmisítés azonban még sohase jött létre sem a szellemvilágban, sem az anyagiban. Az isteni megsemmisítő erő a természet rendjében csak nagyon kivételesen és akkor is mindig csak mérsékelt alakban lép működésbe; nyomában pedig zavar és felfordulás jelentkezik: kisebb, vagy nagyobb rázkódások, kataklizmák, amelyek a megbontott egyensúlynak a következményei. De bármilyen nagy legyen is az ilyen világhatasztrófa, csak szerkezetileg bontja szét az elpusztított anyagot, de azt soha meg nem semmisíti. S még ez a pusztítás sem eredt közvetlenül az isteni életkörből, hanem mindig a bukott szellemi lények erőáramlatait engedi ilyenkor működni az isteni igazságszolgáltatás. Ezeket az öntudatlan erőfoslányokat használják fel a legmagasabb erőlények, hogy velük az isteni igazságszolgáltatásnak törvényét betöltsék. Az isteni igazságszolgáltatás eszköze tehát mindig az ellen, áramlathoz tartozó erőcsoport. Átalluk fenyít az Úr, mikor az erkölcsi rend megzavart egyensúlyát helyreállítja; — mindig igazságosan és soha másképp! Az Isten jósága tehát csak ad-

dig megy el a fenyítésben, hogy *megengedi a kiegyenlítő igazság betöltését, megtűri a rosszat* és azt az igazságszolgáltatás eszközeül felhasználja. —

Hogy a *fenntartás* természetével teljesen tisztába legyünk, tisztáznunk kell először az őt létrehozó valóságnak, vagyis a jótékony melegnek a természetét. Tudjuk már, hogy a *jótékony meleg* az ellenállhatatlanság sűrűségének benső következménye. *Erőtesii származású valóság, bár még mindig nem érzékelhető; csupán megérezhető*, mivelhogy a színerőben az erőtest is az erő lelkéből (erőérzésből) született.

Mint ilyennek törvénye van: fokozódhatnak, stagnálhat, vagy pedig csökkenhetnek. Változásait azonban sohasem az önmagán kívül álló viszonyok és körülmények okozzák, hanem mindig csak az önmagában belül (vagyis felül) álló valóságok,ilyent csak kettőt ismerünk. *Miután az erő önmelege ellenállhatatlansági sűrűedés, azért a lelki meleg fölött csak két erőtulajdonság állhat: az erőmozgás, amelyből származott és az erőérzés, amelyből az erőmozgás is született.*

Ebből következik, hogy a jótékony lelki meleggel csak ez a két erőtulajdonság rendelkezik. Erőhatása akkor fokozódik, ha az ellenállhatatlanság sűrűdik; ellenben ha az energiamozgás kitör, ezzel nagyobb tért nyer és akkor rögtön megszűnik a mele.« is fokozódni. Az ilven benső erőváltozás azonban *mindig a színerő független, szabad elhatározásából történik, mivelhogy a két erőtulajdonság fölött már semmiféle törvény nincsen. Ők önmagukat szabályozzák.* Az erőellenállhatatlanság is abszolút értékű lévén: *a színerőnek tehát mind a két tulajdonsága korlátlan szabadsággal működik. Egyenletesen és ellenállhatatlanul mozognak közös egységükben. Állandó küzdelem folyik le közöttük, önmagukat győzik le és hogyha ezen benső harcuk egyik vagy másik tulajdonságnak a túlsúlyában jelentkezik, akkor a jótékony meleg-képződés is ezen erőhullámzáshoz alkalmazkodik. Egyenletességi túlsúlyban növekszik, ellenállhatatlansági túlsúlyban pedig helyenként megszakad* és így az anyaggal szemben az egyensúly megzavartatik, miután az erő csak a megfelelő melegképződés által tud hatni az anyagra. *Ekkor állanak be a világhatárzóerők.* Világi estek is széteshetnek, hogy pillanatok alatt az anyag-tömbök anyag-atomokká porladozzanak szét.

Az ilyen világrázókódások és anyagösszeomlások okát fizikai körülményekből magyarázgatjuk, mert az okok lánc-sorozatában mi csak a legközelebbit látjuk és a közvetlen közel-

s égben észlelhető végső ok csakugyan fizikai. De *az első okot, vagyis a lánc-sorozat kezdő okát, még Sohasem sikerült megtalálnunk. Ezen a ponton kell kiemelkednünk a testi élet köréből és fel kell szállnunk a lelki élet magaslatára, ahol a hit levegőjében megerősödvé, minden ilyen pusztításban az isteni bölcsességnek elrejtett szándékait kutathatjuk. És ha néha nem is találjuk meg a magyarázatot, de megnyugtató reményt mindig találunk, amely az elpusztult helyett egy újabb, szebb világot ígér.*

Minthogy a jótékony meleg hatóereje az ellentétes, de egyenértékű erőtulajdonságok hullámzásától függ, azért a *melegnek törvénye a fokozódás és a csökkenés*. Az utóbbi az élet szempontjából mindig szakadást és a folytonosság törvényében bizonyos megtörést rejt magában; a „*fokozódás*” pedig *teljes értelemben a növekvést jelenti*, mert az a jótékony meleg (szeretet), amely nem növekszik, hanem megmarad változatlanul, vagy pedig csökkenik, nemcsak hogy tökéletlen, hanem életképtelen szeretet.

Az örök véggél: jótékony meleggel betölteni a végtelenséget. Miután azonban a végtelenséget kell betölteni, *tehát ez a munka egy folyton emelkedő és örökké tartó isteni feladat.* De azért is kell a melegnek fokozódnia, mert a szeretet az erő benső világának a legtökéletesebb tulajdonsága, *az erő munkájának a legragyogóbb erkölcsi koronája, az erőnek a legfinomabb kiszűrődése; benne már semmi anyagtulajdonság nincs.* Ha tehát állandóan nem fokozódnék, hogy ilyen módon az anyagsúlynak megfelelő erőhatást gyakorolhasson folyton az anyagra, akkor rögtön előállana a tapadás és megnehezítené a fejlődést.

Meghalhat a szeretet is, mihelyt megszűnik fokozódnia. Igaz, hogy fel is támadhat, de ehhez egy ma még nem létező, de már hitt és reményelt új, nagyobb átalakulás lenne szükségessé. Szent János apokaliptikus víziójában már beszél erről a tökéletesebb új teremtésről. Egyébként ennek törvényét majd a „*Bukás Könyvében*” fejtjük ki bővebben. Egyelőre csak azt tisztázzuk, hogy vájjon a jótékony melegnek az anyagfenntartó munkája törvényből kifolyó cselekedet-e, vagy pedig önkéntes ténykedés? Ettől függ ugyanis, hogy a testi, vagy a lelki világ valóságai közé tartozik-e?

Tudjuk már, hogy a *jótékony meleg fokozódnia kénytelen, hogy ha nem akar megsemmisülni.* Minthogy pedig semmiféle élő, vagy létező valóságnak nem lehet az önmegsemmisülés a

célja, tehát élettörvényből kifolyólag törvényszerűleg fokozódnia kell. *Fokozódásának melegtöbbletét pedig valahova el kell helyezni*, értékesítenie kell; mert ha csak önmagában fokozódnék, úgy egyoldalú, tökéletlen és az isteni evolúció szempontjából haszontalan erő volna. Fokozódott erőtartalmát pedig *másképpen lehetetlen elhelyeznie, mint az élettelen anyagtestek fenntartásánál Ezt már csak azért is meg kell tennie, hogy a meleggel betöltött anyag-atomok meg ne dermedjenek és újra képződménnyé ne válhassanak, nehogy a melegképződés éltető forrását, az ellenállhatatlanságot mozgásában gátolják*. Ezen okokból kifolyólag a jótékony melegnek fenn kell tartania az anyagtesteket. Jól jegyezzük meg azonban, hogy csak a jelzett okokból kell az *anyagot* fenntartania, mert ez a fenntartás nem kényszerítő törvény reája nézve.

Emlékezzünk csak vissza, hogy már egyszer *megkülönböztettük a fenntartást és a megtartást*. Az anyagvilág már akkor megtartott világ volt, mikor a jótékony meleg, mint fenntartó erő még nem működött. *A színerő tehát a jótékony meleg nélkül is megtarthatja az anyagtesteket, de ez még csak egy negatív ténykedés. Ezért a fenntartás több, mint a megtartás*. Mihelyt pedig az erő a fenntartásra vállalkozott, ezzel kizárólag önkéntes, törvény fölötti ténykedést végez.

Mindezekből kivilágosodik, hogy a *fenntartás tényében van bizonyos törvényszerűség, vagyis testi ok, de van egy törvényfölötti lelki ok is*. Természetes, hogy az utóbbi elsőrangú, mert a jótékony meleg az erőnek lelkivé való válása és szerepe a végtelenségben határtalan. *Ebből indul ki a megváltás és ma is ez az egyetlen útja a tökéletességnek*. Fokozódásából állott elő az *irgalmasság*, amely az isteni igazságot erkölcsi szépséggé változtatja.

A fenntartás törvénye tehát csak anyag-szempontról törvény, amennyiben egy életszükségletből előállott cselekménynek a törvénye; erő-szempontról azonban törvényfölötti, tiszta önkéntesség, mert az erő jótékony melege az anyag megtartásában is kimeríthetné önmagát és ezzel természetének, vagyis testi törvényének teljesen eleget tenne. De az erő éltető melege az anyagot nem csak megtartja (vagyis meg nem semmisíti), hanem fokozatosan tisztítja és tökéletesíti is; más szóval: fenntartja. A folytonos melegtöbblet léhát az állandó anyagtisztításhoz szükséges. *Így emeli fel a jótékony meleg lépcsőzetesen az anyagvilágot is az erő vonala felé és ezt a megszentelő munkát, amely a megváltás betetőzése, tiszta önkéntességből*

cselekszi. Joggal nevezhetjük tehát a lelki melegnek minden alakját *ingyen adott isteni kegyelemnek.* Gratia gratis data!

Miután a fenntartás cselekménye teljesen önkéntes, ezért a *jóságból indult ki* és a szeretetnek a segítségével *az irgalmasság fogja majd egykor befejezni.* Erőközpontból irányítatik, törvényes rendszerbe nem foglalható módon változtathatja meg tetszése szerint az ő fenntartó ténykedéseit és az anyagnak reája nézve már semminemű visszaható ereje nincs. Működését azonban *mindenütt kifejti* és ennek nyomait megtalálhatjuk úgy a testi, mint a lelki világban. Az utóbbi esetben mindig egy pontból, az *Úr Jézus Krisztusból* indul ki és a lelkék világát: — *az úgynevezett szellemvilágot* — tartja fenn az anyag fölött. —

Ezekután *foglaljuk össze a vonzásnak, a taszításnak és a fenntartásnak hármasságú és mégis egységes tényét, amely az anyagvilág létét teszi lehetővé* s amely az anyagban létrejövő élealakoknak is okává lett. *Az erőből kiindult a vonzás. Kihívja ezt a taszítás, amely az erőmozgás kitörő természetének a jelensége. A vonzás ütemes váltakozásban pedig mindig kiegyenlíti a taszítást. Az eredmény végül a fenntartás, amelyben együtt látjuk a megsemmisítő erőnek a lekötését és a lelki meleg állandó fokozódását, amely az anyagvilág folytonos tisztítását végezi.* (Vallási nyelven annyit jelent: *a Szent-szellem munkája állandóan növekszik. Amit a Fiú megkezdett, azt a Szentszellem végzi be. A megváltás munkáját tehát a megszentelés fogja befejezni. Az egyik a redempció; a másik az evolúció.*)

Mikor a vonzás a teremtő mozgás kitöréseit ismét visszatéríti az egyenletesség medrébe, akkor megmenti az anyagvilágot és megakadályozza annak a pusztulását. Viszont az anyagvilág is visszahat ilyenkor az ellenállhatatlan mozgásra és sűrűedésre kényszeríti. Létrehozza benne belsőleg a megfelelő fejlődést, külsőleg pedig a taszítást. Ugyanakkor a sűrűedésből képződött meleg túltelik, fénné válik és sugarak alakjában tűz a saját anyagvonalába taszított anyagvilágra. Ilymódon a kisugározott meleg által bizonyos kapcsolódás áll fenn az erő és anyag között. Szóval az anyagot átmelegítvén, olyan mértékben taszítja és könnyíti, hogy minden anyag megillető vonalába fennmaradhasson.

Azon égi erőlényeket, akik az éltető meleget testi alakjukban is képesek már kisugározni önmagukból, Napoknak nevezzük. Mindegyik Napnak megvan a maga saját működési

köre: *naprendszer*, amelyekben a különböző égitestek fejlődési vonaluk szerint vannak az erőközpontjuktól kisebb vagy nagyobb távolságokban elhelyezkedve. Ezek a *központi Nap bolygói*. Mindegyikben egy-egy bukott őslény (*primair*) szunyadozik, vagy öntudatlanságban, vagy pedig már ébredező öntudatban. Mindnyájukat pedig már erőérzéssé és tiszta erővé tisztult Napok állandóan finomítják, tökéletesítik és vonalrendszerükben (pályájukon) tartják.

Minden Nap fenntartja tehát a saját naprendszerét és minden egyes bolygóját a fejlettségének megfelelő színvonalban tartja és így érvényesül mindenütt a világegyetemben a legteljesebb vonalrendszer törvénye. A fenntartás az éltetett anyaggal szemben állandó melegkissugárzás, jótékony termékenyítő meleg, amely minden életenergiának a forrása. A földünknek is tápláló, nevelő és fenntartó központi ereje a Nap. Nincs olyan égi tája a megmérhetetlen égboltozatnak, amelyen ilyen naprendszerek fejlettebb, vagy fejletlenebb alakban ne szolgálnák az egyetemes evolúciót! Minden egyes Nap energiájának kitöréseivel (*protuberaciáival*) és állandó kisugárzásával kapcsolódik az egymástól vonalrendszerekkel elkülönített égitestek közé. Viszont nincs olyan atomköz és nincs olyan két égitest, amelyek közé a tiszta erő is el ne helyezkednék és egyszerre ne árasztaná ki minden irányban önmagából a megfelelő vonzást, taszítást, és fenntartást. E hármasságának által tartja fenn úgy az égitestek, valamint a parányok között az egyensúlyt, amely azokat természetüknek és céljaiknak megfelelő vonalba kényszeríti elhelyezkedni és haladni. A vonzásnak és taszításnak állandóan váltakozó, de egymást kiegyenlítő erőhatásaiból jön létre a körmozgás, amely megnyúlt kör alakú pályává lesz.

Ha azonban az éltető meleg egy fenntartott világtestre sugárzás alakjában hat, úgy ez a sugárzás mindig alkalmazkodik az illető világtest különleges törvényeihez, vagyis légköri és földköri viszonyaihoz, —

Ezekben mindent elmondottunk, ami a *törvényt*, mint létező valóságot a lehetőségig megvilágította. Röviden ismételve, még csak azt tesszük hozzá: *a törvény a valóságok természeté, vonalrendszere*. Amely valóságnak pedig nincs már természet, vagyis pillanatonként változik a természet, annak a törvénye is minden pillanatban más és más lesz, ezért következetes rendszerbe nem is foglalható. Az ilyen valóságok a rendszertelenségnek, az egyenetlenségnek, a zavaroknak és a kö-

vetkezetlenségnek folyton váltakozó kitöréseiben vergődnek. *Lényege egyiknek sincs; mindegyik csak egy-egy megromlott, üres alak, amely állandó tagadás és hazugság az élet igazi lényegével szemben.* Mivel pedig semmi következetesség benne nincsen, ezért cikkázó útjának iránytalanságában nem is követhető; szóval *megismerhető törvénye nincs is. Az ilyen valóságot nevezzük: rossznak.*

A ROSSZ.

(A törvény negatívuma.)

Könyvünk végéhez értünk. Eddig a törvényeknek pozitív oldalait vizsgáltuk; most pedig rátérünk a negatívra. Ha ennek a természetét kutatjuk, rájövünk, hogy ez nem pozitív valóság, csupán a jónak a tagadása, ellenáramlat. Ezért, ha törvényről beszélünk nála, úgy az ő törvénye az egyenletesség természetének a fonákja; az étellel szemben egy üres alak; megfordított igazság, vagyis hazugság.

Pillanatonként váltakozik a szemlélő előtt, de nem az érző előtt, akinek intuitív képessége már mozdulatlan tisztaságukban szemlélheti a valódi és egyedül létező törvényeket. A végtelenségben tulajdonképpen nincs is rossz, csak rosszul felfogott jóság. Ugyanis az egyetemes összhanggal szemben a rossznak is fontos szerepe van, mert a világtisztításnak szükséges eszköze. Hiba, gyarlóság, bukás van elég, de mindezek az egyetemes élet áramlatában csak átmeneti gyengeségek és részletkérdések. Az egységes össz munka és a végcél szempontjából rájuk hivatkozni és a végtelen tökéletességű isteni étellel szembeállítani szinte nevetséges kicsinyesség.

A végtelenség fenséges feladatában mindannyian munkatársak vagyunk és ennek a tudata és önérzete kell, hogy áthassa a ma még céltalanul küzdő és iránytalanul vergődő lelkeket is. Nem szabad a jóra hajló lényeket továbbra is a képzeletbeli rossziaságnak a rabságában sínylődni hagyni, hanem oda kell nevelni a lelkeket, hogy a rosszat, mint sajnálatra méltó tévelygést tekintsék. Ne méltó ellenfélnek tartsuk a küzdelemre, hanem csak a saját gyarlóságunk tévelygésének, amelyből kiemelkedni: életünk célja és feladata. Lelki betegek gyanánt kell kezelni az elbukottakat és a krisztusi szeretetnek

mindent kiegyenlítő gyógykezelése alá kell vonni őket. Nem megvetéssel tetézni és lelkét még jobban megrontani, hanem éreztetni kell velük, hogy a bukott ember is csak testvérünk és mi szánják őket és komolyan akarunk rajtuk segíteni! Ne csüggedjenek tehát, ha gyengeségből elestek. Ez szerencsétlenség! De szégyenteljes csak az, ha valaki a sárból *nem akar* felkelni. Meg kell ismertetni velük a fejlődés törvényeinek lépcsőzetes vonalrendszerét és akkor sem csüggedés, sem a kétségbeesés nem vehet erőt többé a gyenge lelkek fölött sem. A rosszban is csak az isteni bölcsességnek és irgalomnak a javító eszközét fogják majd látni és nem irtjuk ki lelkükből a megtérésre vezető önbizalmat. A föld legjobbainak kellene magukévá tenni ezt a javító és a gyengéket is önbizalomra felemelő erkölcsi szempontot. Mert jól mondta Vörösmarty: — Nincs veszve semmi sors között, ki el nem csüggedett!

Kell, hogy mindazt, amit eddig ferde világításban láttunk és nem értettünk meg a mélységében, azt most már *egy újabb erkölcsi beállításban helyesebben érezzük meg.* A tévelyt azonban akkor is irtani kell (mint az emberi haladásnak az akadályát), hogyha az esetleg a megszokott morális felfogás rendszerébe illeszkedett bele.

E sorokban én nem a hit világának az isteni bástyafalait akarom bontogatni és még kevésbé az erkölcsi törvényeknek isteni alapjait megingatni. Ellenkezőleg! *az erkölcsi életet kívánjuk teljesen hiterőre felépíteni.* Ezért keressük még a rosszban is az isteni bölcsesség javító céljait. Hibás és egyoldalú felfogás, mikor a rosszat csak a büntetés szempontjából vizsgáljuk és nem látjuk meg benne az erkölcsi célt: a tisztításnak és a javításnak a gondolatát. A rossz tehát az ellentétek összeegyeztethetőségének azt az alkotó részét nyújtja, amelyet a középkor helyes filozófiai érzéssel: — concordantia discordantiarum-nak nevezett el. — *az ellentétek összhangjának,* amely mindent egységbe von és amely nélkül a végtelenség el sem képzelhető.

Ha van bennünk kellő türelem, szeretet és alázatosság, akkor nincsen olyan elsüllyedt lélek, amelynek a mélységében meg ne találná az érzésnek valamilyen alakját Már pedig, ahol érzés van, ott van az elrejtőzött Isten is. Nem kapcsolhatjuk tehát össze tekintetünket egy más, sötétebb tekintettel, — ha ezt a szeretet gyengédségével tesszük — anélkül, hogy ne találkoznék két elrejtett érzés, amelyben mindig az erősebb termékenyíti meg a gyengébbet. Akiben pedig még nincs

kifejlődve tisztán az Isten érzése, az mindig szégyennel süti le a szemét, ha beléje nézünk. Erkölcsi axiómának tekinthetjük a régi, jó francia közmondást: — *Tout comprendre c'est tout pardonner!* Mindent megérteni annyit tesz, mint mindent megbocsátani! *Bizony, hacsak némileg igazságosak akarunk lenni, mások bűneiből is mindig magunkra kell vállalnunk legalább egy részt. A mi közönyösségünk és szeretetlenségünk szintén hozzájárult más lelkek eldurvulásához és süllyedéséhez.* Öntudatosan, vagy öntudatlanul járulunk mi is hozzá, hogy a gyenge lelkek egyensúlyukat elvesztve, siralmasan elbukjanak. Az emberi gyarlóságot tehát úgy tekintjük, mint a földművelő a trágyát. A sivár földet fogja majd egykor megtermékenyíteni, hogyha eljön az ideje a föld forгатásának, az ültetésnek és az érésnek. Szent Pál szerint: *Aki nincs megpróbálva, mit tud?* Azután pedig hozzáteszi: *Mindeneket megpróbálgatok és ami jó, azt megtartsátok.*

Nem a rosszat akarjuk mi felbátorítani és az erkölcsi törvény hatályosságát leszállítani, hanem a hitet akarjuk mindennek fölött álló méltóságra felemelni és a hit célját az örökkévalóság küszöbéig elvezetni! Az életnek ez a legbensőbb tartalma!

Az emberi evolúció iránya sem lehet más, mint érzésvilágunknak állandó tökéletesítése. Ezért kell lépésről-lépésre több szeretetet és irgalmasságot belevinni igazságszolgáltatási rendszereinkbe is. Mint minden emberi ténykedésnek, úgy igazságszolgáltatásunk tökéletlenségének is *az alap rosszasága* a természetes oka.

Csak érintem ezt a kérdést, amelynek nem annyira a *jogi*, mint inkább az *erkölcsi része* érdekel. Az emberi ítélkedés még ma is túlnyomó részben *külső látszatra*, vagyis *jelekre* épül, amelyeket *bizonyítékoknak* nevez. *Ha ezek egymással összhangban egységes tényt adnak, akkor biztos adatoknak tekintetnek a bűnösség megállapításánál De hogy a megállapított tény mennyiben teszi azt az embert bűnössé, azt már sem a „biztos” jelekből, sem az ezek alapján „megállapított” bűnösségből nem következtethetjük.* Az ember ítélkedésének tehát rendszerint az *érzéki alapok* nyújtják az indokokat és e szerint mondja ki valakiről, hogy bűnös-e vagy nem bűnös.

Pedig a tény megállapítása a bűnnek még csak az anyagi része; hogy úgy mondjuk, a történelmi tisztázása, amely egyáltalán nem nyújthat ítélkezési alapot még a „biztos” igazságszolgáltatáshoz sem. A bűn anyagi oldalának felderítése után

következnie keli egy folytatólagos igazságszolgáltatásnak is, amely kiemelkedve az érzéki jelek köréből és ezeknek befolyása alól, tisztán az értelem segítségével állapítaná meg minden elfogultságtól, irtózáttól és undortól menten, hogy *az a szerencsétlen ember mennyiben beszámítható és milyen fokán áll az erkölcsi felelősségnek, vagyis a bűnösségnek?*

Kétségtelen, hogy már *a modern igazságszolgáltatás is a büntetés alkalmazásában a bíró mérlegelésétől teszi függővé az enyhítő vagy súlyosbító szempontokat.* Ez mindenestre humanusabb álláspont, mint a múlt századoké és nagy haladás ezekkel szemben, amikor még *állatokat is* kivégeztek, mert elég volt a *bűntény* megállapítása és a *beszámíthatóság kérdése* pedig egyáltalán nem jött tekintetbe. De azért még a mai jogszolgáltatás is sok kívánni valót hagy hátra a bűnösség alaki részének megítélésében. *Szerintem azért, mert a rosszat egyoldalú erkölcsi szempontok szerint mérlegeljük.*

A helyes igazságszolgáltatásnak nem volna szabad itt megállnia. A tényeknek a kiderítése és az alaki bűnösség értelmi megállapítása mellett ki kellene alakulni a jogszolgáltatásban a *legbensőbb érzés* belevonásának is: *a krisztusi bűnbocsátás és irgalmasság legfőbb isteni szempontjainak.* Érti ezt öntudatlanul az evolúció alapján álló jogászvilág és ezért vonta bele *az esküdszéki intézményt* a jogszolgáltatásba, hogy a törvény merevségét és a bíró egyoldalú jogtudását ellensúlyozza a lelkiismeret érzékenységének élő hatásaival. Hiszem, hogy el fog jönni az idő, mikor az igazságszolgáltatást is három részre fogják osztani, amelyeknek egysége adja meg majd a végleges ítéletet. *Az első rész tisztán a tények megállapításával: a külső jelekkel, szóval az érzékelhető jelenségekkel fog majd foglalkozni. A második rész az erkölcsi beszámíthatóságot, a felelősség mérvét és a bevégzett bűnnek alaki fokát fogja megállapítani a bűnös értelmi és erkölcsi színvonala szerint. Csak ezekután fog majd következni a harmadik fokban a végleges ítélet,* amelynek az alapja már egy emelkedetebb szempontra hivatott lélekben *az egyedül biztos megérzés* (intuíció) lehet: *a szeretet érvényesülése,* amely a büntetésnek olyan módját fogja alkalmazni, amely az illető lelki érzékenységét is mérlegeli. *A cél tehát inkább a gyógyítás, mint a bűnhődés lesz. Így kapcsolódhatnék az igazság gyakorlati alkalmazásába a krisztusi szeretet is, amelyet szent Pál a keresztyény társadalom kötelező törvényévé telt: — Igazságot cselekedjetez mindenkor a szeretetben!*

Nem elég a bűnt anyagi és alaki szempontból vizsgálni, hanem bele kell helyezkednünk érzéseinkkel embertestvéreink vonalrendszerébe, hogy tiszta ítéletet mondhassunk felettük. Senkit sem szabad a mi saját természetünk (törvényünk) alapján megítélni, hanem mindig az illetőnek egyéni természetét (vonalrendszerét) kell elsősorban tekintenünk, mert az ő természete az ő törvénye! Mit tehet sokszor az a szerencsétlen róla, hogy születésének nyomorúsága, elhanyagoltsága, nevelésének ferdesége az erkölcsi érzéket benne meglazította? Sokszor a társadalom felelős az elzüllyöttekért, mert ha szeretettel karolná fel a gyengeséget, nem volna annyi elbukott.

A bírósági eljárás folyamában az említett három szempontnak kell tehát tisztán érvényesülni, hogy az igazságot az *emberi lehetőségek* szerint megközelíthessük. Így jönnének létre a *Salamon-i ítéletek*. Természetes, hogy ehhez elsősorban *Salamonok is kellenének!* De mihelyt az ítéletekben nagyobb szerepet adnának az érzéseknek, egymásután növekednének és jelentkeznének az ilyen *Salamonok* is. *Igaz, hogy ezeket nem csak az egyetemek padjai fogják nevelni, hanem az élet egyetemese iskolája is, ahol a mai romlott közviszonyok kohójában kellene kiforrni egy új hiterős közszellemnek, amelyben már megvan a képesség a fensőbb életre és a krisztusi példák helyes alkalmazására.* —

*

* *

Ezekután pedig felajánljuk elvégzett munkánkat kedves embertestvéreink lelki javára és letesszük a mi *Urunk Jézus Krisztusnak* szent lábai elé, hogy mindazt, amit Tőle nyertünk, Neki alázatos szívvel visszaadjuk. Csak ő képes egyedül ezt a sok emberi gyarlósággal összekevert, erőtlén művet eredményessé és hasznossá tenni. Kérjük tehát Őt alázatos hittel és szeretetünk lángoló bizalmával, hogy áldja, vezérelje és erősítse meg a mi tévelygő lelkeinket az örökkévalóság útjain, hogy annak rejtett ösvényeit is világossá tehessük úgy a magunk, valamint minden igazságot kereső lélek számára!

Ő a világ világossága! Árassza tehát az egész világra az ő világosságát, hogy a lelkek, akik eredetüknél fogva a végtelenség *szabad* szellemei, de most átmenetileg gyarló testhez lenyűgözve rabságban vergődnek, mielőbb felszabadulhassanak és nyitva lássák az eget, mint egykor Jeruzsálemben a damaszki kapu előtt megkövezett diakónus: a görög-zsidó *Stefa-*

nos. Az ily lelkek fölött azután már nem lesz többé hatalma a tévelynek.

Erőtlenségünk teljes tudata kapcsoljon Urunk *Jézus*, Te-hozzád, az „*Erő*” Urához. Hozzád való ragaszkodásunk pedig kapcsoljon össze mindazon testvéreinkkel, akik öntudatosan, vagy öntudatlanul, de már Tebenned élnek. *Az ily egységben összeforrt szívek szövetségéből áll a Te igazi Anyaszentegyházad, amelyből ne maradjon ki többé senki, mert nincs olyan teremtménye az Atyának, akiben ő valamely alakban elrejtőzve ne volnál!*

A világot öleljük át Uram Tebenned és Teveled! *És amint Te megtanítottad az embereket, hogyan kell gyarló emberi testben tökéletes isteni életet élni, azután pedig hittel meghalni és reménységgel feltámadni, úgy segíts nekünk is megtanítani embertestvéreinket az eleven hitéletre. Segíts Uram Istenünk, hogy minden nép nyelvén: a szeretet hangján és szavaival hirdethessük a Te örök szent igazságaidat!* Jöjj el Urunk *Jézusunk* és újítsd meg újra az egész világ színe előtt a Te megváltó szent munkádat! *Te szólj! Te cselekedj! Te légy a Kezdő, a Parancsoló és a Vezető a Te Országodban. Amen.*

Hock János

irodalmi hagyatékából legközelebb megjelenik

„AZ ISTEN KÖNYVE

Hock Jánosnak úgy ezen, mint az eddig megjelent művei kaphatók

HOCK JÁNOS TANÍTVÁNYAINÁL

Budapest, II., Orsó-utca 33. szám alatt
és a fővárosi könyvkereskedésekben.